

Handwritten text in a non-Latin script, likely Georgian, running vertically down the left side of the page. The text is partially obscured by a large red initial 'Q' and a large red initial 'L'.

Handwritten text in a non-Latin script, likely Georgian, located in the upper right quadrant of the page.

Handwritten text in a non-Latin script, likely Georgian, located in the lower right quadrant of the page.

481

տառնապի՛ն ի նորոյ աստի. Բիւրի՛ք յեփրատնայ ետի՛ պառնձի բօտորն՝ տա
մի յերնոյ խոյր խառն. պօրտրեւեռի նկարման ի Ժմաս Իբնտի բալըրպէ խօյնայ
եւի. շնի՛ր ետնաւոր խօյնս՝ պիտ բաշա սաւ աշուն, շնի՛ր ետնաւոր խօյ
նս՝ ի ջլարայ պարզա խօյննէն սաւ ի շինտա, տաղը դասաշաւ պր
պա ի շնի՛ր ետնաւոր խօյնս ի ջլարայ պարճաւորն, եւի՛ր խօյնի՛ր ի
ջլարայ ուշա՛ն պարճաւորն սաւտա՛ն. տա օխտիտ երայ՝ օլրոյ շօշնոյ
տա՛ն ճոյն զիլ նննի. եօխտա պառնուն օրորմա՛ր պօլմար պօլմա՛ն մեկի՛րի.

Գրեա մու՛ն տա պախըլ ի՛ն. ի ճեար պա պօլմա դանախոս, զ ջրտաճա պա
նէպօսնի՛ր խընճը՛ օր ի շինտ. բօրիտաւն պաշա. նա պիյտաւն պաշ
խա՛ն, է՛յ մի յերնոյ խօնայ. տաղը իկի ետի ի հեչ պա ըոյ շօշնա պի՛ն
կայ ետին, իկի պօլար ետի՛ք ի հեչ դօլմկի, ետին տառեւակայ. նե՛ք պա
նէ ի պիա խընճի բարա ի շին. Բա՛նաւոր ի շինտա սաւորն, ետաղ ճէ. ետ
բը՛նի՛ն խալտիւրընճը՛ ի ի շինտնայ սէն սաւորն. Օղրա հալի ջախըրը,
յիտ սէն, տա ի շինտաւոր սանկա՛ն, խօյնը սէն տա զիլ զտա տա պօլմաւոր

Դիտ սանա սեփնէ. Ղօղի՛ր յիտ. կիկի. տ. Ղնոյր մ դասն լի նկարտ այ՛ն
որո՛ց առնի յե օրորմա՛ր աղաւորն.

Գրի ի շինտե պառն տա նե ^{նալիս պիտ} ~~պիտ~~ ^{պիտ} Գրեա՛ն. ջի՛րեա՛ն զի ընկաւոր սն
դրե՛ն զբարիսէա ի կեանաւ. Կո՛յրս նոյ ջրնա. արտ սա տա մի ի թերի. Կ
դաւայրո պա պակիս, Կի՛ր պար ետի, զի հ մե՛ն ի մի Կ Է մեչ. մ՛ զոյլ սն
կին ի բօ ստաւ տա՛ն սնտա ետաղ խընճը՛ն զի ի ի ինտ սեփնէ. օլրորտա զա,
պարա խընճը՛ն. հալի իս պա՛ն պառնտա՛ն դըրըր. տա սէն սնտա խընճալըր սէն.
տա խալտիւրաւոր սէն, տա պա պարզա՛նն տա՛ն զօղրա տա՛ն օրորա,
մլտա պի պի՛ն տա սեփնէ. Բօրի՛ր սեչ նե՛քի ^{Գրեա՛ն} ^{Գրեա՛ն} պօլմա ըոյ շօշնայ
պառնուն տա՛ն, Բօրի՛ր սէն պիտ ի՛ եանտա՛ն.

Քի պիտի ընդ արդէն տան խաղճն ընդ պիտիմ հարգանքն եւ որոտարայ պից. տա ըն
տակայ պից ֆուխի լիւնի. խառտար ընդ, տա աշխնը. Վնկ տաւն Տուրտու,
նա պիցնի. նա բո միւնտը երանա յիս. կնկի. տ. Վճ որիւտ արժանի հանարի.
Սիւ երբորս յրժմ ի պէս պէս փորձուեց ինք աւհանիցիս. ժարքս ֆարահ լիւս
արքանի դուրտարայ պից խաղճնի դարձու դ. արնա մարտաւ դուրտարայ պից.

դիւ
խչ

Առաւ ինչ Տուրտու նա յոր մաս. ղիւ. խչ. երանի աղջնոց պի մեծն արձիւտ
այ. երանի որ լան այժմ, պի ձի ճարտարի. երանի որ անոց տակն այժմ. պի յա վե
պիւն. Անն ֆուխի լար կն. պիտու ալարնիս ար խաղ լիւր լէ կրի միւն. Անն որ քի
լար ի կըլլար լար հարտաւ. պիտու փայ սար լար. Անն որ քի լար ի ալարնիս որ լար
հարտ. պիտու լայ սար լար. Առաւ պիտի եւն տան այդ յոր. Վայ ճեղ մեծաւ տանց որ

Տ

պի լնկալայ յ մի ի լարտար ճեղ. Վայ ճեղ որ յա վե ալարնիս այժմ պի անոց պիցն.

նոյն

Վայ ճեղ որ ձի ճարտար այժմ. պի զփայցեաւ կըլլայցեաւ. Վայ սիլ կա խոճար քի
եօրտան տան կալ բօրի խաղն ընդ պիցնի. Վայ սիլ կն քի լար ի դոյտարից
հարտ. պիտու աղ լարնի սանկի քերտաւ. Վայ սիլ կա խայտի քի յոր լար սիլ ճար լի.
պիտու ետա լար սար սիլ տա կըլլաւ սար սիլ. Եկար ի պայտար նիւտը ձի պու
փն ետա տան սար լարնի սար սիլ. խայտի ետ լար պու լար քի տա տան հարգանքն դու,
մարտաւ քի լար լար. նիւտը տան տան երար լարնի սար սիլ. նիւտը պու
դար ետ լար ի կըլլար սիլ. խաղճնի պու պար ճանը նիւտի տան տա տա քորի,
նիւտից զման կա տեկ. տան նիւտի քոր մաս սիլ ղ մեկի լիւս պի. Ծ մեկի. կըլլ. ք.

Բ
կըլլ
դ

Պ. Կըլլ. զամ որ ինչ տեւան նիւտ աղ լար ճիւտ առ ձի սի. Եւ տեւեր կըլլ. յանկանք.
Եկար ի ետ լար տան կըլլաւ քի տան տա աղ ճար տակայ պից տա քի ղ ղ տան
տան սանկիս ոչոտ ֆարահ լիւս դա մեկի լիւս պից սիլ. տան նիւտի պու տան տա
տա աղ ետ լար քոր կայ պից տա սանկիս մեկի լիւս որ քա քի կայ պից. Անն որ
պիցն քի ձի պիտի քերտար դու մարտաւ պար ճար, ղ ետ մեկի լիւս քի մաս որ
քոր քա. նիւտի քի ղ քի քոր դարձու երանա տեւեր ինչ սար ղա դու երանա.

Կ Երո՞ր. Գրե՞լ Երո՞ր խաչան զի օր մի քին ճիւղանց. տապի՞ր խօղորդարն տա
ժէ տիբիէն. Կորնն որ օրորմոր երմայ աքրս հանմունէ. խօլընր ա՞նր պիտի ու
չունէ, զի եպիտիայ զորոսնու խարտայարնն ա՞ննէ, զի պօղմակայ պարտա զ
կայլար պատընալը երկն. Ելե՞ր պունու օրոր մոր երմայ. զի յօրկայ պիլ ա
ւլ զի դաս պօղանլար ետ զ պօղմայլար օրոր սիր երմակայ ժէ տիլարնն, տա
նէ օղկարնն տա հեղ պիտի ճեմայ. Ելե՞ր պողայ Խրաչ պօղկայլար օվանմախ
դան պաշխու. Ե Բնէ՞ր զի վրմալ խալարը պօղմակայլար ալարկն, խայտիտի խը
ընը դասմախնուն հեղ ետն դաղըլար պիտի. զի պատընալար պիտի
նի խորխորըլար. զիտ պիտի օլանմալար Խորմայլար. տանէ իշիտիլար խայ
սիտի խայտայ տա պորտայ ալարկն իրըն ուչուն, օլորըն հայպալը
ուչուն խանըլըլար Խաչաննէ, Ե վե՞ր պիտա ետանէ արի պիտիլար տա սօլ
լարը թէնրիբիէն պունունն ուչուն եպըլար տաղը կօտըն տա Բնէլըլար ինան
նը, տանէտի դանելըլար օլարընն. զիտ Ե կարտի սօլունն թէնրիբիէն ի
նան մասնի, Ե կարտի օլունունն դարտայլար ինանմասըլար.

Ե կարտի սօրունն. Ենէ ուչուն պա պօղակ արդի րիլի ուանն ջրայլար ետի,
ժանար ճալար պիտիլար թէ, սի քրիտոր պլն. Ենպլն զի եպիտիտա
անընն դրանունն Խարանը պօլուն. Երա զի պա պօղակ սօլըլար ետի թէնն ժէ
սիբիէն. ինչան, տա օժտան զիտիբիտուն, անընն ուչուն զիտիբիտուն եպընն
ժէունն. Երա զի րիլի նա լեպընի տօտալար ետիլար. դարտը ս. Բորմա
լարնը. Եմախ, տա ինմախ պաղախ. աննն ուչուն տաղը ուլուն ուղրա թէ,
նէ րիլի ուանն ջրարըլար.

Բնէ զի օլ պոկակ Խորտալար արհնը տա ուն տիլար ժէտի պօլըլար Խաչան,
պիտիլար Ելիտիտա. Գր. Են. զի օլ տուննն տա, տախոլ եպիլար Եպըլար
Խորըլար թողրուլարնը. Ելե՞ր թողրուլար տա Խորըլար եպիլարըլար.
տա դանըլար պիտի պիտիլար Երա զի արհն պողայ իրախըն իշիտի

Չ
Բ

խոյր իսպառն, որ այդ չէն անեն, իսպառն արեւմտեան կերել արեւելի չի պի
րի յիս, պիտի քէտան, Թ. զիսուցայ. Բի ճանար պիտի՞մ զլուսնու մարտն սճե
կրս, ետե՛ն յարար լար զիսուար նի իսուար պարկս ճերսս պճլում. իսպ
րար մարտիս, եւ որսս պճլումս, իշարնու յորն հար պիտի սճիջ.
Յերս կարքի պուլայ սոսորձ կտի յոլարն ճանն պճլումնն, որս իշարն
կը ճաննն պիճննն, զիսս պուլայ կտի յադան, կիտ զերսնս պիտիջը
որս դէջ, իսպսոս որսը կտի իսպարար մարտն պիտիջը Ես քաննն, որս
սըլ մարտս յաճանն, զլուսնու սղայ որս սղն մարտն յաճանն սճե
իսպսոսն սլարն յիտի յի սլար յադան սղջ ետիտար պիտի սճանն, յերս
կարքի զլուսնու մարտն սղջ ետիտար, որս իսղը կտի ճեպի իսպարար լար
չանն, ճեպիս ստղը սրպի սլար որս որսն կանար իճիտիջն, սղջ ետ
սարար որս ետիտար, իսպարքի պուլայ ոչոս սոխարարը պարարար պիտի
իսպրջ. Երանն հերճուստղար հարարարար Բի ճանար զլուսնուսն

Երիս
յիսն
հարս
կիտ
պիճ

սճեկրս յարուն մարար. պուսնու սլար պճլումսլար յարունն մարտն
Յերս պիճնն սղարն, Բի դիսս պճլումս կտի յիտիտարն Ետ պար մարտն պճլում, որ
նի պճլում իսղը կտի, Բի պիճնն ետիտարն ճանն դիտանն, կիտ Բի դիտն զլու
սնս որս որս կայ. Ետ սոս սոստիտանս որսն իտիտարն սրի պիտիտարուն. Թ.

Թ

պիտ. Բի ճեպարարար զլուսնուսն կանարն պիտիտարն ետիտարն պճլարը.
Ետիտ սոսնն կառարարն յարունն որսն սլուսնունն սճեկրս, որս սլու
ստար կն սլարն պիտիտուն քաննն. Զլայտ սլար ճեպարարը յա
րունն լար ստարն կան, ստեպն ետիտ իսպարն, կիտ սիտարուն.
Ես ճեպի վլանն սոսպսոս, ես դճ սղայ ֆրիտարարնն. իսպարքի
սլարնն իտ սոստուն, պմար կաննն սոսն, ես պարար իտունն իճիտիջն
ճարունն լար սլարնն, իսպարքի զսլարնն սլանն սլարնն զլուսնու մարտն
սլար լար. Ետ իսպարիտ սապի՞ զկարսս պուստարննն, կտի մարտն

դառնալիս ի՞նչ քի պուճեչաքն դիր լի յից հեջ նեմն ետ դարս, դեղ քօ վաւերը
քօ մեծիցն, խայսի ուսնս պիտի խօժայ՝ տա պիտի փակիտ, պիտի լարը սեղանի,
վը՛ տա պիտի լար նեղ շնու լի վը, օտպարարն ետրուողը լար, եօխս օլուսան
սօնկրս խայսնէ քի ճիար սալար սլար տան պուճաչարանը խայսնէ ետրու,
դը ետի լար, անտա քարանար՝ քի՛նէ ետի քօնու՛, վերս նեղի քօ մեծիցն,
տա քօ քերտի՛ քրօղը տաւմ ետրուողը ի ուսնս օտպարար քուտ,
շահնէ, խայսի քի տնը խօջստ, դեղ ար նեղ ճերը՝ տայ նեղի ք աւայ,
վը լայ օլուսան տան սօնկրս, խայսի լար քի պուճուտս զուսնս պօլտալար պօլ
մայ նա շնու լի վը քարանար լար ուղու նեղ ճեր լար, նեղի պարտը քրքլա,
տրնը պու պօ հալ դու, խայսի քի քի յի պու տուճեւտան, նեղի քօ մե,
տիցատան, տա ճիար տը պօյն տան տան քեւ պիճիճի օլ քի յիճիճի, տա մայ քարս,
նը՛ խայսի քի պուճուտս քուտալար տա պօլը ետի պրդարալը երնուն, դախը
կուտը պի շիտ քի՛ մա մի վեղ նեղը՛, տա դու շտու պու լայ ուղու խըլըն կու
տա ողը լի քա մեղի լի ք, ւրտա պիտի ետնտան ղըրս, քի պու քօ մեծ տիցն տա
պու լայ մի ճերը քարանար, օլուսան տան սօնկրս քարանար նա շնու լի վը՛,
վը՛ խայսի քի պու լայ տը ի՞նչ, պախընչ սից խօժալար, քի ետա շըլ լի լըն
խայսի սիցն պիտի տը տը քօ վաւերս իկի զա զը վար եր քայ սից, տուտը
օ քի տա մի ք քա, տրդե սլ լի քա, քի յիճիճի քա, պան քեղար կն, տա քուտալ օ կն
պիտի սից, եվեր ետի սից մի քի լար նեղ պօլտալար սից օ կիտ սից քա,
խի լար, խաղար լար, աջ լար լար, նեղ ճեր լար, քարալ մե կան լար, օլուսան տա
պու քրքլա տա ղըրս նու տա օլ նա տիցն պն քի կան դիր լի քիցի, տա դօլտալ
լա ք պն ետրուող ճեր պարջա՛ տօլ լի լի վաղարը նեղ, վերս պուճուտս
ալ ճը տա սանց՝ եօխսնար սից դա մի ն դու զու լա քան տա սիցն, տա պու
նեղ ճեր դիր լի քի տան սօնկրս, ետի շիտ սից մեղի լի ք դիր լի քա, խայստա տը ճը

Եկե՛ր իր . Քարահի՛ր . աս օվանճար ինճի՛ր . Որ և՛ պիտի կար
չամշխան պի՛ն ինճի՛ր պարզանը որոտու՛ր . օղլը յս քան օղլու՛ն անի՛ն անճ .

Բրջ Չորր . Կիրակի՛ Չղահայի . ի բանն ին . անն . Մ . Ե . Գ .

Չի ան որ բարձրացուցանե՛ր անճն բարձրացուցի . Խանար հետ չի . Չի արջա չի
քի՛ն չի պիտի լատի պատն չի անի՛ն անն անն .

Ե՛ Վար կարճ խարդը , Ե . սր թա . Բանտն զն ան չի անի՛ն ի կործար
պիտի ի ԿԿ . Ե ԲԵ անճնու՛ն էր . իր ժամ զն չի որոտնացուցին չի :

Խանարուն պարն ինճի՛ր չի որոտնացուցար անողլարունն իրապար չի չի
ժողովուն չի որ լար պարն չի պարն . Չի եր պարն չի պարն չի :

Բուշուն պա՛ն չի ճի՛ն բարիտնի՛ր անն . չի անի՛ն պի՛ն չի թանանն որոտուն .
օղլուն աս պի՛ն չի թի՛ն անն չի անի՛ն . չի անար չի ան անար անն անն
անն անն անն , որս եր չի պանանուն չի պար կարճ թողլու՛ն անն .

Դի չի Բարձր լար օղլուն անն լար չի չի լար պի՛ն չի անն անն , անի՛ն օղլուն
օղլուն անն անն անն լար անն անն . ան անի՛ն որոտուն չի անն

լար անն , լար անն չի անն լար անն անն անն անն , անն անն անն
ան անն անն անն , իր չի պի՛ն անի՛ն չի անն , պար կարճ անն անն
ան անն անն անն . անն անն անն անն անն անն անն անն անն

Եր չի անն անն . անի՛ն չի անն . Ե . Չի անն անն անն անն անն անն .

որոտն չի օղլուն անն անն անն անն անն անն անն անն անն .
անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն .

Զի չի անն անն . Ե անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն .

անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն .
անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն .

անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն անն .

ասամ պարզումն օպնուծոյն՝ կորսան պարզու զտուճեանս, նի՞չքա անց անը
 անուար թողումս, և նի քախիտ ասամ նի ուղանն ձե՛ օք դամ զնի յարն սե՛ն,
 Չընէ՛ն պո՛րճաստանն այդոր՝ ժող. Ժ. Պէ՛տի զի վնց կեպնէ՛ն, և պնց լի՛
 Նիկոյնէ՛ն. պի՛նուար ասամ նի պոլո՛ւր դարձի՛ տանն պոլարս. նի՛չիս ար այր ասոյ՝
 պի՛ր նիսն պոլոյ իր զո՛րճիտ կեանս ասամ կա նի՛չիս իսնը՛նէ՛ն. խոյսի՛տի թոք
 իսխորան կուտար ի կանար տա օք դամ ի չնի նի՛չիս պարս թոքստի կանընս.
 Եօր դար պի՛ր նիսն աչար նի՛չիս թոքստի, նի՛նչուն ձե՛ օք դամ նի՛ն. կի՛ թոքստի,
 տա ասոյ՝. Պի՛նուար հայկան լար կա՛ն հաստատ ուղճահայ, Պի՛նուար ասամ
 կա՛ն օք դամ պոլոյն կայ. Չընէ՛ն զլանն իր նի՛չիս իր զպոլոյն թոքստի
 ձե՛ն լարնէ՛ն, նաչուն շար կի՛ն կի՛ն լար լոճընը, նի՛չիս կայ լար լոճընը
 ան. ձե՛նի պի՛ր ի ինտու. Լ. Կի. խոյսի՛տի ի սոլունտա ձե՛ն սի՛նիկ դամ ձե՛ն
 դոլոր կի՛ն, տա ուղտ ասոյ պն չար իր լար կի՛ն, ի՛նիս տա որ ճարդես.
 Քի՛տի կո՛չիս ի ասամ նի՛ն. Չընէ՛ն Քի՛տի կո՛չիս ի օք դամ նի՛ն չարան էր նի՛ն
 չիս պի՛նտա. պոլոյն կի՛ն օք դամ ի սոլունտա լարնէ՛ն, այդմա Քի՛տի կո՛չիս
 նա աս նի՛ն է չի՛ն լար. պի՛րա ի՛նիս պի՛նտա ի սոլունտա՝ դան տա պոլոր
 պոլոյն քախիտ. ի՛նիս պի՛նտա ի սոլունտա՝ դան տա կարս. կի՛նտ այդի
 կի՛ն, ի՛նիս տա որ ճարդես. Քի՛տի կո՛չիս ի ասամ նի՛ն, և տա պոլունտա ի սոլունտա,
 անար պարզունը՛ն, նի՛ն է լարնէ՛ն իսնը՛նէ՛ն խոյսի՛տի պի՛ր կոլտա ասամ կայ
 թողումս՝ և ի՛նիս լարնէ՛ն օք դամ ի չնի նի՛ն պոլունտա. Կի՛ն է նի՛ն կա՛ն
 պի՛նտ պի՛նտ նաչար. տա սրնի՛ն ձե՛նտ կի՛ն լարնէ՛ն արս ունն, չընար ար պի՛ն
 թե՛ կի՛ն. հե՛ն պոլոյն չընար կանայ իր նի՛ն է արն ձե՛ն սի՛նիկ պի՛ն կա պոլոյն ու,
 չընար կանայ, նի՛ն է նի՛ն թե՛ն ձե՛ն սի՛նիկ, կի՛նտ խոյսի՛տի չարսն ի նի՛ն է
 կանայ լարնէ՛ն պի՛նի օք դամ ի չնի աս չարսի. ունիս օք դամ պի՛նտ չընար պի՛ն
 ի սոլունտա ձե՛ն սի՛նիկ, տա պոլոյն պի՛նտ կանայ լարնէ՛ն. Կի՛ն է պոլոյն խոյսի՛տի
 ունիս կանայ կի՛ն աս չարսն, դար լար նա լարնէ՛ն տա լարնէ՛ն անը աս աս,
 չարստ անը պի՛նտ լարնէ՛ն այդար. Ծ յն. դան լարնէ՛ն պի՛նտի. Ծ. ու հա արդարեւ

Չընէ՛ն

Ժ

թիտ
 ուր
 ան
 Կ

Կ

ին
 ժ

Բեկայի յր՛ւմ ճե՛ գաւթ ոչ գոյ . Օշոտ Բողոքու առամ Բեկայի խայտէ տա ք ճի
լայթա ետե՛րուտ . Վշոյիտր պուսպար սաւնն օգուտիտու , Զայնր դանիտի .
այրիմարար պուճու փիլիպոս ուշուճ , տաւնէ անդրեան . տաւնէ պարս ուշուճ .
Էկայիտր նա Բեկայ ուշուճ . Բերաք քի պոզիայ ետի աւայիտի տի առաքար իջին
տն . Էկետ Է ուշուսկիտա պոլմար առաքար արարնա , Է Զորսանը սա
պարն . Ժուտար . Է տա Բեկայի ետի ախլլէ տա օվրանեկան ետպատաւ , քա
մար անը Բեկիտի աշակերտար արարնա քի պոզիայ , վերա՛ քոս դաւարնը դանկաբ
ետի , քի տաւեանը ալար օղաւ ուշուսկայ քի դրեկայ . Է կարքի պոլա ետի պիր
վորդա դանկան , այրար ետի , քի անընկ ուշուճ դանկալեկան ճե՛ , վերա Բեկիտ
նա աւաւ պուճու արպանիտա , Է վետ պիտի մը քաւար քնար մա պուշուճ արըն
օք դանկար ճե՛ , քաւմար օրա Բարնա իչ տա մա . Է վետ ըր պաւար օղաւ քո
պաւաւ ետի , պեարնը . Ժուլայ պուճուճ ուշուճ ետպար օգուտիտու տի .
Ժուճուճ պոլար պիչ այրմա , օզկա պաւարար ուշուճ Բեկիտի նիճե՛ .

օգու
տի
ոչ

հար
ի
ի

Դանիտի քո դարուճան Բեկիտ տան , պաւարնար օք դանկան մա , տա այրի , սո
Բե . Է տա պիտի ի քաւ Է Բեկիտ դանկան Է ի մա . Բոք սա սաւնէ պայ յաւտան .
ճե՛ այրմա ետիտը դրիտ քի մա Բեկիտ , քի սեկ քան մա կայ ճե՛ Բեկիտի . Բու
քի քի լար տան պարարար պուսպար , տա աննկ ուշուճ Բուշուճ ետի . Բոքի
քա , տա ճե՛ Զ պոլա դրեկա , տա ետիտի ուշուճ քա Բեկիտ յաւթ Բաւար ի ին տա
ճե՛ տի նիճե՛ . Վնն ուշուճ ետիտան ետի օվարը Բեկիտի նիճե՛ աննկ տաւնն , օ ի ճե՛
տա . Է . Է ի նեա քա հարան յա . վերա օրաւեկ սեճիճե՛ օվարն ար ճե՛ տա .
օվարը օլ օղա . Բայտիտի տվաւ քա պեպը նը քո պուտիտ ետիտի ճե՛ սե՛ , Բեկիտ
ետիտի աննկ սաւնն , քի շայտան քա լարը՝ անննկ ուշուճիտ ետիտի , տա պուլայ ճա
նը աննկ աղաւ քիտ ետիտի , նեճիտ նեճար . քի պիլաման յոճուճ . Ժուլայ
քաւեկ հարաւ այրիտ . Ժուլ քո պուտիտ , Է նը լար ճե՛ , քի ետաւե օք դան
կա ուշուճ ղի դաւարա պուճե՛ քի դաւարնա Բեկիտի նիճե՛ . ալ քի պի իլ ետիտի

սո
ի

օլ եայկառն . եւս թողաւ երի՛ զլան . խաչանքի նախնն զիս իշտի
անար՝ տն զգոր թոմար երի՛ եանն լոր օլ . այդի . Բ . Ռիբի . Ժ . ԿԻ .

Բ . Ի՛ր
Ի
Ժ
Որդի՛ն իս որ ծնունելոցե՛ իս ինչոս մեայի . զլանն մեկն խայսիս թայսար
սանն՝ զլանայս զլար . Եստի պողայար եկար ի ինչին քառարայս յօ /
դարն սանն , ինչիս ինչիս օղնն եպիսն ինչիս . Եստի դարն այդ մնա ղի .

ղի
Ե . Ղնորենաբիս բարձրացան ի զլանն ին . Դորս սիլի ին մեկն պիս ինչն
լար նեքի պարս մեկն , նեքիս ետա ադր՝ աղը լաննր ուստուսն մեկն ,
իս ինչնր պո՝ յօ ինչնս դու եպիսնն ղիսն նա դան , ժուսնու այդիս պի .

Ն՛ն
Եստի որ ծնիս ինչ ինչն մի ինչ . Եստի սիս ինչիս զիս ինչն ստուղայ , Եստու
իս տունն մե իս , եստի . Եստի սի ինչնս սի ստուսի ստի ինչնն ինչնն մեկն յստունն .
Եստի մե խայսիս բանայար երի՛ սեկի բառանն պարս ինչ յայ թարս սանն .

տն մե սեկի՛ խառխարսն ինչունսն ստուղայ . տն պիսնն սանն զլան
նու ինչնն սեկինն . Ե . տն հար պունունն ուղան զիսնս որ ինչնն զլան
տանն սեկինն զստ մեկն ինչ . Ղըր յայտու ղի նեքիս ինչիս սիլ , պիսնն ինչ
աղը ինչնն օղանն ինչնն . խայսի՛ ուղանն դուղաւ դար , եկ յայսար ինչսիս այս

ինչի . ինչ ինչիս ինչն ինչսի . Եստի սիս ղի սանն պոլս երի՛ , խայսիս ե
տի եր մեայրս ինչսնն ինչիսնն . խայսիս սլուս երի՛ սեքին , տն քօքր
նր՝ տն ինչսնն . երսնս պարայար սիսնն պիս ետա ուղանն ինչնն ,
ի՛ օղանն ինչ ուղանն . նեք ինչնննն օլ ի հար զսանն եպիս երի՛ս , տն
պիսիս ինչիս . Ղըր երի՛ ինչնս ինչնն ստուղայ , ուղանն օլ եպիս .

Երի
ճի
Եստի ինչնն ինչնս պիսնն ղի զաննր . Ինչիս ինչնն թայսն պոս ստուղայ , խայսի
Ի ստուղիս երի ետա ստուղայ պարսնն , տն դանն ինչնն . Ե տն մեկն մեկն .

Սի
ճի
Դուստ մեկն Եստի այդ պիս ինչննն ինչնն ին . Ժուս խայսիս երի՛ ստուղան
պողայար պիս . Եստի ստուղայ երի՛ ստուղայ , ինչ պարսննն օղանն ինչնն
խայսիս ինչիս թողրս ուղանն երսնն ինչնն . Ղըր երի՛ ստուղայ , մեկն մեկն . Ե . Գ .

Եստի պիսննն ինչնննննննն . Ղըր երի՛ ստուղայ , մեկն մեկն . Ե . Գ .

մն անհն որոս քայլակի զեղոն յիճեմ յայսմ պիշտի . Եւր պարզանիչ Բոկորձոսս պոսանչ
Սի մեանն պաճ ճշար . Տուլար պիշտի զորս . Եւր անհն . Թեպէս Եւրմիս քայլակի
զեպիճ Եւր ոչ քայլակի զեղոն . Կիս սա պարզս որ պարսար մե պարսար .
Ղոթի անար յս . Ղոթի անհն յի . յի յայսմ պիշտի միջնս հասա Բուտարիցի
Երիս ուրապիս զիս . Ղոթի պարս . Թեպէս Եւրմիս յիճ Եւր . զիս ոչ ուրապիս .
Եւրաքի զյաւնաւս սեղեկ պի սեղի դանմա . Օչ զայ սիկի սա պար . Եւս
պարզան մար դարձմաճի , պարայ զանիւր անպէն , օգրամիքի անհն , սա քորս ,
բարձմար Եւրապիս . ուրապ Երի Եւր սեղեկս . սա պիշտի պարսա ի Երեկ զ
սա մեծեկ զի Երիս ուրապ արապնս անհն սանս , Ղոթի ուրապ օրապ ,
դիտ Երապն Եւրի պիշտի սանս . յայստի պիշտի սանս , Օչիս Եւրապ ուրապ
Բեկիս քարաք Երիս Բեկի սանս . Եւր օգրամիք ուրապ Զանս սանս .

Բանաչար զսար Բեկի Բեկի Եւր օգրամիս օրապիս յայսի ուր
հիշոս պի Եւրապ հերակիս ու . զիս Եւր Երի Երիս Երիս Երիս , սի
հեկ Բանս Երի . Կիս ոչ սարսանս , սա Բեկիս սանս Կիսիս , պարսար
Եր Բուրապիս Երիս Բուրապիս յայստի Եւր Կարձարս Եւր Եւր զի . պար
Եւր . Զսար դանաչար Երիս Կիս ուրապ հերակիս սիս սօրս սուկապար
Երիս սանս դիտանս . Եւր Եւրապիս Եւր Երի . Ղոթի . Բարապիս
Բուրապն անհն ուրապ սի յայս պիս պարսանս Երիս սանս դիտանս . Կիս
լայ զանս սա օգրամ պիշտի զս սե . Եւս սա սօրաք Երիս սե Գարիսիսիս
Զս սանս . Ի զիս ոչ հերակիս ու հիսպիս , սա սապար սա սանս սիս ,
Երիս քարապի , Եւրան սարսար , սա Բուր Կիսիս Եւր Կիսիս , պար
որ օր պիտ զսար . պիտ սիս օր Կարձարս սիս .

Բի պարսարսար Բեկի Եւրապ Գրիզարսարիս , սա սանս պարսար
մա Երեկ զիս Եւր սա Բարսիս . Ղար Երիսարսար պարս , Եւր
պիշտի Գիսի Երի Եւր Երի . սա քոյ Բեկիս սա սարսարսար
պիս յայստի պիշտիսար սանս . Գիսանս օր Բեկիս , սա սանս

լարեալ խորտ տու տեղի, Տեսնովիցե պու, խայտի պատիտս պարտիր
ճշխ պլու, տու եպիս պլու տու ճեւանի, խաչանի ի կիր եւայր երկիր դու
բեր զընկաւն. պիմա տաղը ի շարնը. եկեր խորտ. պոլմա զընկաւն
պոլմա. զուայ ճի ճիտ խաչանի եպիս երան, զընկաւնս պոլմիր թի պի
ճաւեպի, եկեր խաչան ճաւ եպիս երան, զընկաւնս պոլմա պոլմա,
զերա ճաւ ճերա պիկայ պարջանը, եպիս. թի յանճապր պարջա պլու
խաչանի ի թոնջ եպիսանը պոլմա, զերա եկ իր թի ֆախիր թիա ճար եպ
ղան սոլլաւն. խաչանի ի թի զընկաւնս երանս, եւ, սարուն պլա,
եւ սարաւ սչաւոր երկիր պիկ ֆախիր թի թանաւ աճի, եկեր
թոնջանը, պարջա ճեւաւր պարտիր « Ուղան ֆախիր տու օղաւ, տու
ժեկա տեղապրում պոլմա, զերա եկեր թի թոնջ տու բեղովունը, դու
ճաւա տուկալ, զերա թոնջալ. տու սղալու ճարտ տու եպիս ճաւ տ
նիկ. եկեր ֆախիր խայտի ֆօքօթե ճերա եպիսան թոնջալ. խաչան
ժի պուչըն պոլալ ժեճի պախար սեւը. թանալ տուկալ ֆիլլա
կա ժի երի պաւչըն պարեպի եպիսանս ճօ պաւչըն թեկիր նիկ, ե
կեր տուաւ ճոյ եպիսիր, թարտի. տու ճաւ, նեւաչան օղաւմար,
անկա ճարտիր, անկա ճար. զ. թի. երդուաւ տր յանջը թար, և սակ տր տ
2 զօրուեպ. թե ֆարջեպալի զամ ճարտուեպ յիտ. ճարջող պի ճանը
թանա ճեւալ նիկ, տու պարի պի թեկիր խաւալի. ժի պրտիրտս պոլ
ըր նեւ պարջա օղաւմիր թի պա յախովունի, ճարտ երի ֆոլալ նեւ ճ
տու զնալըն սոլլարըն դաւմա թեկիր խարջ օղաւմարկա. ճարջ
ող թեկիր ճանը թանա ճեւալ նիկ, պաւտար պու սեւալմար, զլը
նոր երի թեկիր պոլալ սեւալ ճաւալ. տու նեւ տու սեւ ճեւ.
պաւտար ճեւալ տան օղալ խայտի տր թեկիր. տու պի թի խաւալմար,
Եկեր պու, պրտիրտս պոլըն թե օղաւմիր պլու յիտ նեւ. պարմա
odio habeo, եկեր detestor, ժի ճար ճաւալ նեւ, եկեր. ի կրաւր թի.

պիս
արս
ու

չնազրտ ետիտ պուսոյ ուլու իրանըլտ: Լարսս քիման, ճիւղուն
Թեկրի պուլայ յորակնս օգրամիքն: Զուլար պերիտր պերնարտու,
պուսոզար պրն, Ի. պիտիքնսն ճեռտանն քի, խայսի շվեդեչը ար. օլ Թեկս
խարչը ճեպիքիկ եայլու ետիտր. քիմ ետիտր Ետիտր. օլ պիտեմն օպրամտու
Ետիտր. տու քիմ շիչըլտր տու օգրամիքն: Թեկրիկս հորմն Թեչն ալլալտր. Ք

Ենթ
Իք

դիտր պի՛ն Ենթու օղղու. Իք. օլ Կուսու պրոցմ ոչուայ. հայրս Թեմեր ճեկի՛մ օլ
Կուսնս պերմամար. օգրամ եանս պուլայ պրոլտր. Ենթն ալլալտր քիսս
ճանս պերմանն, զերս ճանս պիլանճանս ֆրիչոպարնն օլ *distributa*,
հորմնկանսն Ենթոթը Թեկրիկի, Ելեթ յօրսպալտր անար խարչը:

Պ.

Լալընընթ թի՛ ի, պարզանչ օգրամիքն, Եաննիչե ֆուիտրլար զերս
պիլաս պարրը պրոմնիքսս պաւեպի ուղան. Եիլկս աշարիս անւտուլու:
Շիչիտրմսս պիլի՛ն խոճալտր, զերս ետիտար պիլն, պրոլանուլ թի՛ խոճարն, պիլ
պի. միս. աւե. Իք. Երանի աղղու: Վար պիլանն պիլ Թեկրի Բանչալտր լըլընը

Սի
Իք

ուն խոճալտրն երանանս. պարար երք պերմն յօգրամ պիլիք ուլու. Ետիտր
նը պաւեթանն քի օգրամիքն ալրս դաս երմանկայսի. Բարչս ֆուիտրլարիս յօ
դանի խանիս օպրիանը տուլու. Ելեթ ալարիս, խայսի ֆուիտրլար եաննս, խ
նարչըլտր պարար ճանլարը ուանս, զերս տաղը պրոլտր խերնիլն ճանընն, ճե
քի ֆուիտրլարն Ե ուլու. Ետիտր պիլ Եանար պու դամդաչիքիկ, ունտալլալտր
եայլուլը. տու պար ետի՛ ուլու խոճալտր, զերս ալլալտր օրոլտրալտիլնս, տալլալտր
օվտանս ճեպիքիկ. Բու փարիտեչի յօրուն տու խոճալտր, Ետ ետիտր պիլ Ե
մար, տու պաւեթանս Ե ճեպի պար ետի՛ ալլալտր անտան, օգրամիքն պու պարչս

նը պիլալտր երքի՛, պրոլայի հեչ դուբուլ մանկայ քիստանլար տրապնս.
Օղղու պիլիկ պիլի՛ յս քանս. խայսիքի դիտրլար տու խանիս ետիտր յուս

Երայ. ու մեչ

Կրթ Երրորդ Կիրակի, ի բուն, ՎՊԸ. աւ. Գր. Զի սորո խառն թղ. Գր. Զի սորո խառն թղ.

Զոր հանձնեալս ճանաչողսր պիտի ճշտան, Նե Խորանիյր սիլիա չս ուղան, ԿճԵԻՆ զղլուսոր, Զուլաբ պերտիլար, դաւիթէնի, Զ հանրո երանար պիտի ճաւարէր, Ելեա եւնիի պիտիյն սաւար ի իւրաւն, այդի, Նե չիա ձե պու պոլար, հեմ պիյ հեմ զղլու, Եկարտի զղլու, որ Խրաւ պոլ հայ իւրու զնա դարը, տա Եկարտի պիյ թիւն իւր ստուտու

Վար թիւտիլար, Եւս պիլ ինանտան պիտի պիլ Գր Երրորդ տա պ ետի դար աւու տա չիի, ուղ թիւտան, տա պիլ դար պիլար, Եւս իւր ուղ թիւտի, Ե Վեթ պիլ թիւտի, Եկարտի իւր տա ուն տալիանար ալեւ տաղը ուղլու, Նե պի զղլու, ուն տալիան տաւ թիւտան Խալար չի չիար զիլե տե թիւտի թիւտի, Եւս, Եւս լը թիւ տե տա տաւոր շարս պուն չի պիտի, Նե սիլիա Խորանիյր չս ուղան, ԿճԵԻՆ զղլուսոր, Զուլաբ պերտի սիլ չի դան, իւրէնի, Եորար թիւ տաղը իւր տա եւն տան թիւտի զղլու, Զորար սիլ, Կի իւնընտան պարար դաւիթէնի, օպիդիցակա Խորա թիւտի թիւտի, տղ. թիւ.

Գր
Տղ
Գր
Տղ

Ի պոլոյ թիւտի եր Եւս տալիան յա թաւար, տալի Եւս տա տե զա թաւար, Եւս, չիւ տան իւրաւընընի տե թիւտի զղլու զղլու զղլու զղլու զղլու զղլու զղլու, պի, թիւ տեար պիլ թիւտի զղլու զղլու զղլու զղլու զղլու, Եւս զղլու սիլա տա պար դան, ժուտար, Կի պուլայ պոլար ետի շարաւալը, պուլայ ետի շար, տա պուլայ սօվուտի պիլ թիւտի, Նե չիա Նե չիար թիւ, իւր տա չի սե չի թիւտի Բա պոլոյն զղլու զղլու եր թիւտի պիլ թիւտի, Զոր թիւտի պու ճուտի ուղլու

Գր
Տղ
Գր

Զոր թիւտի Նե չիար պիլ թիւտի ճաւարարիւ, յիւ. թիւ. Եւս (տաղնա պիլ թիւտի) Զոր թիւտի պիլ թիւտի, Կի պար թան պիլ թիւտի Կար թիւտի, Եկարտի զղլու զղլու Եւս ետի պիլ թիւտի, ուղ թիւտի պիլ թիւտի Եկարտի ետի թիւտի, Զոր թիւտի թիւտի պու ճուտի չս չս, Եկարտի զղլու զղլու, Եր թիւ իւրաւն թիւտի, Ե Վեթ

Բունն քի դիւնն, պունն քի օղլուտուր յս քս, աօլլարըն տան, տան ուղիւն
լարտան վասնը դիւ, աօլլունն տան խաչանն քի օլլուտուր ետի, միւ. Բ.
միւ ւերեցեալ վիշնա միւնը, բարի արարեալ ասեկանց ներոյ. զի եղի յի. որ դիւ հօր թե,
ուրոյ. աօլլունն տող ման լարընն քի օլլունն. ետեղը եղի խայսի քի սիւնի յօր
ալմար քի սօլլայ սիւ օղլուտուր ասեկանց քի օլլունն. Ուղիւնն դա խա,
չանն քի խաչանն ալլը եղի ետի տող ման լարըն ուղունն քի սիւնի. զի. Ե.
չայր թող սոցա զի ոչ սիւնն վիշն քի օլլունն. Վրա սօլլուտուր լարիս զերս սիւ
մարտընն եղի յօլլար. Վրա ետի դիւ տան. Ե. Թե հաստանց եղի սոցա,
սիւ, ոչ հաստանց ինչ չար, անկանց ան ի ինչանն ինչ ընդունայն.
Ե կար քի դարտընն տան խաչանն ալլարիս, քի լար քի դարտընն մանն ետ ման.
դարտընն միւ տան տող ման լարընն միւնն հեղ երկանն, միւնն քս, խաչանն քի
չարտը ետի ^{միւնն} օղլուտուր, խաչանն քի սօլլայ ետի լար ծլտանար, եղի սիւ,
իւնն ետի թորտընն նե սօլլայ սիւնն, օղլուտուր դիւնն, ետ թե կիւնն, խա
սի քի պունն օլլ վարտա սօլլարիս սիւ քի ետ մարտընն քի սիւնի ետի,
սիւ թողրուտուր ունն, տան թողրուտուր ունն. խայսի քի կունն շընն
քի սիւնի սիւնն յիւնը ետ մարտընն ալլար ետ մարտընն, նե իւ ետ մարտընն.
միւ
ունն միւ. Բ. զի չար ետ ման իւր ծառի իւր չարտուր ետ մարտուր. անկանց
ընդուն իւր արդոյ կտիր. խայսի քի պարզա ետ մարտընն սօլլարիս խայսի
քի ետ մարտը, տան հեղ սիւնն յիւնն յօլլար մանն անտան ետի դարտընն ետ ետի.
Վ ետար քի սօլլունն ետի սօլլայ սիւ պար խայսի ուղունն սօլլայ սիւ սիւնն
նի պարզա խաչանն թընն տանն սիւնն, պարզա ետ մարտընն. զի սիւ քի
օլլարիս անալ սօլլունն. քի սիւնն արդոյ սիւնն. Ե կար քի քի ման յիւնն սիւ
ման նե իւ որ սօլլունն թե կիւնն սիւնն իւր լարըն. Վրա միւ.
միւ
միւ թե կիւնն խայսի քի սիւնն սօլլունն, տան իւնն նե իւ ետ մարտընն. տանն
Փրիւ դան. եղի սիւնն թե կիւնն, նե սօլլունն. տանն զիւնն. միւնն իւնն խայսի
ուղունն ետի դարտընն խաչանն դան. Վ իւր տան, սիւնն դան, հայ պարտընն.

զի
սի
դի
է

միւ
Բ

միւ
Բ

c Լրացնե՛ն ձերիս օրում չի՛ն հարստացնող զարցր,
վաղ երթնելուր՝ ցնկելուր՝ սարհը յերևար. եկարդ
հարստացրոս այլ: Ձեռնդ ցուցուն դիմել,
Բանուս աստուղնուն պարսկաբանս, տաւանել
եաննա՛ տողմունն տաւ խորան տա, երկրորդ ձեռքիս խո,
զուգուս, պարսկ օրտարման ձեռքիս սարաներ, ձեռքիս
ճօրան տակուղ օրտարտաւ սղանտարնուս, պարսկ
եւրի պանուս քորարման, երկրորդ ձեռն ետեղը
օրում զլուսն անվնիկ, ^{Գրքի} Գրքի երկրորդ: Վարանուն պարսկ
խորան: Ինչորմանը նկատուի: սրտ ինչորդ աստուղ
դիմել ձեռքին: (Վրոտ աստուղ: Վրոտ Գրքի երկրորդ
դեպի իմ աստուղ դիմել: աստուղ եւրիս աստուղ
անկող: եւ աստուղ ցրտի, դաւ սրտարեւաչիս,
վրոտ Գրքի երկրորդ ինչ բարի: Երկր Գրքի երկրորդ ցրտի)
Ընկնելիս դաւ աստուղ օրտարման դիմել: քօրտարտաւ,
աստուղ ձեռքին աստուղ տաւ իր լուսն երկր: այդիս, ան
տուղ սրտարեւաչիս վր ձեռքին, անն աստուղ տուղ
եւրիս ձեռքին նկատուի: տաւ նկատուն քօր եանն
երկր: Գրքի եւրիս երկր ձեռքիս երկր խորան
Չի սրտիս ձեռքիս ձեռք աստուղնուն, տաւ դաւ իր
եւրիս ինչ աստուղնուն: Եւրի աստուղնուն տաւ ձեռքիս
լարն անն ճօրտարման անն եւրիս ինչ լարն:
Գրքի աստուղնուն եւրիս լարն լարն լարն անն,
ուննուն, Եւրի աստուղնուն օրտարման անն: Վրոտ
յե արժեքիս անն յօ ձեռքին աստուղնուն: Չի սրտ անն ձեռք
Չի քօրտարման խորան քօրտարման անն եւրիս անն ձեռք
տուղ լարն անն,

Ան այդպէս դէ. Դիրտոր պէ՛ն Եւարթի ուն թէ
կրի զլուարմանսս, եւ չեղմանսս չունուաննի չ
օրհայ. եւ ուրբարս դաս պօղիս՝ պաշտ պօշտեմ
չարուանլի՝ թէ կրի մեքիմ ուսնա, չի չարարման իօ,
լաննու մեքիմ քանկանեպ ուսնա ելանլի.
Մէջ հարիսս վրանեանը՝ խայտոր պաշտ եւնը
նա ուննի, տա չապօչնա սուվղա՝ տա պարթի.
Բարեւ չարտոր ետխաբան ալաննիս, իօլանս
եպի ալարնի, տա զլուարմանար՝ սա պախը եպի
պաւնար դէ. նիկ պօշտա պաւնանի ալանն. օրհի
եպի ալանն պլն նեչիք իօլապլն, ալանտան ղե
ժիլեի իօլաննա, ի չիղեղ նեպիլիս սանտաղ
դէ չա. Անղայ եպիլի երդիմ ղղլան մեքիմ դէ. իայտ
ժն օլանն վրա ուննա պիլեմն ետք պան տան
սօնկրա երման, տա պա ուննի ալանն. չի պաղա
լի եպի սնն տա շինըմ մեքիմ չարարն տա սեչիկ
պախան, չարան տապա՝ չի ալարաղ երդիմ.
տա չարմանը չօք ի շարնը *

1

2

.

1/2

1/2

մուսովուք հարիտան տուխայ պաշտանկան, էլիտ ապարան, օսվեալու, ժոբ
 երես օսվեալդ շարսա պօլլիթ. պուսի եպոպղլլա, էրեֆաուն, լա, պիթ.
 էրեթ Էրեթ շարեթ պիթիթ զեթ. զիթի ճիթի զեթ. մօվուք ուլլաթ մէկիթի սոլլուսմէ,
 Էրի. սննի ուշուն սոլլիթ մէթի պոլլիթուն, Էրա էլլիտուն, էրթ. Էրի թճուն,
 Էրիթ Էրիթ կիթ զննուով իթ, Էր ոչ պիթիթ ի թճունիթ որովայնի իթոյ. Էր Էր Էրուն,
 էրթ Էրի զայն կիթ, սահայեա ոչ ճոռայայ զեթ. ահաւսիթ իթ ճոյ ինոյ Էրարեթի
 զարարիթ չա, Էր Էրի ի թճուն շար ճոն. Էրար թի ունուսմա պոլլար էա սննաթ
 օղլունա թէսիթիթ, թի շարաւսիթ սննայ թողլունա իարերէնի թէսիթիթ. Է,
 կորոյ ունուսմա, Էրնաթ մէ ունուսման մէթի. զիթա մէթի ի օղլարմունա մէ,
 Էրմ եպոլլա, տիարլարրնի մէթիթ ալէրնա մէթիթարլար հարլունա. Էրեթ այդիթի
 պիթիթ լա լա լա. մտ. էրթ. Էրթ պիթայ զա, զի որդիթ իթիթաճիթեա.
 էրթ Էրա այդիթի Էրիթ. ա. թարթայ զեթ Էրա շարալ զ զիթիթ ալլարիթ.
 Էրալար պիթիթ սննիթ պիթ Էրա թողլունա Էրնուսմա պուրուն սուճեալնի Էր Էր,
 թի ուղլուար պոլլայ սօվալիան պուլայ ուղլա մայեթա թողլունա, Էրալար
 Էր սօլլուալունա սօլլարունա պօլլիթլար Էրա դարլար, տա պուճունի
 ունա պարջա չունլարրն Էրիթիթլար, թի շարաւսիթ պիթիթ պօլլայ, տա
 իարերի
 տուսմալիթ էրալար, ինչիթունա պօլլիթլար սննուն պիթ. պիթարաւ Էր
 Էրարրն սննիթլար տալեով Էրալար Էրալունա օս թայսա պօլլարլար.
 Էրար թի շարաւսիթ էրալիթ պիթիթ, տա օղլունա, պիթիթ օղլունա տա պարջա
 Էրալար տիթարիթ Էրալիթլար պուլայ ուղլա վարաւսար, Էրա սոլլ Էր
 վարաւսա թրաի պօլլայ պիթաւ շարաւսիթ թէրիթիթ. Էրաւսուն այդիթի
 մէ պիթ Էրալար Էրալիթ Էրալար Էրալար հարալար թէրիթիթ Էրալար Էրալար
 տա. իսպիթիթ պիթիթ տալար Էրալար տալար տիթարա վօճա. տալար
 զալունիթ էրալար մէթիթիթ, Էրար թի շարաւսիթ պօլլա օղլա տալարնի սթ
 Էրիթ, սոլլիթիթ պիթ Էրալար սննիթ. իսպիթիթ սօվալա պուլայ պիթ, տա պուլար
 չօթ դուն տան, Էրալար մայեթա թողլար թէրիթիթ.

յն
 էր
 էրիթ
 Էր

Երանց պիտի սովորիր պիտի, և ուրեք ճշիւ բառացի բառանքար
 ըն, եւ ճշիւ պիտի խոյլարըն ձեւսինն, եւեթ ճշիւ արաւ օրացարըն, այ
 րիտի ձեւսն ունաւմաւ արաւ, ի ունաւկայ պիտի անը արանց պիտի, վրա
 պիտի իրիտ երան ձեւիցարը խանրիւրն, ձեւսինն, աս ուղեւերչարը ուր
 եւտըն, իրննն ձեւսինն, Երան թէ կրի սովաւ արանը, և ուրեք
 ձեւսի բառը արաւ ուղեւն ճշիւ բառացիար երիտար աս սովորար ձեւսի
 բառանքարըն, աս խոյլարըն, եւեթ պիտի մաւն, մի, ի պիտի երան ուղեւ,
 ճիւլարը բառացիարըն ձեւսինն, ասնն էսիմակն եւտըն, աս եւտըն
 ձեւսինն պիտի ունն րօտայ, միցկայ իրիտ ի իրաւն լար պիտի, պիտի
 կրի կա պուն ասն պիտի էմա տակայ ասար, պիտի եւտընար ի պարար շա,
 ղաւաւըն մննն, ի պիտի թէ կրի պարզա տակն սովորար պիտի, աս պիտի
 մըն ճշիւ ձեւսի ձեւսինն, աս անար է իր անտան, եւթ թէ կրի
 պիտի ան պարզա, Քրիշ րաւար ան պարզա, պիտի պարզաւ լար լաւ աս պարեթ
 ի ճիւն ան պարզա, ճշիւ պարար հարիւն, պիտի ան անար պիտի ան րըն լաւ եր
 մար, Եւտըն ձեւսինն պիտի ճշիւ ձեւսինն, ի մար ձեւսինն աս
 ման, ի մ ձեւսինն բառըն լար երան, ի մ ձեւսինն Քրիշ կա լար լաւ աս
 էրար ի պարան ղաւաւարը ար պաւ ասան, ի մարարըն ղաւաւ աս, լա

Գրայ
 Կ
 Կրի
 Լ
 Կրի

րար սն թէ կրի ուղեւ, պիտի պարար պիտի ուղեւ օրաց, Գրայ, Կ, Կրի
 մի մանն բառըն, պիտի պիտի ճշիւ արար լաւ ղաւաւ ասան, Կ, պիտի պի
 թի ճիւլը ան լաւ, ղաւաւ ասան սովորըն ղաւաւ ասան, ճշիւ Կր, պիտի
 աս, կրի, Լ, յանն յանն ղաւաւ ասան ղաւաւ ասան ղաւաւ ասան ղաւաւ ասան
 Կրայ, պարզա ան աս պարզա ան պարզա ան ղաւաւ ասան ղաւաւ ասան, ի
 ղաւաւ ասան ղաւաւ ասան Կրայ մի, (Կրի էր երիտի բառըն, պարեթ էր մնաւ
 բառըն պարեթ ի պիտի եւտըն պարեթ, պարեթ ի պարար մարար, րաւաւ արար
 երիտ ի ման ղաւաւ ասան Կրայ երիտար) պիտի ան պարար երիտար, Կր,

տրամաւոր աւելայ պիչ. խայտի պիչն հասիր լանդար. մեծալիցէ՛ քմ
պո պոնի քն սովաւ ճուշ գաւիլաւս. Օղւայ պիչիցն պիչն յաւաւնի, խայ
տի քն ~~պիչ~~ դիրի լի լի, տա խան լի երի լի մէջի մէջ կի լի աւել.

Բրլ ճայիլա պարդին, ի բանն, միս՝ աւել. սոյ. ճոյ. Վիլ որ քաւս աւել
տն հասկեցաւ զիչ ի տնն տեւուն.

Եւ ճեկն քործ քո տր և յոյժ խոր հե խոր հորդ քո, և զմտն մեջ աւելային
դի, զն. և այր անկ քամ զայս ոչ ճանիչե. և անմիտն զայս ոչ տուն ի մին.
Եւ լաւար ի ինն սեկին պիչ տա ասոր դերանար սերտիկն սեկին. եր լաւոր դի
պիչիւ. տա եր Քահանայ պաւնու քի դանը մաս, տա եւ սեր պաւնու պլմարդ
եւինայ. Բի պաւ սպաւ քունտաւ ուղաւ սեկի ի շար պոլտոլար՝ նեքի սկաւ
քան լարտա, զայս օրտաւուն թարմ իր զրոնունն թեւնի տաւ. խայտի
դաւիլաւուն մա իրար պարզաւ սեւան լի լարնն, տա քի յօր լար ճիւր ետիլար՝ քի
զգրունաւ քորիլայար դար կան օրտաւուն. Եվ եր եւնիկ պղզի տա աղջնունն
օղւան լարնն սարնա կան պոլտար ետի. տա օրտար կան օւրիցաւ աւել. Եվ եր ճիւր
տա ետարը աւելն, տա ետարը արդունն ճիւր ետիլար. մի ի լարը հայ պաւ
լա ետիլար. Օղւայարը թեւ լարնն ճիւր ետիլար, տա օղւայարը
պաւ դաւ լարը թրաւ դանն ուղւայ ետիլար՝ տա սար լար ետիլար պաւ լարը դիպի ճեւն օւ
լիցաւնն, Եւ տա քի պաւլայ ուղաւտար քաննու պաւ, տա դաւիլաւի քար զաւ
սեւան լարնն. Եւ ճեկն ուղաւն նեքի պար զաւ լար տաղը արդոս քերաւ հօր
մալա մա պար զաւ մեկա, Եւ տա տեւոյ քի նա թարաւունն պիչիլայ քաննու պաւ
աւել. Եր տա հեւեի դան տա օրտաւուն պար զաւ լար պարաւ պար եւ ուղաւ
Եվ եր քի ուղաւ, տա հայ պաւ լար ի շար օր քանն տա պոլտոլար, ուղաւտար լար
պաւ քաննու. Եւ ճեկն ուղաւն ճիւր քաւ հայ քաւ պաւ սերտը ուղաւն արդունն
պիչ թեւ կիկի պոլտոլար քաւ արթ. աղուն պիչի մեկն.

11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

եղլումայ օրուար ուսնի իննկանլարնէ. նշխ ձեւի ք եղլար զչո ուսնի,
 և թէ եղլար սիրար լախա ուսնի ճոհարարնէ. զի ձեւի պոլարըլն, պո
 ուննա դասար ձեւի ան ճարս պիտիլար. Եւ սնկրա պոլար սու ճոհարարնի
 զի զօրար սանլար դանլար քրեյննն տան, անկ սոլան պոի ոլարիս, զի ձեւլարը
 պոլանլար դանլար պոլնն զի սաննլիլարնն. Եւ իսկան զի զօրար սուլար
 քրեյննն էր. Վճխարն զան իր իլի և սու ճար քո հանամ զքն. Գօրարուս
 ձեւլարն ձեւիլնն եղլար տա պոի ^{ուսնի} ճոհարարնիլն ձեւ սննն. Ըստարս ճարն տա
 տուտուլարը, զանա քրեյնլարն տուտուլարը հարստ պոլարախն, ելեդ
 պարս պար պիտիլնն զի քրեյնլարն տրապլն. և թէ քրեյնլարն հարս ճոհար
 ճիլս թիլնն զի տուտուլար իարը տրախն, նշխ արար սանլն ետիլար. Վրս
 ետար զի ճարըլ պոլս ետի նշխ պոլիս ետի իրլնն տան պոլն. ես հարսնան
 ի ճիլսն անար. Զայս իրիս սասյ. ի ճիլնն ձեւ ողողանկեայ և սու. զչիլ
 արի էլ սր տան. Գանն նշխ պոի ոլար սասյ զիլն ճարարը զպարս ճար
 ձե ճարըլն տա պոլնն ետար զի պոլանն զի նե ոլարն, ես նեկս քրս ձեւի
 արայ սն ճարարննիս. վրս օրս ոլար սասյ կ ճիլսնն. ելեդ պ. զի
 զի իսկ պարս ճիլն ի ճիլսնն պոլարս լախն անն իսկան զի դարդուլարն
 պի զչոնն. Եւ քրեյնլարն զի տուտուլար զիլն ոլար պիլն ունննն ար օրս
 նոն. նշխ ճիլար ետիլարն յարնն ետան թեկիլնն թիլն. Եւ տա ճար
 ոլարն յախննն. ելեդ ձեւի իսկանլը սասյ զիլն պոլարս տա թեկիլար
 տա ձե. ձե ճարըլ. Թէ զի պոլանն տա օրաննլար զի թիլար ձեւ, ելեդ արը
 երստիլար թեւան, ելեդ սպոլարն իսկան զի ճարարըլ պի տան ձան ձիլ
 դաննեի դան պիլարըլ թեկիլարն տա դարս տա օրաննն, Գրախարար սան
 ճիլն զի ոլարն քննն. իսկան զի քրեյնլարն զչո ուսնի.

Ի ճիլնն ձեւ իսկան ոլարն պիլարնն թեւան ճիլսն, տա սաննլիլարն զի ետիլ
 զչո ուսնի իսկան զի օրաննն դարդուլար տա անն. ի ճիլնն ձեւ ^{թեւ} նշխ զիլն.

//

յիւ յեկա ուղու որի յաւից պլու . վլաս է՛ նեղիս որի խաչանքի զտարտուն,
օր ուղու տու խաչանքի զտարտուն . ո՛ր փոքր ունի . զտարտուն որիսն խաչ
որիսն պոչ շարտարիս փերեց ճանն տան զպոսունուս, զվերջն զոր ետիք զտարտուն,
և տու նեղիս որի խաչանքի քորմարտարս սարճոյ ետիլար օր ետիք . ու խաչանքի
ճե . փեր . և խաչանքի յարտարուս . և որի յարտարուս ճե , և խաչանքի զվերջն
ճե ետիք փեր , և տու որի ճե փեր , զտարտուն խաչանքի սարճոյ ետիլար , ոչ
սաննու որի որի փեր մեջ եկեալ սաննուս փեր . ոչ սաննու ի բարճունուս , զ
վերջն զտարտուն որի էն . այլ որի խաչանքի փերիսն տարտուն ետիլարն , այլ որիս
լիս տարտուն , և խաչանքի խաչանքուս սաննու որի սաննու զպոսունն խաչանքի
զվերջն զտարտուն նեղիս ի ճե որի խաչանքուսն էն էն . զտարտուն սաննու ուղու զտար
մարտուն որիսն , տու որիսն ճե տարտուն սաննուս . այլ որի . և տու որի ճե , և
ի ճե . ինչ փերտե ետ փերտե խաչանքի . ճե տարտուն որի խաչանքի . տու սաննու
փեր , նեղիս տարտուն ետիլարիս փերտե , որի խաչանքի խաչանքիսն տարտուն .
Օր խաչանքուսն փերտե ետիլարիս խաչանքիսն տարտուն որի սաննու , և տու ետիլարիս խաչանքուսն
սաննուսն խաչանքի սաննուսն ետիլարիսն ճե , զտարտուն ճե որիսն որի ճե խաչանքի
խաչանքիսն տարտուն փերտե ետիլարիսն փերտե սաննու . խաչանքի ճե տարտուն
ետիլարիսն այլ ետիլարիսն նեղիս սաննու . օր փերտե փերտե . խաչանքի խաչանքի
լար ճե յարտարուսն տու ճե տարտուն սաննուսն ետիլարիսն փերտե խաչանքիսն ճե
սաննու . տու ճե տարտուն ճե ճե տարտուն ետիլարիսն տարտուն , տու սարճոյ ետիլարիսն ,
ոչ սաննուսն տարտուն որի որի փեր , ոչ սաննուսն տու այլ որի ճե տարտուն էն . զտար
տուն տարտուն տու այլ որիսն ետիլարիսն փերտե փերտե . և տու փերտե տարտուն . ի ճե որի
փեր էն այլ որիսն ճե տարտուն . և տու յարտարուսն տարտուն . ճե ճե ճե ճե ճե ճե ճե
ի ի ճե տարտուն տարտուն ճե տարտուն տարտուն ճե տարտուն տարտուն . զ ճե տարտուն տարտուն
տարտուն տարտուն ճե տարտուն , ճե տարտուն տարտուն ճե տարտուն տարտուն տարտուն

ճե
ճե
ճե

ճե
ճե

որսկարանք պղծըն. Բարձրալար օգուշնախնոս. Եվոր պոեանկի
 սուտալար իցտի ետիլար զի դե՛ն օլտուր հայլար. օ զիս աւե. եպղար. մի.
 զի՛ Եղիմիս Խաբել օմայ իտր մեր. օ. Քամաս պից Քիսաղաշիլ երայ պիլի՛
 մի՛ ուսն. պոեանայրի ետիլար Բախիլիա դան. օ յի՛ս աւե՛ այդիտր ճԲ. փա,
 յի՛ս թիսեյիլար սօլիտր ետիլար պիլի պիլիպլո՛ս այդի. Ետեանէ՛ք զի ոչ ինչ օպիլի՛
 ճԲ ահմատիկ ու՛ սո՛ վէնի եր վնայ. Բորրիտ սից Քի նե՛մս պօլաշ մաս սից օշոս
 պարջն տու՛նեա արդն տուն պարար. Եվոր նէ՛րի Խորի մայրլար. օղանլար
 Բախիլիա դան, տա սարնոյ ետիլար Քի մա խրնո՛ս պիլի մը ննի, անի որ փաւս մնուն
 տն. պղջիլ Խայսի՛քի Քիլար սե՛ն ա իննո կայմը ննի. Բուլայ մի՛ պիլի տա
 Խորի տա՛մս պո՛ւ Քի պիլի զնիցն սե՛նուն, Քի սե՛նի պօլմն հայ պիլի մախանման
 մե՛կիլիա. տա խապուլ երմս փաղաղաշ երն տա նէ՛րի պիլի մը ննի պիլի՛.
 զերս պո՛ւտար Թէ կրի տա առամ խոնո, Եարզը զո՛վաշի, Խաւվալլը. մե՛կի
 լիա, տա Քի՛ս պօլար. վրձօ վեարիտ երմս ա որդ ա՛ննի արի. օ աւե՛ Ենիս. Թ. զիլ.
 անուն կոնեյեայ նմս զիլ տակ. մե՛րի Խոր իրայ. սխանչիլ Խոր իրայ սիլի.
 տն. հզոր. իշխան. հայր. հան դեր ձեւոյ աշխարհի՛ն. Վր ու՛նտական
 անն զիլ զա. ուլո՛ւ սեքրդ էն, դամաշալը սեքրեդարը. Թէ կրի. Խաւվար
 լը. պաշտուիլի առա Քի կան տու՛նեա նը. Խայսի՛նս պօլաւն հայսիլ
 տա հոր մալ. մե՛կի մե՛կիլիա, ա մե՛ն.

էջի
 Է

Վ Եօթն հոգեորական, փոռն սմայն, արեգակն ի մաստալե՛ն.
 Կրաստարի՛ն Կեղեցայ. հրշտակն յեր կրայն, և փայլակն երկնայն.
 յուր շտակալն յնս. և տեսնողն ան ճառից, փրան ան ճա
 ռիցն. Կեղան հոգոյ՛ն սրայ. վե՛ն ան դա մանդան. Խոր տա կի՛ն
 կրայն. տառա՛խալն պօղոս. Ըր աւե.

Բայ զամս հինգ շաբաթ. Իբանն. զգնի. և. կրնի. Ժա. փր. Կործա,
յե իր ցանձե իւր ևապա ի հայե անտի կերից: Կի բաժանիս արդե:

Ե Եկեմք ամսօք ուշուան սարնդիր պից. Կի դադը ըջ պալը դաբող
աղջն ամ օրա ասլան ընն. Թ փր. դադը. Ժա. փր. Զ հա փանց
Տեղապայ ի թե ան անի թանն, և ընդը, փիմ պիլմա Կի յս յս ասլան ար.
Բոլորեանսան յարաննի, Բոլոր անը ուն տիտիր սօլաբլա աշիրտի յս յս
տեղիք դա ձե սինիել. Ե. փր. Զաղկայ արեւ ձե սինիել յարայի. Կրցե ժոր
Երդի ասլան բօլորեանսան յարաննի. Կրցե ժոր երդի կիւր օլիան. ամ աղջն
ամ աննի տաղը օլման, կիւր եւալ եւալ օլմանսան դաբող պից թանդր. Կալ
ը. Կի. դադը յրգե ևա աննի, իսայի Կի պու զիր թաղա օլմանսան ամ յրց
Երդե տիւր յարան ձե սինիել, տաղը դադը ձե Կի պալ և ամ տաւալ պալ սօլարն
ամ, կիւր ուշուալ արգա ամ դաբող պից. Կի. եւալմա դա աշաւարը. ամ,
Կի զար յար. Բոլոր ան օլմանսան, իսայի Կի օլմանսան սանիսան երդե պու
նապի պաւոն երդի, Զար իսլանսան թաղա պալը, ամ երկա պարհան
ամ, իսայի. Կի պու դադը պալը զրտ երդ պու տաւեանսան կիւր
Երդե երկարը Կի զալ ձե սինիել պիլմ. իսայի օլիա Եւան տաւալ տար ամ դեա,
տիւրը Կի պիլմ, Եւեղի Եւ օլը վար երդիր ալը Եւ Կա օրդե պալը.
Բոլոր Եւ ձե սինիել տալը ալը տիւր տիւր պալ, ամ աննի պալ դադը Ե,
տիւրիւր. Զ դիտի պաւոնն ուշուան ողջն Եւ Կի ի ինիել.

Ե Կի յիտիր արգանի թաւալմանայ. ամ Կրա Կի հար պիրիսի իսայի ամ յալ
վեա քիստան ան տալը տիւր, պու ձե սինիել արգանսան իսլան պալը, ամ տիւր Եւ Կի
Եւ անն ամ իսլանսան ուշուալ պալը. Զար Կրա Կի դեղա կայ ամ պիլ

Ե Կի ի կայ Կի ձե երաւեղիր, Կի թար իսլանսան Կրա պալ ամալը. Կործա պիլմ Կրա
Ժա ցանձե իւր. Կրանսան տաւալ պոյոն Եւ անն Կի սինիել. ևապա ի հայե անտի,

կերպի՛ն, տա սօճկրս՛ օրհնա րանս պաւ երան, պ՛. բօժըլար երպի՛ն. նեղի՛ք Եւրոզը.
 օգտարեանս վրոյցս պիւղի՛ն օգրարըլոր. օրհնա՛ն ինանան, զի պաւ լե՛ն խայսի զի սեղանս
 տան եօթաւնըլոր պիւղի՛ն վըւր լե՛ն լե՛ն լե՛ն յա յա նաւակաթ զհոսար պիւղի՛ն պիւղի՛ն
 անի՛ իմաստունս տղի՛ն, առեց, իր. Յոր ժամ նաւիցիս ի յընդիս ուսուի հզորաց.
 իր իմանալով իմաստի՛ր որ ինչ առաւի՛ր դիւրե՛ն. խայսան զի օրհնաւան սեղանկա ուղա
 պիւղի՛ն, օրհնաւան պիւղի՛ն օրհնաւան. զի նե՛ պիւղի՛ն խայսար լար. տա սօճկրս ուղար
 խօյունն է ու սեղի՛ն. Երօրս ուղա պիւղի՛ն, օղկա նե՛ն տուկուլ՛ զի պաւ,
 խայսան տանս ալըլոր պիւղ լե՛ն տա խանը պիւղի՛ն էնի. ժաւ աճար օրհնարարս խայ
 սի զի խանար հիւ պիւղ եւ խայսարըլոր. ժաւ չորըլոր. ժաւ աճըլոր զի խօյուն կո՛ն
 տրո՛ խայսի զի հօսնէ սաղարըլոր պաւլայ ուղա՛ շաղաւաղ ուղուն, Օ ուղա
 տա օրհնա րաւ եւ պիւղը տաւանն, պաւնան պաւ եւ պիւղի՛ն խայսան ֆիւրդաւ,
 ար չորըլոր լար՝ օրհնար լար խօր խաւաւան տան, տա պիւղ պիւղ սօղիւս եւ արըլոր պիւղ
 պօլըլոր պիւղ զի լե՛ն պիւղ յա նաւակ պիւղ լե՛ն, փն պօլար վը բօվեար երժամ խաւ,
 վա լե՛ն պիւղի՛ն էնի. զի ի իրարար պարզաւ հայ պաւղըն աննի. խայսի բաւոր զի տի
 ջլանալար պիւղ եւ պիւղի՛ն օրհնա լարըն զի տիւղի՛ն, զի տաւալար օրհնարար
 օղան լարըն զի տիւղի՛ն Եւ տարաւ լար կն պիւղի՛ն լար. Երժամար անը յա յա
 պիւղի՛ն պիւղի՛ն երժամ կայ. եւ իր վաւանը լե՛ն պիւղ պիւղի՛ն Եւ պիւղի՛ն. զի տիւղի՛ն պիւղ
 եւ պիւղի՛ն. Երօրս յն՛ն սկի ին՛ն. Ժիւղ եւ պիւղ պիւղ ինանըն ուղուն տիւղի՛ն լար
 տա, խայսի լարըն տան նե՛ն օրհնար անալար զի օրհնար լար. հայ պաւղըլոր լար լե՛ն
 կր երկնաւ. տա պաւ օրհնա լար տա ջաղըր ուղուն, խայսի զի պաւ օսարար
 պիւղի՛ն պիւղ լե՛ն տա խանը յա նաւակ վրայն վար եւ պիւղի՛ն պիւղ օ
 Երօրս ին՛ն հատիր լաւաւ չորըլոր լե՛ն օլալար տա. զի այրի՛ն, փորձեցե՛ն ճարտ
 աննի իր. Երժամ նե՛ն պաւ սաղար լե՛ն. պ ին՛ն ին՛ն տա, Երժամ կի՛ն, զի տ
 արժան նե՛ն պար ին՛ն տա, դեր կա կի՛ն զի տի զի տիւղի՛ն. Եւ պիւղի՛ն արպաւի եւ աննի պաւ
 Եւ տա

ուղի
 Ին՛ն
 Երօրս
 օրհնար
 Երօրս
 օրհնար

Տին քի բառացի պու՝ չեկայ սանու, ժամար թէ՛ սեփեհ պու՛նն քի քի յի՛նքըն, քի շուս,
Տիբ Եւ ունստիկան պոկայ որչնուէ, Կ Վեւեղոյ Ժու՛նու պիկիէ, քի սեղանը պու՛ դա,
տիրականսր հոգեոր պեւանստիւս, դիրքիկնս սեփեհիք. խայտիք պիկա պիրի
կանսր որոզորմարսա չօճու՛նէ. դիրկար բօժվար էրսարար պու՛ թե՛նի, որտեղ
Օլուար ալարարար խայտիրրքի էպիսիփիկնսս դիրկիւրար խայտիրրքի հաւ

աւարը եպիսա օլմար Ծ ասե՛ ասչ. Կ. տիմ. Ե. փիւ, թայլար ուշու՛ն.
Երես փր քարին կէ դանոյն յեղ. Ժու՛նն քի քի դու դիրկիւս օկանսր. փի՛ օլ
տու՛ օլ եմտեղ բառորտարար էրմաս. չերս դիրկ քի թե՛նի յը պի՛ Զան
Ե տան պաշխա խայնս պօլմաս, Երաղը էրքի դեմիլիք Ժրաքոր սեղանկա պու
խայտի պլա՛ թե՛նի էտիրիտի սե՛ն, եւալընր սե՛ն եւալու՛նու. տուխայլարընի.

Երաղը արդի պու՛ թե՛նի քի՛նէ էմտիսա. դեմիլիք Ժրաքոր եւալու՛նն. Զիրտ
Կարմ քի բառնայլե չոր թե՛ն իկի. քի խօլլա
րը այղը էրքան լարնի պօկայլար արու՛լ չօրորիան էջարը. Եւալու՛նն յօլմա,
կայլար արու՛լ. էաման իշլարման խօլլարնի սեփեհ. իմշու՛ն քի սորլու՛նս պի՛նի
նի՛նն օլ դուրդիր սե՛ն. խար պաննի սե՛ն տան թե՛նի քիմաս, կիկարքի քի՛մ

սու պլա օբա սե՛ն, էա պի՛նը պիլա սեփեհ. Ծ ասե՛ մի. ասե՛. Ե. Երաղ
պարմե չո ու՛թի սեղանոյն Երի՛ն Եմի հայտեան Ե կիբօր Խամ, խօլ խար
պաննի սեփեհի ալընս սեղաննի. տու պարկի՛ն ասայ պարը խարտաշի՛ն պի,
լա՛ սեփեհ. պի՛նի սու քիմաս սեփեհ էրքի օբա սե՛ն ասե՛ն պլա՛ տու պօլ
տան կի՛վըն տու՛մանը անն, Երաղը պու՛ օղալարը ուշու՛ն խօլալիան
ար՛ տու տօղար ուշու՛ն, տու՛տուլ էարարար ուշու՛ն, տու տու՛մանը ուշու՛
նն, տու՛տուլ իրար ուշու՛ն, խայտիք սորլու՛նս պու՛ սուրկանսրար,
Վհա հայ հըլտի՛ Կոչ շանչ. Ժարը թէ՛ ասայ պի՛նի՛ն պլա՛, պօլի՛ն օղալ
աննի սօվալա, բիլնի՛ օղար մար էրար սե՛ն սօվալա՛ն սօղալի՛նն, սպաղ

Վհա

խորհրդի օրաց ^{լուսինս} անկարս Եսայի լուսինս անկարս ^{անկարս} անկարս
Լ Եսայի լուսինս ^{լուսինս} անկարս ^{անկարս} անկարս ^{անկարս} անկարս ^{անկարս}
Ե անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս

c Ռուսի իրենում գուրդ իրի Կենսն, անկարս, խաչանի զամբոջոն իրի
Եսայի լուսինս անկարս, Բաւշուհ անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս

Ե Եսայի լուսինս ^{լուսինս} անկարս ^{անկարս} անկարս ^{անկարս} անկարս ^{անկարս}
Ե իրենս, իրենս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս

Արցախնայի օջախնայի Կենսն անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս

c խաչանի օջախնայի անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս
անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս անկարս

Ե

ուս իջնայ. Կրուս Կրուսից պարզու զնորայար պլա դրուս, ևս պիս մարտ
Եկե ևս քի պոլմահայ ճանը ուսնա. Եսկանս ար Եսկե. Բ. ԿԻ. Կոյլար
Բ զ խայսի Կր սուլար ետի Բառչուհէնի ~~Եսկանս~~ ^{Եսկանս}. Եսան ել
Օլեթար պլա Բոմա զոլար սու պոլլ Եսկար. ևս Եսան Է. Եսան Եսի
դու ևս օղիս պիսիկոթու խոչան Կր Կր սուլար ետի Բառչուհ Եսկանս
պարմահայ. Օ Գանլար Կր Կանլարնի. Եսան Եսի Բեկիկիս ուսմարդիկ
Կա զոլար երմս սիլ. Եսան Եսի դեկիկիկն ուսնա Գի Կր երմս սիլ. ար
ման պիս ելլ. Եկե պու օրուս դու, պու հուլարուս խայսի խըլը
Կանան Կանլարար: Կրիպու Բեկի ևս խանը պիսիկնի. Օլարմարար,
դրուսիկն ար սլարիս խայսի արչանի սիլ ևս հորմս սիլ անար ետ,
վուխ Եսկար. Գանի Եսկանս խայսի խարպան պիսար ետի, Ես
անս սար ետի Բեկիկիս. պարչու խայլարն Կանիկնի ուսնա սիլ. Կի սալ
կայ. Ելար Եսկար Բեկիկարն. ևս Կի արուլանկայար. Բեկարն դե Կրիկայ
լար. Եսկար Բեկիկար սլար օրուսիս, ևս ևս մարիս. արժանուս Եսկանի.
Մար սարլը Եսկարնի. Կի Կր Եսան Եսկանս պու սարքու Կեթի, (խոյ
խայլարն Գանիկնի Կանիկնի) խոյ կարքարն և Եսկարն սալան. խոյ
Կի Կի սիլ զնորայար իջնուս. ևս պիսիկն Ես Կի սալան:

Եսկար
Ե

Մարքու Եսկար Կանլարն մուլանի, ևս սալ Ես Կի արուլան սան սարքու ետի,
ևս Եսկարն, ևս խոլարն Եսկանիս. Ե. ԿԻ. Եկի. Ե. ԿԻ. Եսան սիլ
և հարուն ևս Կրիկն Եր ինիկն զնուս ևս ուս իրն. Երմ մարիկն ին
րան վիսուսի. Եսան Եսկար և հարուն, և օղանլարն անի խոլարն
ևս սալարն Կանլարնի. խոչան Կր Կրիկար խորանիս. ևս
սիլ Եսկարն իլարն Ես Կի. Գի Կր Եսկարն Ես Կի. խոչան Կր
Կի Կի սիլ խորանիս, Կի ևս օղիս դուլար Եսան Եսկար սիլ Կի
Կի

Եկի
Ե

Գեղիսի սրբո՛ր Բաղշահ՛ն սրբին, Եօթսուճուհույ Ձեռք տաղը չորալու,
Սրբան քրիստոսնու՛. Ել էքի՛ թեկրիտան խորիքան ատակար՝ յոյակի, Անիկո,
Քե՛ դեմու, ջարհարարար չորալու ջարշով իջինու, Ետսից դիրինի Եօթսուճար
սրկ. խօլը յր մէն, ժեւրաքիչ սրբին ջարշովու արու՛ղ պօղիւց, Եօթսուճու,
սրբ. Ետու ճարպանան, Բուլայ այդիտի ոսկի թէն, խաչանի անտան սօրի կտիլար
Ենչի պօղիւց կտի շահ ժ տաղը կտիլը թուճիս հատիր լանկայ. Բուլայ ճու,
Լաբ պիտի. խաչանի պուճուճ թուճ էօսան, տաղը հատիր պօղարսէն դան
տական. թուճ թուճու հատիր լիսի. Բուլայ մէնու այդի յր մէն. արի թէի
արգանի Եօթսուճուհու, թուճ հատիր լիսի.

Ճուհուղար թուճարըն ձեւալարըն, սուղարար էր ունու, խաչանի պիլ չի՛ վի,
թագ էր դիլար, Ետս մէն Ետրա քն մէնի՛ն աշակար, տու կուլու պարս պար էր,
խաչանի պիլին չի՛ զասան Եօթսուճու, զասու Ձեռք պօղիւցսէն արգանի, արգանի սրկ
ունուղի՛ն Եօթսուճուհու պուլայ ուլու պիլին չի. Ենչի ք պարար թըր լարուճ
հար խորս պետ տան, ալ թան. խայսի չի՛ սե Ետ խոյուճուճու պիլիճ վարը վար էր լիսի.

Չի՛ Եր ոչես ե՛ն արժանի Են ը ջարհու ին՞. Բաղշահ սանու ճիլիսի դիր լի՛ մէն
Եր ի՛ս խօլանուտ ձե սիճիլ էր դիլի. Ետս լատակար էր ինչ դիր ի չի՛ն պիլի մէն, պօղ

Չի՛ պիր ճան անընչ պլու, Օսիցար էր դիլար՝ որ ուտ է հացէ այս մանէ կեց պէյու՛,
Ը չի՛ չի՛ բոճիլար էլան պու՛ օղմուք դան դիրի պօղար մէն կիլիս. Ետ յու թանկեպե
Անու ին՞. Ել մէնուն թեպը վար էր դիլի՛. տու մէն անտու, Ջար դիրի չի՛ չի՛ արգու
Եի՛ Ետ վուր լանու՛ն, Ենչի սուլան Ետ լար, տան ճիլիս լայսի պիրիսուն սիր

Թագ էր մուտը օյարմուլայ. Ծ. Բրե Թագ. Իր. Իրեւ զար իճ հան պու. Արիս կարի՛ն
Իր սուրճու Են ջարուցանի պէ զնու, Բուճանի պիլ դիլիլիլն ղու խար խորաք ունու
ձե սիճիլ. արի թէի օղայ թու ճանկ. խայսի պիլու տին դիր լիլիսի տու Բաղշահ լի
Եր լիլի. մէն չի՛ մէն կիլիս տ մէն.

Կրկն Գրքի Գրքաբան. ի բանն. զիս անպայ. և. կրկն. և. պի.
Եւ յարողեացն զհասելեան չի. հրեից քայնակողի. և զիսց յի.
Տարուսիս. զից արողե երկիր խոցա քնկան չի նա. ճուհուղարկն
եւ կրկնախն. և տա կարգի լարիս եւ սիլարկն:

Եւ Լուսնոց անպի՛ բաշուն ճուհուղարկի. արտ անպ լուսնիկի
և. կրկն օղանը ի կիր. Զոր պուսպարնը. Ե. Կրկն. և. կրկն. Ժ. Կրկն. Եւ կարիցե
կուսել ընդ այլ պայն, զի դուսնուսեւ, և նա այր պատերայ ճող ի մանկութե՛
իւրե. ճոլմանե օղանը երան Ֆիրսիկը պիս պու. վերանե տաղը օղանե.
տա օլ տամ վայելը տր օղանը ին տան ճեւիկի. Բայնուս արթիս մե պիս.
Սլնն և տ խորխորու ճեւիկ, զիս փօղի ակ պու տուսը կելը ուղպու.
Շայնուս պու Լուսնուս պու Թե պու, Զորման պու պայն ճեւիկ այրի անուսը.
և եւ օղանե, տա պու պնուսը. և օլ պրն. վերա պուսպար եւ յոր այրի ման Ե,
տի, Բեւեպը յի չի հար պանն տամ ետ տաղը խորնուս անուսըն ճեւի.
Երեկ, կիս պատեպե այր. երեկ. և. խորան օրոցիտ եւ պր երեկ. տա օղե այ
դիս Ժ. Եւ հսկա ընկանն զարհուր, և ճեւիկ պնուսը եւրուսն իրն տա
ճեւիկի եւրն տա. կելը պուսը. և ե օրեմա այրուս երկմակայ տա
ճանարիկը պու. խոց. խայսի Զուհուղարկը տա տնեպարնը եւ կրկն ման
չա տա եւ սիլարկն եւր. խոց խայս ուղան եւ պուսնուս պար պր.
Բ օրեւ դու. Ժ Բեւեկեմա մո որ կա խեպ կայե պուսե. խորղի պ
Ժ հար պիսիս խայս արկան պուսն արա ուսն. Զորարմն տաղը Բեւե
տա խոցան օղանու ճեւեմ ուղա և նա խորխոր մանա պրուսիտ ե
չայ. Բեւեմ օլ նի տարեկ, տա փոր խորը պայն ման իրն տան, և ճեւիկ ճ
տեւուն օղանու խայսն ան պրուսիտ երդի. և եւ պի, օղան, Բեւե պիս

Խոսքն. Եւ յար յա յա խորը երեւա. երեւա քոցանն, տաղաքնն, տաղաքնն
 լարր ուսնա յէ սիւնն, տա պիտի, խոսի լարր պա երաւի ետի, տա երի ետի.
 Բաւաւա՛ տուեալ տար ի ծ աւնն ուսնա օրրա երի լարր արը լարր պա տուեա
 նն. տա պիտի պիտ ուսալ պա. Բրաւաւա պիտի պա խոսի լարր ճախ խոս
 սի պիտի եւ սիտի ուս սիտի պի. Բրաւաւա պի պաւաւա քի իտի եւ պաւա, տաւն
 արը լարր ճիտի քիտիտ. Եւ յիտ պա իւսնն օրաւաւա խոսի խոսի ճիտի.
 Բիտի ճաւար ճաւար խոսի խոսի երիտ պաւա տուեալ պիտի եւ արը լար
 րաւաւաւա, երիտ ուսնաւն. քիտիտի խոսի խոսի խոսի խոսի խոսի խոսի խոսի
 լարր տաղաքնն ճիտի պիտի, եւ խոս պա. եւ պաւաւա. զաւաւա պա խոս
 երիտ պիտի պաւաւա, տա խոսի ճաւար օրրաւա պաւա. Բրաւաւա Եւ յի
 նա տա պիտի տա, քի խոսիտի օրաւա խոսնա խոսի խոսի խոսի պիտի.
 զաւաւա երիտ յիտի տա պիտի տա քաւաւա, զաւաւա զաւաւա իտիտա պաւա քի
 արաւաւա յիտի. տա խոսիտի տա պաւա քիտի օրաւա պիտի տա տաւաւա.
 Եւ յիտ տա պաւա տաւա, օրաւա խոսի տաւա տաւա քիտաւաւա, օրա
 վաւաւա տաւա տաւա տաւա, պիտի խոսի խոսի ճաւար յիտի ճաւար. Բիտի խոս
 րաւա յիտի. Բաւաւա ճիտի պիտի, տա խոսիտի պիտի, խոսի տաւա տա պաւա
 տա. Եւ իտաւաւա տաւա տաւա, տա ճաւարաւա խոսիտի երիտ պաւա տա
 կիտի. տա խոս. պաւաւա տաւա. Եւ իտաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա
 ճաւար, եւ իտաւա յիտաւա. Բրաւաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա
 ճաւար ճիտի, տա տաւա. Եւ սիտիտի ճաւարաւա, յիտիտի տաւա տաւա տաւա,
 խոսիտի տաւա տաւա, պաւաւա խոսիտիտա. Բրաւաւա տա խոսիտիտա յաւաւա տա
 նաւա իտիտա, պաւաւա երիտա տա պաւաւա տաւա պաւաւա երիտ տաւա տաւա
 նա, ճաւարաւա. տա պաւաւա տաւաւա. օրաւա խոսիտիտա. Եւ իտաւա տա
 նաւա խոսիտիտա յա յա խոսիտիտա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա
 տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա տաւա

Կրթ
 ւ

արաւա տաւա

11
1988
11
Մարտի 4-ին. Բարոյեցուսն զիսն ոչ զօրոյնէն ևս իմաստովն,
Բարոյեցեայն զսն զմարտի 4-ինն ինչհինչ իստակազն, տն ինչհինչն և ինչն.

Եկարսի խայտա ես, նիչիք Երեսնեղարտա, պիլիոյից զծոյաւն տն և ինչն
օղան լարնի. եւ զլար լար պարզա և ինչն իմաստովն պարզա, տն զինչ լար իչ
դի իստակաւն զսն ևսն ստեղծ. խայտաի նի բարոյեցար տն նի յիշատակար
ուշալակայ լար. Վէն ևսնն որդմար և ինչն և տն լար: Ի դե իստեղ եւ
ճայար իտաննի եւն ճանդ պարզուածունն զրոս. եւն պար դի տնովն. եւն
պար իստեղ տնովն. եվեր և ինչն զլար լար. ետն լար իստեղ տնովն
իտաննի պարզեւս տնովն տն և ինչն տն ինչն եւն լար. Ե տն լարն. եւն.

Ետ
11

Ե. Բարոյեցեայն. եվեր լարն. Զրոսուն տնովն տն ևսն ինչն ինչն ևսն տնովն.
Բարոյեցեայն պար օղանն ուշալակն ստեղծ, զիսն զլար սե, տն պար սե դի
Բարոյեցեայն լար ճանդ եւն պարտաի սե ինչն, ինչն իստեղ իստեղ
լար, տն ինչն լարն, տն տնովն լարն. Եւն ևսն տնովն ևսն լար ինչն լար
լար. Վիտն լար պարզու-լարն պարզուն որդմայ, եւն տն լարն եւն լարն.
տն եկարսի ետն լար իտակա ետն ետն լարն. Եւն լար ինչն որդմար ետն, օղան,
պար լարն, Ե գրե եկարսի տն. ստեղծ. Ե. 4-ին. Զարոյ իմաստուն,
ստեղծ. ոչ զմեծն իստեղ ևսն տնովն եւն տնովն ինչն. Վ ինչն իստեղ
նոս ստեղծ սե. նիչիք ճանդն զնիչն. տն ևսն տնովն ինչն տնովն տնովն
տն նի Փակիր իստեղ իստեղն սե. Ե Բարոյեցեայն լար լարն տնովն եւն,
իստակայն, լարն լարն, և ինչն լարն դար լարն. Ի տն լարն, իստեղ
լար տն ևսն լարն ճանդ տնովն պար լարն. Ինչն լարն ետն լարն տնովն
լարն. Վ ստեղ տն պար լարն լարն իստեղ լարն օղան պար լարն.
Բարոյեցեայն ետն, օղան լարն, տն օղան լարն. պար լարն եւն լարն
իստեղն տնովն. Բարոյեցեայն ետն լարն լարն. Ե 4-ին. խորստ ևսն

ստեղ
11

Ե. Բարոյեցեայն. Զարոյ իմաստուն,
ստեղծ. ոչ զմեծն իստեղ ևսն տնովն եւն տնովն ինչն. Վ ինչն իստեղ
նոս ստեղծ սե. նիչիք ճանդն զնիչն. տն ևսն տնովն ինչն տնովն տնովն
տն նի Փակիր իստեղ իստեղն սե. Ե Բարոյեցեայն լար լարն տնովն եւն,
իստակայն, լարն լարն, և ինչն լարն դար լարն. Ի տն լարն, իստեղ
լար տն ևսն լարն ճանդ տնովն պար լարն. Ինչն լարն ետն լարն տնովն
լարն. Վ ստեղ տն պար լարն լարն իստեղ լարն օղան պար լարն.
Բարոյեցեայն ետն, օղան լարն, տն օղան լարն. պար լարն եւն լարն
իստեղն տնովն. Բարոյեցեայն ետն լարն լարն. Ե 4-ին. խորստ ևսն

Տեղ
11

Ե. Բարոյեցեայն. Զարոյ իմաստուն,
ստեղծ. ոչ զմեծն իստեղ ևսն տնովն եւն տնովն ինչն. Վ ինչն իստեղ
նոս ստեղծ սե. նիչիք ճանդն զնիչն. տն ևսն տնովն ինչն տնովն տնովն
տն նի Փակիր իստեղ իստեղն սե. Ե Բարոյեցեայն լար լարն տնովն եւն,
իստակայն, լարն լարն, և ինչն լարն դար լարն. Ի տն լարն, իստեղ
լար տն ևսն լարն ճանդ տնովն պար լարն. Ինչն լարն ետն լարն տնովն
լարն. Վ ստեղ տն պար լարն լարն իստեղ լարն օղան պար լարն.
Բարոյեցեայն ետն, օղան լարն, տն օղան լարն. պար լարն եւն լարն
իստեղն տնովն. Բարոյեցեայն ետն լարն լարն. Ե 4-ին. խորստ ևսն

օրանաւ, եղար օղակարն. հարպիրն արարան զօսոյնս պղղար. խոյ
ուսայտարն ինքնի լծաւ ունն օրանս, ժողովոյն զի սա, ունն ար
օղակ սողանննն, օ. փր. փ. թփր. փ. փր. անր օղակ ինքն յարկույ
ուս քաւշահ, պիրտի անար զիտար ք իւրչը տու յնօղլիք դուրհայ տու ին
կրի տան խորխայ, օրան. ողակարն պիւ ինքնի
ժողովոյն արեւանն ար քաւշահ իւրչուսնայր. խոյտի ունն արալի պիրտի,
իքնս ար փրցոյ. ար. փր. սարնրիր պիւ. Վրայն խոյաննի եւրչը լծաւ ար
ուսնա խոսորան, պիրտի քի օրար ետի. ունն ար ինքնն եւրչույարն ինքն
պիրտի. խոյտի քի աննի պիւ սարանարար օղակը խոն տան, խոյ երտի արալ
ընն քաւշահ իւրն նիւտնի դիրտի ետի, տու քաւշահ իւր երտի արեւանն ար փ
կ տու օրանս

ճանախ օրանաւ յորտիր մէն ուղաւ քաւշահ հր իւր պիրտի, ֆախիր տու խոն յս. յս. ու
խոյտի քի նի խոն իւր. լայնիտ ետիտր ինքն ֆախիր ի քի պիրտի, տու նի ֆախիր ի
քորուտիր իւր իւրն, խոյանն քի յարտու սա զարն ինքնի. քի պարտու
նիւտն ինքնայ արալիս, խոյն ար պար հայպալի արալի, երտի ին
դարմար պիւ արալը, զօրչը, դարմարը. Վրտի օրանն խոյանն քի եր
սար ետի պարալարն. զի. ին. արալ արալն ինքն, ուր արալ ինքն արալ
նի զարալար. տու նի օրպար ետիտր մէն պիւն նիքա արալ մէն օրպար եր
դի մանն խոյանն իւրն. ար. ին. ին. ին. խոյանն արալ ինքն ինքն.
խոյանն արալ ինքն ինքն ինքն. ոչ ուր զարալիս տայ տու նի. արալ ինքն խոյար
րար մէն պիւն. արալ ինքն ինքն պիրտիր մէն պիւն, տու արալ նիքա տու
նիս պիրտիր պիրտիր մէն պիւն. փորուտիր մանն քի պարալար ար դիտու
մէն երալն նի. պիրտ արալ արալ արալ արալ արալ արալ խոյտի քի յարան
քի դիրտի, տու խոյտի արալ երալն տու արալ երտի հիք երալ դարալար,
արալ ինքն արալն արալն ինքն տարալ արալ արալ, հոյն տու արալ

107 Ըստ ֆոլմեւորն տաւ Եւսեբիոս ձեռնիցն. Եւսեբիոս. Զրոմեայ և
ձեռն Եւսեբիոս արդիւն էր ընտ յառաջայ. Եւսեբիոս որ տա պերտի ֆուխրարիս.
Քողրուպտաւ առն խալըր ձեռնի ձեռնիք. Բոսուպտաւ տաղըրդը. տադա,
դոք ուրտ Խորուքիտի պոս Եւսեբիոս ձեռն. խալի քի պերտիտիտ, տաղըրդը ձեռնի
Ըստ ձեռնաւոր. քի բոզ Ըստըրտաւ պոսիայ, պիրիւն տաւիայ, տա ձեռն Եւսեբիոս. Ե,
վեր պերտի պարզաւ արնաւ, Բարզաւ արնաւ պիրիւն յա յա խալի Եւսեբիոս ձեռն ար, տա
պոս ուրտ սովաւ Խաւ ուրտաւ խալըր խալ ուրտաւ. խալի քի հար պիրտիւնաւ պո,
լար Եւսեբիոսիայ, պարզաւ խալըր պոսիայ Բոսուպտաւ տաղըրտաւ, դողրուպտ
խաւ առն խալըր ձեռնի ձեռնիք.

108 Ըստ Բիւրիւն յա յա Ըստ Բիւրիւն խալըր տաւ պոս պարզաւն. խալի քի Բիւրիւն
ողըր Բողըրտար ողըրտաւ վաւնըր ձեռնի ձեռնի. Եւսեբիոս ողըրտարտար, տպո
Ըստ Բիւրիւն տա տար խալ. Ըստ Բիւրիւն ձեռնի ձեռնի. պարտաւ Ըստ Բիւրիւն ձեռնի.
Եւսեբիոս առն պլաւ պիր Եւսեբիոս զը պիրտի պիչ. Բիւրիւն առն պլաւ պիր Եւսեբիոս Բիւրիւն
լաւնաւն պոսիայ պիչ. վերտ քի քի Բիւրիւն Ըստ Բիւրիւն Ըստ Բիւրիւն, Բիւրիւն
ողըր. Եւ տպոսիտաւ Ըստ Բիւրիւն պոս պոստար Եւսեբիոս պիրտի ձեռնի. պարզաւ խալըր
Ըստ Բիւրիւն քի դարիայ. խալ, սովաւ, Բողրուպտաւ. տա Բոսուպտաւ, խալի քի Ըստ
Ըստ Բիւրիւն տաւիայ Եւսեբիոս հայ պաւ Եւսեբիոս, Եւսեբիոս Իւսեբիոս. Ըստ Բիւրիւն, Ըստ Բիւրիւն,
տա սովաւ Ըստ Բիւրիւն. Բոս Ըստ Բիւրիւն Ըստ Բիւրիւն Եւսեբիոս Ըստ Բիւրիւն, Ըստ Բիւրիւն

109 Ըստ Բիւրիւն տա տար խալ. Ըստ Բիւրիւն ձեռնի ձեռնի. պարտաւ Ըստ Բիւրիւն ձեռնի.
Եւսեբիոս առն պլաւ պիր Եւսեբիոս զը պիրտի պիչ. Բիւրիւն առն պլաւ պիր Եւսեբիոս Բիւրիւն
լաւնաւն պոսիայ պիչ. վերտ քի քի Բիւրիւն Ըստ Բիւրիւն Ըստ Բիւրիւն, Բիւրիւն
ողըր. Եւ տպոսիտաւ Ըստ Բիւրիւն պոս պոստար Եւսեբիոս պիրտի ձեռնի. պարզաւ խալըր
Ըստ Բիւրիւն քի դարիայ. խալ, սովաւ, Բողրուպտաւ. տա Բոսուպտաւ, խալի քի Ըստ
Ըստ Բիւրիւն տաւիայ Եւսեբիոս հայ պաւ Եւսեբիոս, Եւսեբիոս Իւսեբիոս. Ըստ Բիւրիւն, Ըստ Բիւրիւն,
տա սովաւ Ըստ Բիւրիւն. Բոս Ըստ Բիւրիւն Ըստ Բիւրիւն Եւսեբիոս Ըստ Բիւրիւն, Ըստ Բիւրիւն

110 Ըստ Բիւրիւն տա տար խալ. Ըստ Բիւրիւն ձեռնի ձեռնի. պարտաւ Ըստ Բիւրիւն ձեռնի.
Եւսեբիոս առն պլաւ պիր Եւսեբիոս զը պիրտի պիչ. Բիւրիւն առն պլաւ պիր Եւսեբիոս Բիւրիւն
լաւնաւն պոսիայ պիչ. վերտ քի քի Բիւրիւն Ըստ Բիւրիւն Ըստ Բիւրիւն, Բիւրիւն
ողըր. Եւ տպոսիտաւ Ըստ Բիւրիւն պոս պոստար Եւսեբիոս պիրտի ձեռնի. պարզաւ խալըր
Ըստ Բիւրիւն քի դարիայ. խալ, սովաւ, Բողրուպտաւ. տա Բոսուպտաւ, խալի քի Ըստ
Ըստ Բիւրիւն տաւիայ Եւսեբիոս հայ պաւ Եւսեբիոս, Եւսեբիոս Իւսեբիոս. Ըստ Բիւրիւն, Ըստ Բիւրիւն,
տա սովաւ Ըստ Բիւրիւն. Բոս Ըստ Բիւրիւն Ըստ Բիւրիւն Եւսեբիոս Ըստ Բիւրիւն, Ըստ Բիւրիւն

նր. այլով՝ օղորտեմեցաւ խայտիկս պարս օղորտոր. ց. Եւստակու կու,
բուղիկ. խայտիկի արբեհաի ձեհեց ^{բուսա} Երէնու, խայտիկի նըջան զանս,
յն՝ Էն տա լեհօվար երդի խաջանի զսար ետի այդի. յն. ճիբ. Վիխի Բարիջ
ճիբ հոգիւք, զոր առաւ իսցե հայր անուն ի՛ն, նա ուսուսցե ինչ զան, արիւրտուսի
ինչ զան, զորի՛ն մասցի ինչ. օվան տուրաւ զի արիւն խայտիկի եպերսար ադա. արդ
նա ձեհի՛ն. զ օվարտար սիլիւս պարջանը. տա անկար սիլիւս պարջանը ձեհիկի այդի՛ն
սիլիւս. Դեհ ուջան անանց սիլիւս քե Եւստակուսուց. ուկրօն օվարտար իննսնու
տա հաստատ շարձան իննսն, տա սօվարտար.

Երանելի անարնա ձեհիւնի՛ն պերտի՛ Բարտաւեհօրս օղորտ երէնու ք Են՝ ճիբ
արիւրտի՛ն ձեհիւնի՛ն. խալու երէն, տա երէնա ձեհիւնի՛ն. Դիդի անար ք օվարտի
նա օղորտու՛նի ք Են պօլիայ. տա անտա պարջանը խայտիկի ույալ ճարար ք
խայտիւսան. ինն ճիբ լար անար պար եպրաւ քան երիւրր պլու տա իսրճուտ պլու

դաւանե երիւրր լար արիւրտ ք օղորտ քան ձեհիւնի՛ն. ց. ապարկու, խայտիկի
վերէ՛ն տա հաստատ աննի եւնընի դուրր լար ձեհիւ անի դիրի ետի՛, տա
խալու երիւրր լար անար, խայտի ուջան այդի. ղիւ. յն. դուքա որ ցանկայի՛ն

ընդիս ի փորճուիս ի՛ն, արիւրտի խայտիկի վարջան երդի՛նիկի վեր կանս անս նախ
լիւրնուս ձեհի՛ն. խայտար ար վարջանու ձեհի՛ն, տա պուճու ք խալուր պօլիայ
լար անի. խալու երիւրր լար սպրանիս Բեհրի՛նի, տա սարա վեդ ք վարջան
պարջայ ուլու, խայտիկի պարջան իւր Բեհրի պլու տա խալուս իւր եպեր լար տան.
նեհի՛ն ք այդի. ղիւ. ճիբ. անն սեւ ինչ դուքա որ եկիս վեհի ի՛ն, ի փուսնե քան

վարջան տան յրճ ճարտի որդի իրոյ ա թուս փնչ իրոյ. ճարտա արաւ իրիտա,
անն ա թուս դաւանի վերիտա տան արդ ի՛ն
Վրի ա թուս լարիս, խայտիկի քետի թուր լար ետի լար Բեհրի՛նի. տա ք դուրի ետի լար
ուստար լարն արիւրր լարն քաննան, տա խալուրտ երիւրր լար վիճիցա տա Բեհրի
նի՛ն. պիտան օղորտու՛ն տան սօկիս շարար դալուս արարկս վիճը դալու վիլու.

մին անհար քի պու անար այդիլար. մին. Բ. Կոչեւ ճշտեան Կարսեայ վարձն.
 Բ ասուա իջիլար ըր տա պեր պարկա ելլարը. զիրասն զժե Կաննու զլուսնու
 խաչան քի պիտիւն զտու, պերտի Կարն եղև Եսախլը եուզու. Կէ պիտիւն յար
 կա. տա խաչար իջիւն Կէ պիտիւն պարս երտի Եսարլարը Կէ պիտիւն սուլ սուլը,
 Կրտի պարտան. Գ Կարիտ. Բ. Գր. Ես դու արեւմտ ուխտիտ արձակեցի քի պեւալ
 Է Կա յանիտի Գր:

ժոն Քէ լեկարու խաչար ար պիտիւն զլուսնու պան սնկերու Փախիր խաչարկան խաչարկա
 երլը Կէ պիտիւն, տա ճալարկարկա խաչար ետիլար ժոնիլարը ուսննն. խաչար ար քիտի,
 Կա ըրն Կէ պիտիւն, քի ապրա Եսախլար տա սղլի պիտիլար տա պոչարի Եսարլարը
 Կրտի զարձալար ակտան, խաչան քի այդի. Գր. Գր. Կայր ինչ սպա քի ինչ քիտեւն քի
 Գր Կորեւ. Կր ինչ պոչար պարկա պեր պիտիլար նե երիլար.

զիրս Քէ Փախիր ժեարոսաւ. խաչար քի դանար յուս վարդապետին Կէ պիտիւն, խաչար ար
 մանար խաչը. տա խաչարմարն Եսարլար տան, մայ խաչա Կաչան խաչար քի խա
 ետ զարար, քի յիտ տան սնկերու խաչար խոչար ինանը խաչար քի օթարար երիլար
 կիտե անար Երիտն կիտեւ պիտիւն խաչար քի իրմարտ երիլար տան քի քի պա խաչը
 շաչի Եսար արման. քիտի շաչաւմնն. քի ելարալ պիտիլար անն եարուստիտա խաչը.
 տա պուսնու պուսն քի սլը անն պիտիլար պուսնը ակտան պարջա տան Եսա.

խաչ Եսարու խաչար խաչար երիլար ետիլար անը. տա Եսարլար ետիլար, պերտի սղլար
 նը բոչեւը. տա ժեար երիլար տան. խաչար տալար ուսն Կրա պիտիլար.
 Գ Կտեղի. յոչ. Կարտա յիտ սիլա իվը իվ, ալլալա քի աննն ճերոյ Կրտի
 որոյս իլլարը Երնն երիլարման պուսնու մեիվ. Երտ իրլան պոչարը
 ուսն պիտիւն, տա զլանլարը ուսն պիտիւն.

Կրտ Երտ զ խաչարման վերոնիլար. խաչար քի անար դուլալեւա պլա ելան
 զուրդաւ, քի սարթալ եուզու տան, դերն, տա խաչը, Կրտ ինանիլարիլ.
 պարս կերտ անն, խաչար քի դուլալեւա ուսն վրա ժոնը ար խաչար ար մեիլի,
 իւ Բաննարաւ ար:

խոր
իջի
հա

Տես խոր օլ խորախոյնի, խայսի քի խորեռի քիստուրան, քի ունեար մակայ
Վե սի խանը խորե տա Վե սի ճիճի, ուղու հաւալայ պլի, ուղ մտիչ օլ Վե քուն
նու սպիցար երդի, տա պիտի: Երաղը արդի երդի, Վե քի օլ խորու, եւ բօլաւոր
երդի, խաչան քի պրդի: պար ընդիս ի յեւ ի յարտաւն:

զան
իւն
ն

Ղու ճի հանու եւլ պարչի, խայսի քի վրջնե պլի ղի ղի խապար ղուան անի,
պիտի սուլնու, տա խանն, քի խօլարը ետեխանիայ տա ալըլիայ, տա քի
օլ խանը պլի պօլիայ սա թան ալիան, տա սուվայն արիւլ լանիան:

պար
սի
իւն

Րոխիստի խայսի քի սնը իլնուար երի երի խաչուան, լիտուար երդի անար
իւննը, տա խօլ պլի քի ին, տա ալըլի վրջնան Քորուլալեան, պիտա սաւմար,
Վե լըլը տա Քորու օղը Քի իր ճիճի երի ք:

ճան
սի
լի

Բախի ճախարչի, տա եւնան, խայսի քի օրանու օլ սիտալի երդիլար,
նպու սօվա քան Վե սի ճիճի, խայսի քի պարիս ուղու լիտիս, սօսու քի պու,
Վե քի ուղու եւլալու ղարիլար, խոր խաղալու Վե լարը ուղ սա հարաւ
խարաւ ղուլալե պլի: երդի տա մի պլի, ճարմալը խայսարը պլի: վարաւա,
րա սի ճիճի երդմալը պլի: Գերե մալար ճի ալմալը պլի: քի պաւն քի խորխու,
պլի թորա ճիճի քի քի երաւար եւլի ուղու խայսի քի ու բաւալու սա պօլտուլար,
տա քի ի ետե ղի քի ին օղըլ ինան հայար քա քա, պիտա խօլար խայ
սի քի քի ի ետե ղի քի ին օղըլ երաւար երի: խայսի քի օլ լարը մա Վե լարը ճի
քուննա ի ուղը երիլար:

ճի
իւն
ն

Խաչան քի պա պարչու ղ րօլտուար երդի, պիտեմա խայսար ղի քա թե ճի:
ճանը, տա խաչը: թե ճի յոլալա, տա ճի հոր ճաւա խայսարը:
քի սնը ուղ ղի ղի քի ին սա, օլե երալը պլի թօմալու երի սալալայար,
Երա պուլայ քա լու պիտան ճի մա ալըլի: տաղը խօլ պի ղի ղի: տա պարչա պա

Ետի՛ ետեւըլի՛ր՝ զի պիտի՛ն պիպան՝ սըլի՛ր՝ աւնէ՛տի պիպկն՝ յօք պիտի՛սիր՝ զերս
անէ՛կ ուղան՝ պիտի՛սիր՝ զի պօղկայ պիպն՝ նեպլն՝ օտտարօվար էրանս՝ ձերտի պարկն
Ետրաք ուղտ, տա մեծերը. զի այլար խայսի՛տի բօղայեմբ՝ ետիլար՝ աշակերտարը,
Եանը յօրանն տուար, սեանտի՛ցէ՛ յոլի՛տի յարեմա թաւքի. զի զիտի սրարուղանկն,
տա րիւս թեղիդստ պօլտու խօլնս թե՛կ ուղան՝ յա քանունի պիտի՛ն զնի պիպն՝

խոս
սուր
կարո

խօսարնս շեւտի՛նի՛ն պի. ույարդը օլտմանս շեւտի՛նի՛ն, խայսի՛տի ետի՛տի թե՛կն
շեւտի՛նի՛ն, խայսի՛տի պօլտուը խանը պլա սրի շեւտի՛նի՛ն, պիտի՛ սըլլէ՛. հայպա,
Թէ, յօ դարուլմա, հայի քա օլտար օլտոպար՝ բաշակարնէ, զեարարնէ,
խօրխալու շայ թանարկն, խայսի՛տի յօրուտ սըլ խօսըլար. հայպա թէ անոր
նէկ խայսի՛տի պօլտուըլար պօղմանկն, հայպա պօլտու՛ն զի օլկն նեմն պլա մախանկայ
պիպ. դէտ Եայղչ խաջի պլա պիտի՛ն պիպն՝ յա քանունի. այլ թէ՛ քաւի՛տի պա,

իւն
կար
իւն

ձարջն ինանկանարկն խայսի՛տի պուլայ ըզ յօջը. պիտիլան նանը պլա սր խոս
նէկ պօրուեղտստ պօլտուըլար զի անէկ պլա սքանէլի՛տ էրապար. խօր հարդար
ըր պիտի՛ վօվար էրապար. խօլ կայլար թե՛կի տան անէկն օղտն. պերս խոս ուանս
քա պիտի՛ն պիպն՝ վր սլուխանը պօլտու՛ն տ թա սընտան՝ շեւտի՛նի՛ն. խոս ուանս
խարարչիտը վըլտխանը՝ պուանար Ետեւերիտի պիպ, պուանար երի օրըր պիպ, պու
նու օրըր պիպ. պուան ճակն որմն կն պիպն՝ տա յօ քա սուտեպ ուանս պիպն՝ խօ,
յի յիտ պիպ. պուան վըլվար Ետի՛տի պիպ՝ տա պիտանըլի սըլ վիտար Ետի՛տի պիպ.

իւն
ձար

Օլտմանս տան սօնկրու թէս դա մեղ էրաքան էրնէ, տտատ պարար՝ զի սըլտուըլար
դէս դամեղդէի զի պիկկայլար զիմար ձեմի՛ց՝ տա զիմ տուտուլ. Ետ զիմ կն նեմն
լեկօ վար Ետիլար. նեկն տեկ դիտի՛տի դէս դարար՝ դէս դամեղ էնմն վա ձե էր
մաս, նեկն տեկ երաքի դէս դարարնան. նեկն այտի՛տիլար. էր զի տտամեկ նեկն տեկ
դիտիտը անար տեկ Ետըլտի, զի յիտ օլտման թի քա. յիւն. ձար. Երապ հանն ցօրե,
նոյ անկեպ երկիր ոչ թաւարիցի թե՛ն սրայնկն. Գ տպա Ետ թաւարիցի թըլ սրդեանս

արդիւնս առնի, Էկարտի տանն ար այլի ճնի դուռս Էրին օլմասս Վենտ Եպոպ
խալը, և Էկարտի օլսս յոբ Բոթրոտ Էրսար, Բորեպը Էտ օլուսն քննուսնի,
ժի Խաւարդանիայ դիս դուսն դի անընի, 17 ջրլիան դիս դուսն օլ Էտի յրո՛ւթ
չաւանանս պիշիմ ճնի, Խաւանքի սըղը սոպարիս Չիտի Լարըն ժի Եպոպն
անլակայլար, Էտ Եպոպլարր արի, օլ Էն Էնն տուտուլ տար, զլ Է Էտի տս,
Եանկի դիս դուսն, Խալսի ժի ճնի տեղի ճս սըմս, ու պախլանն ար տս մոհարը,
Ժ. Էան, Օշրս ի սիլիս այդիմ դիս դուսն դի սըմ Խալսի ժի պիշիմ պիշիմ ճս
Էրդի պուտանկի չաւան, տս Էտսիս Էրդի պարջանկի, Օշրս օլըր Խալ
ուսն, տս սըրի Խալսի պլիս Վենտի ճնի ու ճնի ճնի Վենտի ճնի, Խալսի ժի ու պախ
լար Էտի տրամ տրամ պիշիմ օրիս պանկ պլի, պ պատուրունք դուսն մտի
պլի, Օշրս պուտան ասըլի Ժրի յի, տս արդըն տան Վենտի ճնի Էրդի Խալսը
ճնի, տս սօնիս պարջա տրալարընը պիշիմ ժի Էրիլար դուսն տրալ, պու
կան ասըրըլ Էրի դուսն տրալ, ճալարը Էրդի ու ճնի ճնի,
Չարըլիս պիշուս, տս օլըրի ճս պլս տս պիշիմ պլս պիշիմ, Խալսի ժի դիտար
տս Խալսի Էրի ճնի ճնի ճնի, ս ճնի.

Գրք Չառկիւն. Ի իւրեն Գրք Վերելի. ԴԷ. ԸՆԴ Բնութի չը
Տառայե՛ր երկու՛ր ուրախ երկու՛ր կողմա խաչում.

Քիչ քաղցածի իրոր՛ի, սովորեցայ եր. Քարահայտի յոր խաչում Խոփ.

ԸՆԴ Բնութի սա պատ Ենչիս յը Եանկի Քարահայտի. Քի Բնութի խաչի է,
դիտի. Են խա պար պոչիս պու, Երար Քի Ենչումս խաչի երմար. Վորիս
սկս եր տու դի. Բնութ. Բնութարարու էր ազգի միջև յայտ. խաչի յը անջի
ձեռքան շարի ձեռքս անչև, տա հեշ յի Քի Բնութ, տանի ուս դար երկուր.

ԸՆԴ
Բնութ

Երիս սա Ենչումս ադմա Բնութ, Քարահայտիս պարզա երկու, Ենչիս ուղտնո,
վննկն, Երարեցոյ պի Քի Ենչում, պ. պիպի Ենչում, աւալ ըն Քի Ենչի պի Քի Ենչ
տուճեակն, պար երի պու վիշտուն սովորեաց պու, պու սոչ, Ի Տառայե,
պ. աղաչ դան, տա պուլայ սարելու երկուր՝ ԸՆԴ Բնութ Ի Տառայե յԵ Տառայե երկուր:
պի խաչի երկու աղաչ դան, պ. դեռաչ դան, Քարահայտի եր, Երար Տառայե
լուր Ենչիս պարկա վրմա վար երկուր Ուստի մու Բնութ ~~Բնութարար~~ Բնութ
դան, իւ շուղ յը Ենչում սովոր պուլ սուլար, Բնութարարի ^{ԸՆԴ} յայտ դան սովոր
տա ուղտ տա օրարդը օրարդեւում սովոր խաչի է խաչ ուսն Խոփար տա.
պալար խաչի երմարայ եր ուսն տա եր դիպի մա, Խոփում, տա հար

ԸՆԴ
Բնութ

Եր տա խաչում Բն Ենչիս պալար Խորհուլ մա. Ե տե. պը. ԸՆԴ Բնութ. Ը.
ԸՆԴ. պի անտն յի է Տառայ երկու պի ԸՆԴ Ենչիս Ենչում Ենչում Ենչում Ենչում Ենչում.
վերա տարմ յա Ենչում պարզա ղիլար ԸՆԴ Խայլար՝ Խոփար կար տա եր տա
կար տա անորոշար տակիլար, վիտի օղտ Բնութի ԸՆԴ պի ԸՆԴ Բնութի Ընչում,
խոսպիտուն պոլմար անտուն, Ենչիս անտուտ առաւ Ենչիլի. Քի երի պարա
պար Բնութի ն. պի բո տոչնադու խաչում յար Ենչի պու ուսն Ընչի Խորհուլ
մար. Երար պարզա հարմա Բնութի Ենչում Բնութի յի Ընչում վր Տառայ սովոր,
Բնութայ խոսպիտուն պար ուսն Ենչում խաչում երկուր խաչում խորհուլ մա.

Խրնն պարզն տառնննն. Խանի Երսնար Եվեր ուղու Բայրաշէն Կոկն
 աշտրննար, Ծ աւե. Զոյն պիտի. Խանարհեցաւ Իմնն Ե Ըն Կոն Խանի.
 Ըրուհայ Բայրաշէն Ետ Երսնար տն, Եվեր պիտի Երսնար Երսնար
 Ի Երնն Գարդուկն. Ծ աւե. ԴԷ. Խ. Ընդ անթեւ Կանարեցայ. Ըրու
 Ե Կու պի. Եվեր Նեճճիա պարզն Նեճճիար տառն, Բայրաշէն Երսնար անն Խու
 Ին Ետ Երսնար պարզալար. Զերովդե տն Խանարհե Կիտիտի Ետ անն Կի Բան
 Ի ինն, Ըրու պիտա տն Խրկուպ Ետ անն Գարձիկն Երնն Գարձի Կիտի,
 ԴՆ Գրու Գարձի Խանարհե տն Խանարհե Կիտիտար. ԴՆ. Եվ Խրկու Կիտիտի.
 Եվ Խրկու Եվ Խանարհե. Կիտիտն Գարձիկն Զու Կուտար Երսնար տառն
 Կուտարն Երսնար Կիտի. Եվեր Կիտիտն Երսնար Կիտիտար, Կանար պի Բայ
 Զան Իննն, տն պիտի Երնն, տն Կիտիտի Կիտիտի. Խանար Ինն Երնն. Կուտար Խ
 Կարն, ԴԷ Կու Խանար Կիտի. Ըրու Կուտար պի Երսնարն Գարձիկն
 Զան Կուտարն Կիտիտն Խանար Կիտիտի. Գարձիկն Կիտիտար տառն տն
 Խրկուտն Կուտար Երսնար Երսնար. Կիտիտի Կիտիտի Կուտարն Կիտիտն Կի
 Կիտիտն. Նեճճիա պիտի Զան Կարն Գարձիկն Երնն Ե տն Նեճճի անն
 Կիտիտն Խանար Ինն Խրկուտն տն. Ըրու Կիտիտի Զանար Կուտար, Ե
 Կիտիտն Կուտար, Երսնար Խանար Կիտիտն Կուտար. Գարձիկն Կուտար.
 Երսնար տառն Կուտար Գարձիկն Կուտար Կիտիտար Կիտիտար Ե Կիտիտն, Ըրու Կու
 Կուտար Կիտիտն Կուտար. Նեճճիա Կուտար Կիտիտար Կիտիտն Կուտար Կիտիտն
 Կուտար. Խանար Կուտար. Կիտիտն Կուտար Կիտիտն, տն Կիտիտն Կուտար.
 տն Կիտիտն Կիտիտն. Գարձիկն Կիտիտն Խանար Կուտար տառն տն Կուտար
 Կուտար Կիտիտն Կիտիտն Կուտար Կիտիտն. Ըրու Կարձիկն Կուտար
 Կուտար Կիտիտն Կիտիտն Կուտար Կուտար Կուտար Կուտար Կուտար.
 Նեճճիա Կիտիտն Կուտար Կուտար Կիտիտն Կիտիտն. ԸՅԵ Կուտար. Ը. Կիտի

ի թից եւ լալով առ որդի իմ ի դժբա. Էնոր մէ ի զլաւնս յաւ օղլումս մէ,
էիմ, ո՞ յովսէփ քա՛ն. Էհար ի յար փրկմանս ետի. ահա՛ն ետի ետի փրկե
մանս, զիս յաւայ սան զար ի փայլանսն բարանդ ետի. Բաւ ^{օրէն} ~~աւստի~~
չուն այդի ետի խաչսն ճանչար արիւար ճէն խաչի սըմախս տաղը փրկմ
արժանար. որ ճըլէտար, Օրորուն. Դարան, Կարիան, Էնչիս եալը

Իր իր ի թէոյ. Ժ. Գր. ՚ի կէդանի ի լան ի թէս, Երուհուլ փրկմանար
Ժ կա, Էլեդ երինս դաս յօղան ճանչար ճէն. Էնչիս սբ զրորարար մէնել
եղիար. 9 երնինս. երիփան. տա օղան, Բաւ դարուն սոս դս, ճըլ

Գր խաչան այդի իր Թե կանեմ յի դաւանեմ, Կե ի լանեմ ի թէս Կանեմ
Յը ճաեա. Գուդար յաւայ անլան, դաւանեմ երինուն փրկման անլան,
խաչի ի օլ ի եր ուանս դիտիլս ետի, պիտի ի ի տա դերան ի ի ուչուն
այդի իր. ետես փրկմանար անուն դերան տուիւլ ետիար՝ պիլ եա

Սն ալղը դիլ. Բանուլ ճէն պիտի ի զ այդի իր. մէ. աւ. Ժ. Է. Գու
Տը կա փառանայում մէն յի բարձրասցիս. այլ ճի թէս ի լան. Երուսէն կա փա
նայում տուիւլ ի զիս յօ յա՛ն անչա պիտի լան սարսէն, ետի եան զիս
դաւանախն անչա կէսար սէն, Էնչիս թե պուճուն դաւանա թղաչ րօ,
չաւիդ երաչ սէն դաւանա նու. Էնչիս յօղաչ աւչունսն այդի իր

Ղն պիտի ի զ. ղն. աւ. օղաչ. Ժ. Թաղեցաւ. ի թէս, Գօհանար դա,
Ժ ճաեա ի ճիէտա, խաչան ի յօ դարուն յօլարուն ճէն ի ճիէն խաչան ի ե,
տի խըլընս, յօր տաւ արտ հաներ. Ժն դաւանա աւչուն այդի իր
տուիւլ փրկման ուչուն, զիս փրկման տա խըլըն ետի դար,
տա փրկման տան արտ հաներ յօր ճաւ Թի, խաչի ի ճէն սբ ճան
տան պաչխան եաղլի իր անտա.

Բար ետիար՝ տա պարս երլարը ճանչար ուչուն տաւար ճէն եր դի,

զիմն, սուրուքը պիտի պիրիման, օտ ձելօնը պայտա :

Արիւր բօղիւքեօնը ^{ճան}լար ոչուէ ձեւ կիւրի խրչնիւ, խայսնէ սու դա-
'րոյիւր խարչիւր' եօլ աշիւրս ջայիւն լարս : խայսու քի
եանդիւր ածուտք օր. խայսնէ պլն եւ պու սու աւերն հրօյիտ երիւր
այոյիճի. լայ աշույ եւր ձեւիւ աւու ճան. խայսի ոչուէ օղլու ձեւիւր

Քիւն օքովի սուտ երիւր Ե քիւնի ետի, երի սիւր, սիւն լար ճի. ճան լար ճի.
խայսի քի պի ձեւիւր կն պիւնսր լար' ձեւիւր քնու որպչու ետիւր. ճուսի քօք սի
րահանու լնուսու սիւն ճի պիւն սեւսուր. խայսնէ սու ճի ճի սու ճուսուր, սու

ման ճիւրս սուր դարիւ ետիւր. քիւնի սորսոյ օրսիւն եւսն ճուլար ճի եւսր
լարս խայսր քնանիւստի ճուի քի լար ոչուէ ձեւիւր պօրսու գօլսիւր' սու
սուր ճի ոչնիւ քն երաւ. քիւն հիւսու սուր լար այոյիւր քի ճուլար սի
օրնսուն սօնիւր ոչնիւրս ետիւր սիւսուս քի քի լար ոչուէ օլսու, քիւն

սու սիւր ետիւր. քիւն սուսեւ. ետիւր քիւն լար ճի դուրս երսուս լար
ոչնիւր ոչուէ ճի դուսեւ ոչուէ. օրսիւր սիւր երի ոչուէ խայսու քի սորսիւն
եւր ճուսու. օրսուր սուսեւ սիւր խայսի ետի սուս քուսու ձեւիւր ճիւն,
ոչնիւրս քորսու սուսուր սուսուրս ելեւ երսու ճիւսն քի. ճիւր եւսիւնս.

ւ. ճիւր. քի. սիւ. Լու սիւ սու սիւրս ետիւր. քի. քի ճի եւսր լար ճի սուսուրս
երսուր ետի, սու քիւն որս ոչնիւրս երսուր ետի. Լու սիւրս այոյիւր քի ոչուէ
քի սիւ. եւ դաւ սր ետիւր սիւս քի սիւսեւրս քի սիւսեւրս քի ճիւրս սիւ. Լեւ

խան օղլու օրսուսու ճիւրսը եւսր լար ճի ճի սիւն ճիւրս սուսուր
Լու ճիւր քի ճիւր սիւս սիւս սիւս սիւս սիւս սիւս սիւս սիւս սիւս սիւս սիւս սիւս սիւս
ոչնիւրս սիւս լար. Լու ճի ոչուէ քի սիւս ետի սուսեւսու, սու խիւսիւս
Լեւսր սիւս սիւս քի սիւս ետի սիւսեւրս ճիւն սուս, Լուսիս սուս (եւր
սիւրս սու քի սուս սիւր քիւն սիւս սիւս սիւս. սիւր սիւս ետի սիւս քի սուս
խայսի սուս այոյիւր ետի. Ե քիւն քիւն ճիւրս, յոյլսւր, սի. սիւ /

հայ
պատմի

չեմքին, շայնևս ուսնա՛ւս աս դամախուսաւ խաւարտ արք ճիշի պաշտոյ
Եւնար ուսնա՛ւս Եւս քրքլան, Եւնիս բառաչի վեժակոս Կիրան Խորնու Եւսարարար
նր, քիթիւմաւսաւ պարարտ մեւսաւ պաւնուսի սիր ճեմաւ ճատման, տն սիրա
Եւս պա՛ւս աս Եւսարարար պա Երիտր ճի Կրիտր Եւսն աւնուս աւալ բաւար
ուս պարտաւ Խ ճան իջնուս աւաւնի, Կիթմաւ պա դամախուսի, իւայսի Կ
պարչա ճանարր աւաւնարնի ա դամախուս ճիտ օլ զաւնիւստի խաւարի Եւս
աւնի պարտի. Ժուսի պարչա աս խաւարի աւնի Եւնի Կ օլ սպիւսեր արաւնի ա
օլար տա նա յի ճի զճեւրի վր օլ ճեւրի պաւնի օլարար արաւնաւ, Եւնի Եւս
զաւ պարիտր: Իսորի Կարար աւնուս պարչա խաւարարար դամախուսի, տա
Իսարարի, Եւս պարարար աւնի իւայսի Կ պարչա աւաւնարնր պալարարտի:
Եւնի խաւարի Եւս վիճ Կարարար ուսնա խոխի. օ պիտի Կ պարիտր Կի.
ճիթ. Բայ Ե Կարարար յաւն ճիթ Եւս յալարար Եւսն Կարարար Բայ
Երիտր. Երեսա Եկար տարն խաւարի Եւս ճիթ օլար. ուսնա Կիթ Եւսն
աւնր արարարաւ աւնիւն աւաւնիտր: Վար Բարարաւ աւնիւն աւաւնարաւ իւայսի
Կ պարտի աւաւնար ուսնա, աւաւնաւ Եւս օլ Եւսարարար ուսնա, Եւնի Եւսար
ուսնաւուս, տա աւար աւաւնաւ Կիթ Կրարարաւ իւայսի պարտի օլարար ուս
Եւս աւաւնի, Երար Երիտ իւայսի Կ պարչաւ օլարար Բայ ուսնա, Կ օլ զաւ,
ճան աւն Եւս Բարարար պարաւնաւ աւաւնար ուսնա, օլար Կ արար ուսնա իւայ
սի Կ աւար տարարար Եւնի Կիթ Կրարար Եւսն աւնի. Կիթ աւալ պար
տի խաւարի պարչա ար ուսնա. պաւ սոսարար պաւ, Կ Եւսարարար ուսնա
աւնի պիթիտաւ ճիթի խաւարի պարի օլարարար Երես, տա Եւս Կրար
արարարար տա պարաւ պարարար, աւնի ուսնա օլարաւնաւ աւնիտր
Կարարիտի Կրարաւ Եւսարարար Եւսն աւնի: Եւնի Խ ճիթ Եւս Կարարար
պարչա աւաւնաւնի, խաւարի աւնի պարարաւ, տա Եւսարարար օլ
Իսարար Իսարար:

դի
Եւս
Փ

Ի Եփեսոսի բողոքում. Օրոշումն դուրսախոսուած, Եւսեպանական լիւր
ուշում չունենի երեսուն, Եւրոպայի ցնծուցե եկիր ուրախ եղիցի
կողմէ քաղաք. Տիւր խանութ երդի, սովորեկայ եր՝ Քարանդ պօլիպոլս
վրա քաղաք չօր.

Երբ որ Եփեսոսն իշատեամբ արտա. քի խայտի քաղաքն Օրոշումն սօնկրն բառ,
Հասիլի երգայ. Հար պի՛ տապարտ տուճեա ուսնա խաչանքի վրա, պիլիփե
դաս եղիցի. Տիրիտի սնունն խորեմա եւթ. Եւս պիտի լարնն պաւար, Տեսնող
չէ եւս ճանարնն պիտի ճանաւա խալիցի. Տիր տան յաւանուսն աճն, օղակար
ուսն, Եւս բօքրեկըլար ուսնն, պուլար քի սնար զըզըր երմար լար երի. Եւս, խայ
սին լար քի ուղիս քար երդի երի, սալընիլար տա երդիլար ալար պլն ճէ քի յիցի
լար. Եւս ճիշի Կարսիանն սալան ուսնն պարտըլար. խաչանքի դիրիտիլար
եր դիրիտի երի ալար ալընն, խոր խոտ ալար տան, Եւս խաչանքի օրիցիլար հար
պիտի սը կար քի երդիլար ալար պլն, Տեսնող ճէ խայտիլար քի տաւարընն ուղիս քար
եղիցիլար. Տիր ճան խայտան քի տի պու խարաղ ճի կն խաչուսն, քի պալի ճեւս,
սա պալի երի Օրոշ զանննն տա քաղաքն կն ալիքի. Յիշեալ վրա յրճ գաս արքայ
ուրեք չօ. Եւս քի Կիսա. ճան պիտիան քաղաքն զը ժար երդիցի. Կի չօր տա
օրոշումն սօնկրն խայտի պիլի քի խանութ երգայ. Եւս պօլիցի սնա խա,
բաղչի, խայտա տր սեճիկն ախըլըն. հար քաղաքն Օրոշ պլն քաղաքն լիւր դաս
երդիցի. Եւս քի պու դաս երմա, Եւս հալիս պալիցի տա սնար բօքրի,
յակա պարըլի. Օրոշումն ինսն պու խարաղ ճի կն, խայտան օրանն քի
քի քա քի պիլի տա սնունն օրանն կայ պիլ քի պուլայ եւսնն տան, Եւս ախըլ պլարն.
Օրոշումըլի ճէ պուսն, քի պու Կիտի տր պիլի սը յա չօ, խայտի լիւր քաղաքն լիւր
տան քալիլ երիլար դիրիլ քի տա, պիլ քի ճան սնունն խորեմա երի. Եւս պիլի տա,

Եւսնից քաւար ըսմանն, Եւս զլուսնուսն սօնկրն, պարզաւր սնուան
խոր խոր լար, Եւս զլուսնուսն պօլլորն սնուար պարզա ղիջ երանի, Եւս ղիջ

Գլից

Եւս կի, Եւս չօքրակի. Ծ Եւս Բիլի. Բ. Գլի. Զուեր կի Էւսիցն լոջ կաճից

Բ

Եւսնիցն սնուար կանայ

Գլի

Եւս կի, Դա խոր Էլ Էլի Եւս խոր սնուան զ լարն ըստ ըստն Եւսնիցն Եւսնիցն

Եւս

Եւսնիցն, Եւսնիցն զլուսնուսն պիջ. Զլուսն պարզաւրն ուղի լարն, Եւս

Եւս

Եւսնիցն պիլ լարն. Եւսնիցն Եւսնիցն. Եւսնիցն Եւսնիցն, Եւսնիցն, Եւսնիցն,

Եւս

Եւսնիցն Եւսնիցն զօլլորն. Եւսն զլուսնուսն զուսն պօլլորն պուս,

Գլի

Եւսնիցն Եւսնիցն. Դար Եւսն զլուսնուսն եօրոր պիլ Եւսնուսն, պարզաւրն Եւս

Եւսնիցն, Եւսնիցն սնուար սնուարն, պիլ Եւսնուսն խայր սնուարն, Եւսնիցն Եւսնիցն

Եւսնիցն սնուար. Եւսնիցն Եւսնիցն սնուարն, Եւսնիցն սնուարն, Եւսնիցն Եւսնիցն,

Եւսնիցն Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն. Եւսնիցն սնուարն Եւսնիցն սնուարն

էիւ եր. կենդանիե՛ն և թաթ. զ. դիրտար պի՛ն դիրտար տա խանելու երիտիր, տա-
կու յեփպոսոս դա՛ն. Նեղիս յոյժեփ, և ելե՛ր պարզա տա՛նեւտա, տա չօքոս, Օշոս
անար Ֆրիշ դար տա խաղախ երիտիր լար, չօք տախա լարնը՛ գերեցանա տան.
Նեղիս սովաճը՛ն խաղարնը յի՛քաւ այդիլար օղոս ուշո՛ւն ի՛նչո՛ր ետիլար ի
^{ճի}
^խ փոլանլար եփ ետիլար, ի՛նչո՛ր դիրտար տա խանելու երիտիր. ՏՏԳ. Խե. կեն
դանիե՛ն և թաթ. Վիլայժի՛ պիլիս տա՛ն օղան ուսնա եղանակ խաղար պերիտիր
լար. Յնճուցե՛ս եր թաթ. Լօվաճուճուց պի՛ն խանելու երիտիր. Օլ բօժար զ
պեղար տան, տա օլ սրօնդնե՛ն օլ տար կան. պի՛ն պօլ տա ուղա. պիլիս տա
զ Ֆարահի՛ խաղար չերաք պօլիս. Շերա եփպոսոս օղան խանելու երան,
եկե՛ր չօքոս տա խաղար ի՛նչո՛ր պիլիս տա այդար. Նեղիս յի՛նչ խաղար լարնը՛ ի՛նչ
պի՛ն ուսնա տար, պուլայժի՛ պիլիս տան ուսնա տար Ֆեկիլի՛ք ետիլար չա.
Օ Ֆարահի՛ լար տալար նե՛ն խաղար, Ֆեկի տա Ֆարահի՛ լար ի՛նչ ի՛նչո՛ր չա
Ֆե՛ն խանելու նե՛ն պու՛ զուճուճե՛ն խաղար ի՛նչ տա ի՛նչո՛ր տար, տա պուճե՛ն ի՛նչ
պարարա տան տան, տա Ֆեկի՛ քաղաժի՛ն օլուճիս Ֆե՛ն.

Գ Ուշուճի. ի՛նչո՛ր դիրտար փառաշուճիլար ուշուճե՛ն տան պի՛ն տար խաղար ի՛նչ
սորալար ետիլար գերեցանա տան, տա դանը՛ն պօլ տար լար ետիլար ի՛նչ ի՛նչ
նեւնը ետառի զ. խաղան ի՛նչ տան դարը ետի. Նեղիս եր պի՛ն պիլիս, տա
նեղիս տան շախարհը. դիրտար ետի եր՛ տա լար դաւաղալար, տա պօլ տար

Դ Լոբորտուճի. ի՛նչո՛ր դիրտար փարիսեցիլար տա լար խաղար ի՛նչ (նեղիս օլուլար,
օլ տար տալար տան. դաննա պօլ տար լար, տա ի՛նչ պառալար երան ետալը՛ն
նը սիրտ երանալար օլ պօլիլար կա. խաղար ի՛նչ տան պառն օլ տան դար
Տարնը տա խանելու զլ պալիտ երիլ ետիլար, եկե՛ր սարուն լար ետիլար
տալար պի՛ն խաղախ լարնը ի՛նչ Տար երալար. Նեղիս զլ տան ալիլար

Մ Ուշուճի ի՛նչո՛ր ետալար ետիլար օղար լար լար, Ծ մի՛ն. յժե. Վապե՛ս Խաղար
նե՛ն փոլպան զնա մի՛ն Ֆե՛ն ի՛նչ ուսնա կալար. Նեղիս ուսնա պու՛ Ֆե՛ն յալար

այդոյր լար եալլան սօլլանս, զիս խանլիը զլուսնուէ դաշխիլար՝ տս
բեկոցե՛ խայր-նս չլանսլար:

Ե Բիշի՛նի. Եօխան սօկալարը իշիդիլար պո-բաղանիլիը եարաքլարըն տս
լիճսարընէ, տս պարտս խայսիփ զտորտալար նը, սլարտս Քիջախ,
ըլ ետիլար տնէկ ուսնսն ի խայ հան, խայքա ջիլար զտորտ տաղը ետնն
նէփ բարաբ բանը: պոլար դանրարլար տնէ բաղանիլիը զլուսնուսն
սօնկար: Ետս աշխիլանրիլար՝ Բօլանն պօլլիլար՝ տս պո-բաղանն ուշան
տուճանը օբաւդիդ ետիլար, Տայէդնօտլարը սադիլար, խլըջ դի-
պիճնս, տս օտքս տնէկ ուշանն պարրլար: տս պարջս տուճնս ուսնս
վալալաւոր ետիլար. Ծ Գրէ Ի. Գրծն տո՛ք. Բ. Գ Դ. Կի, դա:

Վ Վրնի. Ետս ղեպիւտս պարջս տուճանն, պալաբ յիւտն դանրը
բաղանիլիը՝ զիսն պիլի՛ ուշանն պիլիճ, տս բոլիլալաւորտս պօլտու զլիճ
բաղանիլի, տս խանլիճ տնէկ, Ետս պուկուճ պարջս ետիլալ խրրըջ տան
տուճնս նն ջախիլարըն տնէ, երփ օրլիդ պո-բաղանիլիս տս Բուկ
նուդ ետիլար զխարաղջի պլս Քի ուշէջիս պօլիլայ խանլիւտս տնէկ:

Յ Փարսիլանիլի՛նի ե՛ր՝ տս յեր իրլս, տս փարսիլիքի պո-բօրթօ,
ժանտս սեփնէկ ետնկիլ սուխըր զա ժրվադ երփն, ժարար ուլու սս,
պարսիլ Փարսիլիքիլիճ. Ժանտիլ իսոդիլարալիլ ուշանն, խայսի պիլիճ
տնէ յիւտն պարրլար: Վրլիլիլի պիլիճ, այդիլար յիւ՛ ժրվադ սօլ խօլան
տան Փարս սննուճ ջիլարիլան, խայքան Քի պիլիլիլի պօլտորտու ղեճիլտս պար-
ջս աղանկիլարըր նըրճ, տս ղեճ պիլիճ դաւս երփ. Կի. Ժ. Վն եպու-
լար զի փոռօ՛ փոռաւորեալ. Վրլիլիլի պիլիճ Քի հայ պալե պիլա տըր հայ պալե
լանկան. Վնն ուշանն տուկալ Քի պիլիճ խաւորար տը. Կիլար Քի ուլու տիլ՝ տս
խաւալա ղըն ղեճիլիլի պիլիլիլի երփ:

Բ Քարահյամըրի պիչ չօնուաքան, տա սիրտին տան աննի, Կ չօնուաքան տա
ուխըրտա պօլտա, տա քի հարցա ման զրանտ աչան ձե սիբնի, տա յր Բնա ուզան
ձե սիբնի ուզան ձե քան տա օչնայ փոտ երդի: Վրայ քի փորտ սեյրար սօլարր աննի
Ֆիտիբն տա դադադ, պիդա տա քա պիդար, մե. յմ. Բ Երտիքն այն աներ փեկի
Տն
յմ
դանի եր Բ Երտ երից աւորց յառնեմ, արտ հրամայեմ զգաւանայ փերեյ մա ձի
Տիգն ցերիս աւորս, փոցե եկեալ աշիրու փորանայ ցեկն. մի անտրի քի զ
պարարաւ յոթի ետրի ձեկիցն փրի ետրի քի փանցի քան տա զրանտ դարար մե,
հարի պարարա եր չօլարմեկս փերեյ մա տա Գ քաննիս անցա քի սաւկերս,
լար ձիբ ձեա պիլն զորլա մեկայար անր. Վրայ քի ման Քարի զրարար
ձե իշտիքն պարպար տան, տա յօլիլար տան, փմ անր զորլար, մի մա ձի
ալարիս պիցա՝ տա Բնա պման պման, ձե ուզան պարպար կա պա զտա,
մա երմա սի թորաւ սալարմա. Երտ քի եմ ման պիդիլար ձե ուզան ի օր
խըրի պի. տա Բարաւ սալարմա տալար ունա սօլարի երմա սի կեր ձեա
ալարիս ինանայ սի. մա չօնուաքան սալար երտիլար ֆիլ դարար տա պ
դի. Յարեա օ տա սի ֆե. դար տա ձե քա պիմ սի կն:

Գ Քարահյամըրի պիչ քի պիտի պիտի արտ որ պաւան ձե սիբնի, Օլտա
ձե պաւան իգնաւ խարաղիլար արանտա, տա պերտիլար ձե սիբն զրաննիս ձե
քիս զլընցան. տա զ Եսիլը դաւե երդիլար ձե քի Բարաւ Բը խայտի տ,
տան զաւորաւի, տա պանդաւի. տա զրանտ տան սօկիս տա սիբն ան պա,
չըրիլար տա մարից պիդա տա աննիս ունիլիլար. տա խայտի Գ քա մե
մե ձե պիցա՝ տա եմ ման երտի զրանտ դարարա.

Դ ման տան տա պի Քարահյամըրի պիչ քի պի Բնիլի պերտի պի կն տա Կ,
Ե մալ զօլան մալի. ինան քի փ ուղաւ զորաւի պիտաղանդն, տա
Տն
յմ
խայտի ման բան զալար աննի, պօլտա Քարահյամ, եկեր դաւալ տաւայ.
Զ
Տն
պերս զլաւ Բարաւ Գ զաւորիսն պօլտա, տա աննի ուզան Քարահյամի զ

^{սոս}
^{ուն}
^ժ
^{յու}
^{րի}
 րդմութեան իղլմանիս, աս եւսրիս խոյրի: Լուսնուն երկրի բա,
 Լայնը չօք տուցան լայնը Բորպիտ երդի՝ Ժողովուն ձեւորելիս խոյրիս
 ելիտ ձեւորումս արարչս դաս պօլտու, տու պօլմար զուգիւր Փարսիս:
 Օլ ձեւորլար դարսիս դուն, յաճան, փր. ւ. ուրուն վայնուսուն զը հընար
^{ձեւ}
^ն
^{րի}
 երդիլար տու խոյրիս լարլար սողլլարն ձեւորլարն, Ժարտի Փարսի
 իլարլար արարնի ելիտ դաւայ տուկայ, զերս սուչսուչ տուսնը տու
 Բիթի յաճանը պօլտուր տուլար ձեւոր խոյրիս լարլարն ուչուն, տուս
 սուչսուչ արարնի զը հընար ուչուն ձեւոր արարչս դաս պօլտուր: Երսու
 իջանի յաճանը դիւր Բորպիտը Երեւն վեւս, տու զլարսնը պի
 թեկիկս խոյրիս լարլար, տու սեղարլար անտուն նեղիս անը պարիս ետ
 դու, տու թեկ իրը զըն սուլար տու զլար սողլլարն եւնըն խոյրի:
 տու արարս պուլայ զեկի վե վեհընար երդիլար, հարիս պօլտուր արար
 կս տուսունը Փարսիս, տու սօխուլար:

Վ ժողովի ձե Փարսիս պարսնը յի Բորսն յաճանի, խոյրիս զլարսնը ձեւորելի
 կը հըն Երդ երդի տուցան ձեւը: տու զըրդ երդի պարսն աննի, տու պիլի եր
 դի արարի թեկիկս դիւրիս աս, պօլտու ձե անար հայպաթ, թեկի թեկիկս անն:

Գեւորս որեւնն իրարստե, Կարստունն զերիւ:

- Ղաւթի Կիրան, որեւն Կան, համ ինդու, ի փիս համեմարի:
- Երդի, Կեհուն, որեւն Կան, Երիս, լար փիս, համեմարի:
- Երդի, Կիրարի, որեւն Կան, Կարս, համ զար, լիս, համեմարի:
- Ղարի, Երարի, փեւս համեմարի, Զիս:

Բայ Կառուկանայ եղջոյ. Իբանն զիս ան. Բե. Վարպեկ Կրկու
տանն այս Բի. Բուտանն պատու խորհարարն ին պա-սօնուէի.

Եւ Կեանք քաղկեդոնաց պարտոյ զի Բիւրի. Բ. Վսեի տար ոչ ինչ իս Ե
Եր պաղատան, զի ինչի վերանայի, յետայեայ դուրարեի յանուպարի, Վարար ետի
Քիմ Կան Ծանկա պերկայ ետի խանարար. Ենչի քաղկեդոնէի քի առ քաղ ետիմ, Խօ,
դարարկայ ետիմ, երտեւ լանբ ինոյ դարկայ ետիմ Ես պան խորս. Կանն Խորանիս
Խիսիկայ ետի մնար Ֆի Խիկայ Եոյնուէ քաղարջի սի. խայսի Ենկանի սաւլար դար,
դարար եպիկանն ետի Եոյնուէ, Եվեդ խաղանն քաղարար երի խայտայի զնչի
դար Խի ետի այտեւարունն Կէսիւնիւ. խայսի Խորայկա. Վարար Են տար ու,
լու ի. Կ Կելե ետի Ֆի Խիկայ սի Բաւլանիւնն ոլ Խորս խայսիւնն Եղլլ սայար
ետի Կելիկայ զնչի քի պարզս Կանլար սի. Ենչի անար խայտայի խորհարար Ետի
լու պոկայ Կելիկայ տա զնչի. Գունն պարտոյ պա-Կախարար Ենչի Խորայտու
սի. ոլ Կանտու զի. Եվեդ ալ Կառանսայն վերս Եաղլլ Կա-Կաղար Ին Կրկի
դանլար ետիլար. Ե մեկ զի. Զայտի ի Կրկուտանի ան. Կելլ Ենչի անու
Եր. Բիւրիկար Կա-Կաղար դա Ինչի, տա ին տա ուրու տղա անն. Բու,
Եոս ինչտու, պանու Կէսիւնն զրըր եր զի. Կ Կելիկայ Կիկայլար պա-
Խորայկան, Ենչի անն պաննն տա պոկար պոլտու անտան սօնիւն, Ե
Եր վայե ետի. Բ. Գի. Եւեդի տարս յետիւն յայտի խաննն, Կտանն այ
Եր վիտայ իրանն (Կարնրուայի ին իրոյ) Կելիկայն ինն յան Կելիւն, Կելիկ-
յեկ Կելիւն Կելի Կառանսայն, Եկայ Եպուս ի խաննն Կիտանն այ իրո, Կ
պանստ Եկ զնչի իր. Բարար Ետանի Կանլարն պելիկայ դարը կանլարն.
տա սյու Կելիկայնն Կանն դարարնն, (տա պիկայ Կանկանն պոլար պարզս
դարար ունն) տա եղլլ սալար անար պարզս Կանլար. տա պարարար
Կիկար Կելիւն տա պարարար. պարարիս տա Կիկայի դարընն կանլարն,
տա սյունն Կի Կանն. տա Երգի Կար երար պիկայ ելանն Կէսիւնն.

Գի
Եր

Եր
Եր

Եր ուշու՛ն եւսլար մա՛յ պը՛. երեւոյ. Ի. Կի ~~հար~~, Կի հա՛ն. Կի ճիւղաւ. Կի
Ի Կի ա՛ծ և հար մա՛ն էրու՛ն. Ժու՛նն քի պիւր ի՛ն հար զաման էնի լի՛ն ուղու երկ
եւրի՛ ճիւ եւտայ արարնա՛ն. տա պարու արարնա՛ն հերեդէ լարնն. Օղալ
Լ արը հիւղէ եւտայնա՛ն. հար զաման պիւր դաւող ետիլար ի՛ն մանա՛ն աւ
Ե րու. զերս արի ճա՛ն խայսի քի եւտայ պլա՛ն րուտիտ երիւր. ւ. կրնի. Ժ.
Կ զի ոչ եե խաւսի Ե. ա՛ծ; այ խաղաղէ. զերս տաւալ քի դաւաղող ի՛ն
Ժ կրիտա երեւոյ երեւ լի՛ն, ետիտա հերեւաւ ճաղարտա՛ն զօ կիսն թօրոչաւ.
Ե րու խաւսար տրար պաւ աւսածնա՛ն. խայրուտ լարը պար պաղլանկան, Ժալ
Ժ արը զայն՝ Բօ խաւսեւար խայսի քի խայրուտ լար եւտայնա՛ն ետիլար, եւնարող
ետիլար զօ ճաղարն զի լի թէ լարնն. երեւ քի պաղլար զայն ետիլար ճօնաւ
Ե րու տա զօրը ետիլար ճօնի ճօն լարը պիւր. Երեւ լի. Ժ. Բօրու քի յիւ ա՛ծաւ
Ժ զանը ճօն պաղլար պլա՛ն, տա զի խայրուտ պլա՛ն, հար պաւ պաղլան պար ետի
պիւր պիւր Բալ ճօնաւ. Ժ լարը սրտանը, խայսի պլա՛ն պլա՛ն քի երկ ետի աղը
եւտայնն. Ժ լար մէ ճաղարնա՛ն պարս պար երեւ պաւ հերեդէ լարնն. խայսի քի
պաղլանն տրար պիւր պիւր պլա՛ն, ճօն լի լար. Կի դաւալար. ճօն լի պաւ
պաղլար ա՛ծաւ հա՛նն քի աւսա՛ն լարնա՛ն զարար երաւար, տա քի եւտայնա՛ն
պիւր պլա՛նն եւնարկար. տա քի թէ կր ճօն պլա՛ն քի երաւար, տա քի ճօնաւ
լարնա՛ն վր կաւտի երաւար, ա՛ծնն ուշու՛ն ճօն ճօնաւ երաւարնա՛ն պլա՛ն պաւ պե
զլա՛նն պաղլանն տրար. Ժ լարնա՛ն մէ ա՛ծ լարնն քի պաւնն քի լար լար
զլի տրար թէ կր տան, զերս պիւր լարը ետիտա ճօն լի երաւարնն
խայսի քի թէ կր լարող լարնն. նեւ հօ տա պլա՛ն.

Ժ Ժ կրի պիւր պիւր՝ ա՛ծնն ուշու՛ն պիւր լի քի սօվ լար. տա թէ ա՛ծն քի պիւր քի
պօլ կայ պիւր. պաւ պիւր լի ուշու՛ն եւտայնա՛ն խաւսի լի պիւր ճօն լի աւալ.
Կ. ւ պարու, թէ կր լի կր տա, խայսի քի Ժ լարնա՛ն պիւր տա զարար պօլ
զայ Երեւոյ Ժ. Կի ա՛ծ որ պաւնա՛ն քի ճօն. համար քի պաւնա՛ն ճօննն.

Է ևս յար երանկու, օ սուտ Էսիս. Ըստ Կրթ. Եւրոպայական իջին հասարակ
Ը տուն յոր թէ կո փեպրու, եւ Կարտ հոյճ յոր թէ փորեցարուք. զմար լը
հասարակ յի տրեքսկան խայսկան. խայսկանս սից Էստրիկան, արցո
ղորտան. օրնան խայսկանս սից Էստրիկան. Էստրիկայ Խայսկան Ըստ հարտը
կան, արմէ այդտիր թէն գու սիցերը արմարկան. խայսկի օտեր վարսս
պոտուար պու սի Էստրիկան անարման Էստրիկան. Ըստ հարտը օրն,
նր Էտրիկայ պու աննի պլմ Կի պրիճտան պարտը արմ արսարան, արսից
նեղուն խայսկանս սից աննից կան սիցին. խայսկի սիցի շուս Էրտուտ օր
լը Քաղար տու, արմը պու իւան լարը խայսկի պու պաղլարի սից

Բ Ըրիլիա տուիպ Ըստ Կրթ. արմ Բնաման. Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Ա Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Ս Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Ը Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Է Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.

Է սի պու աննի արմ արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Ը Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.

Է Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Ը Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Ս Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Ը Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Է Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.
Էստր արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ. արմ Կրթ.

ուս առաջնորդաց ձեռնք. և հարստակ հայտեալ էր. քի էր առնին թա պոյ ձեռնք
այ թ համարս տայոյ իցե ընդ ձեռք. խոսքս խոսքս էր ուսալ շարք
կրկնս սիւրհն. տա հնարանդ պոյունն հոսկ պարկն, քերս պար կնկն
երկրար Զնէլարն կրք ունն սիւրհն ձեռնք ի Զնէլար պեր սարար սիւրհն
ուսունն. Գործիր սիւր պրոհոյալ էնորն Եւ խոսքս տայուն սիւրհն խոսքս սիւրհն
պիս թեկի Սպարար Երտի Բասարը կրք սիւրհն. խոսքս ետորար ետ
խոսքս եւ պոստուն հերձու ճողար ճեկ, տա էր պիս պալ պոստոն ճեկե
արքն ուսունն, առանց գիտ, պոստուն պոստուն, վայ պարկն, ձեռնք

սիւր սիւր տա կտրեից. և այլն, Եւ պարսից քեւարիոս, պիտի Գնուն թ. Գր. Ը.
Սիւր խոսքս ուսունն, Գր տորակ երիտ սիւր թեկ ճեկունն, խոսքս ուսունն թ.
Եւ սիւր իցեն բջոյար ուսունն ի ալիսունն օլմս կայար, ետսա բջոյար
ճորչա ետսոյ կիւնն պարսոյ տան երիտար տալարար տա Բանի մէնդ
Թե ճարար Բր ճարար, տա ճանիտ ճարար ետի, սեղան տա խոսքս ուսունն սիւր
Թե ետի պարունն խոսքս կան. Զայ վանկիւնար պոս պիտի կտրար հոր մտ
լունն ետսոյ կիւնն թե ճեկար ճեկ խոսքս կտրարունն օստպս դիպեւն օրմս
Ս. ճեկ. Երտիր սիւր տա պիտի սիւր ետսոյ ետսոյ կրք տա սիւրհն, տա հայ
պարսիտն տն թեկիտ չաննարկն, ձեռնք պիտի սիւր, տա ետսոյ կիւնն ճեկ.
տա խոսքս կտրար ճեկ սիւրհն, խոսքս ի ալիսունն պիտի սիւր յա ճեկունն,
խոսքս ալսա թեկիտ պոս տա սիւր ճանն պոս դիտիտիտի տա Բանիտ երտիր
ու կրքն. Գր. Գր. Թեկի Թեկիտ ալիս

+ Եւ Բանիտն չանն հնար թեկիտն Գրիտիտ և սերս ուսունն. ոչ թեկն.
Եւ Բանիտն չանն թեկն իմ աղանց. և Բանիտն չանն իմ յոյրունն. և սերս ուսունն.
ոչ թեկն սիւրհն. Եւ սերս պոսունն պարզս ինն ճեկ ի պոսիտն մէն դաղարն երին տան դիտար
մն, տա սօ վոստունն պոսունն ձեկն առկոյ մէն. տա կար պարսունն պարզս մէկունն
Ետարար կն, տա ճարս սիւր տա թեկիտն Գր տարուն. տա սօ վոստունն պոսունն. Երտն

Դր շարժարժ ման տն. Վր ծիւ ի թիւ անգոյ. Ի բանէ, ձիւնի. Երկրորդ
օրինոյ. Է. ԿԷ. Եւ որս ծայ արծիւս վնաս իւր և չնկարա ժողո իւր.
Եւ բարձրակ թեր չես իւր միւնդանց իւրոյ. Բերտի իւրս իւր իւր
լարն չէ նիւնի, ւս եօրսուս տաւ ժողոսն չէ նիւնի, ւս չորսորտ չէ
դիւր իւր անը սաստանս եւ զոր լար արարնս չէ նիւնի.

Բ օր երան մի յիւն յե քննու սեւորթիւ ար իւրս լար իւրս իւր, իւրս իւր
Կրտսուսնի ^{իւր իւրս} քրտսուսնի բողոսնը տուտոյ արար ~~ար~~. Թէ իր իւր սեւան անընի
այր զլարն իւր. Զարխա սորս արտն տուտի իւր սեւան. իւրս իւր իւրս,
իւրս քս քսուսնը ար. քսուտն ~~քսուտն~~ ^{քսուտն} քս քս, չի զլարս իւր ~~իւր~~ կնեստուսն տու
չնս չէ նիւնի անտիւնի. Ծ յԵ սեւ. Թ. Կնեստն տա չար իւր և սաստուսն իւր.
Կնեստն և սեւ իւր. մարտիւ մէ տրան մէ իւր տուտն իւրս ար իւր. ւս իւր իւր
մս մէ իւր, ւս իւր իւր իւրս ար իւր. Կ լարս մէ ալ իւր իւր կնեստուտնս չէ նիւնի,
նիւնի յիւն չէ նիւն, չի անտուս զլարս Ծ սեւ քս. յԵ. Թ. Է. Կ. Ի բանս իւր մէ,
նաւնի. Եւ որս սորս ալ իւր իւր կնեստուտնս չէ նիւնի. չի անտուս դիւրս երսոյ
մէ իւր իւր, մարտիւնի սոս իւրս իւրս սեւան երսոր չէ քսն իւր, ւս ալ իւր տն
տն զլարս իւրս իւրս միւնի. Կ իւրս աննի ար.

Ի Եր օր եւ իւր իւր իւր, ար ի իւրս. ւս ԿԷ. Է. իւրս իւր իւրս իւրս քսուս
իւրս սոս օյրս լար արարնս, ւս արտնս արտնս քսուս իւրս կնեստուս. իւրս իւր
լարն իւրս իւրս իւր, ար իւր քս մս ար. ւս զ տուտն իւրս իւր. եւ, տն
փնէն. ետնս չորս իւր չի իւր ար իւրս ար. ւս իւրս տն սե իւր իւր ալ իւր
դիւն իւրս իւրս իւրս չէ նիւնի ալ իւր իւր իւրս իւրս քս իւր.

Կ կար իւրս իւրս տուտոյ եւս ար ի իւրս ար իւրս յե քն, արտն ւս եւր իւր
լէ չար իւրս, իւրս իւրս սեւ քս իւր սեւան ար իւր իւրս իւր. Կնեստն զ
տնս ար իւրս. իւրս իւրս չար իւրս ար իւրս իւր իւրս իւրս չար իւրս իւրս.

առջանկա. Երաւ ողբնմարն 404 քա՛ խարս խոսչաւ ժոշաչ պրտաւ օրդա
տ քրիտոր Դ. զվրկա ժոշաչ տ պիտն զի վիճ քա քա նա.

Օլ զա ման կտի՛ խարսխոչ պիտն՝ խաչանքի յօր զը տաւ որ ձեւին ի խարս ուղան
խայտի ձիւր կտի վր քա քա վար երան եւսոր խրան եւսլինն, ողբնմար պիտ
ձեւսինն օրտոր տ արարն նեղի պօղկայար քօք քա ուղմանկա. կտի սալ
նեղի խարսխոչ խաչանքի սուրբ կտի ձա հաղարն՝ եպիտոս քան, օպեյանը
երկն. Հարիւս նեղի բաւշահ խարսխոչաւ խոչարն ձեւ սինն, խայտ
ի շտ ուղաւնի սովաւ, ի քրիս քան լարն՝ տաւ աշակերտարն ձեւսինն լոպ
իդ ետեւի՝ ի եպիտոսն Կ՝ պաւսուենն օրտադր եր քայար՝ տա
մտաւ տա պօղկայար խայտեր քան տա օպեյանը եր. Վլո քօր մապիչ
ի նա դարմալ պիտն քա պա՛ քօք քա իրտի. Վրտի Զ քա ուի երան,

ուի
իւն
օգու
տին
դի
ձ

ժուհուն Քրիշտայար պիտն նա դարմալնը աբա ուան պիտն օրտաւ իւ
պալար պիտ քօրտաւար. Օգուտին տ. ադիտի. Վղբնմար պիտն ձե քօ
քա հայպալարն պիտն. Վրտ ձիւր տ. Ժ. եր ի իրտիւր Կ թաւաւ պապա
նա ի թաւ հողոն. Չի տ քրոյիւր տան տա ուղտաւ, ողբնար օլ խանայար
րն տա ելարնն. ժուհն ի արապա պիտիտ ննար եպիտիլ.

աբա
ուի
Գ. թի
Ե

Օլ դարտաւ քա մայե դարտն տա մեկիլ ի հայպալարն. Վրտաւ տա ի ն ձիւր
պա օսածոնը. օրտա քօք ուան. Քրիտարմար երտ պա մայե դարտն ննը
ուղտնն բաւշահ խայտ ուղան եւսլիննար. Գ. թի. Ե. Կ. Վ.
Եւսարտ ար քայ սին աբաւ փղ սկրեւ մե, Կա քա ող եր յայն պիտն յաւ
թիւրն տա երտ սին բաւշահ օրտաղտնն Քրիտի տան օրտ, խայ
պիտ եր կտի պաւն ի պիտ պարչա բաւշահ լարտա. Քրիտ եր եկար ի զար
կան պարչա բաւշահ լար ուան տա մարնն. խայտի ի քա պարչա տաւեւ
ուան տ պարչարար. Քրիտ եր խոչաւ խաւ ուան Քրիտարարնն.

Քրիտ տա մայե դարտն վր պաւսովար երտի՝ օնն եւնընն տա թե կրի զինն.

Կորցան ունարէնի կօտնուդ լարէն՝ տալի ճոճնուդ լարէն Քչի յիր, **Ծ**
 դնի ^{Գրի} **Ի** սակ դնել. **Դ**. Գրի. Կորուժի եր Կորուժի յայ Կոր ոչ աւանիցն իմանել, և ի
 Կորուժի եր ^{Գրի} **Ի** ար ոչ ունելու չէ. խաւարի աճնի խաւարի մէկի իւր խայտի Կ
 ախար սնտան, տախանար աճնի Կիմտ պոստան.

Ե կար Կի Կիմտ սորան նէ փայտուդ Կար սնտան, Կի խարսխոց Կրա պուլայ Կի
 ի ք ուղար. ճաւար Կի պիջի ուստալլէն ունի իր պրսակնն, Կիար Կի շայլանն
 մէկն արալիքսն պոստաի պօրուլ լախաւ աչրան աճնի չօք դան. **Ծ** սակ տայ. **Դ**.

Գ. որ յայլի տայնն նախ ընդի ի յախար, որ Կի յայլի, Կնտայ **Գ** ճօ
Դ իմ. **Ծ** յախար. Գիմ Կի զլի ընդի Կրան պիիր մէն սնար զրար մա մէկն պա զլուր
 դուլուն սնտան մէկն. նէչի Կի տա զլի ընդ Կրան տա զրար տան զրար դուլ
 ունն աքաննի մէկն. **Ծ** յա, զրար մալար սբ տախար խայտի արմամիեր զլի
 ընդի Կրար զա պիիր ի յա յա Կրար, նէչի չի, Կի տա պօրուլար ունի ի յար
 պա զրար դուլուն, տա ի յայլի. Կիար Կի սորան նէչի պի Կի յախար չի նաչ.

Ե Կար յիր միտ Կիմ. աճնի աչրան, Կ. Գրի. Կի ի Կի տա իմն, Կ Կի Կի պա տաւան
Զ ուրի իմն. Կօք զրար դուլուն մէկն. տա Կի Կօտնու չան աչրար մէկն մէկն.
Է Կտ մի. Կ. սակ. Կի ի Կի տա աչր. չօք զրար դուլուն Կի Կի իմն.

Ը Կիմ մէ միտ Կի Կար շայլանի ուղուն մէկն իմն պի կա խար, նէչի տա
 նէչի տան Կօտնու չան Կի իր պի կա, նէչի խարսխոց ի պիիր Կի իր ունի
 Կի խարսխոց Կի յար նէչի. տա նէչի տա պար ունն աչրի, տարանայ

Թ պիտ իր. Կնի, Կաւ չն. մի. Կ. Գրի. խաւարայ Կր պա խայտի Կրանն ու
Կ չան Կօտնու չան մի իմն ի յիր մաւան. Կի խար տա խայտ Կօտնա, Կի յար
 տա սի ի խայտ Կրան տալուր Կրանա. Կի խար Կի տա Կի յար խոցանի

խարսխոց Կր պա, զի շայ արարուան պօրուլար կնտայ տա տա ուղուն նէչի իմն.
 Կօք խայտի Կի Կրանն պի կա խարսխոց ^{ուստալլէն} ուղուն, պի Կ Կրանն, տա,
 պի ի Կի տա տա նէ, խայտի տա դարու չա ի յար չօք դար. զրար դուլուն

դաւանանէն, անտա խորախառ զինչ յիշի, չէնքի պատման տա զիս սարկար. խոյսի,
նա պիտեման երջմասար, տանէ պիտ պատմուհաս անտա երջմասար. օ վեր-
մ
ը զի. աւել. ր. ոչ հասցեն առաջ շարքի կարմնիւնք մի ճերմեպիտ ի յարկս չա. երբ
մահայար սանա եւման շար. տա խորն շար եւման շար մահայար օ իս խորն կա սե,
նիւն. Վ զիսար չօք չա չա տա օ զորտ տա ա թորու աւան, խոյսիսի չէնքի,
նա զորտ տա շար զի մեծարտ սա պիտ չէնքի, օ զորտ. չօք տա խոյս աւան
սանա կանէն, տա աւանն իս խորն խոյսիսի օ զորտ տա օ զորտ տա չէնքի
աւան, տա խոր խորտա տա ման շարն չէնքի, օ զորտ տա սանա պիտ

հոյ
ր աւանն իս խորն զի նիւն. Վ նն ոչան եւ պիտար հոյ. ր. զի. մեծարտ սան
չանայ շար. կարեա զի զիս սարկար չէնքի. օ զորտ եւ պիտար չէնքի պիտ նե,
չիս պիտար, տա զորտ տա օ զորտ տա սանն ոչան չէնքի զորտ շար չայ պիտ.
նիւնքի աւան խոր խորտա պիտան աւար պիտ չէնքի. +

Չ Երբ ինքն պիտ տա իս պա խորախառ արորն տան, նիւնքի չիս խորախառ
չինար անար արորն տան, պարտա զնորա շար պիտ. օ զորտ տա օ զորտ տա, տա խոր
իս անտան, չի պիտար եւման կանա տա սանա չէնքի. նիւնքի օ զորտ տա
օ զորտ տա նե. տա եւման պիտար խորախառ պիտ չէնքի, չի եւման տա
ման շար պիտ, խոյսիսի հարկաման ^{ման} երբ իս չի յօրնայ պիտ պա
կանա տա տան չիսար մ. ր. ~~իս խորն~~ ^{ման} տա պիտ եւման, չիս չի
պիտ օ զորտ տա խորախառ պիտ սե նիւնքի. նիւնքի խորախառ օ զորտ տա
նա չէնքի. տա պիտ նիւնքի օ զորտ տա սե նիւնքի. հայտարար
պիտ սե նիւնքի. ա իս պիտ տա արի ման պիտ, նիւնքի նիւնքի տա սե.

+ եւն. զի. զի. երբ որ իս աւարիս, կանա տա լա սե.

Ինչ ճշտոյ գալուստան իբանն յհն, աւ. Ժ. Ինչ միւսերից
հոգին սբ ցոր առաջիկ հայր մեռանիմ, նա ուսուցիչ ձեզ պատ:

Ե
Դ
Ը

Սաչան քի սոցու ինտվեզն ինչ կտի տուճեանիս, կետի մեջիւ ետղմոր
դիւղիւ ուսնա. Ծ աւե դի. հա. ինչ Ծ զանճու իւր վեղմն, Ծ ցոր լիցօրե Ժ. Ի.
Կեկայ մեջիւ ետղմոր, ուսուսնա դիւղիւ ճիւղ, մեջիւ ետղու քի ետղմոր եր տա:

Ե
Ժ

Ձեա սուտ կետի օղու թեկրի միւլ. Կետ խաչան քի սր ճան թեկրի ինչ կտի տու
նեանիս, ուսու սուց պօլտու չօք դան, վերս զլանու կտի ինչ խոնարճ լիցում,
Կետ մայրաբանուս, պ հայպա թուս, քի չօրեակայ քի զ խայտի սնր Կեպեր
տի, պիս տու թեկրի սր. քի զ ցոր տու օնեաննն թեկրի միւլ. Ծ Օլանր Կեպեր սոր
կտի խայտի չօք քա աղընար. Ծ գրե. յսն միւս միւսերիցն ցոր ես առաջիկ ձեզ
ի հօրե. Ծ զան տուրու ի խայտի քի մե եպեր սամ պիկն ա դանուան:

Ե
Ժ

Վաս թող ուսնա սիմանն պերկան կտի օրե քի թեկրի միւլ. աւս պլու տու խո,
ուս թող լիցում, Ծ գրե. կից. Ժ. Երս հայր քի սիմն թաղըն տու
եանկի օրե քի պերկան սր, տու կու թու թու սիւրս խայտի սօրեայր ճիւր
չօլարըն, տան խօր թու աւս պլու հրճօրե սն տու պր ճիւր, Կետ օրե կլ
ետուրը սիմն, դաղը խօնաթ, դաղը ճանկն վեղորի ճիւր. Վաս պու եղմը
վեղն տու նիս ^{սիմն} ճու հոտարըն, քի ինդ քայլար տու չօրե կայ սոր չօրե սն ճիւր,
Գօգրան ինչ տի, քի պիկն չօրե կայ քի սր ճան պաղարըն սր պիս ճիւր, խայտ
պի թեկրի օղու լիցում կլար կն երեկ պերկանի. աւնն ուսն քի կարըն չօք քա կր քի:
Կետի չօք դան քի պիկն պիկ քի զ աւս խայտի ճիւր տուր տու պար ճու մեռնը,
Իճիս ալ սր չօք դան չարպոթե ուս պարըն խայտի պար ճու տու ճու տու կայիլ

Ա
Ժ

սր դի միւսիս չօք, Ժ. քի սմ երկր կ խարբանն. ճար ճու երտ ճիւր աւս,
չը կար ճիւր. չօք դան կետի աղարընն առաջար ճիւր, աճնիս աղարընն
ճիւր խարբարընն պար ճու տու ճու ուսնա. Կե ուսն պերկան սր սր ճիւր

առաջարկում . Վրդի յիւ շաղաւսիւն տան, տու պաշարքն տան պրու արի ճանչնի .
Վրդնս վրիսն ճննի .

III Վարկի ստացալի, Վնն ունենալ արի ճանն է պիտի հանար առաջարկուան .
Կալար ճնն ղեղորհայ եանկի՝ օպրջայարկն . Քիտրարկն, ղիլարկն, Չիտրն
օպրջեայար պու խայսի քի դաւ որ յա անուանուտ, պի յանմայար պրճանի
Քննի կնն . Բօնու տուանէնն պարար օտմեանար քննի կնն, պօլար աննի ուղու
պանու այդ ճն . Դարբու դ օտմեանար անն . Եւ պիտեղնար .
Վրի ճանն Քննի քննի ղեղորհայն կլեթ տաղը ետիջը օտմեանայն, Եւ քի
տուանեա պիլի, Ետուանենն պարտիւր ճննը, խայսի պեա դն տուանարնն օպր-
ջայարնն ղեղորհի . Ետար տեղի Եւ ճիտ տու տիւլը պօլան, Բիտեղնը, Եւ ճիտ
խօրի քան պօլան, Ետուտ այդնար պիլիա առաջ պանն քի ճաղը ճնն ի ճնն .

Երկր օ պրե երկր . Ե . Կիտրեայար պիլի յարան վետուտի . Ետրմանն ճնն ճաղը
E պրա խայսի տու քի վարիտանն պար . Դարար արի ճանն ճաղը խայսի պր
պանու Ետրի Ետրարարն առաջարնն, ղեղորտի ղիլարնն քի ղիտրիլ

IIII ղրն տու . Վրդիլար պիլի պանն աւառնայն, Կ . Քիլար . Բ . ղիլ . Ե . Ե .
Չ . Կայսե իլի քո հոպի տն, Ետար պիլիա պիլի Ետու ճնն . Կ . Դարճիտ յայր յայլ .
Ետարնար ուտուանն սեղնն ճանն Ետաննն, տու սիլիլիա Ետար սե, սեւտու
ալար պրա . տու խայսի սար սեղն օպիա տուանն . Ետար իլի ղեղորհիլար
աշիրտարը պիլիսննն պու հան, Եւ քի օլ սաւառը . Դուտար պու պետու
խայսի Խօր խօր ետի պիլի խաղանտան, տու պիլիսնն քննի կննն ուղ քիտար
դանար . Դուտե Եւ ճիտ հայի հանարնն խայսի կանն պիլիսնն տու խաղ խո
րու ճի սեղնն քնն սեղնն Դուտարար արննն քիլի ետիլի . Դուտար Ետար
պու աշիրտարը խայսիլար քի տու հարտու պօլը ետիլար աւարիլի երնն, յիսն
տու յիլու . Վարարար պու աշիրտարը քնննն խայսի Խայսի Ետար ան
տան պաղջտան, սախաննը ետիլար պու ճաի դու ճախտան, տու հայի Եւ ճիտ

դէ քիւի տիւր պէ՛, լեւի՛ւ ւարճը դանճըւար ի ւար պօղիւյւար :

Է Ուր օճե՛ մեանս ար խաչան ի փո՛ւ սուվանն օր խայտան էս պօղսս .
Օղը՝ արըր մէ՛ խարչիւրը՛ ւո՛ւար տան նէ՛խ օ Քիւրաւարը՛ խայտան
սարճըր պիչ սըս դան. ԾԳ . Ուրար զհրէտիս իւր հոփս . Ապաշտօնէս իւր
ՃԿ 'ի հո՛ւր կիւեւոյ՛ . Բի՛տ երդի Քիւրաւը՛ն ձե՛տի՛նէ՛ն ձան . ւո խոյւարը՛ն ւան իւր
ւր տուրա՛քի՛ . Բօլոյ ի . Կու՛նն ի քիւրիւրը՛ն չօրս պօղիւյ սք ետխույս , խայտի
տուհոյ պաշտաւար պա՛ . Ելե՛ր օրս րոգաւարը՛ն ձե՛տիւրը՛նն թօրս պօղիւյ .
պէ՛ք դեչ վրաւիտ երարար ետի՛ եպիւարը՛ն ատարը՛նն , տարս բալիտ երար
ար ետի՛ ետարարը՛ն սօվուք իս թէկրի՛նն . Վրմար խարչի՛նն օչիս դար
լու՛տարս պօղիւյ վրձվան տան ալար հանն էրն . Կերս մաս ի քուսօմար ժօ
պն պամիտս պօղիւյ՛ . Ես բօփստարսն պօղիւյ՛ . Ելե՛ր քերս ի օվարաւայ
ատարը՛ն՛ ւո տուհոյ կրս ար երայ՛ , թիշար իս պն տուհոյ դարը՛
աղը՛նտս պօղիւյ՛ . Եօրսս դրը թար խուլու , իւրաւարը՛ն ատարը՛ն
նն . Բիտիւրսն պօղիւյս , չօրսն արը՛նն օղրայար պար՛ ի րուտի թէճօն

ԵԻ սօլարը՛ն խոյս խոյսար . Վրդիւանար ելե՛ր միտիս . ԸԳ . Դե՛ս ետսպե՛լ
ԸԳ տանը ի՛ն , զտաշտարսն պն իրու՛րի՛նն , սեչ ցնրէ՛ն թմս հոս մեանիսն ,
եւեկոյ զտաշտարսնիսն պարիւն էր ի՛նայ իս ինտեյիս՛ , քուսըր դերթ
մէ սէնի օվուսս իլէ՛նն . օրուրտար երայսն արկն նէ՛խ մէտան , այր
ի՛ն եպիւրիս ի օլուարսն օլարսն , Եկար ի օրուրտար երմանն , խաճը
արը՛նն ի օլուսն տան սէնի՛ն ի պար մէ՛ն . Օղրս ելե՛ր միտ տուհոյ ետի
թէճօն քիւրի , տանն դալը՛ . Ելե՛ր անն ի քիւրաւար ի պօղիւյ ճիւրըր .
անը՛ն ուղան անար թէկրի ուղը՛ երդի պաւսօլար էր . Կու՛նն ի պիչ պօղիւյ
չօր օղար նէ՛խ սաւար թէ կիւրի ետի տու՛նտս սանս , նէ՛խ ետի ելիսն ,

ԵԻ խայտ ուղան ելե՛րի տանն այդիտ . Բալս դար երդի ելիսն նէ՛խ օր , տուսօլ

ԵԻ
պիսս
ԵԻ

Լարը տնրն էն չի բոխունեան եանկան. Յարեան եղիմ օ հար
 և բան էր էին ուս ինձ վարեալ, ժամանակ ետի պնրս, պոս. ԵԿԲ.
 տուօկս առջար. Օկու դիլար պլս չօքունե եանարկան, պուլար տու,
 զը արդե սրտալիտ ետ դիլար պիր սհորան, նե չի սօվուտ տու լեհիլը վրայ
 Լար ~~էր~~ ել խորան, ^{անի քիչէ պնրս, հնչի, քո հիմ, և բնանիմ որ քիչ, ետ հիմ:}
^{էր սոցի ա՛տ, ճիւղաւս քիչի՛ն, և ան ուրտ իր լեզուս.}
 4 Եղու օտմանն խաչանի բրտիլար տան պօլտուլար պունի չի Խարոյշիլար
 լեռնէ մարնն ֆիտիլարնս արի ճան ետդի, պիր օզուր տան պարչանը օվրուր
 դը նե չի Քրտա ետի պու օւրեհրաւ. Հընտանե, Ե՛ր շում ետի չօքուն, շում
 ետի պայծէ եր ուանն, տու պու րուլը դիլար ուշուէ խայտի չի Ռեկրիճի Տաի
 որը ետիլար եր ուանն, խայտի խօրխուաւանէ վանըր դիլի պիլն առայար սպլս,
 ինձ աւայ խոր իրը ետիլար. Օզուր պուտան, պուլայ պօլտուլար Ռեճըր չի խորի
 Տուլար պիլար տան, տու նե ինձար խուլար տան պու տու նեանն, ետիսս քիչ ետի
 ետի սօղուն Ռեկրի ճիճ. տու խանլարն Ռօքի ետիլար. Բուտուր պու խուլալի
 օպեցանը աւայ ղն. պուտան պեղիկն, օ աւե ղիս. ԵԿԲ. Եստարտաւ տու իրտիտ
 Ե՛ միջն պեհուպուա չօրուր իբարճանց. Օլ դարանեկայ պանեմ շարտիւտու
 ջախտի չի կայ սիլ խուլալի պիլիալիա դան, նե չի պը պրաւս. Չի խաննց որուց
 չն ձօլիլարն Ռեճիմ. ջախտի եպեր սամ սիլ կն՝ պրոյե, տարր ղու նե չօքուն կի.
 Երս Ռեճըր պօլ ին նե չի առջար պայ իր զը պու չօքուն տր. տու կուլ եր տան.
 Դարուր դո. ուշուար իր պար ձօլիլարնն պու տու նեանն. չի որուց դո եւ,
 րալարն տու դուտալի երաւ. Օպիլարն ա ֆիճ ի եր ղար. նե չի Ռուրալար.
 Օպիլարն պրուղըլար պլս, Ես հարալար պլս յիսօգորա Քիւլարնն տօ տու ղար
 ետիլար տու առջար քի չի տու նե տան խորի Տուկալար վը բալիտ ետի
 չօքունն արրըն արի ճան, սօվուտու պլս ձնան, տու եան տր պը ետ րալարն
 ալարնն, ձի չօքուն յիս. պրի. իկիկ. ա. փի. ր. Կտը սեղ էր իմիլ յիս միկ,
 պուտալ սօվուտաւ աճնն հալիաւ պիլ տու տր.

Երս ԵԿԲ. Եստարտաւ տու իրտիտ
 Ե՛ միջն պեհուպուա չօրուր իբարճանց. Օլ դարանեկայ պանեմ շարտիւտու
 ջախտի չի կայ սիլ խուլալի պիլիալիա դան, նե չի պը պրաւս. Չի խաննց որուց
 չն ձօլիլարն Ռեճիմ. ջախտի եպեր սամ սիլ կն՝ պրոյե, տարր ղու նե չօքուն կի.
 Երս Ռեճըր պօլ ին նե չի առջար պայ իր զը պու չօքուն տր. տու կուլ եր տան.
 Դարուր դո. ուշուար իր պար ձօլիլարնն պու տու նեանն. չի որուց դո եւ,
 րալարն տու դուտալի երաւ. Օպիլարն ա ֆիճ ի եր ղար. նե չի Ռուրալար.
 Օպիլարն պրուղըլար պլս, Ես հարալար պլս յիսօգորա Քիւլարնն տօ տու ղար
 ետիլար տու առջար քի չի տու նե տան խորի Տուկալար վը բալիտ ետի
 չօքունն արրըն արի ճան, սօվուտու պլս ձնան, տու եան տր պը ետ րալարն
 ալարնն, ձի չօքուն յիս. պրի. իկիկ. ա. փի. ր. Կտը սեղ էր իմիլ յիս միկ,
 պուտալ սօվուտաւ աճնն հալիաւ պիլ տու տր.

տանկէն տէր պարար դուրմն բովնէն որ դուրմն ճանը պարտուն: Օգտար,
նոս վրայունը նէկն աճցա իկիտ ետի, ունարի ետիլար ննը *Filius lachryme:*
րամ, որդի՛ արտասուայ՝ օղոլ եղլն մտիճէկ. է. եալլար ճէկ.

ճարքա եղլն մտիլար ուլու եալլար ուչուն. խայտի ուչուն ճանկար օլլար լար,
եալլար ննը օղոլլարը պարար պիչ ունտամն, հանրարար եղլն մտիճնը ուլու:
Էլե ճար՛ վրան վիր սա պօլուաւ ահարուն, մովսէսա, ի պրեմանիլարնը օր
ղն. Բրավիր երան որ այլ նէլիք ճերաք ետի պիլ խուճ, օ քրե. ղն. Ժ. այդիլի,
ժ այսպի աճցա ուն պին ըճդիս. օ ե ճալակի՛ քալոյն՝ ջրիկի ի հաճոյ առալի տն.
ճալն ի իլ պօլուաւ մէնս պլն, նէլիք մէ՛ ետար ետի՛ն ^{2-3-ը} օրվանոյ պրոյ ի պիլունը
պօլմեար պլննա ելն մլ ճէկ. է վեդ քրչիլար ունքալուն եղլն մտի ուչուն սա
լայ ուչուն խայտի օղլուարի երիլի ետարաք ունն, պօլմեայ ի վրան վեար
սա պօլեայ սօվաքալաք ունն օլ խայտի տաղը արդիս որ ունայ կանն նէլի օ ֆե
րն, պ. խարպուն, օ քրե. մն. ձե. րդար մտի կամի՛ն ապ կոճ:

մն.
ձե
ր

ԲՕՆԱ ի ճերաք օ ֆուչունդ երան կամանկլն եալլնը. Ելեդ ճերաք բանն
դար երան ^{մանկալի 4-րդ} հօտոյ ուննա տանու լէլն. խայտի Քարալ, ար. օլլե պլն, մանկոյ
լլն ճերաք արկայ. պ. ֆուչուն, Ելեդ մանկոյ ճերաք ի օլլե պլն պօլեայ թօ
լու: պ. սօլլար պլն պիլունը լ սա սօվաքալա. Էք քրեար՝ աօքալար
ունտիլի քրչիլարնը. նէլիք պր այդայ՝ Վիլար խօյ պօլուալար լօղղոջի:
սա սօվաքալուն ննայար, պրարարսա ճերաք պօլեայլար նէլիք ունն սօվաքալա
օղոլլար ուչուն, եւ խլլար ուչուն. ի պիլ վաւարար պօլմեայ օլլուալ որը
պունայը պլննա ճօքալի. օ օղոլլարը խայտիլարն ի օլլար դարի. Օղլննը
խալանի երան դիլլունն, պիլ օղոլարուն ունն պլնն եալլար լարի, Վլայ եալլ
լ ճիլկա, օ մեկ պիլարուն. Էլե ուչուն օղլան խալարի երանուն, սա
պարլիլ սա մեկեւ կա ճիլնն. խայտի տաղը արդի բրնն լօղղոյ երդի նէլիք

թե առեւն անտարնէն արդարաւորապէս պղծւիր: Տառ չնօրայր պիտի ըլլայ ետի
նսիր քն. խաչանի անտան սորի տիրար ճե սոր սօք պիտի պուճն ճանար չը
բօլար ասոր ետի ետի. ճուլտ պերտի, քրիստի նուճեմի՛ երզնի մէ պիրի քիւնտն
սօվաճեմէն, տա սիր ճան էրէն, պուճնար քառասուն ճանար քառասուն տարայրէն:

Բ Ի քիւնի արարտ. Նեառն սիր ճան երկրի խնար տարար սուան. քի
կարեր սրար քայ ժողը՛ օլ ար. խայսի քի նախանէ տան քո՛ ուն տիրի ետր
վա սիր. օ սիրէ՛ դի. ստ. քը. Նախանէ տան քո եկեր քիւն, նախանէ քն
խաչայ քայ անկան ի վե իմ. քառի թի քի սլանէն սեփեկ ետի մէնի, քառար

քառար վառ լարնէն սեփեկ քառար սուան մէնի. քի ճե տան պու
օլ, տանայ ետր քառար ետրայր սուան. եկեր պառար սուան տա տ
նայրէն. քի պարջար պարայար օլ եան ճախ սուան ար. օ քրէ. ի տն սայ.

Գ Երբ ճեմար սի քի տաստե՛ տն տան իմ. քի տր վնա կ օճայ տն արար. քան
յան քոր դառն խաչե քի. ճառնա պիտէ քառար վա իմէն. քի
պիտ ննր՛ քոճաննէ տա թեկրի երթի. պուճնա խայսի սի խաչարայր.

Վ Երբ սի պարս պուճնար կն խայսի երզնարար պարջա տանն տան.
Վրա երկարայ յան սպայ որ ինչայ երէի. խար քան տարար պարջա
ճնարն խայսի քի դի պիտա սր քօճաննէ. քի յեկի կն թեկրի պարար տա

թիտ դառնար խայս օրդարնա քեպիէն, տա սիրարնէ տնէն. տա սայր
ք պառայ մայր ետիրար՛ մէնի դառնի թեկրի, պառայ սկա՛ նեկր օլ սկա՛ն,
Թեկրի տան պառնէ քի օլ պարրիտ հար չաննէ, խայսի վարարտա պղծիր

այր սուան խայսի սնր սօվառար, արար սրդա լայարարտա պղ
տան օղա տան թեկրիէն պա՛ ճայ. խայսի վրէիջիտ երթի քետի քե՛
սիրէ չախ օղանտա տն. խաչարար սուտա տան ճանարայրնէ, եկեր ետի

Պ Երբ սուան ճախն սուան տարարն խաչան քի սիրի պառարարն, օ քրէ
եկի. Բ. քրէ. Երբ խաչայ վնա իմ, տա տն ճե ճեկտա քի իրարա,

Թե՛ն չա՛մ մէ . Հարի պօշտօտ արարիս Եւրիւրըն Քէտիւրնն, ո՛ր Էրարի պօշտօտ
Ելի մասանկ պատմի՛ն Տէրան պիտիսնուն մէննէ . Քարար Ելիս միտ բանասուն խոյսի,
Է Ի Երիւրըն արրօտ անտարար Ժորժիւրն թախա՛ր Էջ՝ արկան սեղանուն, պիտ սերպ
բխուն, Ծ աւի . Ելի Կ՝ Գի . Եւ առաջն Ի առիս մի Ի սերպիսից անտի ; Եւ Ետէ
Իրնա՛մ աւեր կայ ճանն զոր առեւ յա՛մ Էջ Ի սեղանն երբ մերժու իրերան ի՛ն .

Երկրս Ետի Խորանկան տունեանս առջար սանն, խոյսի Ի արարուն պիտի
հո՛ն . Ել արարար արդի . հո՛ն . Բ . Գի . Ինտրի Եւ ինս ինննէ ճարմիկ իտ, Կ Երարցն Ի
մայ . Բ . կրնն . Ժա . Գի . Երարսահի . Եւ Ե ոչ տա պանն . Խոյսի Ետի մէ Քէ
Ին ի արարց դիտիւայ պո՛նայ Զս դան, Խարարարըն ուղան մէնն, Ին Ի վերջուս
պօշտի տունեայ Ի մէ զա բարտ սո՛ պօշտ մէ .

Մե՛ն Ի պիտ զայ ուղան խոյսի ար հար տանն, առջար սան . Վայ սրտիս խոյն
Ի պիտանն Էն վճէն դիտուս ուղան տունընն, խոյսի Ի արարուն Խորարիտ
Էն ուղան տա պիտ մայս դա ղ՛ Ել Գի . Ետի դա սարընը Երիւրըն մէն, Ել
Երիւր սոյսիս Երիւրնն . Բ . Գի . Յիմարեցան Գ՛ Ելի . Ե սոսկայ անյոյտ աւի տր .

Ի Երիւրս շարիս Գրո՛ց Ելի ին, Կ Ե ուղան զայ Բար Եւ Եւայ . Ե Երարցն իրն
Գրո՛ց Եւ Ետս որ ոչ Երարցն աւել Եւր . Բանաչար Երարսահի զայս
պանար տա խոյսի Երարն անըն Կրարարիտ սո պօշտուայ պիտ արարի Կրն . Կրն
Ե Ի Եւմանն Երարըն Երարարան մէնն մէն Գրարար Եր Ի Երարսահի Երի
սոսկան, տա խոյսի Երար Եւ Երար պիտան խոյսի Ի Երարըն տա
սոսկան պօշտար Գրարսահի . Երարսահի սոսկար Երար Երար սանն տուն,
Երնն, տունեայ Ի Երարիւրնն, Եւ Երարսահի Երարնն . տա ղ՛ պա խոյսի պօշտ
Երի, Երար Երարսահի խոյսի Ի ուղան ուղան Երարսահի տա ղ՛ Եւմանն, Խորի
Երար, տա պաննուն Երարսահի Երարն, Կարարիւրսահի Եւմանն, տա Երարսահի Երարն
պախան, Երարսահի Երարսահի Երարսահի Երարսահի Երարսահի . Օղիս ար սո
Երարսահի Երարսահի Երարսահի Երարսահի Երարսահի, տա ուղան ուղան անարնն
տա Երարսահի Երարսահի Երարսահի . տա Երարսահի Երարսահի Երարսահի Երարսահի

Եւստիւսը ուշանէ թէ՛հրճիճի, սա ձանձրը ուշանէ ինանկանարճի. Իսայիս ուշարքն
 բառախրանս պոյլը Օլ Վե՛ջը օղլու Իւարտնդարտուճան, ջալկան ի դս մախնան
 Էնչիս Եարը լորը ունն չեն տի Էիճի, Եթ Գրանչիճիս ուշանէ Եարըրի՛ մօճնալէ
 դուրս, Իսաւանճի չորը Ետի ձանձրը Իսայիճի սարտան ալկան Ետի սրի Ինանը պիլ
 Խննանի, սա սօճիսն բօմպանը պօլսա Ետի Էննա Եարլիպա զուճա, պուլայ ճը
 լլե Ետի պար ուսնա, Էնչիս անն օղլու ուննա Իսաւանճի սղրիս պլս անը Թօրըրըրըրի.
 միճուսա սրը տալստ երիւնի՛ Կի պար Ետի աննա սաւնչի պիլ զճօրտար Կի հօր
 մախնանի ճրլլի լարը դուրա՛ն ո՛ր. Վերս պար Էնչիս Իսարտալար Կի Վ զարաճալ
 երիւր լար ուտալարը Եարլիտան, սա պար ջօրտալարնա Բայցօվալ երիւր լար :

Գ Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը
 Է Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը
 Կ Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը

Դ Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը
 Է Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը
 Կ Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը

Ը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը
 Է Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը
 Կ Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը

Թ Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը Եւստիւսը

սբ եւեթով բողեկոս եղիցի դարձում դ. նա ուսանի. Ընկալ պերիցի պու
նուկն ուսնա՛ թոմայ վրդա, պուսպարդիւս. Վրէժնն օլրուդդը առաջարկը դար
լու դ թորդուտեմն պուսլար ուշու՛ն խայտիք նախկինը ետարար խաղախորը
Տութախն. պ. նեչի ք ինաննա՛ տանե երմեկայ. էլեթ օլրուդմար ճիւնն քրթա,
ուսլար ուշու՛ն, պօ պուսնուկն ուշու՛ն պիւնա ճրաւա՛նա, վերա նախկինը երմա խաղ
խորը Տութախն. ւօղարար ք նաւեկ. քիճա. ւ. Ոչե՛նչ քիւնչ զման ւալճիկ զար
հայր եր յերան՝ իշխե՛նէ. ճրաւա՛նա պիւնա սիլիւս զմաննը տա զմաննը ճիւն
սիսի ադա՛ խոյաւ ճեւի՛ խաւա՛ն իննա՛ն, ճեւի նա ուսանար ուշու՛ն պիթի, իճի,
բուքաւ տնն. Բարա՛ր երկայն, կեանա կարճ, Դարա՛ր կարճ, կեանա յայ,
Նաւաւա՛ն ուշու՛ն, Գիրի՛ք խրախա՛ն, Նաւաւա՛ն խրախա՛ն, Գիրի՛ք մեկի՛րէք.
Նաւաւա՛ն ուշու՛ն քննու՛ն պօլրուդ պիլ պիւնա՛կայ. Գիրի՛ք մեկի՛րէք. տուկու
ուշու՛ն, մի՛րիք ետի ճի յե՛ր ետի ա՛նր պիւնա՛ն առաջարկն, ա՛ննկ ուշու՛ն ա՛նր պիւնա՛ն
ար. ք ճեւաւա՛նն պիթի մե՛ն, ճի ճօք աւաւարկն օլրուտե՛նը ետի օլրու՛ն նեխանե
ճիւնի, նեչիք ոսկի ինն յի՛ն ք, նեչիք ետըլի՛ր խորդաւանա՛ն ճեւի՛նն, մու
դարձու՛ն ներսն կլայեցի՛ խայտի՛ք՝ ստի իճէ՛ն, օլրուտե՛նը ետի ա՛նար ճի օլրար
ետի, տա օլրու՛նը պիւնի՛ պարջա՛նը տա քիւնն տա ա՛ննը նեչիք պուսնու՛նն ու
շու՛ն խորդաւար ճօքար. տա ճօքար պուսնի՛ք պարետի. խայտի՛ք պիւնա՛ն ու
լարմանն. Իղի՛ք երու՛նի Գիրի՛մա իղի՛ք երմանն, էլարճի ճար սահա՛ր մա,
լարճն իղի՛ք իր տան ինե՛րնուրաւ պօլմանն. Խարաղճի պարմա՛նը ելտանն է
կարճի հար մե՛նարաւ տա ճի Գիրի՛մա՛ն Փարա՛նը մի՛քի՛րէն, պուսնի՛ք իշխա՛ն
խայտի՛ք իկիւր օլրուդդը երար խօլարըն, նե՛ր եղիցի՛ն ետըլի՛քի՛ բօնե՛լը ետըլ
դուլում մե՛քի՛ն երարա՛ր, Խարաղճի տաղը եւման պօլար՝ պիթի, բօխա՛րուր
եղար մե՛ն օլրում ալճի՛ն. Ետըլար տաղը իկի՛ նեչիք պիլ մե՛նը պի ճի՛ն ինե՛րաւար
եղմա, տա ճարտե՛նը ալմա եւմարեկան խօլմանըն, տա դօղմա ճիւնա՛նը պիթի,
մե՛նն հատի՛րէք պիլ ճի օլրուդմանայ կի՛ննալարը.

Գաւազնայ լոյս ատի. Չիլոյս պարզս սքլար՝ ետօղորար պեկ ետօղոր պիս Ռեկիրի,
նիկն ալընն, ետի ետիւր՝ աւընկ պիկնար վոյսա իջինսն, յետե նիւննուեկ խայսի,
նիկն պոլմակայ խոյունսն լաճաւ ետօղոր. աւեւրեկոս արսս պոտոնեկի. հաւս,
ուայեկ իլոյս, զի ելի յիս որդիս լոսայ. ժուրար պոտ տոչման լարր ճէկ պիլիմ, Բո
խօսեալարը ելետ խարսնդոս, խարսն, դոս դոսն լոս, պոսը. ժիւր արտ լարս սո,
վախաւ Ռեկիրի նիկն. աճն տարսն պոլար պարզս ոլ քո մետին պարճնկ, լախարը քո
նուեկ ետրս արմատս պիլիմ ետնարկան, թիլնե՛ պարզս դասնախնուեկ սալարը

ԵԳ ալարկն պիւր ճեմն երմարար. Ծ եր Կ Կայ. Ը. ԳԻ. Ըարս ԲԻ՛ ալարայիկն սեր
Լ զի թույսնեկ. Լեպտոս ոչ ար պիլ յեկ զնս.

Բ Ժ որտարող կան ար սք խաջի քո պոտոնեկի՝ Խաճնուս, Գի պարտրտ աւընկ ուսնն, պար
Պ կայ պիլ աւընկ արդն տան. Ծ. ԳԻ. ԳԻ. ԺԳ. Ե Բոս Կամի յի զնի իմ Կայ. ուրսս,
Ճ յի զաճնն ԲԻ՛ Լաւայե վիայ իւր՝ Լեպտոս զնի իմ. Եկար Գի Գիսս Գլսսս արդը՛
տան մեկն Գիլ մն, դան սրն պոյուն. Լոս ալ սրն խաջն թե պիլնիկն Լոս Գիլն ար
դը՛ տան մեկն. Օվրար դը պիլնի խարխարող իմ Ե Կ. Վճնկ աջուն պոտ
լայ պիլիս Խո դարող կան ար. Գի աճն կրս վրմաւեարսս պոլմակայ պիլ Գի Խոր մն արի

Գ իւայն խաջը, պիլմաս ետիմ պոտ ուսնար զընեար ուսնու. Ծ ԳԻ. ԳԻ. Ե. ԳԻ. Իսն
Ե որս քո ետն ճեկն զմարմին իւրն ի խայ հաճն կարիս Լայուն Լա Կանդիք. Ելետ

խայսիլարը Գի Խանանկ սարար, Ռե լարը Գի լարը ճէկ խայսս Գիարար Բարտեպարար
պիլն Լոս Խաւսան լարը զլայ պիլիկայ. Լեպտոսս պոլարար պոտ խայլս մարխս պար

Պ ճս սքլար պիլիմ ճէկ. ճեկիս սոյս դոս ալի. ԺԳ. Բուեմն Ը երիւղ Խո զմարմին իմ.
Ճ Գի ի դոսնն Խոյ երիւայ յոյս. Իսս տակն խորխուն պիլս սեկն Ռեկիրի մեկն, զերս
ետօղորանկ տան սեկն խորխուն սարը. Դարան տան պոլար պիլ սարն մն. Իսս,
տակար պիլն խոտակն մեկն պիլ, խոյ սեկ տան ճանրմ մեկն սարս Գի ետն խորխո

տան. Լոս Ռեկիր խոյ վիրկար երմարն. Զեպտո՛ ուլոս հիլման զիլ Բայ,
չախնը խայսի Գի դարողարար ետն Խա հուղար ճէկ խայսի Գի արը կտի

օրեցանը երևան, դառնայ այդի. տա քաճիսորը կայ այդի այսխար պլն պա,
Ը Ըն. տա սօնիսի խաչը կայ. տա օրոտրիան ետա քիճա իջին տա ուղտը կայ.
ԲԻՔ սխայարանը կը պիլիմ. եւ սեղիքի քիմը պիլիմ, պեղ բառը կայ. Կիտրը
րոչ քալօ վար երթան օլուն տա պիլիմ. ախրը կը պիլիմ քօք քա քլանայար ե,
պիլիմ, Կրաք ալարը դառնա տա պախարը կայ. խաչը կայ, տա ուղտը
յոբ կայ քի ախրը իջիտ քայար, Ենեղ քեղի՛ յոբ. Էհիմ. Լա. պիլ. Դախ երի
Լա յաջ իմ, Կաչ հայեցայ ի կոյս. Կիտր երդիմ քօլարը կը պիլիմ քի պախ,
ճակայ մե, եւ քիտր երթայ մե իրչ ուղուն. Բեղիմը կը պիլիմ օլիս դար
լա ուսքօսիտ երմայիլ. դեք խաչ պլն. տա ուղտը բեճեա պլն, Գուլայ
Կիլ րա պիտ երդիտ երի, իմա տա արաք. Լա. պիլ. Եր քառայի շարս քարձ. Կաչ Էն
Լա Կապանք, տա եւման խաչ կայ. իրչն. տա քայ տանը կար, քիմ աննի պլն բե
դից սա պօլլիտ, բեղնե քիտր անար Բեճի՛, տա ճանը՞ դառ երմա.

Ը Լեղեք պիլիմը քա խաչ ունա տար կան պլն Էնեցօն տար ուն տակն, այլայ
դընի, եւ ճանը կը պիլիմ. օլ կանն պլն Էնեճար երդիտ, խաչան քի դառը
ճալօ ճը Բեճի՛ն էր քեճ տիճիճի. Գալարը կը պիլիմ քի տառեա Էնի այդի Բեճի՛ն տ,
Ը Ը դամ տա կապան. Ընե՛ր, տ. Լեղեք պիլիմ, Կապիտեղեք դմա, Կապիտեղեք ճիանը
ճալա. Կառնայ երկնից, Կառն անտանայ Կառն երկի, Կառն սողնայ որ սողն
իտր երկի. Դառառառառ երի. տա պիլիք երից անար. տա բանօ վար երից պա,
լիլար պլն Բեճից Էրն. տա խաչը կար ունա հառանն, տա պարզն հայ վանը կար սա,
Էա խաչի քի դեղանը կար եր ունա. Եր պառ Բեճիմը պիլիմը՝ խաչի պօլլա
պն պառն տա քիտր տա, Երեղ ալարը դիպիմ, պառ պալա, տա խաչը կար.
տա հայ վանը կար՝ խաչա խաչարը կը պիլիմ, տա նե րոչ քալօ վար երմա պիլիմ.
Ենեղ քա պառառառառառ քե, պիլի հայ վանը կար լաքալ. պիլիտ ջառա տա եւ,
ճան. այլայ քե լիլարն ճանը կը պիլիմ. քիտր կար պիլիտը կար հայ վանը կարն.

պիլիտը օրոտրը տա պառառառառառ. Կիտր պօլլայն ուկիլիմ. խաչի հայի պար
Ը Ը

Թիւ
նշիչ
անձ

անլար ըրիւնէր զի պիտի քիտի քիչ, շաղչիւն. Վրդուան, Կեցիչ Եւ Են Բողոմ
վար երեսմ եաման սաղլարընք մեհիմ. Կեզ այդիւր սեւ ճիւ առամ. Վարան
լարիւն. այսուլար ճիւ կա ըրչաւ զվար երիւր պիչ. տա սեւ վեդր Բիւր երիւր գեւ սեւ
տաղը, հայվանլարնի նադարանսն սան պար պու. Ի վարըմարար տա սարարեւ,
սեւ սեւ ստանլարնի ունուդըրար օրուսեւսովնու. տա սլարնըրիւր լաւաւ վար
նու, Վտամ նադարարանսն լաւաւ վար. մանկուլար պիւ տաւալ մեհիչ օկաւ.
Բապուլար պիւ տաւալ մեհիչ տալան. Բօրդարար պիւ տաւալ մեհիչ սոր. Երեւ
Բողըրի դարըմ Գ լաւաւ վաւաւ, տա սեւ տաղը պիւն սանի լաւաւ վե Խեթն մանկ,
տա հայվաննի սեւիւնի լաւաւ վար. պօրար սեւ Բրրոն ճեւեանը դիւտիւմ հայվաննի, տա
սեւ պօլման սեւ նադարաննի սեւիւնի օլընվան սախլամ. տաղը սորի պու, Ի հայվան
լարնը սիւրը ետարար տա սեւիւնի պարար Բարար պաղիւն թեկի ճիւ. պարար սի
Խիտլարն, տա պօլման սեւ ուսարսիւր երան քիտի լար սեւիւնի, Խեւտի երիւրի.

Ի

Ի պիւրիւն ճուղ պօլմանայ անարմէ պիւրիւն սի լարտան, Խայսիտի պեւ քարաւ ուս,
Խարսիւր երար տ քեւալարն Խեւլարն. Ետըրի սի պիւտար Եւ վիպիւս օբաւ ու,
ճան. Խայսիտի պարտեւն Բրասաւադարս պօլը ետի տրուլտաւլըտ սաւան. Խայ
սի Խեւա պիւ քիտիւն, տա թեի ունու անըն Խիւ ետիւր. օլ երդի պայ Ի անըն
տաղը տրուլտաւլ երանկայլար սորի. օրուս տապըլը պիւ պիւ թեկի ճիւ հար զա
ման Խօլը ետի. Բօրտաւ քիտիւրանը դուղ դու, Խայսի թեի տա անըն, Եւ Խեւա,
նը պօլընու. Եւ դիւ. նաղընեւսը նաղընեւսըն, Եւ օկիւնեւս, Խայսի տղ
պիւ պօլման այրան, Խեւի ետի. տա Խայսան Ի երդի. պարզա դիւ թիւն տա
Խեւտի ճիւն մարար քիտիւրարն տան վօլըն ետի. Ու տ մեհիչ սի պիւտար այ
դի. Ուլըր երդի պաւ պաղիւն թեկի տան. օբաւ օլ սի, տանեւիչ տաւլ
ետի Բեւո ճեւը երար ունու. այս սեկիւն սեւ մաի դան պաղիւս դարըմ Գ.
Կոյսլարնի Բեւո ճեւը ետի. Ու Բօ մեւար երիւ ետի աշակերտլարն Խեւտի,
նիւն. Ի օրնի պաւ աննի Բեւո թեւը պօլմանկայլար Խօն վեր սայիս տա պուսն Ի.

օրնի
սի
գրոյ

47
Փրն
92^ր

տուճես տն խաչա խելի գիր տու մէ տու տուճես տու. Եւ չիք սք զրան
 յիշե՛ք խօճար իր տու տուճես էն հեղ տու թե կտի. այլ սք պատանը. Կ հայրս թը
 պատուեալն, ապը կրօնար տու կու կտի, տու եւս ճիտը կտի կտի
 պուճե՛ք սք ի ի մեկ խօյն ողորմութ ուշուճ, պերիթ մէ հար պրիթ Են.
 Կօճկրս խելի աճար՝ ի պարզսնը մի պի պար կտի Գտի իր կու ուշադի. ի
 տու խօճար տու Կնը Կնուճ կր խա. Երի ալընն Վսիլնն վար խա տու
 պօլ տու կտի շըլըն ուրախնն. շխարար ի Եսիման թունուտու, ի պօլիայ լըն
 այրմն օլ սօլարնը. հայր մեր որ յիլին տու. Գարջս գիր ի Կնուտ ի Եսիլնն ի խմն,
 սը դճուտու պօլմն տու ախընը. տու խայր Գտի իր ի խա խօյնն պօլը կ,
 տի. պուճու կալ իր կտի խար ապարըն տու ի Եսիլնն թորս պլն, խայր ի խ,
 մն սը ի Եսիլնն պօլիայ. Կն տու կու խօճարնը. կտի պօլ տու հայրս
 թը ապար խար տուն սալը. օրու պլն տու սպար իր ի պլն զարանը. Ետը կ,
 տի տարկն ճիլի շաչան, ի Եսիլնն խայր սնը տի կի ճու գու թե կտի
 լար. օկալարը ննն ունն ճար՝ տու գալար պլն սալը կտի լար, տու օլ հար
 ի խմն Գարս կտի. հեղ տպար կրմն կտի, ճիլի սը ի ճիլի մն կայ.
 Գար կտի օլ ճարտու Գրմն ի Եսիլնն պարի խօճար, ախըլը. խայր թուտ
 ունն ճար օլ կտի կտի, տն լը կտի ի պուճե՛ք համար կտի կտի սը տն, պա
 ճե՛ք թիար տու տուճես էն, պուլայ հաստար իր պօլմն կտի պօլմն պալար
 պալար թիլի ճիլն. խօյն ի Եսիլնն պր ի խմն ի խա, խօյն նննն ուշուճ
 տու, ի կտի ի կտի Կնը տու օլ ի խա. Երի վօլի կտի սք զրան ճիլի.
 այր լար աճար հարի լարն թաչի օլ խօճար տու խայրս ի Կնը թը կտի կտի.
 ի խն ուշուճ. Վն տաճ այր ի Եսիլնն տն թաչի կրմն պր ճու օլ. Կիլի
 զրան ի խօ սալը սը թաչի ունն ի Եսիլնն էն. տու պր օղոր տուն լարս,
 Կն պալար սը կրմն, կտի պուճու ննն ուշուճ. ի խօ նննն պր ի ի ուշուճ
 պիլայար. Կօճկրս կարող պր ի Եսիլնն տու, սը կարող կայն կտի կտի

պիտ
որո
սու

Կիրակոս Դարար Ռաշահոյան Քրանչիւս, Եւզուեմու, տախտարն չօքա
չօքոպուտ պուլայ իտ' Ետրապալաւ ալջ Ետիւ Ետի. զտաւսն պօլտու օր իջի
տն, Կեդի Ետի չօլարն տն ուլու Եալար, տա օլ պիթիմա այդմալը. Եալջ
օլ սօլարնը. 28 ի՛, Կ Կաւեմայն, Ետրապուիթ Զանպա պիթի Ետի ճե Կրապ
Ետի տուեմակա, Զիտրիթ անընի Զիթմադ օլ տա Եանկան արի Զանպա,
Բօդաւօվիթ Եր դի Կեւիե տա, Կի օրուպիլ Երապ տուեմալը, Լ Կօրո
Կուեմալ ճիդը, ալջար սք Քրանչիւ չօկն. տա օլ այդի ուլու իջի վաճարան
պօլլիթ սեճ պիթմարը. Բեկրիթի ճի ճիւդու պիթիա պուեմար Կրապադ,
Ետիլիտ պուլայ, պարրիթ օլուեմա պիթալանի, դուրրիթ անտա Եալուի
Կան. Խօլար պիլ անը Կ սք պտրեդը պիթիմ ալը մկա սարեակալ, պիթիթ
Եալմալաննը՝ ուլ սահալաւ տեկ պօլար պիլ ալջդան, Խօլար պիլ պիլ Բե
կրիտան, Կ ալը կանտու պտրեթ պիթիթի. Եր Կե Կեւիթի չօրիուպալ, օլ օլու
պուլայ, Խճի պիթիթի Կան ալը, տալ Խալ Երթ արընա յե Կանուեկ, դա
Բար տալիթ Խալդրո ուեմա օլ սօլարնը. Կի. Կի. Ե Բե կամիա Ետը լիեկ. Եր
վաճարեմա վիճա Կ Կտար ալընայ. Ե Կե ճի ալար դա Բար օլ սօլարնը. Կի.
ԶԳ. Ե Բե օք կամիթ վիճի ի՛մալ. ուրապի վանճե Կտալե վիտըր, Ե Կեպե
վիճի ի՛մա վլար ուլաւճի ըտար Կեթր անար. ղի. Գե. Կի իճ Բարնայ Խճիթի.
Կի Կաւապան, Կալմալալ. Կի ճայ, Կ Կի Բա Կան ղեթնա, Կլ Կի սք Քրան
չիլա, Եալըլ Զանպարը մկալար Եր Կե Բե կրիթի. պար տա Եր Կե պուեմա
ճե Կ Բե կրի այդի. Խայ պօլտու ճայ պալը Խայթ պիլկա Ելու սք տե,
տարան ճը չօրիուպալա օ օթ պար Ետի Եալըլը պիթմար տուեմալ,
Լադիլ պարընը, տա տիլանը իլիան պիթ Ետա Քրանչիլա պալ պիթ տի
օլլարկն, դուլարնի, շիրոպալարկն. Կե ճի դալարկն, կրօնապարկա:
Զիթալը սեթապարոս Կօրաթ Կ տիլանը ըպ Քրանչի Ետիլար. ուլ
տա մալիթ Եր դի Եալարալ անընի. Եալուեմալը սք Քրան յիլա կա

Կի
Կի
ԶԳ
Կի
Գե

այդար. Բաշմարտն զայն ասոյն զայլար ուշում, խայտի աստուծ այլք ետին
եւասմանիս եւխալ նաւի: Բաժնարտն որ սի քրանցիչսն անչն քի տանուզ
լիս քն: Ետնսն քիտի երկ երկ սի տեւորն ունն, խայտի քի այդիտի պերճս քար
չարենն խայտի քի իօլլոր, այլոր սօպոլ կըն տեւոնր պերճար տոտուն, տա
այդար սի վե տեղիս, ետոր քի այդար կոտ պերիտ մէ ասոյն արդի, մարտ սեղ
բետրոս: տա խաչուն քի իջն քիտի քորտու քեւի տանսն ի քի, պոչուն պոչուն պեք:
էեքի երոր. պալտա մանուկի սի վախա տանն քրանցիչքնի: տա խարիտի պերճար
տոտունի: Ուշ քիս քորտու ալկան խաչն: ճիսն աղղն տանն քրանցիչքնի: խայ
սիին ուշու երան չոք քա տեղ: քանեմար ճիս իրլղընն տանեմնի երորիս ետի:
ալայտե երորի ճեղիս այդար, ետեղըլլիս քեւտիին քիտիլարիս պերտի: եանայրի
այրիս: իջտի սեղիս պոլլ քի տոտունար քա, քի ճեղիս միս սոչլիս ետի իջիկի պըն

^{հետեւ}
Տ Եւղորի բաշարիսն սի քարտրոն ուշում, խայտի ետի ուշու սիլղլի քիտիլարիս:
տա խանար հոտիսն: ճարչոտան խայտի ինն երիսոս կապոտ երորիս: ուշարի ետիլար
անր Sindonites: տա քի պարչունը ճիսար, ճեղիս քի հեղ ճիստմակայ պայ տան
լարիս կոտտոս պոչուն, ուշտական ետի ին քիսիլիս, միս պի ճեմն ճիսմար քի
պոչիս ետի անրն տանտոս, տա քի ճեմնար ետի ետի: ճեմնար տանն եր իտիլար:
մակիս, պարչու պըն ետի քիտի տա ինչի էիին, տա սարն մարտն արի պիտիլարը:

Չիտիս քի քի ճեմնար պոչունիս, քեւտի քեւտիին սարտը կարչիլարիս: խալտե երորի
սի այրիս վիտե, այրիլարն եւլղ ետի: օրմադուն, տա սալտան պաշիս սիսեմն
կապոտ եմնար: տա հար կանն սի պիտիլարը սարըլ ետի: անրն ուշունն քիտի քի
դի ետի: տա քալար երորի պոչուն քի պիլարն քեւտիինն իննիս քիտիտի: օլ պեչունն
ուշուրը ճիսար, տա քիտիտի քալարը դիտիք քա, տա խաչուն քի անար վոչունար
պերիլ ետիլար քի կար ճիտ եմնար վոչունար պըն: Եվեդ այլ քի օճար պերիայ քեւտի
ուշունն: խայտի պարտի ետնուտա քի քարըլար քանցեմն այլար քի տեւ պոչիս այլար
կա տախալը: տա ախալը օլ պերիայ քիտիլարիս: Եվեդ օլ քիսմար օլիս քար
Եւ

դիւք քի ախլանը՝ անտան ալիայլար. մեքիմ տուկուլ տուր պու ախլան. Ելեդ սիլիկի,
ալիկը սիլիկի քի, մէկ պարրը մէկ իլտանն օչկարն. խայսիճքի Կեդրիայ մէկ խուլու,
խուլուն թէկրի ճիկի. Ժու աղեւտն, խայսիճուտ Կուրուտու ուշ Խուճ, Կիր Կերսի Եթի
Եթի օրմուքի աղլիւնու, վերս անար Կիւտս Կերմս ար. խայսիճքի սիկի սչ Եթի, Կիր
դուցուանս խայսի շուղար ուանս Եթի Կիրտի, խայսի ուանս աղլարը շահարճի.
րուտս ար Կեւլարը մէկ վիլիճուտ Եթի Եթիլար Եթմն, տու Կեւլար Եթի Կիր խօլլարը դլս,
ճատրը Եթի, Կի ուլու կվիլդ ճլար Եթի Կ Երջլարը Կար ճլարը դանս շա
Կիրս ուլու անար, սարուտ խայսան, Կիմ, Էի Կիրտի, արտ օլ սարի. Եթի ճի
մէկ. կրօնուտր. Էթի Կ ճիլար մջիլիւնտան մէկիմ, դուցուտ խօլլարն ուշ լիւ
վիլարն. խայսիճուտ Եթի սիճ օրիլու Եթի. ուշ ուճի Կու դուղլիլի մէկի տս,
դլ. Կիրմն խայսան անար զալիլու դու Կարմն Կ վլար սարիլիլար, խայսի Կ
Կուլայ Կիրար. խայսու դուղլիլի, օսիլու Եթիլիլար դուլմն, տու օլ Կրմնուտ
Եթիլիլար սուլու ախլանը. Կիրտ Կուղլարիկս. լալի Էի կրօնուտանն, Ժու ուշ
տուղ օղլան լիւն տան ու Կիրարուտս Կօլտուլար մանկս Կիկ, Կտուտս Կօլլիլի
մանս Կի Եթի աւալի սիլարն օրիլու Եթի. Ետ մանս ու Կիրարիլարս Կօլ
մարար, Կու ուշ ուճիլի Կօլմն ճուտս, Ետ Կուճար տերտուճի Կուճ Էթ
Կի մէկիմ Ժուլն տու Կու օրու Եթիլիլար. Ետ Կօլլիլի մէկիմ ուանս, օրուտը Կ
Կուլիլուտր. օրիլու Եթիլիլար մանս օրուտու, Կար Կի Կերմս սամ անար Էթի
Կար ճլուտն, Կիրտիլար անար Կիր ճիկի. խայսի ուշ ուճ օրմուքի ալի. Կիր
ար՝ մայե տուճիլիլար. խայսիճուտ Կիր մայե տուճու դուղլիլար. Ետ ճլար ստամ
Եթի տուճեւտիկս Կօրս. Ելեդ ճիլուտուտը. Կուճար Ետնս սարլլար՝ անտս
օսիլուտը, տս Կար ճլար խայլարը ինտան Կիլիլար տի. ալար տս Կի խուլուտ Եթի.

Կ Կօլլար անըճի. խայսիճքի շուղար ուանս թէկրի ճիկի Կիրտիլար ուա Կիրտի Եթմն
Կիրտիլարն տու ճուլարն. Կօրտուլար Քուրուլուտի դու սղս. աւալ Կր. Կրմն. Կ. Կր.
Կրմն խայս տեւանը ալ օրիկս յան Կրմնուտիլ. լիւլ Կրմն օրիլու մայիլու. Կարլլ Կր օրիլու

Տեղացի Եփեսոս քաղաքի մեջ օգնի օրհնի կոչումը որով առանձին քրիստոնեիք խորհրդով օրհնի
քննեմ երկրի մեջից. սա ես պիտի երկրի մեջի օրհնի քի պիտի ես պիտի քննեմ. իշխողի երկրի
պատճառովն. խոսի քի շեքով երկրի պիտի. քի օգնեցրս պատճառով. երկրի
քոսորեթի երկրի. ես պատճառով երկրի, երկրի նա զի պատճառով երկրի, զի իշխողի,
երկրի քի մտնեմ պատճառով երկրի շարժումը օգնեցրս, խոսի քի սա պատճառով,
քաղաքի նեղի բառեր պիտի. պիտի պատճառով երկրի սբաղյա առանձին ինքնեմ. օ սա պիտի.
Եր. Ժ. Գր. հայտնի իջրս պատճառով հառապեմ երկրի ստորեմ. որ ինքնեմ սա պատճառով.
որնեմ առանձին կար, յանձն սա պատճառով. սա հառապեմ պատճառով, զի ինքնեմ զերկրի պատճառով.
նա ինքնեմ սա պատճառով յառաջի յառաջ. քի քարաշին օրնեմ, քի սանձն պատճառով պատճառով.
երկրի. պատճառով սա պատճառով. հեղեթի պատճառով, զի սա պատճառով հայտնի

Եր.
Ժ.

Մեջի մեջի քի.

Երկրորդ. քի սա պատճառով ինքնեմ յանձն սա պատճառով. քի. ես ես յոր ժամ քարաշին պատճառով,
պատճառով զի պատճառով.

Եր.

Քի սա պատճառով պատճառով երկրի սա պատճառով. յանձն սա պատճառով, զի սա,
նա յանձն երկրի. խոսի պատճառով յանձն սա պատճառով սա պատճառով երկրի.
Քի սա պատճառով սա պատճառով. խոսի սա պատճառով սա պատճառով երկրի
նա պատճառով. սա պատճառով քի յանձն սա պատճառով. երկրի երկրի պատճառով. քի յանձն
քի սա պատճառով սա պատճառով յառաջի յառաջ, պատճառով սա պատճառով. սա պատճառով
պատճառով սա պատճառով զի պատճառով սա պատճառով, զի սա պատճառով սա.
սա պատճառով սա պատճառով սա պատճառով, խոսի սա պատճառով սա պատճառով.
խոսի սա պատճառով սա պատճառով սա պատճառով, սա պատճառով սա պատճառով սա պատճառով.
օ սա պատճառով. յառաջի յառաջ. զի սա պատճառով սա պատճառով, սա պատճառով սա պատճառով.
խոսի քի պատճառով սա պատճառով, զի սա պատճառով սա պատճառով սա պատճառով, սա պատճառով սա.
պատճառով. քի երկրի հեղեթի. խոսի սա պատճառով սա պատճառով սա պատճառով սա պատճառով.
(սա)

Քի
Յի

խայսի յհն՝ աւելն՝ պոխիւր. ւն գլի. Երկրյան ճիւղ. որ լուսաւորե զսն՝ յոք որ քա,
լոյտ քոյ. Կուսեաց խայսի քի եւսախարհիւր հար ւստաներ առեւեակն ճիւղան
նը. զինարուցուն, եւս ճիւղի դիւ ուցուն դարձիւր պից սօչլարը զլ արի եւսպիւսն.
Բ. Քիւրի. Իւ. գլի. Կուսա գլի յախան իմաստաւոր, նայտ ոչ որի ի խայսի
ճիւղն. զոր ըն իմասն նըստի եհար. Օրորար հան ւսխա ուսնա ւերլէն. արարնա Գ.
Օլտար նեչի րուսա. եւս խարտ նաստգիւղն չի աղաց ի ճիւղն, խայսի ըն բորս
ժիտ ետդի պիւ նադար ճեւ Երարը ետիւղը պուսօչլարը պերի յիւ քսաւ. խայսի
քի ւերլ պիւ պօլուտ ւախի ճեւ. Օրորարուս, եւս. դարուս արաւա դեւարու սու,
նա. խայսի ետի նեչի խարտ քիւն նեճնը յօչլարը սու ւստանլար ճեւ, Ծ ւաւ.
ճիւղն. Իւ. Եսն որո եւսն ճարտ. խայսի քի խանր պիւ ճեւ սիւնի պոյսար
աղացնը. սու ճանլարը նը պիւղիւ, Օլտար ճարը ըն պիւ զոար սան, Եվեդ
ճիւղար պիւ դիւ իտ դի ճանլարը զիւն եւսիւլար պիւ. Օլտար ճեւ պիւ սոյ
ճիւ քի Օլտար սու, պիւս քիւնաց զսանա յօլար երմարը զլմ եւսիւլարս,
խացան քի յօրիւր պուլայ օրորարը Ելիւնը քսնա եւսիւլարը ուցուն ս,
ւստանլար ճեւ. ճիւղար դուշար եփպտուսն. Բիւլարուը զոչլարընը Օլտար
դարս ուր. Բիւս Օլտար զարար Բիւլարուը զոչլարընը, պիւ եւսիւլարընը.
Նեչի քիւլար ւսպիպի յարար, դանախլար պիւ զոար սան պիւ քան սու, պիւ
սահար դա խացան քի խացուսն Օլտար. Երանելիւր պու քա դեւար Ծլարտ
քանը. Երանելի լոճա զիւնը քսնաւն. Գօ դարձիւլար ուցուն ւննի, նե
չի քի զսան ճիւղիւր, պոար պիւ իւր իւն ւսիւն ւնըն.

Մ Օլտար սուս յօրորար ճարար քի խացնի պու զսան սու, խացան քի
Օլտար ւնընի սանա յս քս. Բիւս քի Օլտար զոչլար թեւի, սո դու
պիւլար ուցուն պիւղիւ ճանլարը նը, Օլտար ճար դա սո թարախար
Օլտար սու. դանախլար Օլտար, դիւ Օլտար խացուսն, Եւս պար պու ճար

խորհար մեխիւսն ասում զլուսնունդ, Կեչիս ասուկի արամ արամ օգրամ,
ուս յեւսի երջիւլն ուլարդ խալան դերսիսն, պիմեխնը եւիւրնի տա եւ,
մանը. զարս ժող երդի ասում ձենն. Վայ եքիւնի արամ ջիւր արաց ուսն
անը պիւնն, խալարն յեւիւնն ուլարդ ասում ձենն օգրամիւնի տա յե
սի երդի խորհարար. տա ծնայդ. Եւոր շայնն արաց օղա զլընն
ժող երդի. արաց դան յերոկրաՖ եւպիւնն ար պիւկա խարը խարդ. պաժուր
արաց օղա զլընն ձենն. տա յարտա պաժ յերոկրաՖը երդան. տա յեւսիւնն

հր
Ե ուլարդն խաց ուսն խատակն, Ծ. կողայ. Բ. պի. Ջեթայ զեւսիւր ճող
հակառակ. Եւպի խարը պուլայ անը ձենն յար յերոկրաՖ օղա խայսիւր
ճիւրնն տա թեւիւնն խայսիւր իի բաժնար երդի. իմնն երար յերս մալարան

Եւ եւսմար ճիւր երկն. Ծ. պի. Եւոր յարայ պիւնն զլընն երկն արամ արամ
Ծ ման ճայ երկն. Եւպի յարայնն եւպիւնն ար պիւկա ճիւրնն խայնն

ուսնն տեւիւնն. տա պիւնն. Եւոր պիւնն ճիւրնն ար թեւիւնն, եւիւր
տեւիւնն տա խայսի բաժնար յիւր երդի. յարայնն օկոկրայնն, խայնն յի
եւսն պաժարիւր խայնն յարարիւր ճիւրնն տա յեւսիւնն, տա տեւիւնն դան
պիւրնն. խայսիւնն սախը երդի. յի յեւսի զմանն տա օլ պիւնն, յարարիւր պիւր
օղար տա եւպիւր պաժ ճիւրնն տա շայննն. յի եւս արդի աննն ուսն ջախմա,
յարարիւր սաժնն տա պիւնն, յի արդի անն ճիւրնն երկնայ:

Իրդ յանն ար պիւնն խաց ուսն, խայսի երդի զմանն պիւնն իւրնն կա.
տեւիւնն յար թեւիւնն. տա պիւնն տա զմանն, արամ արամ ուսն
տա բարս յարարնն անն, Եւպիւրն պարսն պաժ օլնն ուսն շայնն պա զլու,
նը խալանն պա. օլ պիւնն եւսն յար երար երդի. եւար յի նեկա պար երդի.
Եւսն յար երարն պալայն, սախ երդի, Վար պիւնն խայնն յարարիւրն ջիւր
երդի, տա պիւնն դա տա պար տեւ երդի խալանն պիւնն օլ յերոկրաՖ ուսնն.

ճիւր յարար, օրնն, եւպիւր ճիւր. Եւ, տա սա ար յիւր արդի. ինպիւր պիւնն յիւր.

օրն
ն
ճիւր

դիմել, որ օրվա իրար կա ե՞նչ եւտնան միտա եւսխլլար կա. Տիրի պօղար էտի՛
 սեղանը թէ ճիշտ եւն մտե՞ն. որ ի՞նչան ճիշտ. Եկար ի՛ քարմա եսանլ պաշտն անընկ
 դան ի՛նչու դիմ էնընկ. իսլարն որ սյախարը իստող զլն իստողընկան, որ
 5227 պուտոր պու սեղանընկ. իստողընկան որ անտիճիճի իստ ճոյեճիճի.

Լ Եղի ի պար էտի իստի պլա իմա փրտի՛ սող իսլար. որ պուճուճի պօղար էտի քօր
 ուճու Եղի ի իստողընկան որ անտիճիճի, իստի պլա պարջար փրտար էտի.
 5228 Լ Իստի վօլը պօղար էտի ճիճի իստ ուստի քան, Ուճու պուլայ ետիլա /

Բ ար էտի պու. պուլայ ետիլայն պօղար էտի. ի իստողընկան որ անտիճիճի եւ,
 Բ Իստուճի պօղայ ճիճի իստի ի պուլայ քօր օղար էտի. օղար էտը
 դիճի. Եղի ի անար դիճի իստի. Բարջար պու ճիճի իստար էտի. Եկար ի պիտ,
 Եղի օղի դարջար օղար էտի. Են օղի կան ճիճի անտիճի. Են օղի կան սուլ
 իճիճի. Են ի իճիճի անտիճի, Են անտիճի, Են ետիլայն. Ետի էտի զի,
 Լ պիտի պուճուճի սարսը օղար էտի իստող էտի պուճու, իստի թէ՛ ճիճի
 Լ Գնա պիտիճի՛ պուճուճի. Են Գնա պիտիճի պուլայն Են իստողընկան.

Գ Եղի ի քօրարմալը պի իստընկար. Գ անը ճօր մտիլ ի պի Եղի ի անտիճիճի
 Ե պիտիճի պիտի՛ իստընկար պի ետիլայն անար պիտիճի պի. Իստըն Եղի ի
 պուճու յոյս պիտիճի. Են Եղի պուճու քանտիճի Եղի. իստընկան պիտիճի պուճու
 պիտի իճիճիճի. Են Եղի պուճու անտիճիճի. Են Եղի իստողընկան պիտիճի
 Են Եղի իստողընկան. Եղի պուճու քանտիճի Եղի. Են Եղի պուճու քանտիճի
 Են Եղի իստողընկան պիտիճի. Են Եղի պուճու քանտիճի. Են Եղի պուճու
 քանտիճի պիտիճի իտի պուճու քանտիճի. Են Եղի պուճու քանտիճի. Են Եղի
 Են, իտի Են պիտիճի պիտիճի Են Եղի պուճու քանտիճի. Են Եղի պուճու քանտիճի.
 Եղի պուճու քանտիճի Են Եղի պուճու քանտիճի. Են Եղի պուճու քանտիճի.
 պու. Եղի ի Են Եղի պուճու քանտիճի Եղի իտի Են Եղի պուճու քանտիճի.
 Եղի պուճու քանտիճի. Եղի իտի Են Եղի պուճու քանտիճի Եղի իտի Են Եղի պուճու քանտիճի.

Վերապի՛ր չգրադր պի՛ն պարանո՛ր երդիլար ստանար հորմախանս պատեր
Քի քառանկննի. եփնցի փխնիքին աննի. հորմախի յրար եփննուս արայ նեցիք
խառնահնրան, պատերաքի, աս փխնիքին. Եկար չի չա ստի այդ մա եայ ղչ
խառնուհ, խայսի սաննս պիտից չա խառնահանար, եփ դարլու հորմախոս
պոլար պիլ սան զերս ֆիկարովար երդիլ պիտից չա նու խառնահան խառ
սաննս, աս երդիլ խանրնու աննի արի. խայսիպա ետի օպլանը. ան պոլիվ
ժրաք. հորմախահան պոլիայ պիլսան, նեցիք ձեռնի թեկի. Վննի ուղան խառն
խարըլ արիլի պիլ. ով խառն Ողջիլ. աս պղը անար երդիլ պիլ. նեցիք ձե
տի խառնահանկա՞ Վեար չի այդ ստի ժրախեր չի ուղան խառն չա նուհի.
օպիկա մա թիլուսան, զերս պոլիլի դառնան, աղան դան, պղուհան, չա
մուղան. Վլայ ժրաք. հորմախանս, սբ խառնը. նեցիք պատեր չի չա նուհի.
խայսի չի արպանիլար չի հորմախոս պոլիայ պիլսան. նեցիք ձեռնի չա.

ժրախուս ժրաք պիլմա, չի ձանրն պիլիվ խառն չի պատեր չի չորս, եփ
լրարլու զրուարս պոլիլի. Վերա խար չի պատեր չա ղ եայ ղչ. նեցիք ղ
նեխն հաս. աս սնկիս խարըլ պատեր չա, նեցիք պատեր չա պղիկն օպիկա նիմա.
Կրու շեխն պու պիլ ղոլը արլար ձեռնի իլիման. աս պուլի իլիլ պատեր չի ն
չա նուհի, չա սա մարիլ յա սան հաս. Կ աղան դան ղրըլ. եա, մարվանը. հորմա
նը ճեղղի մա երմա, զերս աղան չա սուհալ. սանի աղան կա երկրպուլի
երդիլ պիլ ելեր անլահան նեխն չի արարակա, հորմախանս պիլ. սանի ա
թաննու. ելեր պատեր չա չի ֆիլիլիլնը պիլիվ այլան ղրըլի պիլ. աս պու պա
կեր չա օպիկա նիմա երդար. Կեք չա նու. աս չա պուլայ պոլար պիլսան
հորմախահան նեցիք թեկի. արպանիլար անար. պատեր չի աս աննի.

Կր ղանը պու սբ խառննի ժրախոս դասուն չա նուհի. նեցիք եայլի նար
թիւ. Թե. եա պիլ երեպի նան որոյ ժրայ ղի. աս սնկիս չորան սարըլ նը
Թե ա սան օղլաննի չա չա. Կք սբ խառն. եփ պար ղա լրարլար պու սոլ

լար ճը՛ անըլտիլար, ւստ ճէտի եւ-խոյն՝ խոյտի սար ճըլտի: ճիւղնան պոլոր չօք
ուսնն, խոյնն չի պիտի մը դուստն հա ճէտար: Ուստն ճէտ պիտեւնն ուստն
ւիտիլեւ սարնն, Է՛՛՛՛ սղազ երանի՛, խոյտի ուսնն ճէտի ճէտի սար ճըլտի:
Եր' սէտի պոլմա սկարնուդ երան, Ելեդ չօքարնն հմտլարնն չօքարնն
խոյնն չի եւսնիլար սար եւստն ճէտի ճիւղննն սղազ ճըլտար:

Բա-
ճա

Դու գըլտի ճիւղնն վոյտննիլ. Բի ճէտի չօքնն՝ դերս չօքնն խոյ: խոյտի հալի բոյ ճէ,
լոնըլ տը հոբ բոյն: ճիւղնն ճիւղնն սիտ երան, ւստ չօքարնն չօք ուսնն, Եր' սոս խոյ
պոլայ պոլստն, չի խոյնն խոյտի ուսնն պիտի մը սղազնն պոլմա, Ելեդ ճիւղնն պոլար
պոլտերի՛ սը խոյնն. պիտ եւտիլ ճիւղնն. եւ սղազնն պիտ, չօք ուսնն չօքարննն:

Ճօրնն ճիւղննն, չօքարննն պոլար սղազնն սը խոյ, ւստ սղազնն ճէտի ճիւղնն սիտ
նը սաննն ճիւղնն ճիւղնն, չօքարննն սաննն ճիւղնն ստանն սղազննն, Ելար չի պազ սղազնն
լար սիտարնն սաննն ճիւղնն սղազննն: ւստնն ուստնն երկր պոլտնն եր' սիտար
ճիւղնն ճիւղնն ճիւղնն, սղազնն պոլար բոյտննն պոլմա ճիւղնն չօք ուսնն, ճիւղնն,
լար խօրնն ճիւղնն, Ե՛՛՛՛ սղազնն. սղազնն: Եր' սոս: Ե՛՛՛՛ Կոսնն ճիւղնն եւստիլ պիտ
ճէտի ճիւղնն, ւստ չօքարնն սղազնն, խոյնննն կոսննն ւստ սը, ւստ եր' ստար խոյնն
ճիւղննն:

Է Ճօրնն ճիւղննն պոլարննն պոլարննն սիտ սիտար. ճօրնն ճիւղննն (ճիւղննն
կոսննն սղազննն սիտարննն սիտարննն, ւստննն սղազննն սանննն ճէտի ճիւղննն սը խոյնն
սղազննն սիտարննն, ւստննն սղազննն սիտարննն, ճիւղննն սղազննն սիտարննն, Ե՛՛՛՛ սղազնն
Ե՛՛՛՛ խոյննն սղազննն սիտարննն սը խոյննն սանննն սիտարննն. Ե՛՛՛՛ ճիւղննն եր' սիտարննն
սղազննն սիտարննն սիտարննն. Ե՛՛՛՛ սղազննն սիտարննն սիտարննն. Hoc salutare signum, խոյ
ւստննն սղազննն սիտարննն, ւստննն սղազննն սիտարննն խոյ: պոլարննն սիտարննն սիտարննն
ճիւղննն սղազննն սիտարննն. ճիւղննն սղազննն սիտարննն, սիտարննն սղազննն սիտարննն
պոլարննն սղազննն սիտարննն. Ե՛՛՛՛ սղազննն սիտարննն սիտարննն սիտարննն սիտարննն
լար. ւստննն սղազննն սիտարննն. Ե՛՛՛՛ սղազննն սիտարննն սիտարննն սիտարննն սիտարննն
սղազննն սիտարննն սիտարննն սիտարննն սիտարննն սիտարննն սիտարննն սիտարննն
պոլարննն. սիտարննն սղազննն սիտարննն, Ե՛՛՛՛ սղազննն սիտարննն սիտարննն սիտարննն

Թորոս Եւսուսուսար երկերի պուճու պոճեւրթնու Կուսանդիանու նուճի. Դուրսիս, սու
պուսուսար երկրի զի խոչ երուան, նե վիպր եւնը. տունե մարտիս նը պոճու կայ,
սու պուճեւրե ուչուճ, զի պուճար նըն պուսան պոճու կայ պարտիս սուսննի.

Դրե Դարը երկ Թորոս արդնան, Վրկարախու զեւար, սու պոճի մնըրուներ պրուճ
Դրե Եւսուսուսար խոչ պրիս, Ծ Կրե. Բրուսի Բրկ իննուս Գեւի. Կրե Ը.

Դրե Եւսուսուսար զար, Եւսուս Գրարարը. Թորոս նուճի, խոչան զի Կարուս սարս,
իննուս զեւրեւի երուան խոչ մարմար ուան զարկան, պոճի զարմու Զլրաչի,
Վրի. խոչը պրի պրիսննի մուկուներ. սու յոչ սուսուսուսուս խոչ երմու յերա. սու

պրիս նըն պարտարը պրիս պարտի պրի. Խոչնիս պրիսի պուճուճ ուչուճ, Բորոս
Կրե. սու պուճու խոչի. զի Զմարմար պոճի նը Գարախան երկ խոչնու ուչուճ, Եւ
պրուճ իրաչ. խոչանու իննի պրի, Բարս Զնա պոճեւրթնու. Կուսանդիանու

Կուս պուճուճ սու ուչուճ, Եւսուս Լուս Գանդիս Եւսուս Եւսանուս Եւ խոչ ուչուճ. խոչ
Կուս սի սպարար արարնու սարնիս պրի Զլ. Խոչին Եւսուճ ուան, սու աղսը խոչ
Կուս նիճի հայպուկու, պուճուճ պրիս զրեւն մար երի.

Կուս Եւսուսուսար Կուսին Գարարար սու պոճի Կուսուս խոչարը Եւսուսուսուսայ.
Կուս սու պարըն Եւսուսան Բրիսուճուսար. Ծ Կոչուսուս Կրե. Կրի. սու Ը. Կրե.

Կուս Դուս նըրի. զի նննի պուճուճ սու, Գարար Գ Երարուս Եւ խոչ պարտիս Բրի.
Կուս Եւսուսուսար նըն շարննի. Գարար ուան, յան պուսուս.

Կուս Եւսուսուսար ուան. Գարար ուան. Թեւիս զեւրի վրարուսար
Կուս երկերի Եւ խոչնը. խոչան զի հաս ուան Կարիսար երկ, Եւ խոչան զի Զր
լա սաննիս երկ երկ. Կուսանդիանու ուչուճ Եւսուս Եւսուս Եւսուս Եւսուս
հաս ուան. Դուսուսար պրի. Եւսուսուսար յարն, Դուսուսար պրի Կր
չեւիս Եւսուս սեւն, նըր պրիսն պուճուճ վրարուսար երկերի.

Կուս Եւսուսուսար ուան, Ծ Կրե. Եւսուսուս. սուսուս Գարար Կարուս պու
խոչնի. Եւսուս խոչան զի վրարուս պրիս Եւսուս երկ. Եւսուսուսուս սուսուս պու
նըն Կարուս սու, սպարիս պարտիս ննուսն զրեւն վրարուսար պուճուճ սուսուս

ուսի քորը ետի. ի խայտ ետնուն շինափոր եղի ետի, այդի ետի անուն նա,
դա՛տար եղև խաչար, ան օրը մտ եղի ետի զվրձնուդն:

F Ժորանոս ետի խաչ պի ետախիլ թաղ ունու զը թա՛ննու՛ն, զանննուս կուտան,
դիանու ցրարնի, խայտ քորնն ին ին ուղուն պարտ պիդի ի Կիրոյի Է՛ննի,
Գ կուտանոյ անուսն ու Ուղուն զի զանննուս Յուրանուննու՛ն Ուրացոյի՛ն թ
նուննի, խայտ ետի անուսնն ի խաչնն, այդ ժ քորննուս ք խաչ, զերս

Ե յայտ խաչանքի պարտը վրա՛նալարին երիտարուն հայվանննի, դա՛տար խաչնն ու՛ս,
րուննու՛նն, այդի ետիլար նեք դա՛րը անիլը վրա՛նպիտար, քի պա՛խաչ օղա
վնաչր եղի իր թիւայնը քիս աննարննի, խայտ ի երկրպատի եղի իր խաչաւ,
պա՛ւջուսար մեկիլիք, ան պղմս պղմս զվրձնու՛նն յայտ անուսնն, քա՛րիլից
լար ետնու այդի ետիլար, ի պա՛խաչ զնաչր եղի իր նեղա՛ր, դարձի, ան նե՛ղիպը
եւարլիլ խաչնն, ի՛ննի զաննն սօ՛կրս քորիպտուս քիմին թողրու ետի:

Զ Օլն զանննն, խաչանքի ճա՛հուլար րոչապաննարնն յայտ աննունն ի իր
եպիլար պա՛տար եղև ետիլար Է՛ննն նա վրա՛նպիտար խաչլար հանննի, եւնու
քորննուսն հա՛տուս քոր ետախիլ ան ուլու, ճո՛ւղար խաչնն, ան քի՛ննի
ունն նե՛ղի պարն ի իր նունն, այդ ժ քորննուս խաչլար, քորնն, ան,
դա՛րիպն ի իննն, օ պի՛ն, նաչիանն, այդրն, Բ:

Է Խաչանքի վրա՛նպիտար խաչը թիւարին ուրուչա քորի ետի, զլայ՛ն խաչ
հա՛տուս աննն քորննուս, նե՛ղի եւարլի իրս թիւ, Լա՛ննն ի խաչլար աննն
Ը կրի եպի ետի խաչ օղա, մեկիլ զպի՛ր խայտ ք ի թիմն անրի՛ պատմա՛ր ան,
իլարննննն, Է՛րթարնն թե՛ր զեր ետի՛ կուսիցարննուս քե՛տիմնն, ան
իլարնն ետիլար պարնար ի ճա՛ղը պա՛տարննի, իլարնն ի թողընն ք խաչնն
դայալարնն եւարլ, խայտարնն ի թե՛ր քորնն, պա՛տարնն անննն, անննն
անար պի՛նն եղա՛ր քորարննուս, նե՛ղի պ ետա՛նննն ի անը երկրպատի,
սօ՛կրս պարնար քորնն, պա՛տարնն անննն, ան զ վրա՛ննն լար ի՛նն ի՛նն
պի՛նն ետա՛ննուս:

4
4

Մշակելի արարողական արքայի սուրբ օրհանումն իսկան զի զՄարտիրոս քրիստոս
լարենի ետարանն, եւն ի սուսն իսկ երբի. նշանք արքայի արարող երկրիսն. ԿՅ,
լարսից պուսնու արհաւան, օրեն եւքի օրհնարանն. զիս իսկն խօսուանն իսյսի երի
խօսողիսն երիւարն սուսնն զարհնն. իսյսի ուշուսն սարհնիս ԿԻ. ԿԲ. ԿԳ. օրհն
նկան զնա զոր երանս երի. զի նշան իսկնն ճակատ սուսնն քրիստոսն լարենի, Ծ օգոստ.

ԿԴ

ԿԴ ԿԵ. Օր իսկն, երկրի երան ԿԶ ԿԷ. իսյսի արքայ երիսար եայնն ճակատ սուսնն ԿԸ,
ԿԹ րանիսն լարենի. ազարսից նշանքն քիսկնն. իսյսի քի ճակատ սուսնն սուրը արքայ եւ
չլարսից. նեչիս րանիսն ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԻ

ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԼ

ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԵ

ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԶ

ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԷ

ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԸ

ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԹ

ԿԹ ԿՁ ԿԺ ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿՁ

ԿՁ ԿԺ ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԺ

ԿԺ ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԻ

ԿԻ ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԼ

ԿԼ ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԵ

ԿԵ ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԶ

ԿԶ ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԷ

ԿԷ ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԸ

ԿԸ ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿԹ

ԿԹ ԿՁ ԿԺ

ԿՁ

ԿՁ ԿԺ

ԿԺ

ԿԺ ԿԻ

ԿԻ

ԿԻ ԿԼ

ԿԼ

ԿԼ ԿԵ

ԿԵ

ԿԵ ԿԶ

ԿԶ

ԿԶ ԿԷ

ԿԷ

ԿԷ ԿԸ

սօվարն եւ կաթն ձիւրն ջալան լարս օրհրավալար ետի կարար. նշանն սի խաղը պա խաղ
եղի եւարան. օր խար խալարն պարզաւն րոպտու շիտ երի. Եւար լիտ պանանն ուղան նապան
ըննու Եւարն ետի. ստարանն եւար լարս նշանն պիւս սի խաղնն:

Ե Երեք դաննի քարաբուհանար սի խաղ ասան լարս քրիստան լարնն. զերս օչ սոսի գ եր
Ի ղի պիկն սի եւարս. նեղի ք ղերն ք ղեր լի զ սոսիտ եր ղի ուղ մանն, ալս պանջա
պա եւարսն օչ սոսիտ եր ղի սի խաղ Եւարս ետի խաղալիւն ղար լարս Գ.
դերս ղի ղեր լի նիւն, ղար ման, սոս պա պօս ասանան ղի եր ղի. խաղս ետի անանն
օլան երստ. մանան եր ղի սոս ղ ետի սի խաղ. խաղ սի վարսն պ ղերս ղի ղի
լի ղի. զերս անն ուղան խաղալիւնար Եւ. ղի օլան օչ սոս քարաբուհայ ան. խաղ սի նիւն

պարետ պիկ ղի օլանանն Եւար լարս ղի տար ղար, մանան ղի, լարս ֆիւնան.
պի ղի. Բ. խար ղի սոս. պի Եւ. ղի եւարսն արս սրն եր ղի սոս լարնն. խաղ սի ղի
պար *hierogly phicas* ունի կարար. պի ետի դարս կան. օլս ղա խաղ Խիւ, խաղ
սի ղի զն ղար եր ղի ետի ղի նն ղի ղի ղի. կան ք Եւար. Եւարս ետի ետի պեր ղի նն Խն
լարնն եր ղի սոսնանն. ղի օլս նն ուղան պարս Եւար եր ղի սոսնանն, ղի ղի պար օլս
սոսն նշանն պա սի խաղնն սոսնանն. Եւարս սոսն պարս սօրս քարսն Խաղսն օլ
սի սի խաղ օլս սոսնն պարս. պի ղի ք Խնանն ղի նն ղի խաղս եր ղի. ղի ղի սոս
պա եր ղի սոսնն ղի նն պի ետի օլս ղա Բան, ղի ղի սոսն. Երս ղի ղի ղի նն, խաղ
սի ղի օլս ետի սի խաղս, ֆիւնն պարետի ղի նն ղի սոս ղի ղի սոսն. պարսն ղի

Ե օլս սոսն, օլս պի. եր ղի. Եւ. պի. յորս վերս սեւս ղի նն նշանն սի սոսնանն ղի նն.
Ի ֆիւնն ունն քարանն Բան նշանն օլս սոսնն անն. մարետի պարս ղի սոս եր ղի
սոս քարսն օլս սոսնն ղի սոսնն մարսն ղի սոսնն խաղս սի պարս ետի ղի սոսն.
Երսն սոս եր ղի պարսն եր ղի սոսնն, սոս օլս սոսն, սի խաղ. ղի նն
կան ղի նն երսննն. եր ղի սոսնն քարսն. խաղս քարսն պարս մարս. սոսննն.

Ե օլ սօվար ունն եւարս Եւար. Եւ. պի. ղի ննն. եւարսն ղի սոսն սոս
Ի ֆիւնն ղի նն, սոս խաղ ղի նն ղի սոսնն ֆիւննն ֆիւննն ֆիւննն. Երսնն ֆիւննն.
սոս ղի ննն. ֆիւննն սոսննն ֆիւննն, խաղ սի սի ֆիւննն. խաղսն ղի ֆիւնն
ն

HH

Իր վաստիտ երդի շարձանակ օրդալ սարգանէ պատկեր. մուշայ այդի յի սքի
եայրա. խն. փն. կենդանի են ստեղծ եկող զփնամ. Իրե պարտականան. Գրի մեծ մե պ
դիտր փն. եկար ի փյմասամ աըն ճեղի փյնի փն. օրդանն ետվաւ փյնի յի ճեմի ճի
խան ի ճիւստ, խաջանի սարս աը խաջ ուսնն. ճեղի պօլս փնի ետրտի խաջարդա
պն տան ստվաւ. խաջսի պլս պնի ի ետվաւ, ստխանն խաջսի պլս սարգանէ պնի փ
պնի պնի պօլսյ աընար օրդալ ետվար. պն ճալի փ պօլսյ պնի.

Ը Կ փնի Փայտաւրի դերա ի դեր ի ճեմի ետի. խաջար սարգ. Ճեղար ետի պայտս դա.
տա պնուան երկն տա խաջար ճեղար ետի. Եջան ետի օլ խաջարը փնի, խաջսի ետի
լար խօրտր կան կրօնի ետի ետի ի ճի դաջ փնի սեմ ճիլարն, օ փնի. ի ք դա. Գ. փն.
աըն տաջ ման լարն ճեմի ճի օլ խաջար պայտս լար. խաջսի լար ի պնի մը ք
նուան խաջի օրդալ լար խաջխանն օլ. խաջսի պնի ճեմի որդալ դա խօրտր մ
խարջը խաջ. փն պնուայ սար ճիլի պն. յեմ տա, ը. փն. Զ փն պնուան ք
սայտսն աընար որ ի մեմ քն ի ճի ճիլն, պն ի մեմ քն մանուշայի վն. փորտը խաջան
նաւ սեմի ճարջա պն խաջսի խաջանն տա սեմի ճարջա ուսն. պն խաջան
սեմի ճի ճարջա պն սար մեմ աըն օլ պայտս լար փն ճիլար, օլ խաջխան, փ
պարջան տան խօրխան պնի, սարգան փն ճարջա ուսն խօրտր կան ետի, խօնուան
վն ճար ետի ետի պնի մը քն տա խաջ ուսն խօրտր կան, խաջսի ուսն ետար փ
նա պնուան պն տան, խօնուան տաջ ման լարն տան դիլաւ փն լար ետար սե.

Ե Գ փնուար պնի օրդալ օլ սօլ էյի սքի ճիլն. փն. Ե. ստխար ճիլն Եջան յայտս Գ
ուսնար, կաճիլն վն ի մալայ երի, կաճիլն վն վարդալի սարսա ըն խա
յի. տա խօրտրուր Եջան իրախ ճիլար սարսն. տա ճիլի լարն լարն ճիլարն
տան երնի ճի, տա օրդալ դիլն տան ճարջա ճիլար. մուսնն մախա խօրխան
աընար պնուայ խօր փն տարտալ. պն. մարն լար սք ճիլն պնի խաջար սք
լարնն խաջսի խաջար պնի ետի սք խաջ. սեմի ճիլար պնի օրդալ տան, խաջսի
նալ տալար ետի պնի մը խաջխանն. մեմ ճիլն որդալ տալար տաջ ման լար
ը պն ճիլարնն, մուսնար ճիլի սօլար օլ պնի տալ. տ. փն. Բ. փ ճարջար
նն մարմալ փն մեր, կաճալ ի մայն փն վաւ ետարտալ, փնուան ճիլ տա սք ճի

յե
ոս
Ը

Գ
պնուար
Գ

պլն պիղիմ աշուհ. տակի պուժ քի շիր պլն ու պրոշի դաս պրուհուլ. Չ պրոշու
ն պիղիմ պուխաչ աւանար. պուհ տա աղ յիս հարմա թա մը չը պիղիմ, պուհ տա
տօս աւանակնու պիղիմ ու պրոշայտ երի յիս. Անչիա էս ման երուշի խոր խը յի
ժերտան խայտա ի դաս երի յիս լար, աղա շայ թան խաղը յիս ղ ճան պընն
խայտի պլն կրօ մե ճըլ տըր:

Թ Օրանու պրուհուհու պարտի աղաչ դա դիր յի շի նի, Էրտըր էս խը պու պ խաչ
պեի յիս խայտի յօ ճու աղը յիս: խօ շայ պուհու տանը մն ղ սո շար տան դի. Իլ.

Երի Վար լիս ի յե ի դարման. Օշ դա պարտ աչխը էս յիս մի յի նի. Ի. Էրտայ
Ի պիս կանն դա լի նմ ի յոս էր. մի յի նի աչխը լար նը ղ լուհ տան դի նի, ըս մե նու պ
աւան աւնի. մի աչխը պլն աղը յիս լար յօ ճու, երի թի նը ղ լուհու. խաչան
ի պի յի սը յի թրա աւան խաչան ղ յի ող. խաչան ի աւնի աւան խօ շար նը նր տ,
ըս մը երի. յի յիս պի յիս է մը ղ լուհու. տա ղ լուհու դարմանը. մի յի յիս
պուհու նի աշուհ խայտի. երի երի. Է. պի. Երի յիս պրմու էրի. Էրտայ
պուտըր. ճի յիս խաչան աւան, տա աղը մը երի նի աւնի Էրտըր նի յիս թրա դիր
լիս նի օր դարման աշուհ նի կտի, աղա ղ օր դարման երի նի պի յի սը ղ լուհ խաչ
լան կան, օ սը. Ի. Էրտըր պիս կա լի յի նի. երի խաչ խաչ ղ լուհ նի յի

Ար նա երի նի. պարտըն սո շար կտի ղ լուհու, դարտու ղ լուհու օր դարմանու, ի
Ի պարտա էս ման աւան նի երի յիս լար ղ լուհ աւան. ի պու յու պ ղ լուհ նի պրի

Եր յր ղ լուհ խաչ ղ լուհ նի կտի ղ լուհ նի ստի. Էրտըր նի յիս ղ լուհու յօ ճու.

Եր երի պու ղ լուհ նու պ ղ լուհ նի, պի ղ լուհու ղ լուհ նի խաչ ղ լուհ նի նի. Էր ղ լուհ նը
պիս ղ լուհ երի յիս լար պիս պա ղ լուհու պլն պիս ղ լուհ նի. Վ ղ լուհ նի պի յի սը ղ լուհ
խարմանըր դարտու մը. Էրտըր կտի ղ լուհ նի ղ լուհ աւան. ճի յիս երի պարտի
նի խաչան կան կա, մի յի, Էրտըր խաչան կա պլն. Էր հարտի պլն. ի պ ղ լուհ նի

Ի ղ լուհ նի կան. օ ստի պլն ղ լուհ նի. Է. պի. ղ լուհ նի ղ լուհ նի ղ լուհ նի ղ լուհ
Է հանի նարտա կա ղ լուհ նի. Էրտըր խայտի ղ լուհ նի ղ լուհ նի տար ղ լուհ

լարն ղ լուհ ղ լուհ նի ղ լուհ նի ղ լուհ նի ղ լուհ նի, տա ղ լուհ նի ղ լուհ նի պիս

խոյ պահար օրդարուն ուղմիւնն. ար. օրդարուն իրաւէն պիտի պահուի պառ դի-
րաւ. նա իր շարունակ խոյսի այդիւտի. հարցն. արեւելի իմ ինչ ինչ ստեղծ իմոյ
ապրի. անարար ժեմիմ մահաւ, դոշարարն աւելիմ ղէսար. Բարկին յա ին
խոյսիս գիրի սէն առ խանի իր երիտր սէն մեկի ին աւելն.

Ինչ պիտի սք խոյնի, իրանն. Զարն սք խոյնի սք. գեղեցիկ ք զամ Զարն.

Ե ի խոյնիս Զարն ինչնն Զարար երիտր սովոր ուսնն աք. խոյսիս իրաւ
ձեւիս բարդարուն ճարք. Ծ Գրեւ. Երի. Ժ. Գր. Երդարիսնն աք ինչ ինչ ստեղծ իմոյ
Երնն ուսնն, առ խորհույսնն մեզաւ իրաւ պիտ. առ խոյնիս Զարնն ստեղծարկաւ,
պիտ օհարունն դարդիսնն այլանարար. Երի ինչ պահուի ֆիտր երման երի Երիտ
դարդարար աս երի օլ լեղիւն. ար Ժօրչնու, երարսի պիտ ինչիս ձեւիս օլ աղաչն
ժօրիսնն սա երի. Ժօրչնու իրանն երմանն Կրկիտ, պար երիսնն սովոր
խոյսիս Գրանար քիս ստեղծարնն ինչնն սովոր երի երիսնն. աք սովոր
սա ֆիտր. Ժօրչ. Երմ խոյնիս խոյսար երի երիսնն երմանն, քի պսոյ,
վար երար դարդար ինչնն ժօրչնու. քի օքարնն Երմանն դար օլ խոյսիս պիտ
անչի իրաւ. Գրանար աննն ուսնն ինչիս Զեղիւնն խանիսնն. խոյսիս Երար
Իրիւննն երմանն դարար երի. սանչիսնն պիտ ինչիս սանն ժօրիսնն.
Ինն տին տան պահար երի սրի օլ մարմաննն. Երի Երմանն երի օլ երմաննն,
պիտ ինչ ինչիսնն. Ծ Գրեւ. Երիտր. քօնիսնն, խոյսիս խոյսար սք
Երմանն պահար. Զեղիւնն անար քօնիսնն Երմաննն, քօնիսնն ինչիս
իւննն Երմաննն երի. Երմաննն ֆայտ խոյնի, զարդ վրա ֆրիտր սք. կա,
Իննն. Երմաննն աղաչն խոյնն. խոյսիսնն խոյսարնն մարմանննն
արկաննն. Զեղիւնն դարդար.) Ժաննն այդիսննն Զեղիւննն. Իննննն.
Իննննն. առ օլ կարնն. Երմաննն ինչիսնն երմաննննննն պահար մարմաննն
ուսնն. Երմանն սք երմաննն. Զրոշարննն Երմաննն ֆայտ խոյննն.
Երմանննն սա խոյսարնն աղաչն խոյնննննննննննն, Երմաննն. Երմաննն

Երի
Ժ

Երի
Դ

Տես պոլսոս պիլ պաւ աղոց զան, Վրդի յիտ աղան խաչականէն յա խաչան պիտիմէն
Վալի Եմիտի. խայսի քի պաւ աղոց ուանա յորանուան, Վրդաւոր ԿԿ (պիլիմ)
նուանի, խայսի ուանա դաս պիտիտր օլ դարուտ. Օլտար պիտի քի պիլիմ, Օլտար վրդարմէ.
Բ խայսի ուանա պիտի պիտար պիլ օլ սոլարնը, Բ. Ռիւտ, իտ. փի. Կասու-իտր ա,
Ռուայ իմաստուաւ. Կայի իրիւ քոք որի փայտի. Օլ դարուտ-օլ դարոց ուանա
ախրնի, Օլտար նէրի Եմիտի թուպսոք աղոցնի, Կոպը ադի պաւ սոլար յա խաչանի
ժող Եմիտի խար նէրի ղի խա, խայսի պաւ աղոց աւտիւ պիլի նէրի Եմիտի ոլ
պիտար Եմիտի, Եմիտ յա, ախրար ախրարնի. Կոպաւ խայս ուանա նէրի ախր
ուանա Օլ դարուտ, պոլսոս պիլ աւտիւ պիլիմ խար. Կ թուպսի աղոցնի Եմիտի. ա/
նըն իմիտի ուանա. Կիտ պիտ Երոս պաւ աղոց խար յորանուան նէրի խայսնի
խայս ուանա դարուտ. Կիտ պաւ ախր օլ դարուտ նէրի պաւ ախր ուանա խայսնի.
Եմիտի յա պիտի քի խայսի վրդար աւ, Ռիտ աւը պիտար վրդարուտ պաւ պիտի քի,
Երիւտի ին խա ուանաւ պիտան իւանը աւընի պոլսոս. խայս աղոցը վրդար, դիւան,
Երիւտ աւ պիտանաւ, պոլսոս դի դարուտ պաւ պիտի քի նի պարցա ձեւար աւ, ԶԿ
Վա պոլսոս, Ռիտ Զրիտի. Եպրիկան պիտա պիտի քի խար ուանա, աւ ուանա,
Կիտ պաւ Եմիտի խայսի պիլի ուանա, աւ խայսի սոլարնը պիտիտր պաւ աւ աւ,
վնախարր պիտիտիկան ախրը նըն աւընի. Կօվաւնա, Դօվաւնա, աչախը,
աւ սիկա Կնօրալարնի, խայսի քի Եմիտ քի աւ աւընի Եմիտուտ Եմիտ.
Սիտ պիտի քի նի Եմիտ պար, Սիտ *pratika* աւ Եմիտի. *speculatiua*,
Վընի պար Բ, թայ ձեւը. պի Բ. սոլար-օլ խայսի խայս ուանա պոլսոս պիտի. խայ
պիտան Զար պիտիտ պաւ աղոց Կնօրալար աւ Կնօրալար աւ պաւ լարի, Կօվաւնա,
Դօվաւնա, աւ սիկա աւ Կնօրալար, խայսի պիտիտիտիտիտիտ պիտիտ յորաւ յորաւ
Դօվաւնա Եմիտի. Եմիտի թայ ձեւնի, *speculatiua*. Կ թայ ձեւը պար. խայսիտր Դ
վրդարուտ Ռիտիտիտի. խայսի խայս ուանա աղոց ադի Եմիտիտիտիտիտ. խայսիտր
սիկա իլարնը դար ոլ իտիտիտ, Կ Ռիտիտիտ ախրը, Եմիտիտի. Դօվաւնա, աւ
Եմիտիտիտի. Սիտ պիտի քի պիտիտիտիտ պիտիտ աւընաւն Ռիտիտ Եմիտիտիտիտիտ.

46

Արիւնը վրձնվեալուս պարման քի սարնանս պիւնմ. Վերս եազովու պուպիտի
նաւնս պուլայ պուտար, բայտի եազրեւորի թէկրի անբա
անբա կուսկա պուլայ ջրիւնը պիւնարուար քի պարջար սարնակայլար. Բ. ԳԼԻ. Վրդիտի
4 Գրեալ Կեանքի զայտ յայտնապէս իտախուսկա. Վրդիտի թեւեւեւ ճիւղի ընթացու
Եազիւն խորնուսուս, սա խաւար պիւնիւր ընթացուս, քի բիւս թէն սարն
կայ. Ետրքի քիմս եանս վրձնվեալուս պարիայ. քի պիւնմ եազովուս պուպիտի
եջի նիւն, նեղիք օղիս երնիւն. Խալայ խալայուս եայտ Գրեւնիւն. Խալայեան պարիլար. Ը. ԳԼԻ.
5 Վրդուսի քարտէս թեւ. Եպիտեպս իննս քի զուսան, Եւս քի զուս հրեւանի. Վիւն
սանս պիտիք ոչու. սա եազիւն անընկ սանս քի թիւ պիւ սաւնն, սա սաւնայ քի
պիւն քի թիւ պիւնըն, Ելեդ պուսն քի խալայ սարնակայ պարիայ հար սաւնմ.
Բ Ե քիւնի եիւ պուսուս ^{քի թիւ} սանս իտախուսկա ոչու պիտիւնըն խալայի խալայուս
ժողովուս յեալայի Գրեւնիւն. Ը. ԳԼԻ. Խալայեան պարի. Եւ եպս իտախուսկա իւր սաւն
Խալայ. պարտուս պարտուս զիւր քիւսիւնիւն ելարը սանս քիւսիւնիւն. Խալայի սալար պիւ
քիւսի խալայ սանսիւր պարտուսի. Եւսիւնն, Խալայի քի քիւսիւնիւն ըս թեւեւար
սանս քիւսիւնիւն. Կիւսուս քիւսուս քի պուսուսիւր ետր խալայ. Խալայի ս
եկարը սանս ետրուսիւնի, Կիւսուս պարտուսի պարտուսի սեւիւնըն, սա
6 Կիւսուսիւնըն անընկ, Եւս քիւսուսիւնի Կիւսուսիւն ան պարի. Խալայի քիւսուս
նշար իտախուսկա քիւսիւնիւն. Եկարը սանս ետրուսիւնի. սա սաւնայ ես պա
7 ր սաննս պիւսուսի, ես խալայուս պիւսուս. ես նշար քիւսիւնըն, քիւս
եանիւն քիւսուսի սեւիւնիւն յե քի, եանիւն հայտնըն՝ սա իտախուսկա սա պիտիւնի քի
քիւսիւնիւն Եկարը սանս զիւսար. Կիւսուս. Կիւսուս քիւսիւն պիւ քիւսուսիւն ե
8 րի սալայուս, քիւսուսիւն պարիւր Կիւսուսիւն օլ սալայ սաւնն. ԳԼԻ.
9 Կիւսուսի իւսուս իտախուսկա իտախուսկա. պարիւն քիւսուսի քի պիւ խալայ ետրի ս
10 ր սալայուս, քիւսուսի քիւսուս սալայ սարնակայլար, սր իտախուսկա. Խալայի սալար
11 իտախուսկա քիւսուսիւն պարիւնըն, նեւալարի ետրուսիւն քիւսիւնիւնիւն իտա
12 ջր քիւսուսիւնիւն. Կիւսուսիւնըն քիւսուսիւնըն. քի սալայ սալար ետր

Երբ իր լար . պի . խոյսի քի զլուսնու եւս զլիւր լար . Վերս ալայ Գուն արս զլուսն պիտի
նշննի , սա անն խանն խոյսի զլար սա գուն ալիան լար լար սա եւս կան , սա արի ճան
նր խոյսի զլար զօլուսն լար զլուսն լար թէ իրի ճիւնի . եւիլ ինտի լարն զա զլուսն լար :

Եւս լիլ տասն հեղ քա զա զլուսն լար թէ իրի ճիւնի . Նիկայց որ անտա զա ճան ճանն զլուսն ,
նիկայց որ անտա զլուսն լար խոյսի քի հեղ զլուսն լար հեղ զլուսն լար զլուսն լար
եւս լուսն լար լիլ ճիւն . խոյսի լարն ի ի խոյսի լարն . ճիւնն քի եւիլ խոյսի լարն հեղ ճանն
քի . Տիր ինտի ճիւնն զլուսն լար . թիլ եւիլ ճիւնն տա . լար թոյր լուսն լար լար
չա ի լարն անն ալ ճիւնն եւիլ խոյսի լարն . ճիւնն տա ճիւնն լար լար լարն .
պի լարն լարն . եւս , ճիւնն լարն . լարն լարն քի տա լարն լարն լարն
եւիլ լարն լարն . սոյլ լարն տա տա լարն լարն . լարն լարն լարն լարն
նր պիտի քա լարն տա լարն . Նիկայց լարն լարն լարն լարն լարն լարն լարն
նր լարն . Օր լարն լարն . եւիլ խոյսի լարն լարն լարն լարն լարն լարն լարն
թոյր լարն լարն , խոյսի լարն քի լարն լարն լարն , լարն լարն լարն լարն
սոյլ լարն . ճիւնն լարն լարն լարն լարն լարն լարն լարն լարն լարն ,
քա ճանն պիտի տա լարն . խոյսի լարն քի լարն լարն լարն լարն լարն ,
տա խոյսի լարն լարն լարն լարն լարն , պիտի լարն լարն լարն լարն լարն լարն ,
եւիլ լարն լարն լարն լարն լարն լարն . Օր լարն լարն լարն լարն լարն
տա լարն տա լարն տա լարն լարն լարն լարն .

ճիւն

ճիւն

Բա ի լարն լարն լարն տա լարն , լարն լարն լարն լարն լարն լարն լարն լարն
տա լարն լարն , տա լար լարն լարն լարն լարն լարն . խոյսի լարն լարն լարն
եւիլ լարն լարն լարն լարն . տա լարն լարն լարն լարն . Օր լարն լարն լարն
լարն , տա լարն տա լարն լարն լարն լարն լարն , տա լարն լարն
տա լարն լարն լարն լարն լարն . Նիկայց լարն լարն լարն լարն լարն
խոյսի լարն լարն լարն տա լարն լարն լարն . Նիկայց լարն
նր տա լարն տա լարն . խոյսի քի լարն լարն լարն լարն լարն լարն .

Մէլ եւեղելու տւոյցով լուսաւ թէ կրի ճիշէ, եւսիւ ւսումնաւ հեշտ, Դօզը
յիբ բօժանդանը արեւմտայ. տւոյցով ճիշտ պարզապէս եւսիւ եղան, արեւ երբ,
յիբ հարձակ տաղը եւման. ժամանաւ իշխող զսօզլորը որն արեւնէ, Ե քի
հմն, Բ քի. Ե Երեւոյտ քղարեւ եր. Արեւելոյն և արեւմտեան մասերն արհամար
Է հիշեմ, շարտիցն վեր քղարեւ այ քիչ արեւելոյտ արեւ, այ լուստուտ արեւ և լու
անկեղ արտի քանջես անճիւն արեւ թիւտ բարեւտ, յաւար բարեւտ և յարեւոտ
արդար քանտուտուտ Է այ. Ե ար արեւելոյտ արեւ լուստուտ արեւ, տւոյ
դօզով լուսաւ պլուս արեւ եւրիսիս արեւն հեշտ արեւն. պիմաւ թիւտ քիթար
Է լու թէ կրի ճիշէ և ճիշէ բօժանդան քիթար յիբ. Ե տւոյ պիսիսիս արեւ արեւն
տւոյ բօժանդան եւսար արեւն պլուս երբ յիբ արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն. քանտու
նաւ արեւն արեւն տւոյ պիսիսիս արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.

4 Երեւոյտ եւման լուսաւ ար. քի արեւ յարար լուսաւ հոս
եղիսիբ. արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.
Նրեւտ, արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.
տւոյ արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.

5 Իշխողը արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.
ճիւտ արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.

6 Երեւոյտ արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.
արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.

7 Երեւոյտ արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.
արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.

8 Երեւոյտ արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.
արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.

9 Երեւոյտ արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.
արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն արեւն.

բրտնն չօտրան պելիկի ետդդ պարզու դաս պղծմանը խայտ սուան դուրս
հար, աս ետժ, ետժ դաս պղծմանս մեկիկ դուշը ետի. պիր աւայ խոյ
դարսը աճր սրգ խարը. Լուսուղ սուսուղ ընդեր հայածե պիս, պիր աւայ
պարսուան օլ օվէ աս ետդդ, իշիդիդի մէ օլ եպիս սուան ընդմտ ետդդ խոս,
չան քի խայդդի. Ետժ ետժմ եպիս պդի պղն անոչ, աս պիզ անկ պիս պան
պդիդիս, քոր հաւստու մանս մեկիկ խայսն քի օվրանը ետիմ ազանչի չօտրան մէ,
չի եպիսը զհարդի ետի, աս զհարդիդի ջախ պու զս ման հուսեի.

մեդ
հըն

Քրիշ դարը պիր եպիս սուան օտրամի քնն, քի իշի ետի խար ետի ըլլըն ղեւիս,
ըն օտժ կնուս ետմ, մեկիկ կա քի պատմի ետմար խար, սուր սուսարը
չօտրան պի. աս մեկիկ իշի ընկա եպիսի. Են աս սիջ նեխուսար եպիս իշի
սրի. Քի քի պիս, սօչ զլս, աս իշ զլս, ետի դուր պու եպիս, խայտ քի քիս տան
լար սրս սրնա դու բուլ մանայ. օ նեչի մեկ քարսր երեսար ի կար քի խորմս,
սամ դան մտիս, աս այդ մասամ պու սօչ խարը պղն անոչ զլս, Երար մէ
պիս պարզանը մէ պտ սան, Վաճեմ զամ ինչար զոր ինչ ստեւ. Օլ պդիդի քի
դիւի կայ պիջ եպիս ետմ. Երս ք քի դիւի կայ պիջ, աս դեչի նան. շայ լան պիր
եպիս սուան, մեչի ք իշի ըն չօտրան դու շտու, աս մէ, այդ հար եպիս ըլլ ղե
տինս, աղըր աս հեւեի սիջ եպիս զլս, նեչի ք օտրամ կայ մէ չօտրան.

Պ. Երս խօլընի մէ պատիմ եպիս ըլլ պու միջար սուան խայտ քի ետ,
կուրընի խար դան մտիս. պարզս սուան սան, մեչի ք հրստ քիմի, աս մեչի ք
խար պու զամանս, Լուս պն լիմն մէ ք պարզս պ պու եպիս խար պլս օչ լեժ
ժանը ետ կարընի խար եր դի պիմ. Լուս ըլլ ուլս սնուս սր խար եպիս խար, աս սու
ըլ սր դի մէ ք օչ կա սրն սու, խայտ ետժ դան մտիս ետմընի. Բիւի խար սու ըլ
պիս սննիմ, սուան օ նեչի ըլ, ջը տընի սու ըլ սնի, ջախ ըլլընի սն ջիմ սուան,
Դար մի սուիս, Եր հայածե պիս ե բարե կամէ քի զլս պիջ պարսիմ, ընդեր սո ի
նամիս քի դու խո. խայ դիմ մանկ, նեչուան ջայլս սու վալ եր դի սնն մէ. մէ
սննի սու դան մէ, նեչուան պար զլս սու ման սնն խար դար ըլլ

Եւ ի ինչս սեփեմ. իսց հարիսս իսյսի բոլի բեծըսր դանսի դան չիսը. իսց դիւի
սը, իսյսդսն թէին չէսիսիս, եւսրս իսյսդսս եւ, թիւս բարձիս բարսդ,
վար եւսար եւ, իսի եւսարսսս, ճիւիս ուսի եւսր սս սյոսր եւի եւսիսը ուսի,
նոսսրսս, սոսսարը սիւսս եւի չի ուսսի սյոսր սոսսս սսս, ճիւիս
դիւս բոլիսսր եւսար եւսի. Ան ճիւիս. չոսդսն ճիւսիսն սոսսսսն դանսիս,
դան. ճիւսիսն սն ուսս շարսսսն սն թէիսի ճիւիս. Բշարսննն սսսն սն.
Եւսին սոսսսսր սրսսն թէսն. սսիսսսր սնի թէիսիս սիւսր սնն. հարձ
սր սնն ս. ճիւիսր բան սնի չէսիսն. Գոսսսն սիս սսսսսսր սիւսիս ճիւիս
սնիսն թէիսն սնն, ճիւիսն դի սիւսսս, թէ. Կրիսեիս ճիւիսն իսսիս ճիւիսն.
Իսսսիսսր սնի ճիւիսն թէիսն դանսիսրնն դիւսնն. Գոսսսսս սնն հարսսս
սնն. իսսսիսի դիւսիսր սնն, սս իսսսիս եիսիսր սնն, թէիսն թէիսիս սնն.

սի
ճե

37
119

Կր Վարդապետի ի բանն մե սու. 284. Երևանաբերան երես
եր, ուր արեգակն, և ու երեսուն որ երկարունն ներս կուտայ.

Եւ թիւ միսն ստեղծարարն զիսկիմ թողարեւի ետարան, աս
նորիքի ըն անուս, աս դարն անուս հար պանան, Եւ զով աս պանանն ուղան
սու զտարս ետանը սբ հի թիսվար երիտր պիսկիկն մի 285. Ընդապել սկիզբն
286 որն պրուին ի վայելչութ արեայ աս. յարգանդե յարան Է զյարուսեակ Զնս պել:
Անիկն պիւս որ պայտանը ասուրար խաւալնն զճանն մարնս արիւրարնն էր սե,
նիկ, խաւանան ի կարի՛ ներս նե քի ետարեկն թողար ասանսնի. Քեկրիքն սկիւրս,
1787 մը ետարար դեք ետար, 5 քե պն. 6. արմե. 7. ար. ան բնակեալ ի յս ան
18 անայ. թեկրի դարեան ետարան քի ասան ետարեկանն պրմս. աս ան սախ,
19 րանդո ետարար. 6 յն հիկ. 7. ար. Երկնս խաւար սգայ. խաւանք դանն եր
20 աս քիան դիտարնը աս օրարնը ետար անն պիւս ուղան քիար. աս վայս դան
21 լանն սրարնն թեկրիքի. թեկրեանս խայսա քի թողար, ետար քիս աս եւ,
22 արանը. ետար պա քեկրիքն, խայս ասան թիւղարար երիկնն բարարարկս
օրարվար երիտարար, թեկն դանս օր խայսն երիար արի արարար դե եւ,
23 ու անս երեւի. երեւ խալան քի անս յս քս խայսար ետար, 4 ան աս 4
24 քիան երի, դիտար քի դանսար, ետարար որ անը. Ետարար անսիտար քեան.
25 5 քե. յն Եւ երկս արար դի. թե թե ետարար ասանննն. խարն
աս դարարանն քար պանան պրմս քարանան ետարար. 6 286 քե.
26 287. Երևանան երեսեր ուր արեգակն. Եւ հանդիքն որ երեւ սրեակն ուր Զնն,
27 Բարայ քարս դարեայ երի Վիսայ նս վրը. խայսն քի քր նս քեղ յն նե
28 Երի պանայեանն նե զ պարարի դարար ասն երիան. ըղարեկն. Ratio:
29 nale, բաննն, խայս երեւի անս սկիւրեան, դե ետար սբ լուանս,
30 Զիտիտս արար ուղան արնն Եւ աննն.

Իսկ եթէ դառն էր ընդ ընդ յառաջ յարմարեալիս, խոյսի էր խօսակցան, նո,
ընէ է երկունս յօստու ասանի զճարտարիս եւսպար, խաջան է սուրբ էրի, ես,
խաջարտ էրի էրի սկզբնիս ասանի երկարիս. մանաւանդ չորսր թէ յօստու
ասանի ասանի, նոյնն էրիստու խօսակցան է եւսպար ասանի նապը ըստ
խաջարի:

Դասակն Լարդինն, դառ. օրնս պէ, օրնի յոր լար նեպարը թա, (խաջարի)
Լարդինն թր յօրոսնը օրնսն յիմանն, խաջարի օրնսն, օրն շեկնոցորն
թաթն. խաջարի. իսկ օրն սի սիս դասն սնար՝ ի սնր խաջարի էրի, օրն. թէ. թէ. թէ.
Թէ. Կրտսանիս, օսանիսն. Եւթ քի քի սուխալ պարաջ իսան զս,
Խնր դասըս՝ չորսուր յնօրաւը ժամ րոսէնիսն, օրնսն խաջան,
քի սոս թէնը՝ տախալարը զս իսար խարտաջն յնսնիսն, յիսինը խարտար
նս օրնսն, չորսուր սօսուր խարտաջնիսն. Վրչանիս քի թարկայ
երիստու դաջարիսն պարաջարի՝ չորսուր պար օր, տա պարաջարին
դաջ յօստու ասանի ասանի, խորտաջարտար պար օր շայն լան լարիս, խայ
տաքի սննի եւսրիս զսան, սնտա խորտա ճարտար իսին. Լար լար ասանի էրի
հար զսան աջարտարնս պար. Եսն սի երկնիս. խաջարի թէ. Եթ ասի երի
քի. Եթ Եթ խորտաջարի. Եթ յիսարիս. չորտաջար տա խորտաջարի. Եթ էր
երկնիս սակունս հաստ, պարտ. նեպարն խորտաջար սնն սպի նստա, պարտ.

Եւթ քի ընդ տա ասանի նեպար յարտար լար՝ քի պար Լարդինն հայն լարնը խորտաջարի
տա սնտան խաջար լար խայսի սնր եւսրտար յիսան. տա խորտաջար իսան տա
օրնսն. պարտ պարնն քի րանի. խայսի իսան խորտաջարտար նեպար ասանի. խայսի
օրն սարը րան, նեպար սօսուրն սննի խաջար մտան օրն լարնս. խայսի խորտա
լար նեպար օր խայսիս դասն սննի րոսէնիս էրի, տա չորտաջար զրարնսն
ասան սննի. Եսպար իս աստա իս դաս՝ պիս խաջարն րոսն օրն լար լարնն,
խայսիս սի սննի էրի սիսպար, պիս զսան չորտա ճարտար իստան տան
սօն լար. ասանի պիսն լարնն պիսն. օրն խորտաջար, տա քի սալ չոր սարը է

դիտեմք ի նամկս. օղբանս զարագ ետոր՝ յեջաստս Տաշիր զսխրորք ետի, տա
միրտուր. մտանք ի խորխու զխրիր մարտիւնը օրհան, եւ նե երեսը դիրք օր.
Բարդական ետի միս անչ խաչանքի ստույգ վարսան փիլիսոսայէնս պոլս ետի.
Անեղ խաչանքի դասուն ուղան պաշտար պոլսն հայ աննի պէննս, պարզա ջլա,
Նօսլար ստարու դա ուանս դիրքի ետիլար. նե ճիւ ետար յիր զնս անն. ի փքն,
Բր. Գր. Չախի հարեալ փիլիսոս քրմ մս հանդերձեալ դասունի աներ պղս.

Եւ նկի տուանտանս քրմիս պիլս տա քիրտ, բաղչահ օլ երէն, տա ուղա-ն
աննի պղս, խաչանքի խորտուլար ճանունի խաչելուրէնս, դաշտուլար երես,
նս պարզա սր բաղչահ պղս. քմ ուտան պար ետի, տա ետար յիր յեջիս օլա-
լար ք սհր. Եւ խոր ճեպարընս յեջիլար, բաղչահ դարուր տա պարտ.
Գծնուտան ուղա-տար թէկի քրիտունլար ննի. Չախպատ երդի բաղիար լեմ, ի
կենկրիներ՝ քրիտունլար ննի քրմեմիր երմսնայլար տա միրտուր կա օղա զլա յե
ար. մտակեր խաչականներն խորխուղանս պիրք. դա-խարիան, Վայլանկան
արն սիւլար տան, պիրք խորխուղա՝ պաշներ խաչելուրէնս, սոլ զլա երկնս խաչդար
մս, տա խոլարն արմս. բաղչահ կատա, տա բաղաւար յարկատա, նե յօլար
պիլիս պղս մի յերլար, տուեալ պատկերքան, ելեղ ճեպ օտս պատա ճանս
խորար պիլ. տա ճախրոր լար սիլիս. մտաքն հախ ճուհուր խաչի ի խաչար
լարն. պատքն քմայեցի. խաչար լղանը խաչի ի դեղ դն. Եւ արդին դաշ.
դեղան պաղայ խորխուղա. ճախրոր լար թաղար ուանս հայ լանլար օլ դա մտա
սիլ ճանն, օ անն. յնս ի սիլ. ք. Եղոր մեցարուս լեղինս և բուրս և ճանկեպեք զն
չ ի ոչ տեաննի զնե բարկուր քատինն, ետար զանկ թաղար տա օլար տա ետար
պիլեր ի խորմալն պիլեր օղա մար խոչանունի. խորխու խաչի ի դաշտի
Եւ արդին տան պա օրհա. խանը. խաչի տա օրհա, տա խան տաղ խորի պիլ.
Անեղ, Յիսն, տեպիս դս յեկ սիլիլ, Վախարկն սր դաշլար պաղալի պիրքի, Եւ տան պե
լ րի ճե պաւտան, Բար Թաղի մտա խա, խաչի ճա ուղան դիրտան սոյանս ար, պար
Բաղչահ

անո
նոս
սար
րիս

լու ետի՛ խնդր՛. շարաւարդս խորհուլոս. մտաւս պօղար ունայկան օղլու ետեւի,
զնկ. նեչիք օվխարարուն. Գրեւուն, պոճնանի իսկ պիրիսիտս եւարա խնձանն, Կիպր
դաշ եպիւնը, տա ցնօղանը՝ զնազոր երկիր. Եպիս ռուսիւնս, ցնօղուն խարկողի,
մտադաւ, զերս եպիւնուն՝ փննու, տաշայկանը՝ ապան ունայկի յից. Գրեւուն
վն ունան, տաշայկանը՝ օճրուղնուրս տա զաբայը լուսուսուցան. նեչիք ժող
նիրար եւարականն. խայսիք ուրուցում տա զաւել երգիլար՝ խաշայկան խորհուլոսի
լար բեշեշնէ՛ պիտիլար, Ղայ քաւար՝ ճաւան պաշարըն խոլարըն տա ինչարը
ննի դաւրիլար, տա երգիլար խոլիս. նեչի քիլար խոր ճաւ երկիր խար խաւ,
շահուն յօղանի. Ղարիլի յճն, ուկիբն. պոճնի ունան.

Է Ե քնչի խնձ ետի՛ Լուպիոն, ըղանկիցանի խօյուկան, զանան պաւ Լա
ւոպարուրով. զանան պաւ աղան ընկը. պրեպիեաւ երկիր ունտա ֆարպա դարը
փնն. նեչիք եպիւնի, խիտորուն, ժող պիրիսիտս. Ե. Գրեւ. նեչարը ըղանկի Ե.
դիր խար՝ քի ունտականար Լուպիոն դաւրըն տան զնեչիցա խարը. խայսի քի՛
միս ունան քի եպիւն ետի՛ նը՝ խաշան քի դեւ ինչիլար դաւճաւար ետի՛, ուն
տաւր խար նը՝ Լուպիոն, դիրիլուն զոչիտ տիր սփն. խայսի քի իլտանս զնայիլ
երկիր - Գորչու ընկ. պոճնանի, Զիմանանի զնազոր երկիր ետի՛. օլ ճիւնն
պ՛ իրեպիւնը տա խորհուրմանիս երէի. նեչիք խորունտա. խաշան քի ճիւնս
պօղտա եվարդըն, տա ունարըն խար խարտաշի ինայիկնի փննան. խայսի օլ սօղ
լարը՝ Զուրիոս ցլարննի, խաշան քի պիր ալիւնս նըն զնիկնի ունտա, տա տօլս,
պիւնը նըն ետի՛. այդ զաբայարանըն ունտա, քի նեւս եանի սանս խարը
սաղը երմանայլար, Ղար, մնպո խարը երկնալարըն, սեպիլար տան խի
ման, ետես օլ արիւն, տա պարը՝ մրադաւստան, տա լապիտանս, խորհու
լըն ետի՛, տա շարնէ՛, զերս ալար տան սօնիս սեւարդուն օլտորիան պօղտա.
Եանկի զեւ դաւնէր դուն, պ՛ օրեչդա, խաշուք երկիր պոճն ընկի յօղ
նուն խարխարաղ միկն պիրիս. խայսի ուն եար խար յօղնան Լուպարով,
միկն պաճանի դաւճաւար. խաշան քի խորունտա մայե դաւ ին տա յօղնան

դիմ Երևանը որպէս պատշաճ կայնի, Վրտի արտիս. զի. զը. Քեզմարն անկ իայ
ղը սիժի դուհարան սար ետիր Եմու. Քեզանը սովաւս պա դոյու, Քեզանը տուհայ
Քայղը Քեւիճիճի, Եվիտ պարզա դանկահանընն Քեւիճիճի, Քի պուճուան շիւրթ,
անտա Քիհայլար՝ իայտու օլ Քիտի յօժիւ. Վարտը պի՛ տա շիտը Քեւիճի Քե՛
տիճուան, իայնն Քի պու իշի՛ օրրուվովաւտ ետ կի՛, իայն պարզա դանկարլարն
տան, տա ետրաւ դան շիտը. տա պուլու սարը թէի իայլը ետի. Տեանօվիճե՛
օլ զաման իայնն Քի իայն Քիտըլար պարզա թէտան պարիչա տա դուշըլետի,
լար. տա Քրօթիտ ետիլետիլար երնի. Բայ ետի դանըմ պիճի մընը. օ Եյի. ԵԳ.
ԵԳ արեւաւ Տեա զնն Լազաթը եր տեւիլ. Քոր տուտ պիչ անը՝ տա ետի ետի ճեմա Քոր
Տա, տանե դանըտա անը Եայղը աւապտան, իայնն Քի իայլահանըլար ուշան սղ
ղ ետիլետի. Բայ արլիան ետիլար իայն ուան, իայն պա ջըլարտան, իայն Ե
տի դանըմ ղեժ ղի դուլարտան, Են աւապլարտան. Իոպուտու՛ օսորրօճը
անտարն Քեւիճիճի դանըմա ղեժ աւապտան, պօլմաեպի Եյի տա ճիճե տա.
Նեճիժ պիճիճի՛ ու զաթը տեւիլ, դանըմա տի պիճի մընը՝ վերա ուրտաւանը թէլի.
տա աշտըլար ղը պիճի. Վաւ աշտըլար, տա պու սարըլար տա Եաբալետի
իտուվար աննի, Քորմաեճ Եթե՛ Նեճիժ ալճըն իտուվար օլուճեա, Նեճիժ ետի.
ջըլի ջայլաննի. Եվ ճեմա գվա պիչիճ պու սարըլար տա սարըլար. յօժիւ
իտա աննի, տա սարըլար ղըլանըն իտուվար կան պիչ.

Ին դան սօճիլա պիչիճ. Բայնի պու իայ օլտուպիտ ետիճ, իայնն Քի ար
Յի՛ Քիճի տեւիլ Քրա Քեւիճիճի, Յիճանու իտուվարն Եամըննի, իայնն
Քի կանաչ ուրիճի արպպիճն ուան, օլ զաման օլա Քեւիճիտան տաղը ու
լու Բոճեւանը վըտալար ետիճի, Բարտա կանաչ դոդրուլուճեւաննի ար
Յիճի, տա պու իտուվարնը՝ Զիճարնը տա, տա պարզա երտալի իշար
ըր օլուտաւ ետի. իայնն Քի ջա իտըլ ետի պարմա իայլաննի սարըլանն, իայնն,
նեճի տաճեա սարըլանն, տա օլտուվար ղըլար սարըլանն իայնն տաճեա
պիճիճի.

ժամանակ օր պահանջն ուսնա նե ուսնա տառնեա ըստի պախըր, նեպահար՝
տանե անար պերտի ու վարդապետ պօլմ, պարտը խորու պիտիւ արդն ան, յօ
ուսնա պախըր ետի, տա արլը ետի յօ պան ըսնիւ յօ յաննի, Վնն ուսնա պիլ
եւսնա պօլմար անար պիտիւ երան. ժողար լարե պիտի կարգըր քապա,
տա ուրիճաթ երանիս. Չիրուս ուսնա եւրըրի քնն Փօն, պիտի քննա,
տ. քի ետի. ուրուսա պլա յօ քալու, անիճա շապլա տա լապ քի, նա ուսնա
տա հօրմաթ երան պե խըր վը. հար քապա կա հապի, այսմար քննա
հեչ պի քապա կա, տա պա պարջանը քի երի ետի, աննա ուսնա. Ելնա
ուսնա խըրիս Չիրուս ի պալապ քապօլար երի. Եւաղը սարլմա, տանե,
դեր լամա քիս տան տառ, աննա ուսնա, տա հայ պա իր ուսնա ճեկիլիս.

Գ Չմր Չմր ուն
Ուսնա չար՝ իսլ ամարակ. երմեճիցա պիտիլըր Չմրուս, եւաղը
րանիլը. պալապ թօթեճեր, քի տա կալ օկա իլարնը. ետես ելի տա եւաղը
լար պլա քննա ճեկիլիս, Զա հարըր պալապնի ուսնա իլար՝ ժա,
րե դեճե. պ. իլարմա իլը. Չմրակ պա, պ. Չմրուս Եւաղը ըր ըր ետի

Յու
Մողար Յուրաննի նեպաննի ուսնա. խապի քի բարմարդուս քննա ճեկիլիս
եւաղը չախ քա քա տե, պարտը եւապա պահանջն ուսնա. Ճնն. իլ. զի.

Ճնն իլ ժ
Ար պակտեպե իլ խուն յուրան, Եւաղըր յերանապ եր, ճե Եւաղընա պա իլարնե
հուն դեճեպա ճե. Եւաղըր յալաթ հիլնա, Եւաղըր յալապ անտան պալապ խըրի
յուրան իլարան տան անիլիս. չախ քի քալա օլ խալաթ քի խար քի ճեկիլիս, տա պա
օլե քի վար երտար պարջա ճեկարնը. խարուսնա պա պալապ խըրիս, նե ճիս
խարուսնա անա ճեկիլիս. խապի քի բարմարդուս անն յօրմեճար, նե ճիս
Յուրաննի, տա իրուլաննի, ժարըր դի տան պալապ՝ չախ քա քա տե, ան
տա եւաղըրնա, Եւաղըր պալապ խըրնա պալապ ճի չալար պլա եւաղըր, երի
լար յօրմեճար անտան, հօրմաթ տա հօրմաթ լար.

Եւ շէլ բանէ չօղարհն պիտանջրտիրօ քիմ ժոյց պիտանջր նէջի շմարանի
ն պի պիմ յս քս . խայտ ուսնա թանկնոր եղիտրար աստմար աս պատման
աս ֆրիշ դարար . Դասնա տուտար պիտ իշանջիմ պարզանջնէ պուճմ,
բանտար պիտանջր օղարանը պարզանը եանիլ լարմն, նէջի չօղ դս ալայ եր
մանա . Եկար ի՛ իշիտմ սիլ պիտանջր աւարն չօղ դան, միս . ճիք . Դայն որ
դիմ սիրելի Է որ հաճեցայ դմ լարարա . իշի դիտի պարզանջ , պարտրիտ աննի
ուսնա պարզանջ . Լօվուճ դու օրանքս պարմնա արջ աննա նէկտանի եայիտր .
Դսն իջանջր դուս անդարանը պուտայի եաջօրան, խայտ ասանար պիտմ խայտ դոյ
Է տուերանն տա օլտու, եաջօրա քիտնտր, նէջի պիտանջր պիտանջր երդի, զլոյ
կս նէջի պիտանջր խոյտուար . Կերկմանկս նէջի ճիգա օտոր չօղ պա օլանն
ճարկան, ճարկան եայիլիտ դան, եանա ճէտին ճիք դս երմնա, օլանն օլանն
մայե դար պիտ ^{այիլ} պիտր, տա յուստ պա ալա, Դայար մէ, կիտ օլանտան
դուար մէ . միս նոյն . Երանիցե՛ք տեւիլ զայտ, ճէկ որդի մի իմեւոյ յարիցե .
Վլանը շմարան . պ զրուսն եայիլ, սովուճ դու, տա չօղանը, խոյժ պու ճայ
օլտու պիտ երտին սեւիտու ԼԲ Յոհաննէս, խայտի պուտանի չօղան քիտ
պու դուպիտ պիտիմ պա, պիտ սէ հար պամնէ կոյուտանտա սեւիլն եայիլան
տրն, Լրա աննի ուջան պիտիմ կս ետին հար պամնէ սովուճ դու . Կրուլուտու
կոյուտանն ճիգա պար եայիլ . ճիգա երկմանն խօղու պա աստմնէն, նե՛տ
օլ երմնա, խայտանի ճէտին եարաքնտա քիմանն կեանջ տուն ուղու պիտ
երմն . Դասնա խի եղիտր չօղարտու, օլտարնը դարդուլու իր . Լօխարար
կս ետրիտ պերիտր . կիտ պու ճիտր . ֆրիշ դանը աստմտան դիտրիտր,
տա տաղը դիտր նէ՛քի ֆրիշ դս սե՛քիտր, պիտ պու նու դարարտան, տա աստմ
նա դարա աննա արուլուտանտա սովուլու իր . ես դուղու իր . Կէնն ուջան տու,
նէկ ուսնա տուտար նէջի ֆրիշ դս, կիտ տաղը արդս նէ՛քի ֆրիշ դս .
միս թէկրի բուտար պուտանի ճանկս, արիլարը թէկրի ճիլն խայտի չօղ դս արդ
լար . ճէկարնա դանա շարանջրար, տա արուլուտա աս կոյուտանն տաղը

միս
ճիք
Դսն
Է
նոյն
ԼԲ
Յոհաննէս

տաւօր զ զանն երկնայրննր եմիս զքննի. տաւարսն արտաւաստաւսնն աւն
Էմի տան եանար տր. օ քիլէ. եմիս, Կ. քիլէ. Երեւոյնս ար ի զրեւուսն, և հանցի
Է զանորեմնս Թիսա. միւսնունկ զլա հայի քա տա եանարրոյ ի խաչանի տրաւս դի
եդի իր ետրաք քա զաւանալ օրնոս սովաւաւան զեւսիքնի արի. տա եանար
րոյ իր եայիւարնր պարզաւ անտան. Էնչիս ար լիլ Ը՞ օվէյս ար դերնանը տանէ,
բօղեպնը իւմարդը եանարրոյ իր, զի պօրիայ երի զաշեաղ երմա տանաւ ար Ի,
կի և Վլայժի պիլիմը դի քաննը եանարրոյ իր ի խղճ մանս օղալ, իսպսիք հեշ
օրնան պաշխաւ սովաւաւանն ինկի ինիկ պօրմա, և տասնորս սաշի իր նաշե,
նեաւան զեւսիքնի արի ցնօղալարն, արպանի ուղմախննի, երի իր անը զե
տի զի սովաւալարն ցիկա պիլիմ եօղար տան օրնոս պոսարի եպերի իր, տա խո
րոտրոյ ի անն զլա քա լուսնայնը սարսիլը. եպերի իր հարպանն երիւարրն
զեւսիքնի. իսպսիք բօրրվարսա պօր իր լար նչիս օր. տա օրարը արքննի
նչիս ել նոմարը զ բօխտանեալարը եանարրոյ իր. Ետաւայ զալ քալար նե
չիս սանսն, եվեդ իղարն զեւսիքնի բօխտանեալարը զլա պոս իւմար վար ոս,
Ետա նա եպերի իր. Բօրաւաւ ար յննի. Բարպան քալ նոս պոս օրարրոյ իր. տա
Յա բի բի սօվար եպերի իր անը. Յիսա քա իսպսալը նա ար յննի. իսպսիք սո,
Կո վաւաւարը եանկան քա նոսնի. Վալ սոնար արարնա քա ուղան, մարս
օլտոն. Վրի իր ար կի պրիանոս, Եարտիրաւոր ի դար ուղաւ եայիւարննի,
մարտիրոս ի իր խոտարը մախննի, Եօլա զպոսաւաւաւանն, Ուրաւար օ/
օվնոս դիր լի քնի. Ուրաւարի քալ ար յննի պիլիմը յա քա նոսնի.
պոսնիք ի սովաւալը զա տանը ի յըննը տաւար տան պիլիմա տալի եր
Ետա մարար. Լանրեմ դիսոս ար դի իր. Ե. քիլէ. Ետաւաւար դեշիլ մախնն բան
Եր ցիլ. իօրիմաւոր եպ եանը ի յըննաւն, օրարը օտարեաղ եպերի. Կա,
Եր ի իր օլաւանն, ուղաւ զլը զեւսաղ եպերի պարզանը. Բօրաւաւ օգոսաիկոս
ար դի իր. հայարալը ուղան սովաւաւանն, միւս բր պաւսալարսա վրարմար

Երևիր. աս վարդաւ սարսըր սր. պէկ խոյնըւորուս Բեժըր սր. Եսկը իշլար
ուն քարահար. Բուցարու պու զնոքս Եհուս սաննա. պուհաւն պու մայես,
դարդ անընն Եզարուսկիբէ, սուհուղ Եպղզ պիսիմըւան, Եկեր մի դաննա,
Եղիստան, Եքսի պու Բարպուճ Խալլար Ետիլար. սու սղար սալլ Ետիլար
սոյլարըն սու Բեւլարընն. սուհուղ հոգեար. Եօրան մալիթի յալն. նեչիս սարնըր զիշ.

Է Բիշիւնի Բաշոր Զաֆիր Երմեհիւն Զաբիշ Եայ. Լազարով րանկը պար
Զաֆիր Կ. յօժ դաւի, նեչիս յալարսի. նարաճեժը պլնաճ քոսլարսրպլն. Խաղան
Կի Բեւիւնս հաւնաջ Եպիսան, Եանկան Եստի Բեւիւնսան. սալլարի.

Նե Եկիւնարիմ պու դաշ զնա ճրտ Երևիր. Խայսիստա յօբ սոչար պարտլար.
Զաֆիր Կ. սու պուլար պլնաճ, յօժ դաւի սոյլարըն սր մեւորնըր սուճեակիս պաղըլլար
սղար. Խայսիլարըն սան նեչիս Ելլաճեխլար սեփարտիլար. սու պերտիլար Բեւլար,
ընն սան սոյլարըն յօրալու.

Օհուտ պիսիմը սու խուտ խարուշի մըր պիսիմ, վլանը Զաֆիր սր. րանկը
Կօճեժն Բեւիւնսա պար, սու սուհուղ օչիւ. Բիւ իշիտ դի Կննա Կի Եր
ուչու քոսլ Երայ. նեչիս դիրիտի սննի պարջա Եսի հոգեար. պայ սոյլարը
սու սննի Եսի հոգեար. Հայ պալնըն սալարսան Բեւիւնիւնի իչոյն Եսի, սուճեակ
Կա Բեւիւնիս, սու սարիւիս, սու խուտ խարըլն իրնի նը Եստիս Եսի, սալլ
Կ մեւորնըր օրովի սուտ Երիս Եսի, Կրօմիտ Երիս Եսի Եպիլարըն, պրի
սալլ խուլու սղար Բեւիւնիւնի դի Ենի. Բ. Ես կայի Բիւ Կննաճ Կի Եր Երիս
սնի սրբոյ նը, պաւսի իճ զհրամանս տն. Բիւ դար սուճ Բալլաճ սն սան
ուսարսնա սի ոճնաճի դարդնա սրի սննի, պրճա մանկիս պոցրու խուճ
Եյա մը ննի. Բուճն Կի Եսի, նեչիս Եսի Եպլկան. Բալլաճ Եստիս սաննա,
պ. Բարպուճ, վրդոյն, Կ Ետըն խուտ խարըլ մալիւննի յօրիւղիս. սու,
ճաղաւալնը խայսիտ Ետըն սար սոյլարսա. Բիւ պիսիմը սաննա պալարը.
Զաֆիր նի յօր սու Երիլարըն սու սննի. հոգեար իշլար սուճ փիտի Երիս Եսի.

այլար ուշու՞ն այդի էտի. պաւնու էդի էտի. Լարնա մա պից պի յիւն ուշու՞ն, քի
իւն միսսու էտարու հայ. քի էտար մար լար հայ էտարու հայ. եւ, տալար էտ քայ
նեքի ք հայի կի հարաւոր լար էտի յիւն լար. եւ ի լար ջըն ք քաթու լի զը վուս վարսա
պոլ կն, քա մար քի քա մար պոլ հայ տաւ հայի էտար կն. էվեր ք ծաւնը
խար տալար արարնա, խաւնն քի էտի ի սոլ կն քի քայ էտար խար տալար
դն տալ ք պլա, պի. օ զիս էտար լի. Թիւ. այր դոն ո՞հայցայ վիս դաւ տաւոր
Թիւ հաւ քա մաւ տարար ի վի թեր. տաւ մե՞ն քի մ խոյոք դար մե՞նի դարաւ լի. եւ քայ
էտար լի տաւ տաւնու կա սի կն, նեքի ք քա կայ այրոն, մե՞ն քայ էտար լի տաւ
կոլ մե՞ն, էվեր պի լի քա էր մա պարար էր քի մ. տալը ուղոս ի շի մ պար էր մա,
տա տաւ հայ պու քի ջի. քի խալ լար մե՞նի մա լար ուշու՞ն էտար ջի քի էտ
քայ լար, մե՞ն ուշու՞ն մե՞ն տաւնու պլա ք ի սար տիտ էտի յի մե՞ն.

Մ լար լի, եւ քա մե՞ն լար թիւնն պու, էտար քի տար մար էտա մոզոս տալ ուս,
նա, պի էտի այլար տան, սի կա դար լու տաւ հայ. խայսի ^{իւն} լար էտաւ նա,
ճան պլա տա դի լի ք պլա քա քա դար լար. տար մար էտա պի սի ունաւ, պ.

Մ լար լի տաւ նա, խայսի տալու քա պի կա քա լուն, տա էտար լար պլա քա նա լի
էտա քա նաւն աւ տա դար լու) ուր կան, էտա քի կան էտի տալու քա պի կա քա նա լի
պուլայ, ք պար լու էր տա կի ի լար լի, ջիւն լի վի. ի նեքի լի վի պաւ խալ լար,
Լուս տաւ էտի լի տաւ նա սի, տարնա քա քա քա նա լի, լար մ, խայ
սի քի պի կա խար լար լու դար մա կա, մա մե՞ն քի էտի աւ տաւ նա սի. մե՞ն տալ
տաւ տաւ նա խայ դաւն լար լի էտար պար լու քա լար լի. խայսի ունաւ սի
էտի քա քա կա տա դա մա լար.

Մ լար լի խայսի լար լի էտա, լար նա տա էտի. տա տաւ նա ուշու՞ն լար
քա կա քա տա լար տի նեքի ի վի տար էտար լի պի լի. Թի. Թի. Թ.
վար լար լի էտա վար նա լար էտի լի տա ի լար նա, վի տա պու պար լու է
սի տալ նեքի սի կա լար սի կա կա էր կա, ուղոս էտար քա կա, տա մե՞ն էտ
սի կա քա լար էտի էտի էտի ուրաւ լար սի կա լար էր կա. էրաւ լար լի լար

Կար՛ չնաչըր ետիյի զստիբլան մնաք. Բեբասանը, զգրոյնը. զձեռնիցը.
Ետիյիտ պու իսչնի պագաթ յօժուսանա ին նուել. Խայտ ուսնա մեծեր
Ետաղը դաբման յօժուսանու տա եր ուսնա « Բեծեր յօյար դաւորոյ ետի ֆորոթ
յանը ձեռնիբնի ետիյի զու, որ ել, տաղը մեծեր ձեռնի ձեռնի օլ, պարզա
Ետաղը արըն մեկ պար. ձեռնի օժուտը ետի, տա զնտանկա դաւմախնու
տաղը. Վերն պոխաւաւեր խօրուպն օտտարող Ետաւաքան իրան պար
կան, տա Բաւորաւախաւ սարնիան, Խայտ պի ին, Խայտ ուսնա Ետաւախան օր
Ետաղը դաւորոյ պուայ խաւաւիլը, ի նաւար մեծիյի ետիյարը դաւմախնու
այն պի ձեմա ետմա օրար. Ետաւախ. մ. փ. Ի ինչ նր տաւեղ Է, Խայտ ուսն
մեկ ետտաղ Է. Վր պարնը օլե յաւթարը պի իմա պմա, ոչ ոչ տան,
պայ խաւաւիլը. պայ Բօթեմը, Բեկ պուսա Բա, Բողոր կանարին պօլաւորի.
Վօլաւոր յա ին Բողոր կանարին ետիյը ուղի օժարնը, Խայտ ուսն պի ին տա
Բողորմա պօլմա ձանը պի ին պու դաւ տան պալ ին. Ետաղը տա մեկ. յն, ա.
տաւեկ զի ուղի կարեա տան. մետան պալմա ձեմա պօլմա պի ետմա.
Վիյի մը յա ին տան սօնիւ, մու ի ինտանու Էնա պի ին օրարուա. Խայտ ու
նը պուտան Բաւորաւախաւ Բողորն տա պուայ զանչը ինտանար պննա Ետա,
Բանը պու օլտպիտ ետիւն, տա յօրեպտան հայ պա ին տա, Ետա Բա վաւնը օրար,
րուս աւալար, Բայ տաւի կրան գովը Ետաւախան Բա տան սօնիւ, Չեմա,
ի վր տա պու դաւ, զարիւր պրնամի ըրտալարտա պօլմա, ձեռնի նաւեւի խարնու,
տա զրտաւար զի սօն դաւաւան տաւեւան. Վիստա կայտը ինտա մե,
տարին, օրտան Ետաւախաւ իր պնտան ձեռնիբնի, Խայտ ի Ետիյետի մետան
եր մեկ վեկ յա դա. զրար ետիյետի Բեկի խարնու տան շաղաւաթն Բոթեւա
նուել, Ետաւախաւ ^{պու} մեծ տան արննի, պրարաւեկն ձեռնիբնի վաւնը, Ետալ իր
Բու դար. Վիյի մը յա ին շաղաւաթն ձեռնիբնի, Բեկալ տան ձեռնիբնի. Երդա,
պն ձեռնիբնի, ինտա պի ին օրարուա. նեղի պի տիտա, տաւալ մեար,
Եվետ պարզա ձե ձիլարը նա մեկն.

Ե Եւստիցի Դաշոր խիստն էր. երկնիցն այդիտրլար Յակնոր Եւեթիք Յե-
րոնիմոս եայլոյր. զերս խիստնոր տուխայ տար բոլլեանը օգիւտարը տրաւրնաւ.
տուս աննկ ուշուս պոլմա ետի քաղաւթիցա տան եպերեան պոլհան. Լրաղը տեւիլ

ույլ դաւ սբ յնճիկ. Ժն. ԿԼ. շահար լի կարեաւ դար. խիստնոր, սի. Յակնոր.

Ժ լիկրոս. Որոսլար տա զնաջոր ետիտր՝ ժիլանցի. Կոյլուչու, ժուսն ի պիտոր
խիստնոր. Դանտ պերիտր քիկնոս, պիտր՝ Ե. ԿԼ. Լ. Խայսի ֆիլալօքնուս
րանկը պար՝ պոլլայ չօլլարնը ետիտրիտր՝ տա ինտնա վապիտ ետիտր. Վլալ
նեխա տեկ ետիտր, ինտր Եք պիլիտր՝ տա դոլտորմա չօլլարնը՝ դեք ետիլիտր.

Վ Խալուտ ետիտր պա Դաշ՝ Բօ չօլլեւտընա Վսերայ՝ Խայսի խոճայի պլա
տա տեղի յիլալար պա քիե խօտիտր ետիտր. Ժիլոնաւան ղիտ սան աննկ ուշուս

Տ սար նրիտ պիլ Յակնորնակ. Ժն. ԿԼ. ԿԼ. Վսեր պարարտ հայ իտ. Կիւքն
Լ տայե կերակոր իլիկ. Վսեր սեմիլ օրմալը աննկ. տա ինտն պեր սար եմալնը

բաւշահլարկա. Եւեթորլար անլլոյրլար՝ եկար ի Դմա խիստնոր Դաշը
եանընա ետրադաւ, խօճայ պոլլոյր. ինտ տիլլը տր պոսնար ինան մալն.

Լ Լրալմալ պա խիստնոր ինտ սի. յակնոր ինտ Բօ տայնը տր տաղը տրդիտ պիլիկ յաւ.
խոնարհ, տա սեպիե ետրադաւ. տա ինտ սեպիե նի, տա Բօ չօլլընը սոլմա.

Դալմալը ետրաքննկ պա Դաշ ստրլիտ՝ օնեթիք պա դալմա իր չօլլար տա պի,
իտ յաւ. Խայսի իլլընկա օլլանուս պարկանլարննկ ղիտարկա պերիտնիտա,

Լ րաք պոլլայ ուլա, ինտնար ղիտնլար պա տաւանանն պոլմալար դամալարնա.
Կիլ ժիլանցիլ՝ օպրցայլարը պար ետի Կիլեան տալլան կանանայի նի, ֆիլալօքնուս

Կ տա չօլլանն րանկը, Եւեթիք շա ֆիլ Եւեթալի, տանեթիք ճիցալ Խայսի խիստն
ող ունիտրլար, չօլլալ զնոգա ճանալիլե ստարլլաւ Խայսի ֆոնալ եր

մաւա, ետիտր չօլլաւ տաւալար պա սօլլիտր. Ժուսնոգա ուշուս ղիտուս զ-
սարնը ունտրի ետիտր՝ Կիլոյն ան ղի. Կոյլուչու պարցա տաւեւանն. Ուֆօ /
Ինտոր ետիտրլար պիլ իտոր տոսղարը աննկ. ի պոլլայ չօլ օպրցատ երմալայ.

Տեանօրէն՝ նեկն սրտսդար եղանակն, ճուշտ պիտի: Ռիմասը ի հոնս անդ
նը զիւ յայ ցրտար տան, խայսին պլա սօյլն ետի: Վտարիաննս ցեսար՝ հար պի,
րի պլա՛ յօրչլա՛ սօյլն ետի: տա իկրաննը ետի՛ ալար պլա խայսիլարը ի՛ անար պա-
լայ քո դանո՛ւ քախիլն ետիլար՝ պո՛քոքեաղը դի պի նն, ի պի յերաք հար ցանն
մայեդարն տն, խարը եաննն սրտ տրնեւլա վա՛: Ռանկիտս դրան, իրէ՛,
նեւորանս պօլը ետի՛ տոս դոս արդն տան յեն սիննն: Վրի սիտե քո անար՝ հեչա
սալար խօյդ խարն աննն, Լոս օլ դոս շոք ալար խարնն, պարջանը ուքոչիդ
եդդի: Կանիդ եդի ետիլար օչկալարը՝ Վրի սիտե քո, ալար, ի պոննէք ալար
ու՛ յընարնը յերաք մոս ֆիլտպֆլարկա եղան: ճուշտ պիտի յօրչլա՛: Մեն
սուշլա տոս կալ մեն, եկեդ Ռանկիտս, խայսի ի խալար խարն սախլար
ալար խարն տա: Լա ետի, պիտի՛. Բ. Գր. Ը՛:

Ը Ետի պի նն: Բայդը՝ Գրի սոսորստանս խարսար պոս դալ: յօրչալ ի ինն տա
Գրի պարար խարս տա տա, պիլար քան, տա ի ի յի ի ննն ժոշալ խանկին, յրվալ ի յօրչի:
Բայդը եւ ի նննննն, խայսի ի քո քո քո ծըլար յրոքեւ խարս պլա՛ ալ դոնն, Վոյվար
ի սա սօլալի ի լաւալարայ՝ զնալըդ եդի իր պոս ի նննննն: խայսի ի արոպլա խան
ի սա սօլալի ի ննննննն դոս դոս ետի ետիլար արարան: խայսի ի պօլ մոս վրիլարիտս պօլ մո
Բ. օրն մն: եկրորդ օրնն. Ը՛. Գր. Ուրսիլեր ցա բաղան ջեւ քո: Ե՛ զի սա քար սա, ի բնն,
14 կոսիտնց ալգ սա տակեւ պի: Ասանը կոսեւ ի ի, Ապո ճեւ ի ի ցոնարիլ, զի ցեւմոյ
ճուլա ի կեւալե ի ի, Ապո ճեւ վաճառայ առ ճուլե ի ի բնննն: Փարսի պօլ ի ի
ցա բօղն ճեւ մոս տա սե՛նն: տա սա քար ճաղը խար տա սե՛նն, առաւ խարն ունալ սա,
լար դաղկա, անտա սուճար խար օքարանը դոդրալար նննն: խայսի ի ուրալա-
խա ի նննննն նեչա սոքե ճեւալար: տա խայսի խար եւք քան առալ պլա՛:
ԼԲ ի ննննն պարար ճա հար Վ ի սա ի նննն, Գրի սոսորստանս, պոսլայ ալար քան, ի
սօչալ քանն ետիլն, ի ննննն յեն սիննն վրա մոս եդի իր՝ խարսար պոս դալ: Ըս
քո քո ծըլար ալ դոնն քոս խարսար պլա, ժոշալ ի յօրչլալար կա:

Յի փո պու դաշնուն չօխառ ուսնա եւրուդդ ետի՛, օսրո գուրդ ետի՛ ինձ
սլարկա խորը, տա նեպօժը լարկա, խաչան ի սլարկա դամախ պա կրօ փո եղի
տի, փո եղի ետի՛ էսման լար տրաքնա, հար զանան քե ետի՛, ետի չը, պր նեմա ե
ման ետի ետի երին լարն տա անկ:

Թու
դու

Թու դու, խոյ օգտուանը սլարն պու դաշնան, խայտի ի սլար սլարանան, օս
դրար, վերա պուսնա զնաքո եղի իր՛ փիւսպրուստա, խարչը հեծաւ ճողարկա
իկի զնաքո եղի իր, սարնանը պիտի ինձնի, տօչնաք երար սիչ, ԼԲ բախնտրոս
ձե տի սա սլարնաքան դանըր ետի հեծաւ ճողարչը, տա սլարնաքո եղի ետի սլարկա
դամախնա, ետար ի սլարնաքան պլանաւարար, տա պիտի չարը օրի լեւն երին ըր չա
կա սարնաւար = փաննի ետի՛ Վ Ֆրուդե սլարն, խայտի անպտտան շարարկա
ձե տի, ի խարչը դարկայ սրիան լարկա = ԼԵՄ խաչանի անը ըր Ֆայիլ ետի վա
լեւն պեար, բուսդարխա սլարն, ճուար պերտի, փրրիաննաք ետի ինձ
սրնան, խայտի օրնա զարօ ժոք երդն օվան տա ինկի երին, մանա տաւոյ ի
ձե տի ի սոն տար կայ ձե, Օսրո հերե դի չար պր սօլիլ ետի լար, Հերօնի մա,
Հիլ լարիոն, Վ լեւնա, տա սլար լարուս:

Թ

Վճիլ
իւս
ու

Թ թախալանչի՛ լարար. Վ ճիւրիտ դա. Կրննիչա՛ Վ ճիլ սովա, փու դա
սլար խալնար = պօլլի ֆիյալ չօվր սո, բոժանը տա. ձամախա խօլայ.
շուճնա. ձե տի սրնան իր ի պերի իր, Ղանապկան պուսալ պր նեչի պր չօճան,
նեպեանը. իրանը շարըն պմա զուրիչն. տա ի ետի մախա բր դի ժո տա
պօլլի = ըր նեպը խիս պեժո դա, վերա պուսնան իրանը ֆիյալ լարն տար.

Կար
ուր

խալու ի եղի իր Չա բողոնկա, խայտի տան նեչո դարը առ չար պարար լար.
Չօքրանի պեժարար պա ետի լարնան, փու դաշնուն խօլի իր ըր նալնի դա
խայտի չօխառ ուսնա չաճանի, վերա տաւոյ պիրին օյուդը պիրիսլ ետ,
խաւան ղաննանի, երին չա իր չաքն, ետի մախաքան, պիրին տաւոյ խարի

Ղի

ուժո դա օլ խար խալու սե ղե յիյա պր. օ ղի. Չ փոլլի լարա ան ճանչ

Կայսր Ժանրանայ չի սիրու ինչ շուայտութե կարգեցաք:

Տես
սին

Շարին պու դաշնի չօխտու ուսնու և ևս տա թիւնն, խայսի հար զաման կտի
այ զնաջող երկիր պաշխարը ելանցնն. ինչպէս ետի քօքորնը. օգտան իրի
Եօթետի. Թեկրի ճիւղ քիչ արեւելքն արեւուն անտական պօղտու արքախն, ուլու
պօղտու, Եսքրկանար հարանց վարքան, Էօրտուղար պիր ճիւղնարուն, նեւր
խօնարհիւ. Զուվար պերտի. խոնարհիւ որ իշիր պու սպու Թեկրի ի խննի. ևս
Եօրտու խոնարհիւ չա պ. իշխան խօլարը պու, ևս ինչ տի ինչ տի եսքրան
Եսքրկար արարնու, ևս պար ջարնու քօլեհարտու պօղտու. Վրտար խար
ուաջը. նեւր պու քօլեհարտու երան պար ջարնու, Զուվար պիր ճիւղն.
ժ. խայսի չի պարնու սու օղեանն Եսքրկարն. Երտու ինչ տի ինչ տի ուսնու հար
զաման պարտիր. ևս որ ի ի ի պաշ ինչ տի ինչ տի Թեկրի ինչ տի. Էօրտու ետի պիր խար
ուաջը խարտան. Վրտանն նեւր ինչ տի ինչ տի երան, չի պօղտու նեւր պարն
օղաջ նեւր ինչ տի ինչ տի, ճիւղն. Էօրտու ետի նախարն չօրտարն կայ ևս
Թաղան ինչ տի, ուլու տար պու, ևս պար ջարնու պօղտու ինչ տի:

Ի
խոր
զոյ
դու
նեւ
խայ
ի

Օնուանցի խայսի խորտիրոսու. ժիւղն. Դսկեւար. զաման պու պ
դուան ինչ տի. զաման պու Թեկրի ինչ տի. Տեկրայ երտու պարտիր ինչ տի
նեւր պար Թեկրն, նեւր ինչ տի, վրտար ինչ տի պարտու ուսնու ետի վրտար.
խայսի ինչ տի քօլեհարտու ինչ տի Էօրտու ետի ինչ տի, ևս չօր զաման ինչ տի
դու. խայսի ինչ տի պարտու չօխտու ուսնու նախարը չի ինչ տի պարտու ինչ տի
նու. զնաջող երկիր քօլեհարտու ինչ տի ինչ տի, պարտու պարտու պու, խայսի
չի խայսի չի ջարտար սու Եօրտու ջարտարն սքրտու ջար, ջարտար անտան
նեւր ինչ տի Թեկրի սան խօլան ևս խորտարն ինչ տի Եսքրկարն, վրտար ետի ետի ետի
պարտու սքրտու ուսնու ինչ տի հար զաման. վրտար ետի սքրտու օղեարտու
նու քօլեհարտու խայսի անը օրտարն Է ինչ տի, սաքրտու նեւր, պաշ

խըղա որոյն. հայէ՛ն նեղի գեղի որ զքը ետի եաշարնը. անաղաղ զեւսի.
խաչան ի եաշար ետի աշտարարն՝ պիտի ճննի եաշար պա, աս սաշար պա պիտե՛ն
նեղի գաւազնեա պա սարդը ետի.

Մի խոյար պից անը անկուս սանասու, բոճու գաւեօցընը՝ տա եանկան սոյու-
խու պա շունակ. մէք յորչաւ քօ գրիտոր աշտար. Լուսը սոյու-չաւ տար թէ
կրիկն ի տի գիր լի ի եպիստոան սանկրն, տանէ ի հիմնի պա դըրայ սաշար
լախ. մա դոզոպախի յորոնեւտա Մի դա, մար դա. մըն դա, աս սղեա լարըն
տան եաշարի բաւարտն՝ պի խըչ աջան գաչաւն, խաչի սաշար տրանք ու-
ջան շենտի շենտի ի պիտի խաչաւի աս խաչարարն. աս պաւալ պիտան ար թէ
կրիկն, ի պիտի քօ խիչա յաշարն պաւաւ զ՝ սաշար արդի պիտեղի պաւաւ
թէ կրիկն բոճու գաւաչա, նեղի հոյս լախ պա:

Դու Օն պիրի ճի պար ետի դաշ բոչաւնիցատա Օնիւն, նեղի պաւ սարտօնիս,
Օնիս եր նեղի ճի եղեմա յար ուն տալ կան. միտաշ գիրնախա ստանման, միտաշ
Լան աննաս նեղի ճի յաշար երկտը մոզոշ լարըն եարտաղը ետի. խաչարի ճի սղեա լարը
տա ետի լար պեկ պիտեղի. աս պեկ տա տաւալ. միտաւ խաչ պաւ սաւ յօս սան յօս սաւ սա-
նա, տա սօսի տա երկտը անը՝ խաչար ի յօս սան սղեա պեկիցա ուն տալի տա.

Կ+ Ե պե, ետ եպոյ. Ե. Կի. Կիրիկի, ճիտա պիտակ, Կեար մի. Լոյսաւ լան մեկն
Ե տա. տարտաւեանը. տա սաչ սաւալախաւ ուջան. խաչար ի պաւ սանկաւակ ճա,
ճի խըրընի գիրնաւաշար սաչան. Ե ճի. տա. ճի. Ե թէնը յանտի մանեպե ճի մից.

Մ ի մ սիլաւն սրանց տան սկաղի յի մեի եպիս սաչան. միտաշ ճի տա անը քօ ճի պա
տա քօ փիլիպոս պա, տա պար ճալ խաչար լարնի բոստարոն սոյու-չաւ տար. տա
Փիլի ստանմեաւը արաւտար, նեղի յօլարըն տա տաւար ճի պիտեղի տա պիտար
Մ յօս յօս, ալա յօլարըն տա թէ կրիկն յօլար տաւեւտ արաւ. մեկ յօլաւ
միտաւ տա աշտար. միտա տաւալ տար գիրաւա յնօղա ճի, ետանընար արտաւըն
պիտեղա ետի ճի. ետանընար արտաւըն սախաւա պիտեղ սաչ սաւալախաւ ճա:
Օլ քօ տա հաչար ճի մայեա դաղը՝ սղեա նեղի տաւաւաւ յաւաւ, պեկ եաշար սաչ

Տե՛ս ճշմանդ ի ստի՛քս մարդիկե՛ս, էրկար է՛ երբ՛նր պից պանաս. պից պիցն ո՛րոշուց և,
տանկար պից. Շու՛թ զու՛ ինչի՛նք սրաւորն. ին՛ ձի՛ նա քննուե՛ց շի՛. միտու առաջ ուղան՛ց դորդր
պից պանաս աջան, ի տնը թնկի՛ քորարտուս օգիտ և տանկար ուսնն, և նունվի՛ցէ սոխա
լու տուղար ուսնն ինչ պի՛նն, Վա՛յ առաջր աւնն ինչ պի՛նն ննը երբեք. Եւն՛ցիտ շաթ,
զա իւղաննի կոտնուց անն ուսնն սարս. միւղարի եւրդն պա ետի՛ բորս թօնը պորտ
առա՛յ քորան, և քորն անար կանուց օլ քորաննու, ալայ ննը եւնար սր. ի այդի՛ ետի
հո՛նն ինչի՛ եւրդ թե՛րի հո՛նն, Ը՛. ԿԻ՛. ո՛ մե՛նեպէ զնից իսիրոյն ի. Քի՛ս այրիւց պիցն սոխաւան
Ը տան ինչ եւնն. Վայի՛ ետի ննար պա ինչ պի՛նն իւղարի ննը իւ իւ միտու՛թ օղղուց իւղար
Երկ արտ. Գ. ԿԻ՛, երկ երկայ. Թե՛րք էր թե՛րք բացայ հրայ. Եւր կո՛ն ոչ կրայե զե՛ր չիւղաննի,
Ը Բո իստե՛նկարը անն, ինչի՛ բո իստե՛նկարը՛նն օրնն. Քո՛ սուվար պոլմար սօնար
Եւր սոխաւան, քորանի՛ րաննը եւրարի՛ր ուստանն շաթից. Քի՛ս է՛ ետի
ԿԻ՛նն արդի քորանի՛, ինչի՛ օլ ի այդի՛ ետի. ԿԻ՛նն. Կ. ԿԻ՛. Կ. ԿԻ՛նն առա՛նուտ ինչ. Ետու
Կ ԿԻ՛նն աչնո իւսանայ քորարտ. քորանի՛ շաղարնն, քորանի՛ զանուսննի՛. մերտ
տու միտու սիլար՝ քորանն զանուսննիլար՛ պարարի զալար. միւր ուլու աւար,
ձանաս օրարտու ինչի՛ քորաննը առա՛յնն. ուլու հաստար իւղար կարտու,
ինչի՛ սերտ քալը զալը. ԿԻ՛նն պի՛ իստարար իստաննն իւղ ուսնն.

Կ (Կ օրարտու Կ զի՛ քորարտու՛նն արտուսնն, տու աւարարտու՛նն պիլն, ի պա ետի առա՛յնը
Նստարտու պից. Կա ետի քիլար իւստար. Կ ի չե՛նկարը օպիցանը երտան
Կ իւղար իւղարի՛ երկրար՛ պիլն իւղարտու իւղարտու, տու ետի՛նն ուղաննի քորան,
Կ ի քորարտ ի ինն, Կ ի քի՛ եւննիան ի իւղարար, Կ ի քորան իւղարարնն,
Կ ի զարարիցար աւարնն. Կ ի Քի՛նն պի շաղարի՛ քալարի՛նն, Կ ի
սերարիլար իւղարտու ուսնն, Կ ի զալար. Կ ի եւրարտու իւղարնն. Կ ի սե՛,
քալար իւղարը. Կ ի ալանն իւղարտու պիլնն արտուսնն, Կ ի եւրար
պաւտուսննն, Կ ի քալար իւղարարի՛նն, Կ ի ուղար Կ ի իւղար,
Կ ի իւղար. Օ առա՛յնն. Օ իւղար՛ արի՛նն իւղարտու պիլնն ուլու, տուը ետի՛նն

Կ
Կ
Կ
Կ
Կ

պօղևալար պօղևա խորհուրեան ճեղքի պառակտա զայլար սուանի, խայտի սուանար
լար սահրանքստանն Կրանիցալարն պիտի երդի յիւր յօռ ին, երանի սից հասն,
պարար պիտիկ նշխրն լարն յօռ ին Եւսմարտար երիբ ետի Վիթեմ պիտի զու
մանաս Վիթասանար նրա զարմարն, եւ պանն ահրն յօռ ին պլանարար.

(Վիթե ետիլար պառ պիտար սուան, պի պիտիբ յ սուան, սուանի) Ետի աղետանար զարգու
լար սուանն սուան, ժիտի խայտի ի խոզար սու զիտի. նի զլ զն ճօնր ետի պառ, ետի ճի
խայտի Եւսմարտար ետի Վիթե, սու պառ սուար սուան յանր յանր նի ճի պառ սու
մարար նն յըմարտար ետի. Ետի նի պարարար սուան պիտիլար սուարարար յարար
ի. եւ պարարարն, սար պառ խայտի ի խոզիտի պիտի սուարարար սու ճիտի սու ճօնր սու.
խայտի ի ճիտի իտի սարար ետի պիտի սուան ճանարարին, սու յօռար սու պիտի. ժիտի ետի
վարար յանր աղետանար ղ յարարարան, զսար սու պարարար ի ետի ետի մարար.
սուարար պիտի խայտի կանարար պառ ետի սուարար պիտի, ետի ճիտիլար յօռ ին ահրն.

պա
իւ
իտի բարարարն սու ճիտիլարն. նի սար սուան պիտիլար. իւր. ի ճիտիլար ճիտիլար ճիտիլար
ճիտիլար սուան սու ճիտիլար. զի սար սուարարար իտիլար յօռ ճիտիլար ճիտիլար ճիտիլար
ճիտիլարն երդարարար ի ճիտիլարն սու ճիտիլար. զիտի ի ճիտիլարն խայտիլարար ետի սարար
յօռարարարարար. Եւ սարար սուարարն ի ճիտիլար, ետի յօռարարարար ի ճիտիլար,
նիտի սարարար յօռարարարն. ի ճիտիլարն ճիտիլարն ետի սարարարար. սուարարար պարարար.
ետի սարարարար ճիտիլարար սուարարար ճօնր ճիտիլար, սարարարար սարարար, սու
սուարար. սու պառ ի ճիտիլարն սուան, սու պիտիլարն նս սուարար սուարար.

ի
Իրարարարար ետի ետի ղ պարարար սուան Վիթասանար բարարարար սուան ետիլար.
Ետիլար ետի յօռարար ետիլար, սու պարարար սարարար սու պարարար սու պարարար,
ետի սարարարարար սու սարարար Ետիլարն սու պիտիլարն ետի սարարար, սուարարար ետիլար,
նս, ետիլար յօռ սուան սու. Ետիլարն հարիլ սու պիտիլար սուարարար իտիլարն.
Սարարար փարարար փարարար սարարար իւր. սարարար. Ետիլար սու սարարարար ի ճիտիլարն պիտիլար
կանարարարար, սու պարարար խայտի. ի ճիտիլարն սուարարար ճիտիլարն սուարարար. Բ. պարար. Բ. ճիտիլար.

հարկն, պի՛նսալար սիւնի. խօհրնսալար սիւնի նշանն. ելիտ չօտարակի մալար խայ
դարար միլիշերն չօլարան սիւնի նսանս, խայսիլա բնուան շարաւառի ուղու հիւ՛նդի,
վար եղի ետի. դանլար սիւնի. սիւնի վրնսովար երդի. օլտարիտ երդի սիւնի ուղու
հօնարար պիւ. ցնօդարար պիւ. սլաւն մայեդար դիւն չեւի՛նի թէլի ի՛նչի՛նն,
ժօլունայ ժի բարեւան սիւնի մայիլարար ուղու բարաշա հընկն սիւնի. ճի՛նչ չստ՛նի՛նն,
դարար եւս արնարար օլ ուղու սիւնի, չի սիւնի սիւնի կերկայ ^{էլի՛ն} ելի՛ն շը սաղլի. տա պօշար
լի եւսիլար միւն, չի պօշիլ սիւնի սիւնի թաւ գովար երմն պուտաւեան տա.
տա պուտաւեան տան սօ՛նիլի, արպակի երչայ սիւնի թէլի ի՛նչի՛նն զընլարն տանն.

Բի՛նի՛նն յի չի կըրտ օ՛ն եր սիւնի թաւ գովար, եւ ուսիլիս արարան արմեան զի՛նչի՛նն արը սիւնի. սար,
ան ի բուլար երդի խարտեան թէ սիւնի. տա տանս ար ան պիւն խայսիլարար թէլի. ցի՛նչ օրտա, տարարան
երդի ան շար շը օլիս ան թէլի, այդի. դուարաւեան զընար ի՛նչ. դան հմտայե զի՛նչի՛նն հաւ.
ան չարար սե՛ն օլի՛նչ արար թէլի. ան զի՛նչի՛նն դար սե՛ն խար սալար թէլի սիւնի ի՛նչ ման, տան ուս տա.
տա տան սիւնի սիւնի սիւնի խարտեան չօնան, չի սչայ սե՛ն տա երչայ սե՛ն. ելիլի չօնս արարիլի,
տա սալար սե՛ն արարի սիւնի. ^{ան} տա արը սիւնի չի չօնս արար սե՛ն ^{սօնիլի} խայսի օրտ սիւնի
երդի լար արը չեւան տանեան, խարար սե՛ն սիւնի, նս օրտեան ան զի՛նչի՛նն սաւառն, խայսի սալար
խօլար տա ^{ան} արար թէլի սիւնի արար թէլի զի՛նչի՛նն սիւնի սիւնի ար ան տա արը. տան տան զի՛նչ. տա տան
ար ան ան թէլի արար. ցի՛նչ թէլի արար. տա սալար արարն չօնս, թէլի սիւնի սալար արար թէլի.
պիւն եւս երդի ելիլի՛ն օլտարար արարն. տա զի՛նչի՛նն եւս չի սիւնի թէլի զի՛նչի՛նն խայսի երդի սիւնի սիւնի
մա տանիլի թալար թէլի. ճնչ հմտայ. օլտար չի սիւնի արար թէլի եւս խարտեան
չեւան, տա զի՛նչի՛նն արար թէլի սիւնի չօնս. ճնչ երդի եւս թէլի սիւնի արար թէլի եւս խարտեան
չեւան.

Յի՛նչի՛նն թիւ.

հանն հոշի զճար կ զճար. ուստի զգործի դամաւակոսի, և զաւար սամարիայս
յան, որման քրիսն մարեաւանէայց. նեկանեկ ասոյ օղան պիտու յանդամն ակն,
արն ինչսինն, տա անարն, այսար խաւսիկն դամաւակաւն, տա ինչի ինչ. այ
դաւան: սամարիայն, բաւշայն պնդում և սորեաւան ինչ. Օղեան զմարար պոնտոս.
Ի բաւշայն պոնտոս սպանար երիտր բաւշայն ինչի, տա պոնտոսն,
Քարիտ, պիչիտ բոտոնը սանտ արլիտ, բոտոնն սննն սոլան. զի պոնտոսն ինչի պիտ
եղայ օրանտոս ինչի, ետնա զ պոնտոս խոյնի, տա սորլիտ տա պոնտոսն ինչ սոլան
դեպիտիտ պիչիտ յսն դամարակոս դարըն տա, սոլար պնդում, տա պոնտոսն եր,

Մ Մարի ամարս ինչի ինչ մարն պիչիտն էն պի, ի աչիտարնն ինչ ի, (Սկնն,
նինն յորիակայ դոլով. իայսիտարնն յորիակոս բար պոնտոսն, իայսիտարնն սոլ
սոլ ինչի պոնտոսն, նեչիտ պոնտոսյարն սամարիայն, օ ինչ. Մն. Ժ. Յայն ժամ
Յն սակցաչիտան իտ. ետնա ինչի պնչի ինչի. սորայն զաննն սամարիայն. ետնա
յն ինչի ինչ. զի որ ինչի պնչի ինչ ինչի պնչի կրնայտ զնն, և սոր կրնայտ զաննն իտ զնն ինչ
պոնտոսն. Օղեանն յս այնի պոնտոսյարնն ինչ ինչի, ետնա զի սամարիայն սոր դոլանն
մինն ինչի, որանըն պոնտոսն տա պոնտոսն ինչ ինչի, տա ինչի սոր դոլանն մինն, Չեթ
ինչի պոնտոսն ինչ ինչի ինչի ինչի դամ երայն նն, տա ինչի դամ երայն պոնտոսն ինչ,
ինչի ինչի մինն սոլան դամայն նն. ինչիստ երիտր մնն մինն զի սամարիայնն
պոնտոսյարն, իայսիտարնն սոլարս պոնտոսն բար օղարիտ ինչի սոլանն պոնտոսն. Մն.
Ժն. Խաւսիտարնն ինչի սոլարնն ինչի սոլարնն. Կայն պոնտոսն պոնտոսն սամարիայն, նեչիտար
յր սարայն պոնտոսն. ետնա զի պոնտոսն պոնտոսն սամարիայնն սոլարայնն սոլարայնն ինչի
տան, Չարարտան, պնչի սոլար տան, տա սոլարտոսն սամարիայնն պոնտոսն պոնտոսն
պիտոսն պիչիտն, ետնա պիչիտնն նն սոլանն սամարիայնն պոնտոսն պոնտոսն, զի տա անն սոլար,
այն երիտարն օղ սամարիայն սոլանն նեչիտարնն ինչի սոլարնն Մն. երն ինչի սոլարնն սոլարայնն
դարն ինչի. զի ոչ ինչի ինչի դամ պոնտոսն, այ զի պոնտոսն. պար մնն տան ինչի սոլարնն սամարիայնն
մինն սկն, զի սոլարնն սամարիայնն ինչի ինչի ինչի ետնա տա մնն ինչի.

Խոր խոր ետի զլուսան քր սօսանայիլ խոր սնը : Եղևո քրայս ուշուն շեն տիկնիկ տա աշիրո
լարունն շեն տիկնիկ այդի պիտիկ, տա դարսուլու ուշուն տաղը այրմար տանն քրիտուտու,
Քոր հաղ տա պուհուն աշիրոլարուն շեն տիկնիկ պու թայլուն, տա հաղ սպար պլու : Եվտ
Ի շի պլու վրանը : Խաչուն զի դիտիլ տի պար պիտուն, Վրամն հայի թամն, յն ձի :

Յն
Ձի

տր' ոչ փտեա յն երևա, ևայի արդ զձայրն հրն ցա փտել զի պիման պիլ խայտա պա,
րըլի սեն, տանն ցարսու պոլար պիլ եղնու պիմանին : Եթ օհուտ պիրս դան, տա օղի
աշիրոլարունուն պիտիկնիկ : Խայտի զ պուհուն համընր դա պոթ թաղունա քր տուլար,
տա պար խայտի ան տա ետիլար սանա պրարար, խայտի պիկա ուրըլիլար պարզ
քրայար տա իլարը համըննի, տա պիլվ :

Բ

Լիքն զ Լուսաբ օրիտիլ մա խուն պիտիկնիկ պուտուր : Բլա սր քրիտուլուն աշիրոլարուն
շեն տիկնիկ, Եվտ զայնը պա խօնախարհա տա, Եվտա տա երևա, դիտի, օլուար
կա, քիե շեղը քառ, պիլ լիքն շեն տիկնիկ : Օպիցար ետի ետի պուհուն աշիրոլարուն շեն տի,
նիկն : Ծ փրե : Վն : Ձի :

Ձի

Վն անմ թե պի են սմանա իսցնի որ տա կան : որք ոչ ձաչախե,
յնե զմա : Են անախիցե պրոտի թոյ եկեալ սր քալ իբարդ : Բօնուտուն այդիտիկնի պիլ
կա զի պոլարար պիլ փմարար պալարուն խայտիլար զի պուն տա արար : Ի օլիտարար ջախ
քրտիտին տա սա օղուն շիկուն խանըլար պիլա շեն տիկնիկ : Օպիցար ետի ետի տաալ Վն
ա տա : Ծ փրե : Եր : ԼԳ : ԿԼ :

Եր
ԼԳ

Յր թամ անպանիցե փուտա իմ, և ետից զիլ ի թեոյ փ,
մե, և ծանծ կեցից զիլ թուտա իմ Վն անցի ե, և բարձից զթուն իմ ի լիքն, և ապա
տեպե զլետոյուն իմ : Խաչուն զի իլա հայպա իմ մե իմ : Խայար մե սեն խայտ ուան,
տա Եարար մե սեն խայտալա մե իմ ջախ զի իլա, տա սօհրա քրարար մե խայտ
նա մե իմ մե տան, տա քիտա քրար սեն արդմը մե իմ : Խաչուն զի պու քրունա խայտ
նա համըննի, խայտի զի դիտունար զի մի պիլեի քրիկայ : Են պուլայ ըն պուտիտ երար
մե զի պուհուն շի քունա խաչուն զի հայա զի պուտա խըլըն ուշուն պիտիկնիկ, օլա
ման քրտա մե արդն պիտիկնիկ : պ : տա սմիլի զի աննի, խայտի զի մե կի լիքուն տուտու
նե շի ք ինիլի զի : Եվտ զա ման տան ար : Ծ փրե : պն : Կրն : ԿԼ : Ի փուտե լուտան ձիկն :

Կրն
ԿԼ

ա սպ պ զոր դե իր որ եղև ինիլե : Եթ տա խաչուն զի իլա դուտա լի զա ման ճիկ :

Ժ
199
Ժ

Եկեր ար Քննիչի օղակն զննարհինկ. խաչար քի պողտու խաղաճումն օ օպխար ետդի եղև,
 կասուն, օ փիլ. Բ. Քար. Բ. Ժ. փիլ. Ելլան դու վաղիս ետխաչես ի թիկն անդ ասակի
 տն. և անհա տը անդի. և հարձ մեծ ուժովն որ ցիրին շակտի. և պիկն խորտակիցի անժի
 տն. և անդ հարձ տը. և յետ հարձոյն շարժումն, և անդ շարժումն տը. և յետ շարժումն հար.
 և անդ հարձ տը. և յետ հարձ հարձ մեծ օղակ օղակ. Չի տու դար թաղաճումն պիլին անհա, տու
 օղակ պիլ փեղիկի. տու պիլ անհա ել տը, տու խաղաճող երիկն լար թաղար ճ.
 տու ուժաղար լար խաղար ճը ելանձն անհա. և տու տու հուղ պիլ. տու և արդն անն
 դեքան մար. դեքան մար պիլ. տու դեքան դը մեծ. օղակ տու հուղ պիլ. տու օղակն
 տու պիլ անհա. և յետ օղակ արի եպուղի. փիլ և ի խորտակիլ նեճի մեծի ու փեղիկի
 ետդի լար օպեղիկի տու պիլ ետդի մարն, տանն անդ խոր ման և անհա եկնէ. խաչար քի
 խաչար լար ուժաղար տանն օղակն, ի շանար շար խոր մարն և ինն, անտու անդ
 խոր ման, և անդ տու պիլ ի յի յի մեծ, եկեղ նեճի խոր ման, փիլի մեծ նի երար մեծ, սուլար մեծ
 պիլ խաչար լար խաչար քի ետդի լար, և անդ տանն պիլ ի մեծ, օղակ շան մեծին, տու տու յի
 հարտար դար պողտը մեծ օղակ թաղան, խաչան քի մեծի անտու արար պիլին, օղակ ման խոր
 մեծ անհա խորտակի. պիլ յի մեծ տու խաղաճար անդի մեծի.

Ժ
4

Ելանձն տու պիլ փեղիկն մարն օղակն պիլ յի մեծ պիլ. փիլ անդ օղակն խաչան, քի
 օղակ տու Քննիչին. տու հուղ եպուղի քի խաղաճող օղակ լար օղակն ետդի տու պիլ,
 եկեղ խաղար տու ետդի խոր ման պիլ, քի պիլ օղակ տանն խաղաճող տու խաղար լար տու տու
 պիլ լար. քի օղակն քի խորտակար պիլն քի հարտար, տու հուղ իր արար տու, եկեղ Քննիչի
 տու. մեծ. Դար իր փիլ արիկն ի յի ար հարտար զնն խաղաճ. և ինն օղակն տու հուղ
 կանն պողտու լար պիլ դան լար երար քի քի ման օղակն ետ օղակն, փեղի օղակն տու օղակն ետ
 պիլ տու անհա, տու նի տիլ յի մեծ և անն քի երար լար ետ օղակն, եկեղ քի պիլ յի դան լար լար
 ետի, տու հուղ եպուղի տու մեծ, եկեղ Քննիչի տու. և ինն օղակն մեծի օղակն տու Քննիչի
 երար պողտու լար պիլ երար քի մեծ օղակն. և անդ ետդի լար ելու փիլ եպուղի անտու,
 քի օղակն անհա. քի խաղան չախար արդն ինն, անտու հար ինն և անտու լար, և յետ քի անտու լար,

Ժ

Ժ
199
Ժ

ճան Քննիչին. և անդ օղակն արար. օ փիլ. Բ. Քար. Բ. Ժ. փիլ. Ելան խաչան քի օղակն
 տն անհա. քի խաղան չախար արդն ինն, անտու հար ինն և անտու լար, և յետ քի անտու լար,

սիւս արդ. եւ միայն մտայեալեմ. յորտեպ զայս փորձաբանս պատուեմ ելանց ուղան
պարզանք որսորդութիւն. զի օրսորդոր երար նիյադն սեմնն օրուլար թէմնն. սեղանլս
րնն սեմնն պուլար. տա մտկարնն սեմնն յաւարար իրջն պա. մնն եւայլ խալար.
Եւրախլանըր մնն պի պի երրիւքի ուղան սեմնն. խալան զի յօրիւր մնն զի հայ պալնն սեմնն
յօրար հանար օղիս քմահա, եւրախլանըր մնն պա միմիս դերար ուանն պալ զմնն, պա
եւմիւ, տա պա ու խալ ուանն, միւր եւարալ ուանն ետի ուլմալ դաւա, տա
րապօր դալնն տա, պօլար թեմնն պաւ ուլար րար ուլնն, խալան զի թեմնն թէմն
այդ ս' օլ հայվանն, իւրաւան սեմնն թեմնն երնն, չոյն թեմնն մնն.

Մտկան ուղան նեպարար. պա օրուլարանն զիւր րաւան իրան արի ուլարարան, դար
տապաւանն պիւրն ուլնն, իրիւր ետի աւարն պիւրնն յօրան օրու ուլան թեմնն
մնն. զի պաւար' խալսի զի ուլնն յօրաւ, վեդրիւր երմար հեչ. նեչի հեմնն յար.

Դ Եւրոգաննի' սապա. թեչիւրն ինն ուլան պիւրննն. զի պա ուլա թեւ եւն /
նն յօրիւրայ խալար յեմննն եւք. եւնի խալարնն յեմնննն. եւք' եւ խար
խալար' խալսի զի յօրան տան խալար ետիւր թեչօ տայն' պիւրնն յեմնննն, տա
վեմնն սեմն խալարն երիւրար' տա խալարն երարար. աւանն պա պիւրնն հարմա
լանն, զի յ օրիւրնն սօրն, յեմննն հանալ. Օպիւրննըր թեւար ծալն երիւր.

Թեմննն եւնն. եւք խալարնն տա ուլան զմա, խալսի յաւանն տա հեչ արար. թե
կրնննն մաչեղաւ ինն ուլննն յօրաւարարար.

Վարաւ ուլաւարանն, նեչի պարար եւլանն արի եւլանն, մանն զի ուլա երիւր
պարզա իլաննար ուլանն յեմնննն, թեմննն. Երարաւարար. վալարարնն,
զի յօրիւրայ իւրաւանն յեմնննն, տա իւրաւարնն ուլա. օ փիւ. եւլիւ. մ փ.

Երար թեմննննն պիւրննն իրայ ուլանն մեմայ. եւայլայ եւ ուլայ, պարսիկ եւարայ.
Կ Եւնն իրննն նիւարարան. եւայլայ եւլ ցնեմնն թեմննն իրայ.

Յի փա պիւրնն պիւրնն պաւանննն յաննն, ուլա յանն օրարաւարար երիւր. խալսի
ուանն եւաւարանն ուանն տր պարանն, փիւ եւաւարանննն յեմնննն.

Յի փա իւարա խալանն պիւրնն ուլանննն. օ փիւ եւաւարար. Կ. փիւ.

Եկի Վրձուին թե՛. թե՛ մի երկայնատարած, իր մեկի, որ խորհեցաւ մտանել իր բանն. կատարել տր ընտր մարդն. խորախոսողն, աչախանադար պէս ուղտն պոյն. Թոյն ետեւար պէս բըրդը. խայտի քի չի բորի ուղտն ի բանանն, տաւորը դանելն, հանար տան դանելան, եւ վրարնը արտան վրարնը, յետոյ զնա -

Յիբունն խայտի աւայլի ետի աւայլար արարն, ի սի դանելի ինամըն քննուել, տաւայ կի մըրն. Եւ երտեղն ճեղի Եկնի ին բուրան արի տաւար տան, Նեղի Եկն Եր ուղմարան, խայտն աւայղն ետի երանն. Բանի քիտի տաղը չոր մտար չոյլարը դու խանար ճի քի հեւեդուն. Եկն զայնը թեղե խանարնը. Թեկի պի խաւան տան տա ին պի իր երան ճեւեղն տարնը յետնը, տա պոյնը. Նեղի յո ճգոս չոյլարն տա տա ճանար ճի. Ե քի. յո. ա. քի. Եւայտար մոս չոյ ք ճառայի ք յո.

Կի ուղայ իրեկն ին երի. այր աւարտ, եճն. աճապոյ, թե՛ ետայ յոյ շար եայ. Բիտըն եւ չորտն յոյն խաղանն թե՛. Կի տար ետեղար բուրդը աւար եր տան, տաւ զաւարը. տա չուն, տա ին կի տան խորխան. տա չի վարվաւ տա պոյլը եմնան, Եւանը արար խաղարը պիտի ճի. խայտ արարարն զի տարըն, ճեղի Կրովելար արարն աւայլ. պ վրտաւ պ տա մարն տա տրեւնի. Դար տա պահանջի չան նո ճիսա դուլտն, տա շոյան. բաւարարտա. խալանի Թարտո երն արարն խալանի չի տի ուղմարնի դուլար տան, տա միտա խայտի դիտանի պն տան տն խայտա մանը անըն զարը մանը ետի Ե. քի. եր Ե. քի. Եւ ճաղի դայ

Եւայ շոյան հովտայ. Ե ճիսա դուլտանի. տա իրն բաւարտան. Դարտո եք տա արարն, խայտի պեք չոխաղտա պոյլեւար օրոյ շար տա, Ե ճիսա պն տան. Ե ճիսա անտ պտտոն. Դարտո եք սանելու արծ արարն բաւար զարտ սանելի շար ճի, Ե ճիսա ճեղարնը ախաղա քի իոյ կայ սանելի ուղտն չոս դան, եւ դանաւ դան. Ե. քի. եր. Ե. քի. Խոյնի դուլտն ճան թտե տա չաւ ճի. Իտարտ Կ ի բար ճրաւ. Խալիս սե տան կա ճան երան ին տան սեղնի. դարան ի չան եւ պիտի ի չան. Կլանար ճեղարնը բայ շան իտա ին տան ճեղնի, եւ չոս ճան, խայտ պահան չորտար

ասլոալոս տատրլարը էյանը ինչ. Երբ ^{չորսուն} ~~տ~~ էրաւը. Դարստտ Նեչիչ Կրջի Կրջի
 լար արարան բառչահլար ինչ, ուլար արարան, խայսիար տան պիտի ուսուլ բառչահլար ըր
 տու պիլարնը կրտիր երկուտ. Ամեկրս դարսար տեյր իրրար պըննու, երկուն, տու համար
 թակ պրար երաւան, ի վե նուպուլ վե ըն պրա ուն տալը իր վե. Երբ ոչ տու ունցիտ
 տունեանն, տու պրա շունուպուլս խոնը պրա ին տիբնն ին հարլար. Այն էր իսիցի դար
 տու փարատն պըննու, սամանն պիլարը պըննու. տու պրի. *Dimittre populum me-*
um. et sabbificet mi hi in deserto. Ուր իրիսի, պր Եւայեթննն պրտի Եւայեթ.
 Երբ իրի տունեան մեթիս, ի տունեանն Եւայեթ խոնը պրա խոնը դարսար իրար:

Եւայեթ երիտիր վե տու ին հարլար վե իրի տունեան մեթիս. Ինչ պրիսիտ պիտի իրիսի խոնը լար
 ըր պըննու պիտիս Դարսարան թար ունն. Այն պրա ին տունեան երկուտ իլարիս իրիսիսս,
 պիլ. Այն ըր բարտիկու երկուտ պարլար դարսար իր պիլ տան, դանար դուն ուննու լար լան
 ընն սարտան պիլան, տալը արտիլ տու խոն ին մարլար. պրա իրիսի. *իրիսիսի. Ե պրե. Երի*

Եր
Եր
 Երի. պիլարտի վան իբայ ըն կեայցու, Ե պընն Երարոս. Մարցն օրտարիլ էր իրիսիսի.
 տու բարիկու երիտիր. Մարցն օր լար մեանուլ վար խայսիլը ի պիտիս պրա իր պիլար դար

Գր
Ե
 ունն թարսար, սո մեան պիլիս իրիսիլ էնն վարլար էրիտիր լար. Ե պրե. հրի. Ե. զի
 արտ տակաւին իննին կեպիս, Նեչիչ տալըն հանուլ անն իբիլայ պըննու պիլ. եւ. իրիսիսի լար.

Կր
Ե
 Ղենն ունն եւան. այրիտիր պըն. կարսուպ. Ե. Կր. Իս յրթալ յայտնեպի կեանն իր. Երի
 Երար Ե Եւայեթնն փարս. Ե պընն պրա իրար զան հարմար զերիտիր. Երբ ինչան
 ի Ե պիլիտրս իրիսի իրիսի պիլն. Ե պիլարտու պիլտու անն պրա պիլիտրայ իր հոր մարլար.

Օր տարտակուլ պրանն տան սօնրս կովտալարն իր պիլնն տունեան տու կի. Օ Նեչիչ խոնը զարստ
 Եւ պարլար օպրայ լարն ի պիլնն, խոնն ի նեչիչ դանը լան լար լե իրիսի. ^{ուստուն} ափնը. ի
 սանը. Երի ստմեանիտ տու պըննու. տու լե կրի հարիլար պիլիս օրտունն խո,

Մ
Եր
 Երիսիսի խոնը, Ե պրե. Ե. կրի. Ե. Կր. Եր յրթալ Եւայեթնն պրա պիլար պըննու հար

Եր
 Ե. կարսուպն Եր պընն պիլն. Երտու խոնն տու օրտունն իր տու օրտունն լարտուն,
 տու իր պիլար ինչ պըննու. խոնն ի զարար սար պիլ պիր ուսուլ պրա, Ե լե իրիսի
 Եւայեթնն իրար. Երիսի ինչ լարտուն խո. Երիսիսիսի խոնը տու օրտունն

Եկկի Տուխու. Խանի օլամ Են ին խնն, սէննի. Խանի դու Տուխու Եւրա լարնի սէննի. օլամ
Են պիսնն. Վանաքի հարի Ենն սիլ Տուսէ. սիւրարար օլարնի սէննի, Եւս Վարար իսն սէ
Ես սիսի. օլամ պիս սիլն տաղը Եսիսի Տուսէ, Ըր օլ սիլն պանու յս խ. իսսի սի սիս սէ,
ուս իսննի Եսիսի սէննի սէննի իս սնն.

Բիւ Բիսնն Գուսնն. Ի իսնն. Երա փոխոյս-Տի Տի, Եր Երա հրախ
Ես սիսնն իսնն զամ. Գրն Ի իսնն. Եննն.

Ե Բաղնի Երնն. աս սիսն. իսնն տուն. Վարար սիլ Տուն օղն. Կայնուսու.
աս Բաղնիս Կոյ Տիսն, սնարնն իսննիսն, պարս իսննն լար սարնն
Եր Երննի. Դսնն լարնն սիսնն պան սիսնն սիլ. Եր. Տ. Բի. Երնն Կի, օրն
Երնն. Իսնն զամուս, Գրնն իսնն սիսնն, Ըսնն իսնն զար Եսնն. Ըսնն,
Եսնն յսննն. Են իսննն տար պան իսսի սի Վարնն սէնն Եսննն իսնն
Բար լարնն սիլ. Դսնննն, Եննն Կանն. Եսնն իսնննն Եննն սիսնն, Կան
Կանն, Կ Կանն. Դսնն սի իսնն սիսնննն սիսնննն սիսնն, աս սիսնն
Կիսննն Կոյ Տիսնն. Ըրնն սիսնն սիսնն սիսննն սիսնննն Եննն Եսննն իսննն
Դսնննննն սիսնննն, սիսնննն Կոյ սիսնննն Երնն իսննննն սիսննննն
Ենն. աս սիսնն սիսնննն սիսննննն սիսննննն. օղնն Ենն սիսննն սիսնն
Դսննն սիսննն սիսնննն, Եսնն սիսննն սիսննննն սիսնննն. Եսնն սիսննն
Եննն սիլ. Երնն Եսննն սիսննն սիսնննն սիսնննն. սիսնն սիսննն սիսնննն
Եննն սիլ Եսննննն. Երնն Եննն սիսնն սիսննննն սիսնննն. Բոսննն
Եսնն սիսնննն սիսնննն Եննն սիլ. Ենն սիսննն Գարննննն. ասնն Գարնննն
Դսննննն. Երնն սիսննն սիսննննն սիսնննն, Կաննն սիլ Ենննն սիսննն
ուս Կաննն սիլ Ենննն Դսննն
ասնն իսննն. Երննն սիլ ի Տիսնն, սիսննննննննննննննննննննննննննննն
ուս Եսնն. Դսննն սի սիսննն Եսնն Գարննննննն Երննննննննննն. Կոյ. ս. Եսննննն,
Կն սննննն սիլ. Կաննննն սիսննննն սիսննննն սիսննննննննննննննննննննննն

10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

III Գրեցաք երբեք անը պիտի մը յս չս պոռայ չոք տաւելուս սուսնս : Եւ այ սփանկալը
 իր ուշուսն անպարենն, տու սղիս ինանկան տուս վար ուշուսն : Խայտարար չի պիտի մը յս չս
E նստ ին իջնուս արմատար : (Ե քիճի. չի երբ եւստուսն, այս պոռ տուսն տուսն
 պոռիսն, նիւրի սլտուս քոքսս օրիստեմ ֆուտուսն : տուստուսն քիճի. Երբ քիճի տու, սո,
 վուսն յուսն քան քեւսնիսն, սլ եզար տուսն տուսն իր քան քան, տուս պոռ երտակի սղիս տուս
 պիտի անտարենն արի անն, Խայտարար պարզս քուսն քիճի երբ իր :) նիւրի եւստուսն
 օրիսն տուսն արիս քոքսսն : Եւ այ պիտի քեւսն ի քեւսն տուսն, Խայտարար ս
 յս քանտարենն եւստուսն չի պոռիստար երբ քոքսս անտարենն պիտի մը նս տուստուսն,
IV քոքսսն պիտի մը քոքսսն : Խայտարար անը պիտի մը : Կուստուստուսն, տուս ին
 տուստուսն ինանկալար ինանկալար : Խայտարար սղ ուշուսն անն քոքսսն տարարի, չի
V տարը սլտարենն չի սղիստար երբ քոքսսն : Երբ քոքսսն : Կուսն տուստուսն տարար
 եւստուսն : Երբ կոքսսն քոքսսն պոռիստար տարարիս պիտի քոքսսն նիւրիսն պոռուսն,
 պիտուսն տուստուսն ուշուսն պիտի մը յս չսն : նիւրի պարստուսն ուշուսն քիճիսն,
 ննն, սղիստար նստարենն ուշուսն երիստարենն, ինտարուսն ուշուսն պիտի մը յս չսն :
 տուս քեւսն ուշուսն Գ ինանկալար : Եւ այ ինտարուսն երիստուսն, քիճի ուշուսն քոքսսն
 տարիս եւստար ին տուստուսն սղիստար ուշուսն պիտի մը յսն : պիտուս սղիստար կոքսսն :
E Կիճիսն : Խայտարար անը տարը տարարի չի ինտարուսն երբ քոքսսն : չի պիտուս քոքսսն պիտի
 քոքսսն տուստուսն սղիստար ուշուսն քոքսսն, Երբ քոքսսն Խայտարար, տուս ինտարուսն
 քոքսսն պիտուստուսն պոռիստար քոքսսն, Ե. քիճի ինտար. Եր. քիճի. Կը նիւրիսն պար
 տուսն տարարենն քիճի : Երբ կիտարի տուստուսն անտարենն քեւսնիսն Խայտարար կար քուսն
 քուսնուստար երբ երբ քոքսսն քոքսսն, չի սղիստար քեւսնիսն նիւրիսն պիտի կար :
 այս տարարի տարար երբ անը պոռուսն տուսն : տուսն քեւսն եւստար ին տուստուսն
 նս սղիստար երբ, չի երբ տուսն ինտարուսն, տուս ինտար երբ տարար, քիճիսն անտարուսն :
 Երբ կիտարի տարարենն կոքսսն քոքսսն սղիստար, Եւստար պիտի տուսն երբ տուսն սղի
 տուս սղիստարենն տուս սղիստար պիտի տարար, Խայտարար տուսն ուշուսն եւստար ինտար, չի
 ինտար սղիստար նիւրիսն պոռուսն քոքսսն : Երբ կիտարի պիտի տուսն քեւսնիսն

զինուն ~~ուսկանսն~~ հաւանութեամբ քակեալսն օրովն րիչն ր. փիւ. փոքր
4 լուծեալ կանար ի հրից անգլ. փիւ. 8. խաչանի փրիկոս անց շիրքան եղևնի զխ.
5 արմերեւոյ ռաննս. խաւսար անր արի ճան տախոյտու անր սղարում.

4 Ղուծեցի. ^{ճիւղ} փոսնակն ռաննս ակց բո ի րիչը ձեւի րիչից յի քն ~~ձեւի~~ սօսպն րլն րար
կուի ճան րիւմ իրում. յերս եկարքի՝ օղկու սփ լարկու օղլու վաննէն տա խորունու.
Նեջիս սփ յի՛ սեփրնչ քս. փոսկորեա կոյսաւ. տա օղկու լարնն. արարը արդի ձե
րի սփոտչու անարնն նեջիս խորուն մն կայ կորե փոխըցի ի. նեջիս կուի՛
անտա ուղու ֆարահլիս. տա սփոտչու սփ կոյսնուն. խաչանի խորտաւ օղլու ~~ք~~
~~ձեւի~~ ձեւաննը ուղու մայրադար պլն. քի անր աղկայ ձեւի պլն զ մեկի ի իս իր
լը րօտ շար կն յօքունն. ^{լեւոյ} խաչանի յիս նա հին րարը կուի երկ տա քս. խի
օր կարց օղլու ձեւ րիւրնն յիսնը իւայ սի ձի խորունուն օղլու քսուր երիւ կուի անր.
տա զ անար պսիկատը երդի ուղու հօր մեկ պլն եղլու, ճախրար ուղու ապա պլն

5 սփոտչումն տա աղի. նեջիս եսղր իր. արժ. տ. իղի. փիւ. 3 յ. քս խնդրոտ
մտանիմ որդի իմ սիրելի. որով յետե տեւի՛ երեւո քս պիտակաւ ին կեդ ռաննիս.
Օղլու ֆարահլիս րլն օղլու մէ օղլու մէ ձիմ սփոտչու խաչանի խորտաւ եւսղուն
նաւնէի. տա սեփի՛ դրի իւայ րար իր մէ տաւննս ռաննս. նեխա տար տարը ար
դի ֆարահլունը կոյս սփ խաչանի խորտաւ օղլուն ձեւ րիւրնն. խաչանի սփ
րիւրնն ար րար ճա խաւսու քօք դա. տա կոյս. խաչանի իշի որդի զ ղիւննը իր

6 սփոտչունը. օ. փրիւ. եր երայ. ք. փիւ. ք. ղիւնն վեր ճաւարիմ, փոքր սի իմ փրկու
7 էր իմ. և եկ յիւր իմ. զի տ հաւասրի անցաւ ճմեան, անճիւն անճիւրեա կարտա մուլնիս

և եղև փոտուն յաննն, երեւոյնն ճարից յե կրի մերում. փիւ ես լուծի դանկիմ
մէ ձիմ, խօրչում մէ ձիմ, քաւաւր ճիմ մէ ձիմ, տա ձիւ արդիւնուն մէ ձիմ. օղլու ձեւ որ
խը. ձեւիւր եսղ մար լար տա քօք ռա մար լար. տա ձիւր անալ պարար մէ ձիւր իս.

8 խորունու լար ճի ճա լար սի վիմ կոյս. արա զ ֆարահլիս պլն պեր տի ճաւար
օղլունս ձեւ րիւրնն. ար. մտ. և ճիւ. փրկն վրնց տայ ձեւ սիրելի որդի իմ. լուծ որ
9 րարցի քս մայրի տի սեր և կայար զանայ մտանն իմն և արմար լար ի իմն քս

Կարողա՞ւ զնկար զիս . Անպիտիկս՝ սանն՝ օղորմ մեզի՝ սովաւաւ անքնի ողորմ .
Խայտի քի յարկուց տունն խորանն մեզի՝ պահի սովաւաւ, տա րաւոցուն խոյոյ
խորանուն մեզի, տա իջ յարկուցուն մանկա զիտրի՛նն էս սեբի՛ն, տա ետանուն տա
մեզի հայտա թընկա սեբի՛ն . մանաւ այդի՛ր՝ պերտի արուստի՛ս պա մանն ին սեբի՛ն .
խորանն ետող թողանն օղորմն ին սեբի՛ն .

Դ Լեօրդունի . մանաւ տա ինքս պի՛մս՝ մարտ ստպի ին թրվի՛ն օղորմն առնն հոյս
մի՛նն . քի օղորմ աղբիտուն պաշխա, տա խանդախտուն, զերս էտր քի թեկի՛ն օգկա արիւր
հոյ՛ն ետրի քի խանդախտուն, տա աղբիտուն պաշխա օղորմաւ . նեչի՛ս տողը արդի
եղմնից կտրի մի՛ն անարնն ին սեբի՛ն . Զիս անտրնն ողորմ երծի՛մս այդի՛ր .
պաշխա իջն աղբիտուն օղորմննն . նեչի՛ս պաղաւ մախտուն թեբի՛նն . մանաւ
թոխտողի՛ր օգտատնն տա, Լուսնի՛ս քի սիւնն զուստ ալնն՝ տա սովաւաւ
չորկուց մեկից կտրի անարնն . ~~խորանն խորանն տա ստորաւնն .~~
~~աննն ինքս . խորանն օղորմննն կտրի ին սեբի՛ն .~~ ~~խայտի~~ ~~պաղաւ~~ ~~աղբիտուն~~ ~~օղորմննն~~
օղորմննն զամեննն տա օղորմննն ին սեբի՛ն ին օղորմննն ետրի . շուշնն պի թեկի՛ն օղորմ
րիտունն օղորմննն ին սեբի՛ն ետրի նն . մարտ օղորմննն . Դ . պաղ . տա ,
խայտի . Ե . խանդախտ սղբապա . խայտի Լուսնն՝ օղորմ զամեննն տա զիչնե՛նն
պօլի՛ր . Բ . շայնանննն արնանտի՛ր . խայտի օղորմննն արդի ուրի՛ր տա մնոս ,
նա տա սեբի՛ն . չորստ քի անար զաղաղա ողորմննն պարի՛ր . Դ . Թոխտա ին
խայտի տեկի՛ն օգկա չորս պի՛նն . Ե . Կրն . Ե . Ելտ . Կ . Կրն . Կ . հողեկի կտրի /
հող օղորմնն . մանտար հոյս . բարտի՛ր զլեծննն յօղորմննն . խայտի պո
չա տա մարտար յարնննն . խայտի տա երանկի հոյս կտրի զլուսննն . զերս
թոխտա խայտիտար , տանն շայնանննն արնաննն պոտա , խայտի օղորմ օր
յալ նա կտրի բարտի՛ր . տանն աղբիտուն օղորմ զամեննն տա ին սեբի՛ն . օղորմ
քի պաղաւսնն զի՛նն տա ֆարսի՛նն թողոր տա .

ՄԻՐ
Կ

Ե առննն օղորմննն հոյս մի՛ն , պաղ նեչի՛ս այդի՛ս , ֆրիտալար պընն , տա սաղապ
պընն , աղբիտուն պաշխա , մարտի մաննն խորանն սովաւաւ օղորմննն , խայ

Տէ
Եր
Իմ
Եր
րո

Եւս սղկա սք լար յօրքա, թէ տաճանն պա. Եւ չիս ուլու Բօտոպէնդոտ տար ա,
լար ուշուէ խայտի օրուան տան սնկրս պիտիմէն թարտուլար փրեցման լար տան, տա
ժօրան տուլար յօրլարկա Ե՛ շաղարնուս, տա դօխոյար յի՛ Էն Խնճանն Եւ չիս
Երձիմս Եսպլիթ Երդարուսա. մաւայ. Ե թեք որի փոք յարնցն Ի Երի շար Ե,
լով ի փրեցման պէ յարեան, Ե Երեւելան քաղց Ե՛. Ե աջ մի պէ Երկուոր Ե՛, այլ Երեւ
Ի Ի յիս Ի ճանն, Ե Եարթի սլար խայտի Ի խըրը զմանն տա փօւանն Երդարուսա
պա փրեցման լար տան դար տուլար՝ տա ժօրան տուլար յօրլարկա Ե՛ մա, տա
տուկալ Երտա կի՛ Ե՛ մա Եօտա Եօղար տակ տա տա, զերս Խն պա Իրտի լար.
Ե Ես տար տաղը սր փո ^{Ի Ե} տնարն սօվալու, Ե Երո Ե Եարթի զօլա Ետի թէր
պուտան Ես տա, պօլմա Ետի զօլմա Ես Բա Ե. Ե Եր պօլար Ետի պուճի Զօրմա
Բա, պիտիտա պօլմա Ետի պուլայ պօլմա սք լար տան, տա պարր լար Ետի յօրլար
պարզա տա Ես տան փրեցման Երն աճն. տա պօլար Ետի դարու դո, սաւնց
լիս փրեցման տան, Ե Եր սղկա սք լարնն փրեցման լարն տան, տա մալար տան,
Եօտա Ի մա պօլմա յօրկալմա աճն: Ե Երո յօր Երտա պարար լար Ես Ես լար
աղըն աճն պուտովանը. Ե Եր պիտի տա աճն թէր. Ես մալարը. պաղը
խօրա, պարմա իր. Ես ալտիլ դարու մա, տա Ե Եր Երտալար Ի պօլկայ,
խայտի Երան թէր ար Ի թէր աճն դարու մա տա Ես տա. Ե Եարթի Ի մա
այդա Ի պար սր խայտա Ես Բալկան, Ե Եր թէր թէր Երն. մա Ես պիտի պիլ
Ի պի թէր Երն Եր Եր Երն թէր լարնն պա սաւնց Երն պա յօրկալմա Եր.
Ե Եր սք ստեփանն տանն խայտի փաւն շիտարայ պա սաւն Երն յիլ պիլ. Օրդար
լա սք փրեցման լարնն փաւն շիտարայ. տա ուղա փաւ խայ. Ե Եր սրպան
տուկալ Ետի Եր՝ պուճի Ի պաղալ խայնանը, թէր օլ արի, խայտի պօլա
Բը պը դա Ես արի մանն Երն. տա դը լար օղան թէր Երն Երն, տա Բալայ Ե սք
Երտա Երն. Ե Եարթի այդ տան, Ի պիտի Եր պարզա տա մալար ուղան. սրն.
Ի Եր. Եր Երն Եր Եր դարն. Բօտա. Ե Եր պարզա խայտան լարկա պ

դի կանար, զի ազրի զլն թողար կաց սին օղլան լարըն քնի զիկն. ետիսս սք անս,
ճին վոչը կտի պու խարդարան իսս դան լարն. զերս նիչիք երսան պաշխ, պաշ
լար, ալայ ազրի դան պաշխն թողար տու, իրաք մաս դան լարն մն, զերս
թի ին աննի, սու թիք իրննի պիք թե տր, խայտու եպլի կանար զի թեք ին աննի
պու զպի կան պաշխն ես խարդար տան րոչ դոչունը պաշխ. խայտու զի աննի պաշխ
մն
ե
խարդ կանար. եքիչի պիդի զիսս թեքնի. Ե. զլն. ոչ աննի իսս վն անիչիք,
խայտի զի օրնի կտի՝ զլ արի անու իրնն կտի օրնի թեքնի. խայտի թեքնի պիդի կտի
կանս պաշխ զի ազրի դան լարն զի զիսս լարն կանս կայ կտի, Օլ տոր զլ արն տու
պու արի, խայտի իրնն զլ մանն զլ ետրու դանս ար. ելեք օղլան օլ ետրու դան
կտի, զի կանս իսս դան. խայտի ազրան զլ արնս աննի թեքնի կտի, սոչ. ճն.
այդի. անն իսս ին զի զիսս լարն. զլ թի տր ի հան օղլանս, դու կանս լարն
ճն
կանս պի պիսս իսս. զի պի զի լարն սեքնի. սեքն սու պիսս զիսս ար արի լարն
զի սեքնի. խայտի պուսան եպլու մանս սանն դու լարն, իսս դան լարն
եպլուս պիս, սու ետրու մանս պիս եպլուս իսս լարն պիս երտու պարսալ, զի
արպանի պաշխ պիս անը իսս կանս պիսս արն լարն կանս ան լարն, զլ դու կան թեք
եպլուս իսս աննի. սու աննի պիս սօլու կանս պիս՝ սու թարս լարն կանս պիս.

Թեքնի՝ Թեքնի լարն անն.

Մեքնի պիսս սանն կայս արն. սու զիսս արն եպլուս պիսս արն լարն պիսս թեքնի թեքնի
զլ լարն անն, եպլուս պիսս պիս թեքնի լարն լարն. խայտի լարն լարն զար զանն մանս ար
արնն օղլան անն սեքնի, սու սօլուսս եպլուս իսս կանս արնն լարն պիսս թեքնի լարն պիսս. զիսս,
էնն պոլուսս լարն պիսս լարն սանն սեքնի իսս լարն եպլուս պիսս պիսս արնն պարսս
դանս լարն լարն պիսս լարն. սու լարն լարն պիսս լարն լարն՝ հայտու լարն պիսս
պիսս սուսս պիսս եպլուսս անն. սօլուսս սուսս օղլան սուսս արն լարն լարն լարն անն.

Կրչ փոխ ման ածած էրէ, իբանէ, երտայ. Եւ արտուի փոռուարեայ խան
վերինս փարճրացաւ յետայ. ի թէ. Եւ արտուի փոռուարեայ խան փարճրացաւ յետայ.

Ժորուար թէ կրիտան պիտի կան հար առան ուսնու փոխայ. տու զլուսնե
տան սոնկրու թոքրախա խայր խայ. Կ. ճեղի կայ. Բիմուտ խոյլեք թողանուիս, Խ,
բաք պիտի կան պոքորու ուսնու, հար պիտի զլուսն յոյ խայր թէ թոքրախա.

Երայ ճեղիք ախտան տու ածուտան պիտի փոխու թողան, Կ, առ յոյ. Թ. պիտ. Եւ խան կո,
տու խայր տան պիտի փոխուի պիտի կան զուգորման, Ծ, առ յոյ. Թ. պիտ. Եւ խան կո,
ճեղի ինչ հայր. Եւ յոյ ինչ Եւ խայր պիտի զլուսնու ուսնու փոքրու տու. Խարթ
լար կու այրիմ ածու, տու խարտու յի՞ ճեղի. Բու թոքրու տան ~~փոքրու~~ փոքրու, փոքր
ճան էր ճարթր ճեղի կայր պոքորու կան կու խան էր խանուի տու կան էր
Կ յոյ խան տու կան պիտի թէ կրիտի թողան կան էր. Խայր թէ կայր զլուսնու տու
Եւ Խ ~~առ յոյ. Թ. պիտ.~~ Եւ Խ ~~առ յոյ. Թ. պիտ.~~ Եւ Խ ~~առ յոյ. Թ. պիտ.~~ Եւ Խ ~~առ յոյ. Թ. պիտ.~~

Եւ խան էր կան էր. Կ. Թ. ու խայր պիտի խան տու կան պիտի կան էր.
Բիտ ման էր պիտի կան էր խան տու կան էր. Եւ խան էր կան էր խան էր.
պիտի կան էր. Եւ խան էր կան էր խան էր. Եւ խան էր կան էր խան էր.
~~Եւ խան էր կան էր խան էր. Եւ խան էր կան էր խան էր.~~

Principum tamen eadem illi privilegia tribuunt, que ipsi habent.
legibus solutus est, sagusta aurem licet legibus soluta non iest,
principes tamen eadem illi privilegia tribuunt, que ipsi habent.
Իբանէ խան էր կան էր, Եւ խան էր կան էր խան էր. Եւ խան էր կան էր խան էր.
տու առ յոյ. Թ. պիտ. Եւ խան էր կան էր խան էր. Եւ խան էր կան էր խան էր.
Թոքրու տու սփրաթ որ պոքորու պիտի կան էր. տու կան էր խան էր. Եւ խան էր կան էր խան էր.
տու առ յոյ. Թ. պիտ. Եւ խան էր կան էր խան էր. Եւ խան էր կան էր խան էր.
Եւ խան էր կան էր խան էր. Եւ խան էր կան էր խան էր. Եւ խան էր կան էր խան էր.
առ յոյ. Թ. պիտ. Եւ խան էր կան էր խան էր. Եւ խան էր կան էր խան էր.

Եւ խան էր կան էր խան էր.

Եւ խան էր կան էր խան էր.

իս դիւար էն: Գրուած էր պահուել իր ^{ՊՊ} 37. Passer in ue nit fibis
domu. Ընծառն էին տունէ կը. չէր գտնու զձու շենքի մէջ:

^{սր}
Ս Խաբէտու երանելի հոյսունակ դարձր կտր զ. Բ. այ. Խայտի դէ ուն տար, զր զրի
օրաց դր երան էր զձու սուս, Ըն. Եւ զե եւ Թ. Ըն ճղակ մի այն ի տունիս.

Գտնու պէտք կար իցա կէտայ տունն շենքի մէջ, Խայտայի զղան լարն շենքի մէջ Խայտայ
կտր: Գտնու կոյս երանելի՝ յօրակի զ կէտայ տունն, Խայտուն ի Խայտայ լարն

Նե բօա լարն պաշտանս իրն սք հոյսունակ ^{յոլ} Խայտայ լարն զր զրի լար վաւեր սնն:

Ըս իր ընդին ^{Խայտայ} Խայտայի տունիցս ^{Խայտայ} *Suspirant gementes et
flentes in hac laboriosa valle* զր զրի հաստե ճեւտ կարն տու
իցա ի օրս լար. սնն զտ յուս դուն իր պից տաւա թախ իր պից պու բա տր ի օրս ^{պից}

Ի տպուն կայ զրի մէջ ի ից զս ման լարն և ի ճիցի պից պից եր տու յօրս, զ զր լար տու
երանելի. զր զրի մէջ տունն ուղուն ^{սար պից եր լար} Խայտայ լարն սրս սք կոյս ^{թրն}

Գ Լուսից զր լար ^{սար պից եր լար} և լարն տու տնայ լարն, Եւ զր և լարն
տու տնայ լար զր լարն, տնայ զրն պուն օրս լարն Բ. կրն: Ժ. Կրն. Գ. Կրն. Դ. Կրն.

Ոչ պարսից որ զր հարց փան ճե. այ հարց որ զր. Բ. Կրն. Գ. Կրն. Դ. Կրն.
տնայ լարն, Եւ զր զրն տնայ լարն երանելի ^{սար պից եր լար} և լարն եր տունն, եր
տու յօրս տու, Կրն պից պից տու, տու յօրս Խայտայ լարն: Ի զր զրն:

Ս Ըս լար զր լարն մէջ ի ից. տնայ լարն Կրն յօրս, Եւ զր լարն յօրս տու, Ըն ճե
ուղուն փնսս վօր զր եր տու, Եւ զր լարն տնայ լարն Խայտայի զլարն յօրս տու տու:

պու լարն ճե զր լարն յօրս տու փ փր ել ման սնն զր լարն տու եր տար կտր: Կրն լարն
Կրն լարն փ փր ել ման տունն սք կոյս տունն, Խայտայ լարն Կրն եր զր. Ըս լարն պից լարն: Եր:

^{Կրն}
Զ Ըս լարն եր տունն զր լարն եր զր տու սք տունն Կրն լարն. եր տունն պուն լարն
Կրն փ պից կտրն եր փնսս Կրն լարն Կրն լարն զր լարն: Խայտայ եր տունն զր լարն

Ըս տունն, Խայտայ պու պից լարն. տար լարն լարն իս. եր տունն տնայ լարն փ փր ել
ման Եւ զր եր տունն ման, Կրն լարն յօրս տու լարն լարն տու եր տունն

Դիւ Եւսեփան ուղտն սողմն նուէն պատիւիդ պիտ զիս ան՝. արեամբիցեք զայր ան՝ Եւսեփ
 Եւսեփան յորս ուղտիցի պարտաւի վր որոչ քանտեսի. Բորբոր սից պաճուպարհու. Քեթիլար
 քանջարը Քիսալմուս դաշ դաշ ուսնա Քի պուպուղ մակայ.

Եւսեփ Եւսեփան պուխարի ետի ^{Ի ճիւղն ի վեր} Ի ճիւղն ի վեր դաշ դեփուն մար. Բազու պիտ
 Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ

Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ

Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ
 Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ
 Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ

Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ

Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ

Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ

Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ

Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ

Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ

Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ

Եւսեփ անճնի եւնէ տու ետի՝ խաչսի գի պր մար պուպուղ մակայ պու ջուճօպարիս խայ

Եւսեփ
 Եւսեփ
 Եւսեփ

աւուրս. շարժար ճի հոսընուշիս խոյ երկու պարս պար պղտան, օգիս Քէլար. խոյ
սի ճանկն սու Քէլարիկա խարըը ետիրար. խոյսի ժի չորտուար օգիս Քորա ջոնուար
ուս, օգիս Քորա սխլուս, խոյ պարսընար Քորարախոյ. Քէլի հոսնան խոյսի ժի պոյ
լան մարսան ճէտրիթի պարտի ճոշէնասոյ պոյլան, սու պոյլան մարճուս
սօլուն Քէլարիթի, պարտի ճոշէնասոյ սօլուն. պիսի Քէլարիկա ճի խարըը,
իս կըրսուս. խոյ խոյսն վիտի. Քէ կիթնուս մէկիթի.

4/5 Քէ ախար պիտ ետիրար օղըն ածասընա ճէտրիթի սօլունալու քորունայրսը չօք
քու. խոյսի ունու ճիթիթի ջոնասոյ պիտիթի Քէն ունու ալնի, խունիցս պիթի.
պոյլարի պիթիթի պոտուն ժի չաւնու ունու ճիթի. Հարի հարի ջոնար պի. խոյ.

6/7 Կոյսի օղոյ լուկաւնի ի հանդերս ունի հարս ջոնիլ և պուտիտ. Դարսար
իս խունիցս սարճի սո մէկի. պիթիթի պո պիտուն քորունան սոյլունալան, պ
պունիթի Քէնա խունիցս պիթի քորունա քօքուն, խոյսի ջոնասոյ սու պուտիցս,
հան ճիթի պոտուն պո միտա իր պորը. սու ին ճիթար պո պոյլարի քօքունը ետի.

6/8 (Վարսիթի մի պո սու քորունա քօքունա, ճի ունու Քէրա բանիս օր պո ջոն
4/5 քուն 4/5 քուն ալնու, սու բան մար. ի օղնու քորունայրսընի, ժի հոյս երունիթի
4/5 քորունա քօքուն պոյլար ունու. պի Քէլարիթի երոպտուս պի. ուն պոստիթի, Քէլի
տունա քօքունալար պար. քօքունա քօքունա պիթիթի չօքունար. ջոնի ժի Քէլի ճէլարը

քօքունալար պիթիլան իթի սու. Օլարի Քաղի ու խոյսուս ժի Քէլարիթի ճանար քօք
նիթար. քօքուն քօքունալար իթի սու հոյս երունիթի. քօքուն ժի ճիթուն քէլարի քօքուն
պիթիթի, քօքուն Քէլարի Քէլարի ջոնար պար. խոյսի իթի սու ճիթի ճիթի քօք
լու պիթիթի սու ետիրար օղոսըն ժիթի չօքուն). քօքունայրսընի ի մաստուն.

6/9 Եր. Ե. պիթի. Կի պիթիլարսոյ քօքունա հօշիտ քօքունալար իթի իթի. ճիթի պոստիթի թիթի,
5 քօքունալար ետիրունալար իթի պիթիթի ետիրար իթի սու. իր ջո պուտիթի թիթի,

7/8 Քէ ախար պիտ ետիրար օղըն ածասընա ճէտրիթի սօլունալու, ունու հօքունայրսընի
9 քօքունալար ետիրունալար իթի պիթիթի պիթիթի

(Բուճըն ժ քառչու, տա սրտով տեղիցիսյար պիւ եր ուսնաւ հար պուճուան, տա սրտ
կան քիթիքի քօք քա՛ delicis afficiens, ի հեղուտե. Բայա բօշխար պիւ.
Եւոչ զ տեղիցիսյար խայսիքի թէնի պար ձեղեպուն զ օտեպանը՛ պիկիս. Եվեդ
պերկան հոյսա պուճուան քիւ սրտար պարճակայ. զ օրուճստայ լուսիքան, Ետիքան,
դեղ լիքան, Կարր լիքան,) Բուճըն ժ քիւ տեղիցիսյար պիւ օգտո պօճըն հոյս, տա օգ
կա՛ սրտի ճական քիթի ետի քօք քա՛.

Է Բիւ Եւսար պիտ ետիքի օրու աւնաքնն ձեւ տիկնի նճառիկն, վլասեր երն աւնաքնն
Ե կօտըն, ետիքով սղնուան խարճ պիւ ուղա պպուտօ վանը ետի, տա քի պրտուան պիւ
տու վարարը աճէ ետիքի տա պըրտարարը տճառ քան, պիր տպնի ուղա խայսի աւն,
պատ տա ետսական ետի՛ մի քան, հասի կօտըն երն դաք որ տուճեա ուսնա, խաչու
քի ետիքով դաք տա՛ խաչու տան սղնուան, խաչան քի ջախարարար. Զիւ. Վրի տը
Զ Զիւ ի հան պիտա քո, դա՛ Կտպնի կտակի պրտուտա քա. Բեղի դեղ լի քա տեղիկն, աճէ տա
չվն դեղի քա պրտի քիկն քի՛ տեղիկն. Վեա պր պիտ սղնն Զիւ տպնի պր եր կտակը քե
պր ուղա դաք տա ետի պու՛ եր ուսնա, ջախ քրտա ի պտակայար ետի՛ տաքար ետիքով
քօք քա՛ քաքար ուսն, դաք դրար, հատիր խարար պու դաք տա ի պեկիքի, Էե,
լատա խարար, Եվեդ խարար ետեկի սղնուան. յն քանուան պաւկուան կր քան.
Բաւուան վեարրո՛ տա քի պրտուան խաչախուճա պիտ սղնն խոյու կան. խայսիքի քե,
պր պաւսն տա՛ դարը մանն ետի տուճեա աւնա եպեր կան, խայսիկ տան ի ճընար
եդի ետի պպ Էեդի խայսա տան քի՛ քի Էեվ ձեճըն Զա հոպարըն եր տիր հայ.

(Բաւուան զ քեմիր խայսիքի վու հոլ ըտաբարըն սեղանուան քօք դակի քե դիր տիք
տուճեա ուսնն զ օր պիւ խայսի ետիքի խար սերով թար. պաւն տա, տա երտա Էեկս,
տեկ ետի, տա հասի տաքը պրտի քօք քա, քօք քա կր քան. օ՛ տա՛ ետի՛ ք. քի.
Է Էա ապիւ տաի քի ի սերով թիկն աւնա. Կի թեպն իրաւ ուճեր կայճան. Կր տա ել
Ը ուճեր քա ի սեղանոյն. Էեդ Էեճոյ Ի թերաւն ի՛ Կաւս. տհաւապի Էեճոյաւ
պր ի ըր թաւա քա Կհանչի պաւթեճու քա, Կպճոյ քա պրեւ քե ի քե.
Երա եպերի տր մանա պիր սերով թար տան. տա խաչու տա քե տիկն պարեպ երրը՛

17
18

ուրվար երիբ անը օվրան ճարա ևս. տա սօվուհ լուս ևս պիլի՛, խոյսի ա-
հուն այդար պիլ պօլուշու-խու աշրա պիլ ճան ճրէն:

Անուշուն պու ճար՛ քուանի լարն պիլի՛ն ևն անը լար՛. Էօրր յի ճե՛ն սաթարն:

Ճ Լալի պուտար՛ քի չորկու լուս չար՛ մեթրն ճի՛. Էնչի պիլ ճեկրի

Ճ Բողոտուտ օվերնիցալարսա ճեկրի էնն, տա սրադե՛նը քուանով ճարն տա
Ճ արարատուն ճեկրի էնն. օպրատ երդի պիլի՛ն, տա անը պիլ քօթարդ զը:

Ճ Ի անըն բոլու ճեկրի սա- ուշուն, խոյսի քի սօլու ունա ճեկրի էնն, օբու դիդ
Ճ երդի ճարն, քոճար՛ տա սօլու ճեկրի էնն. տա սբու դիդ տա պօլուտ սօլ

Ճ լարը ունա ճեկրի էնն ճեկրի էնն, տա անն՛ սօլու ևս ուշուն խոյսի քի անար պիլ

Ճ օղուն օփարովար երդի՛. Օվանտան անըն տա խանընտան, պերսար երի ճեկրի
Ճ պի՛. քուաշուհը՛ տա պիլի՛ն. խոյսի օղուշ թուալարն պարսպալի՛ տա պլուս,

Ճ լուեարդուտա վիշը չօթարի խոյսար երի. Էտա ճեկրի երդի մեթրն խո,
Ճ նր անը՛ տա ճարն անըն ճար յիլ քի, տա սբ կոյսա օպրու պեթիցալարն անն, սոլ

Ճ մի՛ն ելու, արդի, ետ եքսի:

Քուանու զի ուշուն չորկու լուս մեթրն. խոյսի քի պիլ ճեկրի պու օվերնիցա սն
Ճ նանկրիդի. տա սօլու անըն պլուս քան լար՛ տա անուշուն լար երդի՛ պու թ պլուս,

Ճ լուեթըն՛ ճեկր ևս քօթարն ևս, պարչա տուեթունն խոտրիտրու չի սնն, օլ
Ճ ետ լար լու ուշուն, խոյսի քի պիլ ճեկրի կու սօլու չար զա-տավար երդու ուշու

Ճ նաչա տ պլու. խոյսի քի այդ պիլ ճեկրի. օ պիլ. ք. Բարեթ, ք. պիլ. Դա ինչ
Ճ տան ճեկրի ճեկր, ևս չի ճեկր յա. պիլ լու խոսնե՛ ևս անն ոչ պիլի՛ ճեկր Բարեթ

Ճ ևս, մեկն ճեկր՛ արդի ևս, զոր ճար լարեթ եր վար ճան միլիլի: Էն ճան սօլու սաչի՛,
Ճ դե՛ն տա սօլու ճեկրի քի լար սեթ պուտավար երդու, տա մեկն սանկա պուտավար երդու

Ճ մեկն մեկրի լու, քի բողոտա սօլու տան սեթնն եքսիլ ճա քուաշուհի օլ քուաշուհուն
Ճ տան. Էնի տեկ պուեթ քի օղուն լարսա խոյսի էնն քի քուաշուհի էնն ուշուն պօլիսար;

Ճ քի կու սա- մեթրն. քի պիլ ճեկրի դե ևս ուրջիտ տա պօլուտ, չա սա մի՛ն ել տա, ետ
Ճ արդի, Էնչի անար պու սօլու ճեկրի էնն սբու դիդ երդի՛:

Ճ

Եւ իմն մտի աս. տու օրան մտի աս. պահու այդար պիչ. ի իմն րոպումիս երմնկայ
էնիս այդի տի. ի իմնի տերտի մտիմը զլուս ձեւերիս բարաշէսպիս տու օրնոս ու
չուն մտիմիս. տու ճոյնութեան խոստի պարեմի իմնի կու խարչը զլէնի, ի ու
նար օվ եւ եւտով, պատօստիս երմն զաւր. խոյնի տի պի ի եւտի լի տան ձեւ տի
նիս. տու եւտի զա մտիմն, օտիստ երտի իմնի տաղ ու մտի տու զլուս ձեւերիս
խորխորի մտի աս տամարնի, զաւարտան պաշխա տամարնի. Ձեւս պատիս բարոյ
ը տուտի եւտի տի եւտան ձան լարիս վրջութիս երմնկայ. Եթես ի տու օվ. տու տուտի
օվն, պահուն խոստի տու տուտի օվնարն ճոյնաւոր երտի, տու տան լար թոյնաւոր
նա զլուս ձեւերիս, տու ուտեւե օտիմիս լարնի ձեւերիս, խոստի պաշխաւոր պաշխ
եւտաւորն օվն եւտիս, նեւ տու ցնտարար պարեմի պու բ օտարն, Վրասնաւ,
տու րաւ, իմն լարիս րո բարոյս տու տու, դանը ի մաւոր տուտիս լարն իմնի
պահունն ունու բարոյս երտի. եւ դան լար ի խոստ. տու բարոյս լարնի կեւտու
տու զլուս ձեւերիս. (իլ տուտիս այդար մե) երտի.

Բամաւն երտիս պահարտու, նեւիս խոստաւորն իմնիս, տու օտիմիս կու, նեւ երտի
տանն եւտանիս տամարնի րիչ տու երմն, տու նեւ եւտի զա մտիմն առնի րեմնկայ
երմն. Երան զլուս րե եւտիս ել տամտան, տու բն արասնաւորն. տու մե
ալիմն արտի զլուսն ձեւ տուտի. տու րիւտի տի իմնի պաշխա տան կաւն աշու, խ
նաւաւորն ձեւերիս, տու օրն տամարնի դուր դու, Վտաղ արտի բարոյս լար
զլէնի պաշխա եւտան երտիս տու նեւ տուտի, տու իմնի տու տանարն ձեւերիս այս եւտան
կարտիս երտի երտիս տու օրն ձեւ առնի ձեւ երտիս. նեւիս եւտի Զոյնաւ, Վխայ. Վնի,
մանաւ, տու օրն բարոյս լար տի տե նեւ տուտի. Եթես տի իմնի եւտան լարնիս
ը տուտի. տու դու երմնաւ երտիմն օտիմիս ար ուտան, ի բարոյս առնն ուտար
երմնկայ. զա ի պար տան ձե օտիտան թոյնայ. Օ նեւիս պու ուտան եւտիս, տու
տու րը նա դու տի իմնիս նեւ տուտի, տիմն տու պաշխա նեւ տանարնիս տուտի

Ի Ե իմնի եւտի արտու. պու ձեւերն. Երտեւիս ի պի կու խոստեւորն իմն լար
տու իմնի մտիմն, եւտի լարն արտիս, տու զլուսն, տի տու տան առնն տանարն Զոյնիս.

ԴԻ
ԴԻ

տա նի անարն շէնար. նեջիս պու սլանն դիւնն պարտիրար, Եկտ զլա Յոյ
սեփեր՝ անրն էրին քարակտօնը խայտնտայ՝ իս պիր էննն պլմար, ետնապ պուտար
տա էննն թիկս քարակտօնն պու սլանն. Եկտ յլստ նեջիս դորոն, պլմար խարան զլա
օրնն իս արա, պ սլաննտան տա քարակտօնն տան ինտիրնիկ, պ դիւնն. Գ ին. Ե. դի.
յլստ որդի դի. Ետնն պարզա անորն ինտա պալայ զն՝ անտիր օրոն դիւնն.
Ետնայ յլստ դան, խայտնտան խան պլմար յիս. Եկտ անտանն խայտնտան խան
պար դիւնն օ քարապլայ ետի անար անրնն արալ. Երչ դիւնն, վերա իս պլմար
տի պլմար օրոն դիւնն. զլա անտան, տա անրնն խանն տան արալ. խայտնտան ին
տնա թեթ ատանն, խառնտա անրնն ետապար. Ետն նեջիս պարտիրար արիրար, ետ
ետի ճախարարանն ատան ի խարանն ինն թողանն ճեպիլաննիս, դիս ան.
լարնն տան էրարնն պարնն.

Կ

Ոչուննի սարաթ, զնն ոչունն պու թողանն՝ անորնն վրիճար ետիր.
Ի ճախարարանն խայտնտանն ինն եպար անորնն, երար երչայ. տա օ թողան
ինտար ոչունն ճեպիլանն ինն ինտար երդի. Եկտ պար թիւն թողաննն ետ,
զլա ետիրար՝ տա ոչուն պալնտա դա պար ետի. ճեպիլաննն քարանն լարնն, տա,
ինն լարնն, քարանն լարնն ճեպիլանն ոչունն. վերա պիր լար ետի ինտանն ճար.
տա ինն լարնն նա ոչուն տա օ թարալար ոչունն, տա խալախա ոչունն
ետալաննն, խայտնտարանն պարտա ինն տան պարտան թողաննն տան
անարաննն պլմար ետի պլմար, տա եկար ի պալնտա դա տա թիւնտա
պլմարնայ ետի, խալարար ետի սեղանն օ թարալար, ինն տան պարտա.
Նեջիս ետալանն ետնն օրնննն պլմար ետի քոզա ինն լարննն քոզո,
նալար ոչունն խայտնտա թողաննար խանտան, Եկտ խո խայտնտա պլա.
տա պլալ խանտա պլա. խալար ետի թողանտայ՝ նա ոչուն պլ, ատաննոր
տայ. պարտալ. սեղանն, Երչ ինն պլ եպարտան, ի պու ետ թոնայ.
քարանն լարնն, տա ինն լարնն պիր ինն պարտիրար ճեպիլաննն խարանն
պլալ ետիրար. Նեջիս յլա ինն ոչունն եպար պարտիր. Բ. ճիլ. Բ. Կլ.

171

Քեզ յիջր սեն. Նեղիս կանայ. եղտուկ լարեր՝ տեսայ չը. խառնիր պլն, տես չորս
լույսուտ պլն Քեզ յիջր սեն. Էն արուստ անոս բարեխօս պոլ պիցիմ ուշուան, եւնուր
երթին պիցիմ շողանալենը օղլանտա սենիկ, տես պիցիմ տես պիցիմ, չի տուտուրը ու,
ճայի մընը պիցիմ. Խայսիս անտուն մերտուտ տան պլն յիցիմ. Կորմս թլուկայ պից, տես
յնօղուկ լարեր բօ պիցիմ տունա տա մալարենի ճայ շլու տուտուր երթայ պից. տես ախրըն ա-
լար ենի ^{տես զայ} ~~տես զայ~~ երթայ պից. տես սենիկ թողանալուան կայս տա պիցիմ պից փարս ճի.
օղլանտա սենիկ տես թեկի միկ տես պիցիմ, ետեջը խառնուտ երմն պիցիմ պից. Խայսիս
պից տես տա պից ճան պլն խանիս երթի յից թեկի մեկի յից առեն,

172

Բայ ճեղանն տա առ սենիկ. Իբանն զի. տես. ւ. Յորտա ճեղան յո
որ անուստայան չու. Խայսիս տան թողտու յու, Խայսիս ունուկար չու.

173

Եւ շուան չի ճիւղի տուտուտա թողանալու արի միտուանի չաւան, երանի
կայս, շեն պլն պիցիմ ճիւղի, միլար պլն պիցիմ լար. Բի վիլարը. Խայսիս օղան,
պից երթար թեկի, տես ճանն առն արի. երթար պլն չօղլար պիցիմ ճեկ.

Վրո՞ պիցիմ ճանն ճառ հողարկն, օ քի. զեանց քի. Ից. *Aspiciam uos et
crescere faciam, multiplicamini et firmabo pactum meum,*
Եւ հայտայս ինի և ստեղանայի, և փայտայս պից. և հաստայիս պլն տես ին
Ե ճեկ. տես պիցիմ սիցիկ տուն. և չօղլար ~~ճեկ~~ միցիկ. տես թողանալու սենիկ ^{միցիկ}

միլար պիցիմ, Խայսիս կայս պլն թողանալու, տես երթար պիցիմ օղլար տան
Երթար պիցիմ տես ետեղանալու չորտունու դուրջան ու. Եւ ճեկար պլն
դուան, օղլարի ճեկ պիցիմ ին ճիլար պլն առնալու, միլար մե չորիս մե տա
պլն տես օղլար օղլարըն տա կայս ճեկ. տես պիցիմ ճեկ պիցիմ պլն ճիլարի տես
տանարենի. Վնար մե Երթարը, փորիս մե եղտուկն, օ քի Երթար տես
ճ. քի, օ տանալու տուն տանն ինի անպայ. ճեկի եղտուկ երթարի օղլարն տես
պիցիմ տան. փորիս մե պիցիմ, Եւ յո լարն տես յոնն իրայ. տանալու պլն
չաւանտուն թողանալու տան ճեկի ճեկի. Կանայ չորիս մե, Եւ տա պիցիմ

պարտաւ, արանցիկ հանձնք ետախը. կոչուց. Եւ օ ճարիկ վարդի մար քարանձ
 նայի. արանցիկ ժընք կոչուան քանանան, ուստի պարզանք, ըստան, Եւ օ
 շուան որ եղև ի իր փայտ. արանցիկ լիլիեան խայտ ըրաւար ուան Կերանըրնի,
 Եւ օ խանի մար անուայի, արանցիկ թեան եայ քանանան, Զոր. Եւ
 օ հարձ սբ. արանցիկ օր սրի, Եւ օ ճար. Եւ օ խանի վարեայ ի հար. արանցիկ
 թեան եանհան օր ի իննան. Եւ օ ս փոր սկի. ճարփար սոյ շինան. արանցիկ յաման
 ալթան. Ինձիլար պլա պարտի սս ճուլ. Գորիտի մէ անան պլա թան, սս օլ եօշոր
 եանարըրի. Գորիտի մէ փ փիննի զինքի օչնոպս ի ինն Ենցիկ պլա. Գիր ելի զլ
 սրի եայլ ճան զրբար զլ. Գորիտիկ կոչուան օչնոպս զլ քորանու, արա փ
 արկանի անկայ մէ, խօլըրի օ իրըր մէ կոչս ճարիտմը.

Զ Գրիկարայար արասն, խայտի պար քօբ, անն քորանըրի. փ սոյլ քօրչու եօ
 Լեչիկ թէչս սրի. Եւ օ ճար ճանն փեղիլի, այն սբ կոչս փարաք իրալք. արանցիկ թէ
 ճար քօրչուար. օ զրբար. սբ կոչս հայպալի պլա փեւ զին. օ թէչս քօրչուի
 կոչս սբ սրի. Են հայպալի քօրչուար Եւ զրբար ստաննի թողչու օ զլ
 պոտիսնանի. Գորան սոս շլանը թէչս. օ փարսար երիտի երիտի, կար ճանը
 քօրչու թէչիլար սոս, անար ետրանի. փայլան հանայը զօրչուար ճանի,
 Թէչս զօրչուի պոտար դան թոսանի. խաչանքի սլ սլ դանս. օ զլ ճան եայ

Ի քօրանըրի. արա պոտիլի պոտար դան, փարթեանան փայլան լիլի պարըրի.
 խայտեան պոտչս ինձիլար թոսանի, Են խարար դանլար. Գիր ճարեան յի փ, որոյ
 զի փ, որոյ սրի մէ, Գիր փ թողչուանի յս քանի, օ զլ ճանի դանիլ ճանի. օ զլ ճան
 սրի ճան. Գորան ճի. Կ թէչս Ենցիկ ի սոս այրիտի. խղար դանչս.

Tau mantias, a tau mante,

Բ Կրս անար դանձուլար լար խաչանքի թողչուի. Գիր լի սոյլ սլու սանցիկ
 պլա թողուան անսանան Են իրանը. Թէչս սր եայ լիլեմը, եանա փեւ սլ սլ

Գ երիկ փեղիլի. խաչանքի հանայը լար ճար երիտի. Գիր լի եան սոս ճան

2
3

դիտադիր. աս խորհուս դամուխ ուսնու, կնիքի չդիրի յի ասանիս. Վոյովի
անասն թողտու չեւի զու մեծ ասն մեկի յի կուսու. Յորմի ճեւու յի, որ անուս,
Նեյսու չի. Օլտո պիտ երկար անը քոմեմարը անի. Քի թողտու անի չեդիր մ,
որ արըլըն. կիտ պարզա տուեանը ֆարու յարը. վերա մալրուս տուեանը ք
եւտուտուս պարը յի. Ճեւու չա ան մի կոյս զեմալի պարմեայ անալար ճի.
Բողտու սեկն ան մի կոյս ֆարու յի օֆտուսոր երկիր պարզա տուեանիս.

որ
ե
Լուպար պերի յի որ սիր. Ին. Եանի պա ֆարու յի ճի, Վհուսուիկ թիւ-Իս երեթ.
Եողովեան անանի յի իմասին. Օլտո խանի յարը ճի, երըլ պար տուեանար
պիրանայ. Բոտ քաղաքը երըլ պար պիտ երեթ. Քի պար ան ճեդի քո ինճի
տան դարիս պա-օլտո պոյանան շարըլտու, աս քաղաք խանըլու.

Բ
Բողտու կոյս որ թուսոր օլտո քան քաղաքն ճեւու ան, Նեյի թեյ անեւ քի.
Երա դար տու ճեդի քո քոմեմարը յի յուսուսը իտուս պիտ Եսուս դուրի ճի.
Դարըլ քի, ինճի ան, Եար պան քալար ան, Բարի յար ան, զնախար ան.
Ել մալար ան, պուլայ դարըլ քի. պուլե ճի ֆարու յար ան. ին ճեւա հար քո
դանա յանեկայ. Եկուսան պուսու-այդիր յար քաղաք անան քի. Քի ճեւ
որ ճեդի քո քոմեմարը քո քոմեմարը ան, Վիսնի, Երա երբա-անընի.
աս պա ճի թողտու պիտ պոլիսար պուսու, աս անուս, զվըլարը, դիտուր.
պիրի կանար են ար պիրի. Բոլի օլտու վո, աս մալիս-պի, Քի պոլիսար պուսու,
կուս մուլայ պա ճի քոմեմար ան քի անընի. Կ քոմեմար ան երբ երեթ պիրի ան
պեի իտուս, մոլար երե շողան պարս Երիս սիր. Ին. Վըլ ճեւ Են երեթ յերեթ.

Երեթ
Ին

այնպ ճեւ Են ճեդի քոմեմարը ի ճեդի քոմեմարը. Երա հար քո ին իտուս դուրի ճեւ. Են ճեւ եր
քուս քո երան, օլտու քոմեմարը քոմեմարը քոմեմարը ան պիրի, աս ասըլը
մեմար ասըլըլու ան պիրի. մուսուսըլու երե պի թեդի հար քո ման, Քի երեթի պիրի
պար պարսըլու, Բորու դեղ պուսուսըլու երե ճի. այդիր ճի թողտու որ կոյս,
վերա երեթ անալար ճեւ մալար ֆրի յարըլըն ան անալարիս, անալարիս ֆրի յարըլըլու
կա.

չօրհան, երկու, երկու չօրհան, օղոյ լարուն սրճմննի սօյունն քիտ լինէր. Քնտի
 իշողն պաւնու տօնաւոր եղևոր պիչ. Առօրի թողուու հոյս սք պաշտարար քիչ
 րաւար պիչմողն օրհարար երան. Ծ անհ. զն. քիչ, Ե. Վրաստան քաղաքի շրջն
 Երեւան քաղաքի սոցոյ որսանաւելի ճաշարեկ սուխոյ խօսքեայ առ, Երեւանի քիչ
 քաղաքի շրջոյ թէ կրի տան պիչ շաջարեան քաղաք աննի, խոսքի նիչ քի արդ կորի նա.
 քարեկ խոչն սօյուն հան երկու. Բնտի թէ կրի շէտի անար, Երբ է շէչ. ղիւ պիչ.
 օլ քիտի սպտիչ. ղիւ կր. Կ. Երեւանի թողարար պիչ. Վրաստան անար քիչ շրջոյ,
 կու, Երեւանի սոյ եկարար քիտիւ, նէ շէչ քիտի սօյուն խոչուն քի կրի պիչման. Վրաստան
 ղիչ քաղաք, քորտու քի ղիւտ սլլ ղիւ ղիւ անն. Շրտի սք եկար քիչ. արի ճան շէտար անն,
 կու. քանի որ ճան ղիւ ղիւ ղիւ սք, Երբ ղիւ կոչար. տանի թողար անտան արիւտ տա օղու
 ղիւ կրի նիչ անտարար. Երա կար քի պաշտարար քիչ կրար տանն տանն պաշտարար
 տա. խոչուն քի շէչ տան կոր պաշտարար քիտիւ, Կ թողարար հոյս սքմնն, վարար սպտ,
 պիչ պիչի սա տանիչ քի շրտարար երկու չօրհանն ճար պիտի սքմնն, քի պաշտարար անն տա

Կիւ Կիւ ղիւ կիւ սա տանիչ քի շրտարար երկու չօրհանն ճար պիտի սքմնն, քի պաշտարար անն տա
 Կիւ Կիւ ղիւ կիւ սա տանիչ քի շրտարար երկու չօրհանն ճար պիտի սքմնն, քի պաշտարար անն տա
 Կիւ Կիւ ղիւ կիւ սա տանիչ քի շրտարար երկու չօրհանն ճար պիտի սքմնն, քի պաշտարար անն տա
 Կիւ Կիւ ղիւ կիւ սա տանիչ քի շրտարար երկու չօրհանն ճար պիտի սքմնն, քի պաշտարար անն տա
 Կիւ Կիւ ղիւ կիւ սա տանիչ քի շրտարար երկու չօրհանն ճար պիտի սքմնն, քի պաշտարար անն տա

Երեւանը քաղաք պարսկ, թէ կրի նիչ երանի շրտարար դամարար կանր դամարար. Կիւտ
 պաշտարար քիչ պար. Կ ղիւ ննն, տա սք կոչունն, վոր ղիւ ննն, Երա քոր անր խոսքի քիտար,
 շոր երկու, տա սլլ ղիւ պիչի. նէ շէչ քոր քաղաքարար եքսի քանիւն տա շէտի նիչ. Կորտարար
 պար, խոսքի քի քիտիւ չօր. երի. Կորտար օրտար խոչուն նն անն քիչ սքմնն քիչ.
 Վրաստան քաղաք չօրհան երա քան երկու, Երա ճար խոչունն օղոյ սք կոչ սքմնն սլլ
 կան արարար պաշտար քիչ, քի պաշտարար տանար անտար մա դաշտարուն քիտարար նն
 Օղոյ լարար արանարանն, քիտիւ ղիւ ղիւ ղիւ օղոյ լարուն ղիւ կրի նիչ, Կիւ կրի նիչ անն խոչուն հոյս
 սքմնն. անն սիտի ղիւ, պարտու օղու անն. Վրաստան քան ղիւ կոչարար ղիւ կու տա ճան
 կա կոչուննի պարքա շրտարարար տա պաշտարար. խոսքի քի քիտարար քիտարար արարան խոչ
 երա քանար, անն սքմնն խոչուն ղիւ ղիւ կրի նիչ, տա խոչունն ղիւ կոչար քիտարար քի
 անարարար տա կալիւնն Կիւ անարար քան պիտի ղիւ կրար անն ղիւ կոչարար. Ծ անն սք.

Կիւ. Վրաստանի ղիւ կրի նիչ, Կիւ կանն պիչ ղիւ կրար,
 պիչ.

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Եւ քարտեղէն երկէս իրեանս քարտեղ . առ քո եղզ սար նէրա պիտի . քո Եւլ
 կան պարմար զլու արեւունընկ . Բորչիցն մեւնուէն Եւլ կանար Գարգալար զլու
 Խնիւրիւնն , սարտար զաւշահիւնն , մտն նէրա քերտար պուստն նիցար
 սու միւր . Խորչիւր մէ պուստն լու պիտի . զերս սնէր Եւր զլու , սու խայսիւնն եւ
 Իրա զն գարտեան ձեւսն ^{Երկուստե} Իրա . Բորչ մեւնուէն յիտ արտայ զլու . զի զիտ լու
 զաւշահիւնն յաւնէն . զլու նէրա գարտեանն . Բորչիւր մէ սարտար Գիւրտար միւնն .
 խայսիտ արտարտան գարտար ձեւսիւնն . պարտար զլու Գիւրտար Խնիւրիւնն . զլու
 նէն միւնն . Բորչիւր մէ խոյունս , զի իլա սնէն խոյունս խոյունս սելան սս
 նս . Գիւնն մեւնու խոյունս . Բորչիւր մէ սորտար յաւնուս , խայսիտ մեւնուս
 Իրա սու գարտեան Երտար զլու Եւլ կանար ձեւսիւնն . խայսարր մէ Խոյունն
 Խորչիւր մէ Գիւնն սղանն . խայսիտ սղան սարտար զիլ , Բարտար սելան Գարտար
 մեւ կան սր պարտար Բարտար սղանս , Իր մեւնու սղան . Բորչ զլու սղան սս զլու
 Խորտեանս կոյս սր նէրա պարտեան Երտարի Եւլ սուլ . կլիւր կանարնն . խայսիտ
 խարտարտար Երտար Եւլ կանար ձեւսիւնն Եւլ կանարնն սելան , սու պու սղան սու պարտար
 զլու Եւլ կանար զլու ձեւսիւնն . առնէ սուլր գարտար Երտար սուլու կանարնն սղան եւ
 սղանն զլու գարտեան Եւլ կանարնն . Իսղանն սուլր սղան սղանն զլու սղանն սղանն
 կանարնն . զերս պու սղան սղանն Իմաստեանն , սղանն սուլր սղանն Բարտար
 Եւլ կանարնն . Իր Գլ . Իր սղանն սղանն սղանն Եւլ կանարնն Իրտարտարն
 սղանն . սղանն կանարնն Ի պարտեան սղանն Իրայ . նէրա կանար սղանն սղանն
 պարտարնն Եւլ կանարնն . զլու սղանն Եւլ կանարնն սղանն սղանն սղանն .

Եւ քարտեղիւր Երտարի պիտի կոյս Երտարի զարտարնն . սու Եւլ կանարնն զլու
 սղանն . խայսիտ Երտարի սու Եւլ կանարնն Երտարի մեւնուէն Եւլ կանարնն .

Վրդմանն ի պատճառս զորով որ և զանազան պիտոյն ի ստանալիս և ի նշանիս պիտոյն
Իսկ իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս

Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս
Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս

Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս
Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս

Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս
Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս

Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս
Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս

Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս
Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս

Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս
Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս

Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս
Իսկ և իսպառնակներն որ անհրաժեշտ են և իսկ ինքին ի ստանալիս

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

ԷԵ
ԻԿ

ՂԵ
ՂԻ

ՍԶ
ԻԸ

ԲԻ
ԲԵ

ՂԵ
ՁԻ

խորհուրդը ետի հարկաման. հեջ խօսու աճեկ ետի ետի պու եանկան բախտու ճեան
ուան պաշխու. ես խաչանքի քրքել ետիս ետի, սօյլարը աճեկ ճեչիք օր զու քու
լար եանը ետիլար. օ քրե երեխու. ԻԿ. պի. Բանք իմ իրեւ զհարեք սօ սու
ար. ետիքեւ զմարտ որ հաւանեք զլիմ. սօյլարը մեխիմ ճեչիք օր դարարար. պուլայ պոյո,
յիր պի. տանեչիք միմ խայտի ուֆարըր խայտը. Երուանդ ետիլար աճը ետի աչիրո
լարը խայտի կճմանաւան. օ քրե զեւ. ՂԵ. խայտի պոյոյիլար, ետիքու մի
ճեչիք իմեկ. ~~Ետիքու զլիմ ետիլար~~. միջ խօսիք շեչ զճարհայճ
և օ Բանար մեկ զիրո. ետիքու մի ետիքու մի պիլիմ ետիլար. Կ՛ խաչման ետի
պիլարու. ճեչիք զսօյլար ետի պիլիմ պիլար ետիլար. տանեղարար աչըր ետի պիլի
եապլանու. ճարտա իշնի ման ետիլար. խայտի խաչման ետիլար ետի խաչման
մտիքու տանման. ճեչիք քի օրուան օրուան թարղարը ետի, որեւեւ օր ինը
արըրը ետի, խաչարարը թեչիք ետի ետի. տա սաւնչիլարը ետի ետի. պաճու
պարզանը իս սօյլարու ետիլար. օ քրե սու. ԻԿ. Ետիքու օ հսկա ընկա,
նայ զճարհայճ. Իճարայ երիցեկ եչեր. միջեւ իճարու երաճ. Ետիքու պիլար
քի խաչարար. սօյլարը ճեչիք պլանար ետիքու մի խաչման քեւտիլիք ետի
տա. խաչարարը տան քաճուանկարը ճարհայճ աճը. որեւեւ աճը ճար խաչարար
աճեկ. տա քիման պոլման քի եաչընիլար խաչարարու աճը.

Ետիքու. պ. Ետիքու, Կ՛ սաչար. խաչանքի սօյլար ետի, ետիքու խաչարար տան
լարեկ, ետիքու պիլիպիտա օյլար, որեւ օր. օ զիմ սու. ՁԻ. հարեկ արիանել յեր
իր ետիլար. կամիմ ետիքու իս Բարեպար. օր քիլար սօյլար ետի. տանեչի.
Յիլար մեկ քի հարիտան խաչարար. Ետիքու ետի քի պու սաչար խաչարար որեւեւ
որան ետիքու. ճեչիք քի պուլար օյլար սօյլար ետիլար աճը խաչարար ուան
ճեչիք օքրուարը աչըն խաչարար օրուան, սօյլար խաչարար ճարհայճ օր օրուան, խայտի քիլար
րիլար տանեղարար յաչար, ետիքու ետիքու խայտա խաչարար օրուան սօյլար յաչար
մեկ պիլիմ. ճեչիք օր զման խաչարար խաչարար օր իմ ետի խաչարար, խաչարար

17^ր անը սովոր պիտի պահենք մի յն. 20^ր. Բնուց յի ի հասեալի ժամեր չի փոխուի սխար
 20^ր ի սասի ստեղծար, սիրեաց չի արան որ յայտար ճի սասեմ, ի սպասարեաց չի. Բնուց յի
 21^ր 22^ր 23^ր 24^ր 25^ր 26^ր 27^ր 28^ր 29^ր 30^ր 31^ր 32^ր 33^ր 34^ր 35^ր 36^ր 37^ր 38^ր 39^ր 40^ր 41^ր 42^ր 43^ր 44^ր 45^ր 46^ր 47^ր 48^ր 49^ր 50^ր 51^ր 52^ր 53^ր 54^ր 55^ր 56^ր 57^ր 58^ր 59^ր 60^ր 61^ր 62^ր 63^ր 64^ր 65^ր 66^ր 67^ր 68^ր 69^ր 70^ր 71^ր 72^ր 73^ր 74^ր 75^ր 76^ր 77^ր 78^ր 79^ր 80^ր 81^ր 82^ր 83^ր 84^ր 85^ր 86^ր 87^ր 88^ր 89^ր 90^ր 91^ր 92^ր 93^ր 94^ր 95^ր 96^ր 97^ր 98^ր 99^ր 100^ր

4 Երբ սովոր ետնիս ոչ ու իշար ճի հասեալի սպասարեաց մի յայտարեաց, և ուստի
 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

12

Ընդհանրապես ստիպարաբանական պիտի, աստիճանը երեսնի էի. խոյ
 սիսի սիսի սովորու. Նեղիս ըրես չուտ խոսիցիս Նեքի եսլան դարեցիս, և
 լայ սովորու. Խննուանի պարզանը խոսեցիս Կենսիս. Վնար պուսու, Նեքի սյ
 դիսի Կենսի. Ենիս. Զի. Կի. Ե կըցեայ հասուսեյ զհնուցան, և երկիսե յարև
 Զի Եսան յանուանե տն, և յարևեյ ի Բուսուսար եայ յանուանե Եր, զի եկեայե ի Բիս
 զիս բանուք բարկուք իսե. հասե պուսուսե, և եկեայե իսիսե փրկից
 Էլ բարկու դուր դուր սիս. աս խորիսար լար ալար խոսեցիս ար խուս պարզը
 տն աղանան եյան էնի. աս խոսիս Խուս լորուցուսե տն հայ պուսե աննի. խոսու
 Ի իսու Նեղիս ըրես կիսու դուր օջալ սիս կը եյան սան, երկիս աս իսար սիս
 կու խոսար խարուցի.

Է Ընդհանրապես արդարան արնար մե խոսար. Եկե դեմիր ի խոսար սիս, Վնի
 յիս Են սան եայլը, Նե սյ դի լեկիր երեմիս Կիսե կու. Վնարս փայս եղն
 կարուակեյեր. և արարից ըր այն անարս եկուսիս. Երնարուն զը Զըլարը արդար
 աս աննի եաննու երդիս լայսու լարը դեմիր ի. Վնար եսլան լեկիր էիս
 Խոսարը արննի, պասովուսե սրարը Էնիս լեկիր Էեկա խոսուսն, պու
 լեկիր լար խոսարիս խուսակուսար տուսու զնուսու, երես սուս սովուս Խոս.
 ալայ ման Խորուցիս, Իս լարը արնար մե խոսար. Եկար ի սնր երեսն, աս
 ունուսան պուսու սուս սովուսե սիսի սիս խարը աս խար խարուցի սիս,
 ինան ման Իս տան զոլեայ սե և իրըլը, արդար սե սնր Ի իրար սայ սե, Էն Կու
 դարուսի լար ի իրար պիս դուս Կ. Կի. Են աննիս Խոսար սայիս Են և խոսե
 րար զնու, որոս Կի. Են ասուլի սայս Խուս Կիսու ի խոսե կեայ. Են ես
 սիս Խոսար սայի լար. Իս Կիսի լար սի սիս. խոսար լար Իս կար Իս արննու
 Խոսնուսի յուս Եայլար խոսար սիս.

Է Բուսուս Կիս լեկիր, արարիկս Կիս խոսարիս Բուսար երդի արնը խարուսը
 Են աննի. աս Կե սի օլուսար կանե Կիս զուսու տուսն սան. խոսար սայ տան
 տան, Կիս լարն աննի Կիս սի մեկար Ենուս, աս օլուսարնու եարս Կիս

Է Բուսուս Կիս լեկիր, արարիկս Կիս խոսարիս Բուսար երդի արնը խարուսը
 Են աննի. աս Կե սի օլուսար կանե Կիս զուսու տուսն սան. խոսար սայ տան
 տան, Կիս լարն աննի Կիս սի մեկար Ենուս, աս օլուսարնու եարս Կիս

Էն
 Կիս
 Են

սա արայմարիս ճահարարնն. ժողմար օր սովաքնու սպա, խայսիքի էանը
եւի. եւարաք ուանն պիտիմնն վերայիդ երան. պուլայ ճեքի քրաք եւի.
Ըրաղը օքրաքնը օրաւնու, տա ուլարը զուար երան պօլմարար. ճահարար.
եւեւտ սաղը սպա էրընը զիւ եւի ճրամն պիտիմն. խաչանքի խաչ ուան ճա,
իւրը եւի. Ժարարեւ. Ըրաւարեւ. հարիւր եւի, եւարքի երքի պօլա եւի
սիւս թեկրիքի, տուխու պի օրաւնու չօքրան, եւեւտ քօ. տաղը ուլար
ը էրընը. օրաւնու ճրամն, եւարքի քրաք պօլա եւի պիւ եւ եւի քրա
օլմ պիտի ուլարն տա միւլար պիւ խաչ ուան, տուխու քան ուլարն. եւեւտ էլ
եւեւտ սոքրաւ թ տուեւեւս տեկ ճրամն, անքի անտա օր սովաքնու խաչ

15
յն
ճը

խաչանքի տուխու. քի քրաք ուս քրաքար երքայ եւի շայնն. (եւի եւի.
պուլարն քի էարը կա. յն. ճը. վրձմիկ դանն քիս պարիկ. պճմիկ իշխան
քի պիւրի ընեպե սրտաւ. հարի եւարաւարար պա տուեւեւն. հարի,
քա պուլարաւարիս տուեւեւնն սալը սար ճիւրը. վերս եւարքի խայս սօլա
եւիլար օլլըննն ուս քրաքար եւի եւիլար տալմարը, խայսիքի պիտիքի
խայս եւիլար օլլընն ուլարն. տապա տալար տա եօեւի քան սօլաք,
քան անար խարըղ. ճեքի խարհը քան ճա. պաղըր ալ թուեւիս
Էեւ մեք քրաք այդ քայ մեք, պա սօլաք ուլարն թեկրիքիքի, խայսիքի իշիպի
կան եւի տապ եւարաքան պարկան, օ քի թի թի. ճի. վարաւ քի ուեւի միւր
տե, եւի արդ փոթաւ մե կաւարեպի. ժիւ միւ տուեւեւ պարար միւրեւ եւ
մա, տանե ուլարն ճիւրալընի մե ճա քի դանկարնէ պա. խաչանքի պիւ սիւ
էլ զարաւար պօլարն, եւ միւ էլ. խայսի դեպ մարար խարարըն, պիւրի թեք
քեւ պիտիքի տալմարըն քեւ պիտիքի օրաւմար քա. Էեք պիւ անտա սօլաք ե
պի. ճեքի խաչարը, տա Էեքի խար խաչաւ տալմարն պիտի շայնն շայնն շայնն
կա, քան քար պա սօլաք վրա միւ երան, Էեքի քա պա դալմարիւլար
թեկրիքի, խայսիքի տալարաւ դան քեւ պիտիքի քալարա ալարար. Էեք սօլա

հոգի ընդ տան պիպիմ աշտու զմանս քիտադ ետար մէն, նեչի պո՛ւ սոսք սնըչիր. ք
այն քի խաչ ուսնու պու յս քն, և նիկեաց զի խանութիս կպտաւութիս յայտ յանգման խաչ
Է. տառախեաց նշաւակեաց զես յանգի իրում ի յրեւ իրումն. եւ յանկ աղայար պոչ
րախանան. տա սպառարնը. պոնկար սոգրու ողայար երօթ յիլ խօշոտ պարնի
ձեւի պոյունու. յրէնանայ յեւսի ձիւն, նեչիս պիտումք ի ինն քի պիտ քերի լարնը օլ
դաւան իննանի. խաչան քի զըտար պիպիմ ուչուն, տա եայիւննի պրոկրա քի ձե,
սի պլմ խաչ ուսնու խաւար. պորչուն մեկի ի ի քօլար. թողրոչախնան
թեկի ձիւն ետար երօթ. Զերա խաչան քի սարնը ըս յիւն օրման պլմ ձեւս ձիւն
սուչ սուչ պու թե՛ր ուսնու քննանի. դաս երօթ թարնը՝ խաչսի պար ետի պար
չարնու, բոնեայ վաճորտա պօլտու պուճունի սանն, խաչսի նա քի պիր թ,
րար ետի ետի. խաչան քի զըտրետի լար սուչար լար եմիւ ի ի քա ետի, տա խա,
չան քի սուչ սուչ զըտար. պուճըն քի ետի պիր պ՛ խօշոտու, պու պեչ մս,
չալը տա զմար. տուխալ եալը ձեւս ինն պու խոչընը թողար լար խաչան
նոյ՛, քի պարչա ի լարնը քօրար տու արդն տան, եւ եւ յրեւ բարձր աչեայ երկե՛,
չանն ձեպից տախ. եվեդ պիպիտան պու օրչախու պու սօպա քօ քու
քի դասար երօթ. օ սո՛ւ սա. քիթ. ի տե ոչորմաք բլմ իննանե ե քի դախ.
Ձիթ եյանկ տան ար ետար ըս իս քօ անտան ար խաղար լարն ըս իս. եւ զլարնը
պիպիս պօշտախանար. թեկի ու պլմ հանը ար, քօ ք ճա տիր լանկան, տուչման
այա խարըն զի պիւն սպիանար.

Ը խաչան քի քի քի երօթի պիչ խաչ լանկան պիպիմ տա խաղար լարնը սո
նու պիպիմ. սօվա քու ուսնու սննի եմիւ կիս դուղար պիչ սարուն պլմ խա
պիպիմ. երար պուճունի ուսնու, բա մեքրար երան քերա, տա սօվմ ետի սո
լարնը պիպիմ նեչի օլ պիչի սօվտու, օլմ սննի սոչուն քօրչա, նեչիս ար
լար պիրոչար օլտու լար, պօլմ սպիչ աճար ձիւն, ետի տա խար տա լարնը
պիպիմ, ալար տրար պարչար տա լար. սօվարիս նեչիս ձեւս ձե տիւննի.

15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

իսկ որան Քս սուան, էլիտ օչկո դուրլու պոլսու. երեխ միտանու Եպիկանուր, յա.
Է Կի, Ղըտի տը լար ճու հուղլար ին պարէն, Եհայ՝ տրիցուս քայս ի հայ՝. Ա՛ջ լեւ,
ժ րուս զնու յերկրէ վեզումեայ, Կանուն էր միևս յիշեալի. Բիշի յի՛ Եպիկանուր աղաչը
 օրմու քընու անընկ, տա ջրարրլիտ անը Երսան օրլի Եհէ՛ տա տըր անընկ արդի անը
 մարն. Ետիր կան տը օլլու ման վեի ենու անընկ աղաչը խաջնեկ, զերտ վեի՛ Քս նուան օրմուս

Ե ան տարրլի իսպիտի յօգ դան էնտի. Թ աւէ յհ. Կ. Էր. Կի. հայն տը յերկնից յիշու

Ե Ելիտ անտա իշտի հայսուր Կս նուանկ, Ղընկ աջանկ այդի տը. Եյիտ միտ, պուստ սանտա,
Ե Կ. իսպան ի իսպի աջանկ անընկ յլտե Երդի. Երկնը անուն էր մեծի իտը հրդոյ, ա՛անջի
 իտը հրդուկից. սե՛. հար. իշիան. հայր հանդերեղոյ սի. իշիան իսպաղալե. յալոչեալի
 տը ուղ էր. Դանտալ սար աղը անկ յա՛նջի. սերբորը. վեի կի. իսպալուր. պոչրուտի,
 զի. տրա իշիան տուե՛եանը. պոչրուտի կի յի իշի. ըղ մուտանը պոլար պիլի ի ի անընկ.
 Ը՛առն ջրարտ պոլայ յօ գրայսարը իսպնէկ. իսպան ի օլուտան դուր տու, այդի.

Մ Կուս ինք սե իշի սանուտ յերկնս. Այերիտ. պիլի կան տը մանկս պոչրուտի ի յօգ դա, տա,
Ս Երսու, տը յոս յհ. Կ. Կի. Երոն յուսու Քս տը սանու ան. ի յիլե կան ղու ի յիլ զու
 իանը. իսպի սանու Եպիկան էտի. Եր տերանց. Կանձայց. պիլ պիլար զէկ, տա
 վեի կի վեի կի լար զէկ. իսպի վան իսպիլ տոտար ի յիլի զու իսպնէկ. ի Ետարուտը ան
 զնու ջրոտ Երքայ տոտար ի յիլ. անկ աջանկ Եպիկան էտի. Եր Երց. Կայն. պու ղու
 սանու իտրու կան, զնու ջրոտ Երի տը զնու, օղլայ ջրօրը տա իսպնէ. իսպի իսպոս
 նու ղուտու. Ե կարտի Եյիտ միտեի՛ սօրսան, ինտ աջանկ պու պոլտու, պոլմս տը
 օչկո դուրլու պոլմս, ղի՛ ա պուլայ աղը՝ տա օլլուտայ ջրօրը օղլայ իսպնէկ, տա
 ուլարըն, իշմս պուլայ ուլար հայսու ղուս. Երի տը սա պուտ, Եարի յօս դու պիլի մը
 զնկ վոյս զնու Երար. Ե իշի ալի պոյ ի ալ. Ելու սօլուս պիլ, տա զար ի վոյս դու պիլ
 կա իսպիլ Երար պանու վեի կի պար ջանը.

Գ Կան զի. Ե մի. իսպի ի պու տղաչում Երի տը պիլ. իսպոպուտի տը վեի կի
Ե Եիլ. Երանանկ ուջանկ պիլի մը ի անընկ. յհ. Կ. Կ. Կի. Երմիլի դուտն սիս պարիկ. այժմ
Ց իշիան Կոնա պարիկ ղն իշեալի տը տա ի. հայի Ետարուտուտուտու պու տուե՛եալ Երնկ.

հայր պարտեզը որ պատուեանն ասլն ասր զիարր. Ոչ դարձու չորիս մէ ետ
դու պա որդ պուեայ ուանս խաչնն. Վալի ետի՛ չորս ան իր եպրիսն, խայսն
իման պուսօղարն՝ իմաստե՛ն ասր եպրիս. Ժր. Կր. պոլոր պիլ պրմն, Վիլե փայտն
որով լի է արհրե. Վրլի ար աղաչի. խայս օղաչ պոլոր դարձուեալս փրս իմաստն
քիսս պատաս պոլոր պրմն տղն ուղան նոյնին, խայս օղաչ նեպօթը ար՝ պ
անօրէն պօղաչ ասլար, խորս նոյ ճեւիս փլար պլս խաւարի կան պօլտու, առաչ
Ողորտասլ, Գի չորսն անար պրս պ եպար ճր. Երանտե՛ն ասր Բր Բի ս
վար երիս աղաչն ար խաչնն, խայս Ողորտասլ աստար խաչնն պու, խաչնն փ
փրիս աս խաչ ասն, Եպրիս արնն պրիս փր խաչ ասր, աս պար ճս տուեանն ե
լը իրն, ճեւիս խանր պլ եպատու, խաչնն փ պուե փ եպաղա պօլտու, աս խ
չան փ չորս կան ետի եպի. խայս աստ շաղաւարնն թեկի Էիլն. խայս պլ
պար ճ փ, աս սօնիս պա աղաչ պօլտու եայ երիս փ, խայս աղաչ ասր ճ փ պիլ
ճեւիս. Լ. Կր. Չաղաչ ի՛մ երիս Էյսմս. Եպիս նչանս աստիս Էիս ԿՇ աս երիս.
Եպիս մեիս խայս մէ պոլոր ասն, աս պօլոր նչան երիս փ մեիս պու աս
պար ճս տուեան պլս. ճիս եպար Ողորտար օղար պլս սօլաւանն, աս պիլ իրի.
աղա շայ խանր պլս խար ճ. Գ Կր. Կր. Խր. Ետ աս արեպլե հօր՝ Եպիս Էիս Էիս աս
Կր անկ պին. Իսիս թչն ասն պլ Կր. Օղարնն սեիլն իրիս Էր օր պօլտու, աս ժողորս փ
պիլ պու սեիլն դաչ ասլար եպար փն աս շանր աս խաննն. Եպ պա Է չորսն,
միս ար պլս րանկ արնը ուանս պլ փ. խաչնն փ կուեայ աս խար ճ դարսս.
Է Երիս աս եպաղաւար պար ետի. պ. Երիս ի թ Ողորտար ասն խաչ ասն աս
երիս աս, խար ճ աս խանր իլնն պա տուեանն, աս եպիս արնն, պրս խաչնն
փ տուեան ուղալ լը իր ճեւիս աս պա փ իլնն. Գ Կր. աս. աս. Կր. Է. Կր.
պիլ կուե փ. պանկու ասլ, Կամբարտասնտ աստի կեայ, աս խանր ճ փ
Էիլն, աս խանր ճ փ արնն, աս օղար փ պա դրիս փ Էիլն. Կա պլս ար աս րոչ ար
լարն թե Էիլն իլը իր պլս ճեւի Էիլն. խայս թե ուան չորս աս, աս խանր ճ փ պլս

ազարեան. Գաւիթիս պառաւ. զիս խաչանի խաչայ ետի պոստա պիտի սուրան
Քաւիթի. Եւ զիս օգրաւի քի քիտի քի, ինչի խաչարի լիս պիտի զաւի օրանիս վիտի
ազարեան պար. Եւ զիս օգրաւան եւ զիս քիտի. տա սուխան զիս պարեան քի խաչաւան դա,
պարաւ. քի սօրաւ սօնիս ազար Քաւիթի քիտի զիս, տա նեւ ինչի, քի զաւիս եւ
նա դարաւան, տա սօրաւ սու պօրաւ եւնա եւ զիս քիտի.

Կ Եւ զիս տա եւնա զաւիս պարեան պարաւ սուան, պի ինչի դարաւ սուան զօրիս պարեան
խաչաւան, տա պարաւ զաւիս քիտի. խաչարի խաչարի պիտի քիտի քիտի սուան քիտի.
Դաւիթի պիտի պարեանի սուան քի, խաչարի եւնա օրաւ ետի խաչաւան, պիտի.

Յ Եւ զիս քիտի պարեանի սուան քիտի. Դաւիթի պարեանի սուան քիտի, տա
քիտի սուան քիտի. պիտի խաչարի սուան քիտի քիտի սուան քիտի, տա
քիտի սուան քիտի. պիտի խաչարի սուան քիտի քիտի սուան քիտի.

Ե Եւ զիս քիտի սուան քիտի. Դաւիթի պարեանի սուան քիտի, տա
քիտի սուան քիտի. պիտի խաչարի սուան քիտի քիտի սուան քիտի.

Զ Եւ զիս քիտի սուան քիտի. Դաւիթի պարեանի սուան քիտի, տա
քիտի սուան քիտի. պիտի խաչարի սուան քիտի քիտի սուան քիտի.

Է Եւ զիս քիտի սուան քիտի. Դաւիթի պարեանի սուան քիտի, տա
քիտի սուան քիտի. պիտի խաչարի սուան քիտի քիտի սուան քիտի.

Ը Եւ զիս քիտի սուան քիտի. Դաւիթի պարեանի սուան քիտի, տա
քիտի սուան քիտի. պիտի խաչարի սուան քիտի քիտի սուան քիտի.

Թ Եւ զիս քիտի սուան քիտի. Դաւիթի պարեանի սուան քիտի, տա
քիտի սուան քիտի. պիտի խաչարի սուան քիտի քիտի սուան քիտի.

Ր Եւ զիս քիտի սուան քիտի. Դաւիթի պարեանի սուան քիտի, տա
քիտի սուան քիտի. պիտի խաչարի սուան քիտի քիտի սուան քիտի.

Ս Եւ զիս քիտի սուան քիտի. Դաւիթի պարեանի սուան քիտի, տա
քիտի սուան քիտի. պիտի խաչարի սուան քիտի քիտի սուան քիտի.

Վ Եւ զիս քիտի սուան քիտի. Դաւիթի պարեանի սուան քիտի, տա
քիտի սուան քիտի. պիտի խաչարի սուան քիտի քիտի սուան քիտի.

Կր ճրճուսկա պետայն. ի բառն զիս. առ. ճն. ճրճուսկա էյ ի ներկին հոյ
Լետանեն պետա հոր ին. Գ. Ֆրիշդալարը ալարենի չորսի լար Եւրոպանու ա դաննի

Կնճուխ աւալի օգտարը Եւրոպան. ուրա՛ տալի ճոճը պիշարը՛ տա (ճնի՛մ.
Կնճուխ աւալի օգտարը՛ վոյսա աւա՛ թէ կրի ճնի՛ն. տա տոյարը՛ տա Եւրոպարը՛ մէջ պիշի՛մ,
ուս ահա խար աւալարը՛նը ~~Կնճուխ~~ Ֆրիշդալարը՛ թէ կրի ճնի՛ն. ուրա՛ պիշիս դարը՛ Լ
պիշի տա առաւ պիշ, տա ֆայտա պիշ ճնի՛ն պիշար. Չերա ի՛մ պար ուշան պիշ
մաս, տա ֆրիշ Երան, Եւրոպաի աւանու, պիշմաս նի ի պիշ ճնի՛ն պար. պիշմաս նի
կա Եւրոպի կանար՛ դանմաս զը լի լը Եւրոպարը՛ տա խար աւալարը՛ տա Եւ
չորկալար ճնի՛ն. Խայտ ահը աւալարը՛ տա Երիշի լար Եւրոպաի պարար
նա աւան. Չերա ճնի՛ն տա Եւրոպար աւալարը՛ աւալարը՛ պարար պար պիշի՛ն
կան. Բրանունի աւան, նիշիս պարը՛ տա պիշ թէ կրի Եւրոպար. Խայտ ի՛ պար տա
Եւրոպաի Եւրոպարը՛, պիշիս տա պարան պիշ զը լը Երիշի լար՛ տա պարար
պիշիս պարարը՛ Երիշի. Ի պարարը՛ ճնի՛ն հայտեկա թէ կրի ճնի՛ն. Ֆարա ճնի՛ն կայտիչ.
Չրիշի թէ՛ պարարը՛ տա պարարը՛ն պարարը՛ն, տա պարարը՛ խարար
խառ ուշան. Խայտ ի՛ պիշիս Երիշի լար. ալի՛ն Եւրոպան.

Ճ Բարա ճնի՛ն Եւրոպարը՛ պիշ թէ կրի չորանու, տա՛ Երի՛ն, տա իշարը՛ն չորանու,
տա չորանու. Բորանու Ֆրիշդալարը՛ տա ճնի՛ն խայտ ի՛ Եւրոպ
պի աւալի չորանու, օլալ պիշ նիշիս պիշի՛մ Երիշի լար աւալարը՛ն. ճնի՛ն տա պիշ.

Ճնի՛ն Երիշի լար Եւրոպարը՛. Բորանու Եւրոպա տա պարար Եւրոպա. Բորանու պար Ֆրիշդա
լար ճնի՛ն աւալարը՛ն. օլալաւ. թէ կրի. վոյսա ուրա տա ճնի՛ն պիշ, Եւ
տոյարը՛ն տա տալ ուրա թէ կրի ճնի՛ն. Խայտ լար ուրա պիշ թէ կրի պար
լարը՛ն ճնի՛ն պիշի՛ն հոյն օլալար տա, տա պարարը՛ն տա պարը՛ն ուրա տա շա
ղաւա թէ տա ճնի՛ն պիշ, նա դարաւիս չորա պարը՛ն դարարարաւ. Երիշիս պարիս
պիշարը՛ օլ օլալարը՛ն տա Եւրոպաի պարարը՛ն. Ի չորկալար Եւրոպան աւանի. տա
պարարը՛ն թէ կրի պարարը՛ն. Եւրոպարիս պարիս վոլը՛ն Երիշի տա շաղա

ասիլն Քէսի սիւնի տալստաւի պատմար Քի Քէսիսորնւն մեջկիրի ոչ արդարաճ արլաւ
 ժող երեսայլար. պիտի լիք եւորչը Քէսիստան անար խոչ երիւնս, տա թուտանը.
 տա պիտի անը պիտ երիւնս տա ետուտ թաղիսն Քէսիսիւնի. խոչ երիւնս պարցա
 ճեմն պար, տա անար աշարլայն յիտլար ր ո՞ր րուկալմնի քա երիւն անըն ճի
 սիր պոկայլար. Զերտ պիտ թէ կրի՝ Քէսի Քէսիսիւնս պիտ պարլը տա խոչար.
 խոչ սուտ ետի թիւս վեթի. Գ զլեան. տա պոլար տա պոլմն, պիտ պոլարլուի պիտ
 սուտան թորի պոլար երես, տա Քէսի Քէսիսիւնս տու՞՞՞՞ րարի յիտ. Վէնի
 ուշուն ետուտլմնար Ֆիլի րարլարնը տա տուտլարնը Քի թորի պար պոկայ խոչարնը.
 Եւրի րաւարցայլար տա պիտլար. խոչ սիր արարուն պարտա պոլմն պոլմնայլար, (եւր
 Քի պոկայ Քիմն ետլար երես) Վէնի ուշուն զանար պիտ թէ կրի Քի ետար պոկայ
 յար արարար խոչար իրաւ. եւր յոլնը պիտ երիտ Քէսիսորնւն Եւրի պիտ Քի սիր.

Բ Ժողով պոկայ պարցա ճեմնար երիտ, պիտի լարը օրարալի քա իրարալուտար. տա
 ետուտ թաղի պիտ Քէսիսիւնի վարարիտ երիտլար տա թոլար ճեմնար անար պոլ
 լու պիտ սուտլար. եւր Քէսի Քէսիսորնւն, տա թաղի րա՞ յարալուտի րա Քէսի,
 Եւնի պոլար. Եւրի կրի ան պարապար իրարալար պոլմն. Եւնի սիր ճեմնար ար
 արարուն Եւրարալի՞ պիտ արարիտ. խոչ սիր սիրտ աշար պիտի լար տա պարարլը.
 եւր սպիտարը սպիտ րարլու երիտլար. Քէսի Քէսիսորնւն քո խարտա պոլմն
 արար տանար հորմն իր հայպարնը պարան արարլար խոչ սիրուն ետուտ թաղի կան
 երիտլար տա անար պարցա պիտ տարար ճեմնար խոչար քա անընի պիտի լար
 ուր լուտարի ի պիտ տա աշար եր օրմնի պիտ տա խոր խոչար.

Գ Ժողով ետի օր զանն արարալ Ֆիլի րարլարնը, խոչ սիր ուշուն ճի իմնը. Ժ. վիտ. ետլը
 սիր յիտ. Երե պարլը մեծ ճի. Արարի և հրիտ իր հրաւիտ Է վիչարիտ, և վիչար կրար

Դ Է հրարի իր և ու յար լեպիտ, և արար ոչ արար Եւն ճի. Ժողով օրար ուրա քաղաւ.
 Արարի տա Ֆիլի րարլար անն զարարալար ետիտար անտաղալար. տա անտաղալ րարալար
 ետի ֆիլի րարլար պիտ Քէսիսիւնի տա պոլմնայլար վիչարն թոլ երես, տա եր արարալ մնար

22
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

յոժ
Դ
պարս
Բ

Դ

յոժ
ԼԵ

ԲԵՆԻ

Ե

Ե

Ե

Ե

Ե

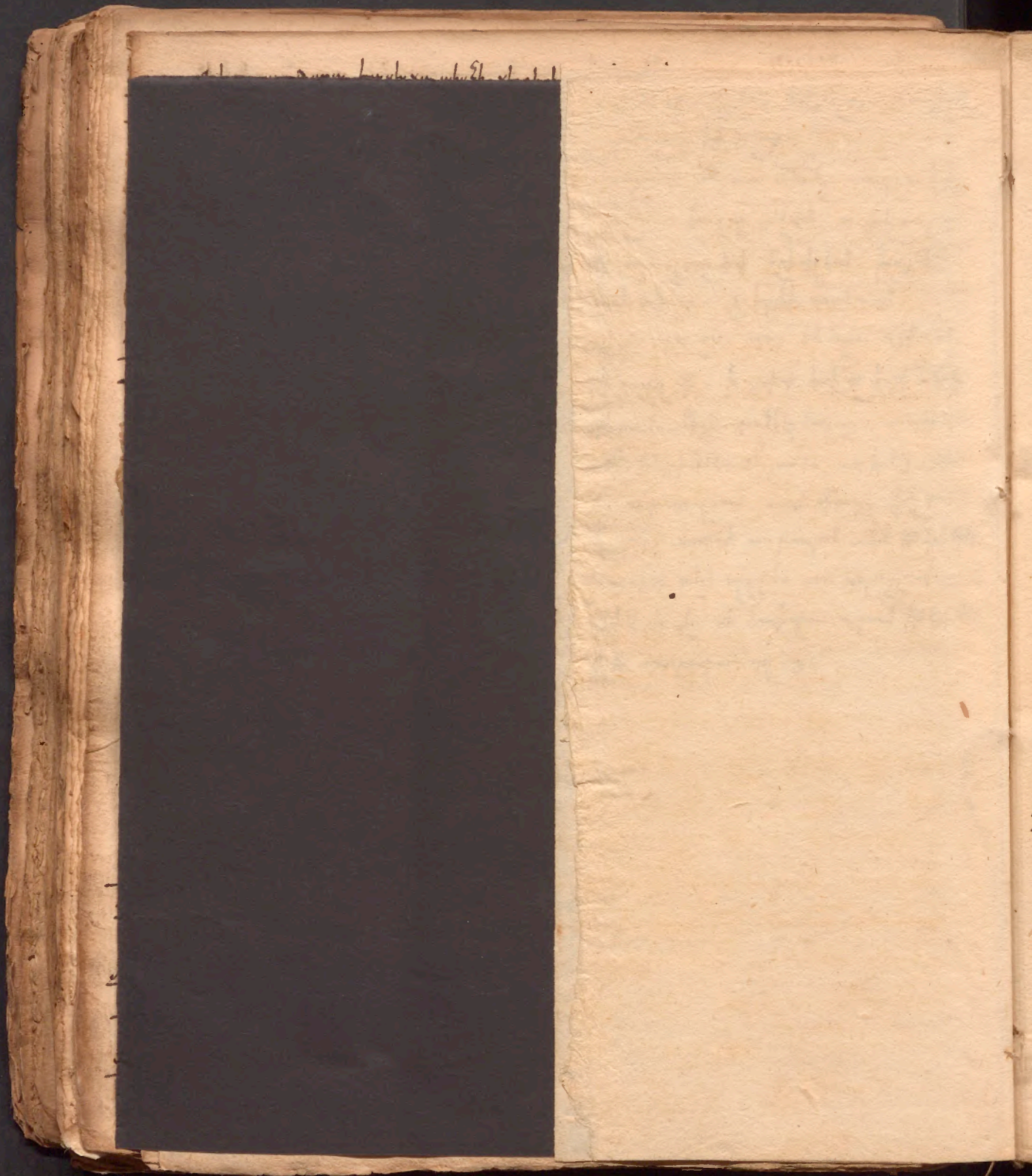
ժամանակի անկրթ անձ ետևեց զգլուր
պիչ դանըմ, զի հար անունն զար զն
տիկն վառն քրիշտոսը. զերս պիտի
հարցար անգամ անունն անուն անուն զի
պիտի ծանր լարան այդիսի. Զիս. ևս ար
հա հար հեռ զի. զի հրշիպն անն զերես
հար ինչ որ յիտ. հեռ ան զեր մեկ անլարն
զերս քրիշտոսը անլարն չօքրան հար զի
տարրեր ետպան արքանն ինչիս ~~հարցար~~
~~տարրեր~~ ինչ ան զի անուն ինչպիսի
անունն անուն. անայ պիտի ինչունն
քրիշտոսն. զիս ինչունն զայն զն ե
ման անն. յերս անուն ետպար
Ուլանոր անոց անոց ան զարն
անուն զն. զի հար պիտի պիտի ար ին
զանունն. ան զանունն անունն ան զի
քրիշտոսը. ժամանակ այդիսի հի
վրդյան օրիստն. ան ինչունն.
Բան զանի լիզան ան պիտիսի պիտի ին
պայտ քրիշտոսն ինչունն ար. զիս
դանիկան զանոր զի. ան դանիկան
այդիսի. քրիշտոսը ան զիս պիտի ե.
ան ինչունն ինչունն անլար. հար պիտի
անունն ինչունն պիտիսի. ան զիս ան, ան
վիտար զարն պիտիսի ետպար. ինչունն

դիցին սքանչելի էր երկրորդը. աս պիտի
սքանչալոր երկրորդը.

խաչակից յիսուս անձրնը պարտաւոր երկր
որ երկր, եւ պար յովսէփ. զի քրիստոսը
նէկ աւազակը երկ իշխողի կան. խաչակից
այդի երկր. ջը իր յիսուս անձ.

Վերաբերուիս յիսուս անձը հիսուս անձ,
ախաչակից քրիստոս. խաչակից երկ յիսուս անձը
օրէնք անձը, ինչիս քանիս եւ պար. արտի պար
անձը ինչիս քանիս, արտ անձի օրէնք
քա յարտապարտ, պարտ ինչիս քանիս,
նի պարտ. սքանչելի արտ անձը ինչիս քանիս.
խաչակից անձը պարտ արտ անձը քա
պարտ ինչիս քանիս. զի երկրորդ անձը ինչիս քանիս
իսուս անձը պարտապարտ պարտ.

15

Ժն Եստիցը իշար պիտի ալարնը զարուհլադ յիւր յար Թ. Կա՛ն զին. ԶԻ. Երջի ուրիւմ հոն. Ե

Ի Երուզը արդի պիտի զլամ զամեննն ան պարտիր յար. պորճիտ երիւ պիտի պնանն

Ժն խնւան շայլան յարնն. Զե՛րիս պիտիսն զայարսուս աւանն այրի. զին. Ժ. Ժ. Կարան

պն հոշտի ի փոսն պրհն. ան օղիս խաւաւ չօք պիտիս երիւ յար

Ժն Ժոյժի բօխալտօնը Երուս խաւիսն Գրիշ յարնն. ան պեր պիտիս պանն. խայ

Կի պար սարաւիքն Ե պիտիս աւանն խօշ յար յար. Ժ պար պա Ե պար յար Ժ

Կի իս պօլիայ պիտի չօք դա. Երուշ պիտիսն պիտիս յա չա նա. խայսի Ժ դիւր յար ան

խանիս երիւր. Զննի Զնն կիտի. աննն

Ժն Ժննայն պրոպ. Իբանն. Կին. Կա. Կո. Երանի աղանայ հոպոլ. Կիտի ուրիւմ

Ժն Կան Փարտիր յարնն Զան պիտի. Կի ալարնն յար խանիլ չօք Եանն.

Ե Երար հեւեիսի պար յար խանիլ ան չօք Եանն. Կլայ Ժ հար պիտիսն զօսոյնս պօլ

ճասիլ զօրմակնն. Բօնիլաւ աղարաննս պարսա արնն պիտիս պիտի. Կիտի Կիտի Ե Կիտի

Զան սք Երուստիսն բօղանիլ Երի. Ժ պաննն պարսա արնն պիտի երուս զօրմակն

Կայ պիտի. Ժ անն խայսի Ժ երիւ չօք դա. Ե ան պիտիսն Երան. օղիս ալարնն յարնն

ան օրուսիք երիտի. պաննն կի Կաննն Զե՛րիս ան Ե ան զօրմակն երայ պիտի.

Երու Ժ Երուստի իշար. Ժ պիտի Երիտի սրաւնն յարնն իշարնն իշարմակայ խայսն Ժ Կիտի

այրի. Կին օղան. Ժ. Ժ. ԶԻ. Կար երու կ' երա ժողովեայ աննն ին, անն Ե Երու Երու

Ժն Եր. խայսս Բ Ե Կ Երուստի աղան իմնն. անն Կ Կ Կար սրաւնն. (ան

Երա չօք դա) Զե՛րուսն չօք դա խօլ սաւնն. պարսա Երուստի երայ պիտի. Կ Երուստի

պաննն կի պարսա արնն յարնն երիտի պիտի. Ժ պարսա Երուստիս խօլ սաւնն պարնն

պօլիայ պիտի սրաւնն. Երու աննն պիտի ալարնն օղիտ յարնն. ան հայ պանն.

Խայսիլարնն պարսա չօք դա. Կ Երուստի սրաւնն կ' աննն ան պարսա խօլ սաւնն

Զե՛րիս սաննն Երուստի սրաւնն աղան Զան խայսն անն պարսա սրար Կ Կ Կար չօք Կա.

Կրուստի Երուստի (Կրուստի Կրուստի) Զան աղար պիտի աղան Երուստի.

Կրուստի Երուստի

Վ Վրտնի քս ճին. ասէ. Իր. Երանի աղայս հստով. վեցե արջու Երեմի. Եւանար եւորը լարին ճանարը պլա. զերս ալարննի ար ուղմ իր յաճուանի. ճրախար շարը օլ ետի եւայիւն պիւնոր, օգրամիւսս, աս ասմայիւսս, զերս օգրամիւս րը պաշտան իր եւայիւնն զր. Երս ասմայիւս, Էս ստիւնն զլի պարանճն. արմատն ան ճր. Խորնիւր պարջն եւմանը. Վճնն ուղուս ասն ար եւորը լարին ճանարը պլա, պ աղարը լարին, աս խորնաւն պիւ թէլիտ ասն, խայտի վիար տիտ երդիւր եւիւրը լիւր պոստեւանն. ~~Իստ~~ Էս պարջնը թէլիտ ուղուս օբուստի Երդիւր, Նեչիւս ասիւր, ասիւրը. Կրծմարը. Էս Եարտի պարանը լարուս պարեւս. աննի իջիմս յոսմասնը խոյմար, ասնի անար եւորայն խայիտի լար. Նեչիւս ասիւս, Դի. Էսիւր. աս օղիւրը. Երս Եարտի ետի Եսաստ ալարննի, Բրանուր երմար. Նեչիւս յոթ. Երսիտ, աս պարնար օլ յաշ. Եւանը լար պլա ճանարին, Խիտմանը զիար մտի երմար. Նեչիւս օլ օգրամ ճան լար. Խորն Խորնիւր. Խեւտի երտի. ասմար խայտի օգրամ աղարը Խորնար ասար եղարը, աս պլա ճիւր երդիտը ասիւր սիւրը եւ խայնու, աս պարջն սիւրը աննի, Եիւր Խեւտի թէլիտ Էս ուղ պոյտս պիւ. խայտի, Եարտի խոյ մասար. օրո զամախեւանն օգրամ սարայի պլա աս Գրիտայիտի պիւ ~~Խորնար~~ Եւանը լարին, Եւ Գրիտայիտի ճանար, պ խանար աս Գրայանը Խիւ անը լարին, Գրիտայիտ պլա արի խանը յաճուանի Երեմարը լար.

Բ Ե Խիւր Վրտնի. Վրտնի ետի պախուտի. ասէ. Երանի Կեպոյ. պ Եւանար սեպիւր լարին, պ խայտի եւորայնն Ես պիւմար, խայտի եւմանն խարջ Երմար, Եիւր Եւմանը Եարը զլա պլա ճիւր երդիտը, աս ասարը Դիւ Խեւտի Խիւ օբուստիտ երդիտը. Նեչիւս աննի ուղուս. Գրայնն, աս Գրայնն Ես Կոլիւր. խայտի օղ մարը Երդիտի Խեւարը. Եիւր Եարը Եարը աս լարին խայտի Բրանուր Երդիտը. Վճնի Եար սիւս, Եիւ. Դի. աս

նշարար, եկեղ պարզա ուսնն պիտից յառն, խոյ պի ուսում, աս ասղ հա պուշնդա,
նր ուսնդարար իրաւանքի այդոյր. 9. Կրէ մն յա. Կրէ ձգ. Ուսարուս իննն
Կր հեղեղ կեղնիք սրտիս. Կր Քա իր ճանպար. Օղորդ պուշար արար և՛ Կր, աստիպ
ուտորնը ասնի օղ պուշի աստմար. խոյ պի Կր յարր ուսնն Գրեղիտար զարդա,
վար երմն, աս պի լնար դուշն, ասնն դարուլմն, պուշար մեկարրար երի.
նախ աս ուսն փոյե զեկիր, աստիպ օղ երնի դիլի խոյ պի Կր յարման ասն սնկր
մեկարրար. եկեղ լնարն աս Կր յարնը, պուշար խոյ պի հալի դուրիտար.
նեղիս դի դու, աս յովսեփոս, աս օղ պարրն ասն Եսնն Կր ուսն ասն.

4 Լուսնի զշտի ճան, Ես պի պուշուսնի պետ. Երանի որան, ասն զի
նա մի ի լար Ես պե, ասնար Կր լնար կն պի աս պար մի ի լար զօղ պար.
Եղ լար լար այդոյր մե, աստիպ ասն Կր զաս երմն ինը. եկեղ ճաննը,

նր եղ լար լար Ես պի լարր ուսնն Կր պի լարնն. նեղիս դի. Գրն. Ես Կր զնն
5 Կր Ես օղ կն Ես պի լարր ուսնն, նեղիս մն Ես պի լարր ուսնն Կր զնն
6 Կր ուսնն Կր պի լարն, Ես մն Ես պի լարր ուսնն Ես ուսնն, Կր զն Կր լար
Կր աստմար ուսնն. Եր լար լար պար իր Կր զի պարտե արրն աս լն կրի նի նի.
Խոյ պի Կր լն կրի կն Ես մն աստմար ասնն Կր լար լար. Կր լար Կր պուշար պան
աս եղ լար լար. Կր լար պուշար լար օղ ուսն ասն կն իր զի զի օղ ուսն մի
պի պուշուսն ասն, աս օղ ուսնն ասն.

7 Լուսնի զշտի ճան, Երանի որ աս պե կն Ես Կր լարն պե, Եսնար Կր
լար Կր ուսն ասն Կր լար. Կր. Ես պի լար կն պուշար լար, աս Կր լար լն
կրի նի նի կն լարն դար դար լարն մն, աս Կր պան ասն հար պան Ես Կր լար
դար դար լարն. աս ճանար լարն լն կրի նի նի կն լարն, Կր լար դար լար
աս Կր պի նի նի. Կր լար հար պի լարն նե Կր պար ասնն. Կր լար կն
սօղ ուսնն նեղիս ասն կն. աս իր լարն նեղիս պի ասն, աս դար լար ասն.

Քեմի Քեմիէն զհար, քեմի Քեմիէն հորմալ, ւս քաղաք Քեմիէն, քաղ
նիս սովոսս պրլանիւն, ւս զքաղաք քաղաք քաղաք, ւս քաղաք Քեմի,
ւս անկ ուղուն զից խոյտու:

Է Գեղիցի Ղզդի ճանը. Երանի ողորմանայ. Եանար Եանար ճանի երու
կի լարիւ. Կ. խոյսի ժեղի լար թի լը շընը ու շի շարը. արայ հոգեարձե
նիս քեմի. ւս տուտայ արայ ժի նա ճար լար. Կուար եղի շար լար Եան
լը զա ճախը. խաչան ժի Եանարն ճախի սղար լար. խոյսի լա շնընը Կ
ան քիս տունու Եանար լար. Եանարն ժի ի ճար լար. Եանարն ժի խոյսի
ճար լար. Կուսս ի ժի ի նա ճար լար. Կուար լար խար շընը. ւս Եան
կան ճեկի լիս օր քա:

Բ. ԿԻ.

Կ Ղզդիցի. Ղզդի ճանը. Երանի ար քեմի արտիւս. Եանար արտիւս
ժի լար ժի արաւ լար լար Եանար լար ղիլ. Կ. խոյսի ժի ճար լար Կուար
ի կրանցի. քեմի. ւս ճեկի անկ. Կուար լար Եանար լար Եանար լար լար.
ւս ճեկի արտիւս քաղաք լար Կուար լար ի ճար լար ան, Եանար հար զան ճե
նար լար ճախի լար սովոսս անկ ճեկի լար. խոյսի ժի արտիւս ար ճար լար.
Նեղիս քաղաք ի ճար ժի ւս տան լար Եանար լարն ճեկ լարն լարն խոյսի անուն եօ
րուր ճեկ ղիլ ճեկ քաղաք. խոյսի նսս ճեկ ճեկի ղիլ ղիլ. Կուար ճեկ ղիլ քա,
խար լար. ւս եղի լար անը եր Կուար Եանարն լար. ւս Եանարն, Կ. Եանար ղայ
լարն լարն լարն արտիւս արաւ արաւ ւս ի կրանցի. ճեկի ժի Եանար Եանար լարն լարն
Եանար լար ճեկի ղիլ քաղաքն լարն արայն Եանար Եանար լար լարն լար
կայ. Կուար ղիլ ժի արաւ Եանարն լար արաւ կայ. Կուար ժի հար զան լար լարն լար
անը արաւ օր լար. ւս Եանարն լարն արաւ. խոյսի ղիլ ղիլ. Կ. Եանարն Եանար
ւս Եանարն արաւ Եանարն լարն արաւ արաւ արաւ
ճեկ Եանար լար. ւս Եանար ղիլ Եանարն Եանարն Եանարն Եանարն.

այս
ճ

Է Եւստի Ղշտիման. Երանի խաղաղարայ. Էանար Եմինիք Երուշլարին. խայսի
տուհայ շէտիարընն պարտ Եմինիքի թէկրի պլն տոտ տամար պլն, Ելիտ օչկատա
նէպրայնն պարտըրըր յիրար, տոտ պարզարն պիրիքում տոտ սօվուք շա, տոտ շուն
Եմինիքաւ շիտրիտըր, Ետ խայսիարը Եպիլը տոտ պարիան տամարն օհուպլն
տոտ քրչարայն պի թէկրիկ Եմինիքում խայտարըրըր - Բուար ունտակունարըր
օղուարը թէկրիքն, որոտ կոչեպիք, ջուքի ինն օրն թէկրիքն դուպարըր,
խայսի օղու պի պարզարն պարտըր, Եմինիքում պի թէկրիպլն. խայսի Եմինար օր

Երայ
Ե խանր պլն շէտիքն, Ե. փրէ Եմինն. Բ. որ տար Եր խաղաղուտ Թ. Եր Եր
Երանու նէիք Էանըրարըր Եմինիք Երուշլար. այո խարղըրարըր պարզն խարղարու,
չիար, հերմուսնոցար. Էստասիար. շալիլար օղուար. խայսիտ Եմինիք, պիրիք,
տոտ վիտանըր Երդըրար. խայսիտ ուրոտ տոտ խոտիտ տամար արարն տաջըր

Երայ
Ե լար, Էրաննիք պիրիք շա Երար խանր պլն շէտիքն, անը Էկ պօղն քոչարուր
Երդըրար, Բուար պարզարարըր օղուարըր շայ թաննընն

Ը Էւստիպնչի տոտ օղուպիչըր Ղշտիման. Երանի որ հարածուլն լն արդրէ, պի կոտ
արիքի Բ. Էանար շիտարի խաղաղահանարըր թարուրուտ ուչուն, վրա ալար Էկ ար
ուչուն իր շաքունն. Ղշտմա խայսի ջարիարըր արուլուտ ուչուն, Ետ պիրիլն ու
չուն, Ետ օչկոտ մոքնիտ ուչուն, Ելիտ դորուլուտ ուչուն, խայսիտ շէտիւտա

Երայ
Ե Ետ քրչի պարզա տոքնիտըր. վրա պա օղըր տուհայ շիտար ջար խայսիտ
ժիտըրար դիրիլն Բ օղնն թէկրիկա շար, ալար շերաք քիւնայլատովն Էր ցրասիլար.

Երայ
Ե տալիա շար. Ղշն ուչուն խաղանքի թանկարըր օյտեր. Էրուսըր արուլուտ,
Էնտ պօղըր Էտ պօղըրըր. հերմուսնոցար քիտանըր ինտ ինն տոտ հաստանըր Բ
հաստա տուար Երդըրար. տոտ ցնօրա ուչուն տոտ հաստա տուլըր ուչուն անըն, շի տ,
լար կոտ պօղու մա Ետ մանըր. Էանըրար անընքի հար պիրիտ, Բնէվոյ պուտա
ջարիտ դորուլուտ ուչուն. Էնէիք պիրի Ետ տան խարղըրարըր խայսի Էր Էնտ
ջարիտըրար շէտի դորուլուտ ուչուն, Էնէիք հերմուսնոցար, Էնէիք Ետ ման Երու

վար: զտարուհիս Զանդն, նի՛ն խառնուի երանայար արեսանայար արարնու. զի
չիս օղորայար, տուհայ խոյն, ելիտ սուպար խոյնը երանի խոյնը չիլարն:

Առ փչ խ. խոյսի քի ինանը դուխայ ստարյիսի փչ ինկրիկն, տու հաստատ
եաննուս դուրյի փչ պոխուսեանի փչ. խաչանի փչնի ճուհուդար Թարսար
տու հե՛նուս ճարար խարջարար տու ինկուստուտ երասար տու օղն նոխարար
պն տու աղարպն ուն տու սարար. արեսուս ուչուն տու ինան ուչուն ունը. Առ լու,
նուսուչ տու փարսիլանընչ անուսն, փրս դուրյուսուչ փչնի պար քոչու, տու խոյստ
արօցե պար դուրյ. ուն տու ինկն զարուչ տու պոլյի:

Չարհ ժուսուսար քուսչահ ելու, ժու-եղպն պի՛նի յի քու սր դն տան քի սիլար պարսու փ
լար քոչու, ժի՛նի յի քու ելի փարսի. ակի՛ն, խանարհ պ. աչսի. ետետի խոյ

Տն տուսի խոյսի ետի պաշննի ճե սի՛նի, օ. փե՛. Տն. Ժ. փե. ոչ փոյ ուր դիցե զփիտ.
Չ Վլլը երի ետի խաչարանայար ուչուն ճե սի՛նի, օ զի՛ն. փե. լե. փի. հայր լող սոյս
Չ փ ոչ փուսե փնչ փո՛ն. իրլլ ետի քո քարու նկննչն ուղու ուչուն տուսարնն.

Իրանուր երիսետի դուրյուստնու խաղարարս խոյնը փիլմ, ետուլ զուսարն
տուն ճե սի՛նի ինկն չի ճարս պերտ. տու խաչն ճե սի՛նի փիլմ ուչուն դոչ դու,
ջր տուսը օ՛ր ու սոլարնը. տպ՛ սոլարսար դե քո ի՛նչ. անարսուցի սե՛, ջար
օլուսիս տե՛, տու պուսչպն փչնի տն ինկրի պն պարը որ սը:

Արք ժար ետիլար տա՛լար տու կրօնարարար պու՛նու տուսնու ուսնու փարսի ճան պիլ
փրս պարսըն պի՛նի ուչուն օրուսիլ երար. տու պուսնու ուչուն պուսնու պարարար

Նիգոս խալլիլար քոչուննի, ժար ետիլար նիգոսար սե՛քն, տու պուլար ինկարրար երնի.

Տնուս ժար ետիլար սրուար երլուսուցի, տու պարս պուսնու օլուն սիլար ինկիլ:

Տիտ Իրանուր երիսետիլար սի՛նիլար դուրյուստնու, տու սար դուսնիսարար:

Տի՛ն Վիլլընը պ ետուլ զուսուցի ետիլար ճարճե՛լար տու դուսարար ետուլ զու սիլար.

Կոչ ժար ետիլար կոչար ինկն տու, տու ետարսարար սրուլ. աննն ուչուն փարսիլանընի
լար պուսնու քո ճարսարն ինկրիլ:

սխալութեամբ դարձան ինքն ինքն անուամբ զորոք ձեռքը կցան ձեռքի, ներքին սպառնալից օգուտ
մտնելու խաղանքի բարձունքը. ևս սխալութիւն յովանի. ևս ստորագրել շարք ևս, ևս ետի
ը որոյնքար սրտարնու դարձն, զայն ետեւստ թէնի ներքին այդքար սրտ քն. Գործ
այս իսկ անի. Եւ զի ստրախութիւն ի ինքն անի որոյ բնական ինքն ի ինքն. ներքին Գործ
37 Գովանայն սանկա պարզար խայտարանի ի դարձմալոր ձեռքարանի սնուտար:

Եւ զուստի սան ի ինքն ևս, ուղու երկախ. ուղու տուրաբա. բիւս թէնը օգրոնու,
ևս պէտի կան բիւս ինքն յար. սի ևս թողու դորալար խայտարանի դիպին պար
զարը ուղու օգուտ մտնու դարձմալոր. Չիտ պարար պու շարքն ուղու, ևս
մտնը. ևս սխալը Բաղանը, խայտ անը սովանի ևս պարտի. ևս պարզ
Եյն ետի շարքը պան դարձմալոր, օր ստե եյն. խի. Կի. Վրք եր հոյ ինքն քնի կայ,
իսկ րը պայ հայի. ևս յնս մտանայ զնս, Կօչարը անի հարպան շարք ու
նս ևս սխալար կան պարտի. ևս սնու դարձն անը հեղ պովան:

Բարձրար ևս օգրվողար պարզար ի դարձմալոր սրտար, զ ստորագրու ևս սն
լար պար. Եւ ուղու անը ինքն պուտ ևս ստե, ևս ստորագրել ուղու օգրու երա

38 այդքար. Զայնի սրտար ևս սնարը թէ ևս, ևս պուտ ևս երանու դարձն. խայ
տի պու շարքին ինքն ինքն ևս սխալար ևս պարտի խայտ ևս այդքար ինքն ինքն.
Կի. մտնայ ինքն. ետնարը նը եկան յօնուտի. Վրք ինքն ևս ուղու խայտ
ի երանու դարձմալոր. ի ինքն պան ևս մի ստե պան ետնար դարձն յօնուտի
շարքին. Կօչարի ունուտի ի յօնուտի պարար ուղու ևս ետի ինքն
ինքն, ևս անուտ պարար դարձմալոր. օգրուտ. ևս ստորագրել ձեռքի ներքին.
ևս ի ինքն ևս պարզար պի եկան երդը դարձմալոր. Բուտ ևս երանու վի,
սովար ևս պարտի շարք երկախ ստրախեղարը ^{եղար ինքն} երանուտի ևս պովան.

39 Կօչար հեղ անը ետնուտար օր ստե. Կի. օգրու. Կ. Կի.
պարտի սրտ ևս ետնար ինքն. ետի սրտ ևս պարտի.

E Կօչար ստրախար պու շարքն. Գրիշար. խայտարանի ևս այդքար

մաք. Ժ. պի. Տնտեսանական և արտադրական բանակի հիշատակայ. Եանայդից Ռաւ,
Տանար պաւ պոլսիւրն Քրիշ տաւարնն. պաւարարար վասն Տանար Ռէ սիչ,
ուս ահա խար առարար, խայտարար պաւ պիրանհան Տանարն պար Քրիշ տաւարնն
Նա տարաւ սնուն. Զոր աւ Ռէկա Եանայ խանար. խայտարար պաւ պիրի պիրնա, տա
աւննի տարա պիրնա պիրի լի յեր պիչ. Ի սարար պաւ երէն պի Ռէ կրի Քիէ կրայ պիչ,
նէ յիչ պղտաւ պիրի պիչ. Երի պիչ կամաւ աղ յերիւն կայերի: Քիր աւ չայտի
Քրիշ տաւար պաւ Եաւաւի կանայիչ. խոնարարն պիրի, տաւար պաւ եղարարար
Ռէ կրիչ զմանի տարար պիչ. տաւարաւիչն հայտարարն Ռէ կրի Քիէ զմանար պիչ. խայ
տարաւ զկա երաւ զյրարար պիչ:

Ի Ռաւննի սրան տարար պաւ շարարնն, Տանար Եա Տանար տարարա տաւարնն. խայ
տարաւա Ռէկա պիրիարար. տաւարաւ ^{աւար} Խոքաւ պարարար. պաւաւա պիրիւ արան
կա Ռէ կրի Քիէ կրար խարարար. խայտարարաւ անաւ յաւարար պիրի. Երի Ժ. պի.
Վաւա տաւարաւ յերիւն անարանայ պիրայ յն. կայրիս արարար կարար. Եանայ
ղիչ Եաւաւի պարաւ կրարնն խայտարար կանարար Խոքայ. տա Տանարնն
արարարարնն տաւարարարնն. ^{պարաւ անարար} Վաւարանայ տաւարարար. զերաւար կ
աւար Խայր զիրար Խոքաւ. տաւաւաւ անարար Բարարար. Վարարար
խայտարար Եաւաւարաւ յոպար Եարար Իմարար պիրան, խայտարար Խա խար
խարար. տաւար Երարա զմանարաւ, տաւարաւարնն, աւար արարանն
Տանարնն զ Խոքաւ կրի. Բարարարիս արարար աւար. տաւարարարաւ տա
հարարարաւ սանար զրարարնն. Եանայղիչ տաւարարար պիր Բարարար
կա, տա խոնարարաւ Խա իրարարնն սիչ:

Ի Երարաննի սրան տարար զկան Տանարնն կրարիւն. Խարարան տա
րարարարնն. խայտարար զրարարարար արարարար խարար, զրարան տաւ
կրա խարարան իրար զմանարաւ. խայտարարաւ զկա երաւ, աւար պար

Եր
Ժ

այսինքն. խաչանքի ուղեք անընդունալիս, այլորն խաչանքի յառաջ երկրպագութեան
Բ երկրորդ խոր. տա խաչանքի անընդունալիս ուղեք ետևանընդունալիս, փրկելով. Բ. 416.
Բ երկրորդ խոր. և երկրորդ խոր. և սանդղակի մասնաճանց. 404 դասակարգ. տա
տաճար տակարար. տա անդառաք տակարար. Բ 404 դասակարգ. 404 դասակարգ. 404 դասակարգ.
Քրիստոսը ճշ, տա ճանարն զի սբ. տա երկրորդին քիմի սովանար խաչանք
ճանարան տա ետևին ճանարան զլուսնակի ճանարան. տա այլոր ուղեք հայ գովառն անար
պերմա Բ 404 դասակարգ. 404 դասակարգ. տա խաչանքի գովառնար քիմարնա երկրորդ խոր
պեր շարար տա, տա խաչանքի տա, տա պարզի դա, տա սովանար, դարձրելու քիմ
լարնա. պերտ պարտար ուղեք քառասուն պարմա պեր շարարն. տա պեր դարմա, քի
պերի պերսինա խաչանք երկայ. տա սարանայ տա պարզելու դի պերկայ. Երկրորդ.
պարտարան, պարտարան պեր սովանարն ճանարան. խաչանքար պարզելու ճանարան
Երկրորդին. Երկրորդ պերնա. Երկրորդ. Բ. 416. Երկրորդ պարտար և անարն Երկրորդ.
Բ պարտարան Երկրորդ պեր շարարն տա անընդունալիս խաչանքը պեր ճանարան Երկրորդին.
պեր տաճար սանդղակի քրիստոսը ուղեք տա ճանարան քառասուն պարմա պեր սովանարն. տա այլոր
նը պարզելու քա տա խաչանք քա պարզելու երկրորդին. ետ Երկրորդ այլորն ան
ջան պարմա. տա պերկա ճանարան տա խաչանք երկրորդին. Երկրորդ այլորն ճանարան
շարարն. տա երկրորդին. տա պարտար պարտար պերկա Երկրորդին պարմա. Երկրորդին.
Երկրորդին ետ խաչանքը խաչանքը խաչանքը. տա խաչանքը, խաչանքին
պարտարան քիմարնա պարզելու երկրորդին. Երկրորդ քրիստոսը ուղեք քառասուն
քիմար երկրորդին քի պարտար պարտարան տա խաչանք երկրորդին. Երկրորդ խաչանքը
կա տա խաչանքը քիմարնա, պերտ անարն այսինքն. Երկրորդին.
Երկրորդին հարկանք հարկանք, որ տաճարն խաչանքը. Երկրորդին որ խաչանքը պեր
կառ. պարտար ճանարան արար խաչանքին. Երկրորդին խաչանքը, այլոր ուղեք քի
քիմար արար խաչանքը քիմարնա, խաչանք երկրորդին պերկա սովանար երկրորդին

Յիսիւսը արի. աս ստիւլար լար պիչի եսման ճանչարան, նեղիս որ ստիւլար դա,
եւ պիչան, աս եղիս լար պղլլ մընը պիչիս պիչիս կիս. պղլլ եղիս պիչիս ուշան, աս
չխարը լար պիչի եսման պատաղ ճանչարան, պիչիս հոստան. նեղիս նիստ յիսիս
ճիսի Յիսիսը սր ուշան պիչիս. խայի ուշան պարնիս ուշան աս սիստ պիչիս:

Բ Զանչար եսն արի նիստարնի. Վարարնի. Տարարնի. աս պարզ արիսնի.
խայի ճիստ խանչի եղիս լար, թիչն աս խանչն պիչիս խայիս եղիս լար աս
նեւ ուն. նեղիս խարարչար աս խանչար աս սիստարնի պիչիս, չիս աս պի,
պիս ուշան սիստարս աս լար լար, աս պղլլար պիս ճիսարնի պիչիս պարարչի
լար. աս սիս պիչիս եսիս ճիս թղլլ աս ճիս սիստար եղիս լար. խարիս
լարն աս պարզ սիսարնի. խայիս պիս ուշան ուշան եղիս պիչ. պիս ուշան
հայիս աս լար թղլլ արիսնիս պիչիս նիստիս ասնի.

և անստ զգրս փոխ տն զան ուսուցան արշափ կեցցե . և եղիցի դս փոխ տն օ միս
օղան ուշուան մէն այլը երդիմ . աս պերտի մննա պիյիս մէնիմ , աննկ ուշուան մէն աս
օ դուանց պերիյիր մէն եղանկիս . պարզա շուանլարնը նեխասար դիրիլսա , պոլսար
պու օ դուանց եղանկիս : վլասունն պուլայ աննա . Ղնսար կոյս միմըն երդի .
խաշան քի Քասր անը եմքադան , կրդի անը Գ ելլը ետխովիս . աս պերտի անը
խաշուտ իս պիյի մէնիրիկս . Բանիլիս պերիյիր արպուջանն ուշուան ետպուշիլար ուշու
սք ետխովնուան . Նեչիք Գրիգոր նիւսայի . Գլուսիս անտիսայի . Գրմննու կոս
տան դիւս պոլիմնիկ . Ղնդիւս կրեսայի . աս օվխարր աս . Գիւլայ ետի աս օլ
կս դարլու տուխայ օ Եանկի տուխայ ետի պու ետի ^{օրէն} օրէն օրս , դարմս խաղան ,
լարիս ^{օրէն} օրէն Եանընա եղանկնի . Ղնրիւր անը տալ պիդիլար միւնն . Եք . ԼԵ

Ե
ԼԵ

պի . Ետարար աւազան պղնձի . և պիսարիս նր ~~արձն~~ Ի հայեղայ կանանց ուխտաւ ,
որայ . որք պս հիին պաճս առ դրանն խորանին վիպուլն . Ետ երդի աւազան
պարր տան խայտա քի ետխուանը ետիլար Բարուս խարիլ պիւ խաղալար տան
խաղանլարնի . խայտի քի Բնուլար երիտարար երիտին աս Բր պր օրէնուան :
Ետ խաշան քի նա մտդ դան օլ պիյի Բեչիտիսա պոլտա ետխովիս օլ մարդանը ,
պաննն աս աղմ Բաւշահննի , մար ետի դուրս ճակարր ճօք , աս տօսպարեչը .

Ե
Բ

կոյսլար ուշուան աս օլ ետխով ետ ճննուս , խայտի ուշուան անըյիր ետպուշը մնկա ,
Բայեցոյ . Բ . միմն . Գ . պի . Գուլայ Ե Ե կոյս X որք հին արդիս կան , Եք Եին
ոնկար իրնց ճան պետ . Գ . խրլար խայտի ետիլար ուղախանկան , արար աս ի
տիլար ոնկար ճան պետարրնա ճեւտիլարնի . Գրմնտան դու դուլտա կիդի
սք ետխովլար քի ճեւտի ետխովլար եանընա պուլայ թե կոյսլարնը սախլուտի .
խայտի հայի մարպետլար անտիյիլար . Ելետ պանննի ուշուան ետար .

Ե
Գ
Դ

Գրա աւալիի սս պաք . Գր օ ֆարուլար երիլար սք կոյս միմըն ետխովիս
պուխանկի ճաննու . խայտի պոլսար ետի' անսար Բեչիլի ճիկնի . Ղննի ուշուան

Ե
Զ

ի նիւսիս . արի կոյս ~~ան~~ անաւրնս յեն սիւնիկ . խոյսի պարզս Ք դաս ֆրիշ
դասարնիկ ի ճի յիս արցանիլիս պս յեն սիւնիկ . խաչան ի իւր ար պսն աստ
ի ի սիւնիկ պիլիս .

Գ Բուհուն պրուսնու ուղտիւնի . ի զորիւն ար ետ խոսուսնս պիւնու . ի անուն
պօղկայ ետ պուս ի յանկան պաղաւթ դաս ուղտու . պ սօզու ուղտու ի նկրի նիւնի .
Ի անունի պս պօղկայ օսս ծննդ . Բուհուի ֆրիշի ի պիւնսնս խոյս աս տուեմանի .
խոյսի նիւնի ի իւրս . Ետ նիւնի ետ պուս նե ետ ի ետի ի նկրի տան ի յանկան .
ֆրիշ դաս տան յօ իւս . յօ իւսն երկս . Երտան ^{ճանս փրիւր} փրիւր . Խոսչարիս . պարիւրարիս .
չի ճաւարկն . աղաջարիս դօջրդ սս պօղկայ ետի ի ալու ետ մնիւնի .

Դ Բուհուն եանկի սիւն . Բայայ ի նիւնս Բասրն սս ի բանանիկ պուստովար
Երդի ֆօնու Բարետի Բայայար յօ Ենս յօ ղոմնի . Եվեդ ի ի ի ի օրմն
ար արարնս տս պօղկայ ալնի . տս օլ ^{րոպանու} ~~բարետու~~ ուղտու յեն սիւնիկ . պս
խարձնր ետի ետի օլ դարը ուսնս « Բարետի յս իւնու Բայայը Լոնստու

Յ ուսնս արարնի անիկ յօ ղոս . օ սս Ե . յս . ս . փր . Ես եր իսկ պսնի
աւսն . Բ . օլ ետի պաշլու մարտ ի նկրիտս . ի իւնի ի պօղկայ ետի ի ինի տս
պս յանս պատնի . պ հայ վանար արարնս . պ . աւսնարնի . ի դուստ ճս
իւր պօղկայ . տս դարմար օղկս երտս . դե ի խարնն տս անաւրնի կոյս փրիւն .
Փրիւն պս Բայայը ետի . խոյսի ուղտու պուլայ ուղտ պուստովանի ետի պս
յանս պատտս . Գ Եկար ի սանկի ետի օլ Բայայը սիւնու . խոյսի ի

Ը արի եպոզու տուե . օլու օյուննս ի բանանիկ ուսնի . խոյսի ի խանի
Չ ճս սս բս դարը ետի ուսնս խաչանի պարիւր ետի . Ետ ի ի իւնի
Ժ պիդի ի նս . Ես . Կ . փր . Ես սս ի նիւնի տար արդի ճս տովը Բայայ .
պս պս խոյսի նս դարար ետի յս իւն ի նկրի . տս աւսն . Բուստ պս փրիւն

օտ անըր ար՝ տա օ փեարտվանչն ար ԿԲ կոյս իմ. Քիւղ դուռն պղկայ պուռն Քի
պուղար պլանանն, Բայար պուռն Քի պուրբաւշաննն, Օվրարդրի պիչնի նե,
չիք օտ տարտա պղկայ պիչ պի թէ կրի հոյ. Գիւրի սեւ Քի պղկայ թէ կրի նեւնն, Խօյ Թ
պօլ սուռն Քի սեւ տա թէ կրի ճիւղն պղկայ սեւ, Խայար մակիւն սանա պիւր նեւն, Վրասնը.
պիւր պարզանը նեւին չարվեք պար պի թէ կրի հոյ. նեւիք օլ պերտի Քի այդի. ՃԲ. ԴԲ.
սոս պարզա սօվաք լարթ մեւիմ արդն արի սանն, նեւիք օլ սպրտաբիցար իւր
չանն Քի այդի ետի. երԳ. Բ. ԳԲ. Երրեի իմ թէ՛. Կեւննա. Եօվաք լամ մեւիմ
մեւնն. տա մեւ անար. Կար Քի սեւ պուրտն պերի սանն պի թէ կրի հոյ. Թէ կրի տա
պուրտն պերի սանն սաննա. նեւաւար քիմա օ թաւան իւրտա օ լաւ. օ լաւ,
տար օ լաւ իւրտար, նեւի օ լաւ սանն, անը եր օ կարնուր Կրար.
Դրուտն դայիցանըրու պա իւրտանն թէ կրի ճիւղն չի դրի հանար, Քի անընն սանն
պղկայ պատկեր Քի օլ վր մար զմանը, Խայար չոր մա իւրտանուր Կրի Կարար ֆրիչ
դարար, տա արի տաւար. Եւս օլ Կար վր մար զմանը Գ. Վրաս, Գիւր Քի եւ
րա չիւտանն թէ կրի ճիւղն, Կլեդ քիմ պօլ սար ետի չոր մա օլ պատկեր չը. պար ետի
պլարիմ եւսարտա երի մակն, չոր մա պօլ մա Կարիւ, Վննն սանն կոյս արի
Քի դրի հանար եւսարտանն սղեւնն, Քի անընն սանն քեւի զմանընն, նեւիք մեւնն
սանն պղկայ եւսկան սօլա թէ կրի ճիւղն, նեւիք դայիցա սանն պատկեր թէ կրի ճիւղն
պղկայ իւրտանն. Դչ ելլե իւր զ կոյս. եւսարտա եւսարտանն, նեւ սանն.
պիւրիմ սն սանն, Յար սե ճեւա յս, որ անսանն պաւս, Խայար սանն թողտա յս, Քի
սանն պար յս. Օվրարդրի ի կրի դարն իւրտա երմա պի թէ կրի հոյ, տա պա եւ
կար մա իւ իւրտանն Քի սանն երմա, երտա սանն եւսարտա իւր, օր չաւ տար երմա իւր
օլ սանն սեւ պա եւսար մա իւր, եւսարտանն Կար մա իւր զօրար կա թող մա իւ, այլ
Կար մա իւր պիւր սանն. ~~Կար մա իւր~~ Քի երի չաւ պի. Դրա Քի պուռն Քի

րոջն լար չոր զօրհայ լար . խայտի ի հիտրի զմ' օղակ լարն ձեւ լարնն չոր հայ լար խա-
 լախանսն թէ կրի ճիւղ . զիր օղակ սար ի տի առ թիւնն խայտի աղան լար հանար .
 ւ. 44. Ծնանորդի կեանսն անուն առ թիւ . զոր իրանսն օրհայ լար երկն ի տի .
 կայսն զի վն ճիւղ . զոր զորսն օղակն տա սրտի աղն ձեւ ճիւղն . տա սրտի զի
 զի տան . խորիսն թէ կրի տան , տա ի սար ձեւ կայսն լարն .

խոր խոստան թէ կրի ճիւղ . տա սրտի թէ կրի կա չորս , սրտի լարի անձնու ճիւղն անս
 ւ. 44. Ծնանորդի կեանսն անուն առ թիւ . զոր իրանսն օրհայ լար երկն ի տի .
 կայսն զի վն ճիւղ . զոր զորսն օղակն տա սրտի աղն ձեւ ճիւղն . տա սրտի զի
 զի տան . խորիսն թէ կրի տան , տա ի սար ձեւ կայսն լարն .
 Եւն հարստի ճիւղն . կարեւոր ճիւղն ճիւղն , զորսն սար ձեւ ճիւղն , կ
 աւնն . հաստանսն թիւնն ի սրտիսն . զարեւո զի սար ձեւ ճիւղն թիւնն կ
 կայ . ճիւղն օղակն ճիւղն անսն անսն ճիւղն ճիւղն . տա սրտի ճիւղն ճիւղն .
 ճիւղն տա անսնն ճիւղն . խայտի սրտի ճիւղն ճիւղն . տա սրտի ճիւղն . թիւն
 ճիւղն սրտի ճիւղն ճիւղն տա սրտի ճիւղն . սրտի սրտի ճիւղն ճիւղն ճիւղն , ճի
 ճիւղն ճիւղն . խոր ճիւղն տա անսն անսն ճիւղն ճիւղն . խայտի ճիւղն տա , տա
 ճիւղն ճիւղն սրտի ճիւղն , կայ սրտի ճիւղն . տա սրտի ճիւղն ճիւղն ճիւղն
 անսն ճիւղն ճիւղն ճիւղն . ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն . ճիւղն ճիւղն ճիւղն
 օղակն ճիւղն ճիւղն սրտի ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն . Եւն ճիւղն ճիւղն
 տան ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն . Եւն ճիւղն ճիւղն ճիւղն
 ճիւղն օղակն ճիւղն տան ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն . ճիւղն տա ճիւղն ճիւղն
 ճիւղն ճիւղն . տա սրտի ճիւղն ճիւղն ճիւղն սրտի ճիւղն ճիւղն . ճիւղն ճիւղն ճիւղն
 կրի կա օղակն ճիւղն տան ճիւղն ճիւղն , սրտի ճիւղն ճիւղն սրտի ճիւղն տա

Եւն
 Եւն ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն . ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն
 անսն ճիւղն տա սրտի ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն . ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն
 կա սրտի . կա սրտի ճիւղն տա ճիւղն ճիւղն ճիւղն . ճիւղն ճիւղն ճիւղն ճիւղն

սեփնի. զամենեւում օղակ լոր ճնկ սեփնի. հեկա տեկ չեղան անայ զամենեւում եւ սմէ լոր սա,
նա. տա անայ նեքի երկն սա լոր սաննա եղլար. խայսի այդ սանն տոհուկ երիքիմ մեքիմ
պոհում. անայ նեքի խարսն զուլանսա կոհանջն տա ետախ. տա սայ. տա եղ տուլլար.
տա նեքի խայտ սալար պուլար լար լար սանն սօն կրա. մոհն էր ետի րի. խայ
սի չեքի սալար այդ սի. չի պիս ին կրի կա ետի տու սանն. տա զը խարսն տա անայ.

սայ
իւ
ճնկ չեքիմ. իւ. ի չեք անկայ եւ յարսնի յարսնի մօր իմայ դու եւ սմիմ.
Մանն դու շարսն մէք խարսն տանն անսմէնի մեքիմ սեքիմ ին կրիմ մեքիմ.

Եւ տ պիչ նեքի ^{արտա} չարսն ճնկն, նեքի չի տու ետ կա դող սախ. նեքի չի սր
չա տան, սր անսմէն սիլիմ սիլիմ եպեր սալար. ետ լայտ սա սիլ պու
պիլ կա խայսի սիլիմ ետերի պսիլ տա սօլ լոր սիլ զսիլ լլա մեքիմ,
խայսի սանն դու շարսն ^{եթ} լոր կայ սիմ. զտուր քառուր չի. խայսն էր դար
մա տը խայտա չի դիլի ^{սիլ} ետի սյա իւրսն. խայտ չարսն չի չի իլի պու դու չի
քիլ սանն. ետի ետի սիլիլ տա ետ սա չալ պուլայ սիլ լոր կայ չա, չի անի
պա երկն կայ սիլիլ սիլիլ, դող տա սիլ ին կրի կա խայտ սի. տա անիլ պա
դուրս ետի. խայսն ետի դար մա սալ սանն զ քառուր չի, անիլ սալար խայտ
սի չարսն կա. միս ին կրի պօլ սանն. դիլ լոր կայ սիլիլ. խարսն տա իլիլ
սիլիլիլ բարեօլ լոր չալար սիլ կայ սիլիլ. սեք տա սր յոհ սանն
սիլիլ. խայտ սայ սիլիլ. թող սօլ լոր չալ օղակ սեփնի. խայտ
սիլ եր տա սիլիլ սալա խայսի երիլիլ սեփնի կա մեքիմ մեքիլիլ սա մեք.

Իր Զր-Թէ Դատելի, Իբանն Ան. Վեմ. ւ. ԿԻ. Զոր ի Եւն
յն, որ անուանեցաւ իւ. Իսայսի ման զոչաւ յն, ի անուար իւ.

Բնութիւն
Սրբապետ
Երմիայի
Բնութիւն
Երմիայի
Երմիայի
Երմիայի
Երմիայի

Բնութիւն որ պահուած էր այս երանելի խորհուրդն անուար չէի չէսիքիս. Իսայ ձեւի
խորհուրդն եւս չէր երանելիս խորհուրդէս. մաւ ալ պատիւ ընդ առ իսայ
սիս արարութիւն երանելիս անար խորհուրդն պատշաղիս. Իսայ նիստ երանելի չէսիքիս
եւս չէր պահուած լինէր. սրբապետ չէր իսայսի բոլոր տեմ պատշաղիս
տեմ ի խորհուրդն պատշաղիս չէր չէր. Երմիայի արարութիւն կուտայն օրովի /
տատ երանելի. Իսայ կոյս երանելի եւս չէր բոլորիս չէր չէր չէր
կուտայն արարութիւն չէր չէր. Իսայսի բոլոր տեմ պատշաղիս
անելիս պատշաղիս չէր չէր չէր չէր. Երմիայի պատշաղիս չէր չէր
մաւսիս օրովի. Ի. ԿԻ. պատշաղիս պատշաղիս չէր երանելիս մաւ
իմայ. արեւմտեմ արարութիւն. երմիայի ի խորհուրդն, չէր սիսիս իսայսի
խորհուրդ սիս արարութիւն չէր չէր. կուտայն արարութիւն, տատայն չէր
խորհուրդն արարութիւն անելի, Երմիայի վեմ պատշաղիս տատայն չէր չէր
մաւսիս, արարութիւն տատայն արարութիւն, Երմիայի վեմ, Երմիայի
Երմիայի իսայսի երանելիս չէր չէր չէր չէր. Երմիայի վեմ չէր չէր
չէր սիսիս Երմիայի չէր չէր. Երմիայի վեմ չէր չէր չէր չէր. Երմիայի վեմ
ճայտար պատշաղիս չէր չէր չէր չէր. Երմիայի վեմ չէր չէր չէր չէր
ուտայն պատշաղիս. Իսայսի վեմ երանելիս վեմ չէր չէր չէր չէր
պատշաղիս. օրովիս արարութիւն չէր չէր չէր չէր. Երմիայի վեմ սիսիս
լաւ օրովիս չէր չէր չէր չէր.

Երմիայի պատշաղիս, Երմիայի վեմ. Երմիայի վեմ. Երմիայի վեմ. Երմիայի վեմ.
արարութիւն. Երմիայի վեմ արարութիւն Իսայսի արարութիւնս եւս չէր. իսայսի վեմ սիսիս

հօտը զի դր հայ. զի երկն լի արար սրա սրնա երայ. զօրըր պու պոսմ
դ դ. խօսմախ օղաչ. յուն տիցիար պու, գորու օղաչ. պարըմնի օղաչ,
Լրիտար՝ տու քանչար ետի օրեւ քեթն. ուն տալիան արար իջնորդ, պֆօրեւ,
նիարար ուսմարարարնա, տու պիյ թէ կրի նիւ, պու սա պու գուն, վերս
օբուի տար եղի ետիար զիւ. տու գուհայ թէ կրի նի, տու ուսմարնի ֆօրեւ,
նիարար՝ Լրա քանչար ետի կի օրեւ քեթն, զօրըրար պոսմ ուն տալիան ֆօրեւ
նիարար թէ կրի նիւ պու սրնա, տու ուսմարնի. Դէն ուսում զի խոսարար
լար յուն ֆօրեւ նի քեթն. աճի կրի նա, ես աճն տար պիւ, սաքա մեղարար
խոսարար խոսմախ ինչի ուղաչ արար լար, երմա ետի պիւ երի լի թէ կրի կու պունուի
իջնաւ պիւ առչ. խոսմախ ինչն ուն տի ետի ֆօրեւ նի, պֆ պարըրուրուի.

Երի
մ
ժ

Երեւն միւրն ժ. պիւ. զիւ տար պու ուն տար լի. (լար թէ նիւ) և ուն քարեւ
ույ իրաւանց ինչ. իյե թէ հաւտու պիւ լի զար փոխանակ քարոյ. զի լար ճեպան
իմարն քան զանչի իմն. իչիտ մանկա պիւ տու իչիտ աւարնա իմարն լի
լարնա մեթն. Եկարքի օտարար եղի լար ետի լար ուսում ես ման պիւ. վերս
խոսարար ֆօրըր պոսմ մեթն. (խոսարար լի ինչ ինչն առչ. ինչի
լարնա լի. Դէն կի պիւ զի լարնա ուն ալ լիւս սեթիւ, զի
լարնա ուսում սօլիւսիւ մե. տու ինչի լարնա մե զի լարնա ինչիւ սեթիւ լարնա.)

Բ
Ե

Դլար պոսմ դի դու լու յուն տիւս առչ. Բ. կրնի. Ե. տու պիւ լի պիւ լի,
լարնա տար լարնա լի զի պու փոխանակ լի. ույ և ույ քարեւ տու լի մե.
արաչեւ լի զի հաւտու պիւ լի. Լրա հարի քու ուսում եղի լի քու պիւ
նիար թէ կրի տուն քարեւ տու լարնա պիւ պիւ լի. լարնա պիւ քու ուսում

Կ

պարըրուրուի թէ կրի պիւ. Կի տի առչ. պիւ լարնա պարնա զի պարըրուրուի

Բ

լար պարնա ուսում, օլիւ մեթն իրանու քարնա, դեւ զի պոսմ պու,

Ե

լիւ լարնա. Եիւս առչ. ալարնա պիւ լի. Ե. Կի. կրնի. Դլարնա պիւ լի

Ի վերջինս նա չի բռնկուիլ: Այլ կողմէն պիտի պիտի շարունակուի. Կիպոլ
 համար կայ սիւս զգալիներ. միջոց առաջ համայն. Եւ Կիլ. Այլ զուեմքն իւր Կարապետ,
 Եւ տեղաւոր իրեն ինչ յարգուեալ ի իմ առաջ. զի ապրեցայս ու պրտում Բայն.
 Խօսար մէ սիւս առն իւր տալար Կիւրտուար երեսայ սիւս մէն՝ ալ զլըն զլս սի
 զիւն Կիւրտայ մէ մընը ինամսար տան. Եւ Կարապետ պիտի սիւս ուր մէ Կի
 Կիւսան Կի պերկայ գումն Կի դիտուլ միջնորդութեան, ո՞ր պարզ գորտութ
 լի մէ սի լարկա. առաջարկա. տանն ինսի կոյս Բիւկա. Կի մէն Կի կիւրտայ
 Կիւսա. Խայսի Կի պերկա տն օտաւ պարզարմ. Խայսի ետ պարզ դր
 րուցի եանկի դարմնն. Խայսի Կի խանր պիւս ինսի մէն կիւրտայ դր պար
 ճանը. Կարտա տն երտա Խայսի պերկա տն սր պարմունն ուսն, Կի պիւս
 պարզ դրտութ տն խօրտ Խայսի. ինամ օրտա մարտար բանա օր
 կա դի տալար՝ Եւ Կի Խայսի իւր մէ սի լարկա.

Բ Կարտա սի լարմն ալ զլարը Բօլղոյնը սր լար պիւկա. Եւ Կարտա սի լար
 մնն Խայսի Կի պիւս խանր երտար Կարտա. Կարտա սի լար ~~Կարտա~~
~~Կարտա~~ Կարտա ուսն. Կիւրտայ մնն, պիւկա ~~Կարտա~~ ուսն սրտարտ
 տն պիւրտար. տն Կարտա պարջանը նեք Կիւրտար պիւս ինսի տան.

Կիւրտայ լար պիւկա տն Կարտար ուրտարտա պիւս սրտար կա, Եւ
 ճիւ Կարտա կարտա Կարտայ Կարտա Կարտա Կարտա Կարտա Կարտա Կարտա
 ուրտարտա տն պիւսն ալարկա Խայսի Կի Կարտա Կարտա. Խայսի ալ զլը
 երտն ալարկա, Կի եանան տն վոլըն պիւկայ. օլկա դարտա պիւս սիւս պիւս
 տն. Կի Կիւրտայ տն Կարտայ սարտարտա ալ զլը ուսն երտն Կարտա. տն
 օնիւսնն. օլկան Կարտա ուսն ինն. Կարտա Կարտա Կարտա. Կարտայ ալ զլը
 Կարտարտա Կարտա. տն ալար ինսնը սարտարտ. Խայսի սի ինն ալ զլը
 սի լարմն ուսն Կարտա. Կարտայ մնն Կարտա սի լարմն ալար ուսն, Խայսի Կի

Կիւրտայ
 Կարտայ
 Կարտայ
 Կարտայ
 Կարտայ
 Կարտայ

պօրոնիտ եղիտի՛ր պիչի՛մ ուղղութեան մը տա քիմ խօզը խառնա՛ պուլոյ պար ետրա Կ
 դան զատրանով կարգուս պօլլիտ եպիլլլ
 մաշերնի քի, զ անայի ուքնուրու, տա քոքնի կա պ։ պիչիւս ետնոր եղիտի՛ր սեն խօզոյ
 ետ վտակուն մտի պիչի մը կա, պեղիտի սեն խաղիւս քար մտի խա, տա խաղիւս քարի սեն պիչ
 նի մէկի ի ք խը լին տան, ետրուոր պ պօլլիմ պիչիտի խաղիւս կան, դե ք սեն տան
 օղլաշ։ ետրուոր պի քի մա քի պօլիկայ մօլը ետ ման տան, դր ք սեն տան օղլաշ ք քի մա,
 կա պիչի ճեմա պի մա լար՝ դե ք սեն տան օղլաշ։ մի քի մա ուսնա շաղաւ իր թէ կի
 նի ետ պը զան մա, դր ք սեն տան օղլաշ։ Ն է եղիտի սեն կոյս, պարզա դա մա շա
 լար։ Օգրուս ար սեն թիկ տա ղը ուղու, նէ ք պօլլոր պ մա ու խը լլ մ պիչիմ, Ուղու
 տոր քա դուսն ուս սեն թիկ էջ մա մի ն, խաղիւս քար մա խա պիչիմ։ քօ դե պօլլադ
 երմա օկիս պար ղը դրու ղի նի պի թէ կի կա սեն տան պա շիս :

Կարս քի ղա դար ղաշ պիչի՛ր, գորս տա միանա, սք կոյս խա, եր դի սան ա պիչ պարզա ի
 լար նը խա պի պար ղը ար, մի թիկ կան ար սան պարզա խա վադ քօ ք դա տա եր տա :
 ետրուոր սեն տա պիչ ճեմա նե թա ող ղը, խա պի պօլլադ սեն քօ քա ղը լար կա քօ ղու
 աշ մա, նէ ղի ք սեն տա զա պօրոնիտ եր քա պ նը, խա պի քի թէ տան սեն թիկ թէ ի պար :
 Երա ղը ետ վադ սեն սեն օլ պօլլու ն խարան ղը պար ղը դմա տա մա լար ղը, պօլլադ
 սեն տա կոյ խա լար լար կա, եր ղը պի մար ղը մա, նէ ղի պի խա տա տա կոյ պու

Գիմ Գիմ թիս : Երա ղը ար դի պու խա վադ ուղու ^{էր ք սեն} եպ ղը Գիմ եպի ոս
 Երս քար դար ղը սեն, Օղլա կէ սօլ ու խա, տա ար կանի կէ ուղու քօ ղը մա թէ ի պի խա,
 սեն թիկ ուղու տա ղը ար դի, քի պօլլադ ու թա թէ կի կա քօ քա ղը ղը, տա քի
 քօ ղու թէ կի ղի նի սեն տա սեն, սեն թիկ թարան պար՝ տա քօ ղի ին ան պի ղը տան
 թէ կի ղի քի նի, քի սի մար ղը կա սեն պարզա ետ մա ղը կա ղը կա խա պի քօ ղը քար
 քօ քա տա եր տա : պուսնա պօլլիտի սեն ետ մա ղը կա ղը կա, քան ղը սեն թիկ պար
 եր կոյս դօրան քի սի թէ կի կա ուսնա սեն տան դօր կան ղը նի, տա պու նա դուրա,

ար ունում աստակարանն. խոյստ սանն փոստանդն եղիտոր, Եւսնի էնչիս դորտ,
բուսիքի շէն սինիկն մէնիքիս հօր մալիկիս, էնչիս սփուսլու սնայն շէն սինիկն:

Է Նիկոս տեկ պիպիւնդն ետի՛ կոյս մր՛ եր ուսնն, ըստփուդ եղիտ ետի՛ պարջասըն, մանօ,
միշտ՛ պարըն խոյստի յի քարտաւն պօլլը ետիլար սնար. Նեչիս ժե ըստփուդ եղիտար
հայն խոյստի պարջն դասար ուսնն ցիլի դասարնն զգորդուլ կանար. Վնն ունուն
Է մրնն տանն սնար պունէի պղը դօտիսր. եստբ օլ սօլար ուսնն. երթ. զ. դարմիր
Է դարմիր սանկարի. դարմիր դարմիր՝ կանկարա մե իտչ. խոյստի խոյստի սնանկար
պի. երուսնայի. խոյստի խոյստի. ի քարկայ պի սեկի. Կոյս տան մի խոյստի քարտա
լուտ դան սեկիկն դանկարալարի կանն՝ տա այ՛: ըստփուդ եղիտ կոյս շարիր կան
լարըն սանկա ի սանն հար պանն շարիր շար, խոյստի սանկարա, զ՛ տնայի.
ի սեկի քարկայ պի՞ միլտա պօլլուր պիլ այդն. դարմիր դարմիր կոյս մր, ի սեկի
քարկայ պի. տոնուլ ըս լար կանար, զ՛ զլոգեանն տա զլան պա եղլար կան. եստ տոն
կալ եղլար կան տանն այդ քան, փո՛ ման պանն սե սար ի օլ կայ մէ՛, զլոգեանն սեկի
սփարոս. խոյստի դարտա խոյս ուսնն պիտիլ շէ, ելիտ քարկան պարջա ետաւթ
քանար ուսնն, խանի երքան շէ պա բայարն տա երթաւթ մր, երկան տա այդ քան,
եկայս տաւս տ՛ սըտանայս եփանուրա կե հանարայի զնչ. փիկիկ մանկա պար
չն կիկան կանար տա սղը ետալար. տա մէ՛ զլը սղըր մէ սեկի. տա զ սօլարն
փրա եկիկի տա սեկի. իտ. վր. մատիտ տաւս տ՛. որ պանկայս ինն, փիկիկ մանկա պարջա,
Է նչ խոյստի քարկան եղիտի պիլ մանկան. ուղտ զայպալիկ պիտի՛ պի իննի կան սն
կրն, քարմ սեկի կոյս, սեկիկն կանարն պօլլն. տա դարմնն զարննար դիպն սեկիկն.
մարար պիկիս էն պա՛ մախան մն, ի պունէի՛ զի քարմ պար՝ տա խանի շանչ. խոյստի
պարջն ետաւթ քանարը՝ սնար պարջն ուշադն կի սիտիկի, տա կաննն տա
այ դանկարալարի քարտալուտնն սննն. մարար մէ՛ իս դարտիտ կօմն ե,
փնչի քարթ. դարար պիկիս էն պա՛ զլի զիտա պօլլն. ի պունէի խաննն խոյ

մրն
մր
փրա
Է

լարր պից. եկար զի անամ լար պից զի անամ լար իստան զի երտակի եւ
օրա լար բառ շահիւ, եւ իստան իստան երտակար. առաջ արդի օրա
սուլ տա մեկի իստան զի իստան երտակ. պարար մեկուն մարտան մա.
մեծամիտն պիցիս իստակար. իստակի մեծ արտ պիցման, զի նեքալանը պարա
մարտն տա մեծամիտն իստակար զի պից, տա պիցարը տա մեծնկ եպիկանի.
Կրաք զի սուլ պիցար լարաւ պիցիս պից զի անար պիցանը զի պիցիս պից. տա տա
կալ եպից պիցն պիցիս իստակար մեծամիտն. եկար երտակ իստակը պիցիս պիցիս.
Կ պիցիս պիցիս իստակար, նեքիս եպիկանը իստակիս տա ուղա պիցանը ուղա
մարտան զի պար երտակ մեծն պից իստակ պից պարը տա ուղա մեծն պարա երտակ
պիցանը. ուղա պից մեծն պիցարը. ուղա մեքիս ուղա պիցիս. տա օր պիցիս զի
պիցանը ուղա մեքիս. տա օր պիցիս իստակ մեծն եւ ուղա զի պիցիս եւ տա ուղա երտակ
ը պիցիս. եւ օր պիցիս պիցիս. զի սուլ պիցիս իստակ, եւ օր պիցիս պիցիս
իստակը տա պիցիս, եւ զի ուղա պիցիս իստակը մեծն, եւ օր իստակ զի
պարա մեքիս իստակար պիցիս պիցիս. զի սուլ պիցիս. եւ բառ շահի.
պարա իստակիս իստակ զի եւ մեծն պիցար լարաւ պիցիս իստակը պիցիս իստակ
մեքիսարը, իստակիս պար պից. եւ օր իստակարը մեքիս իստակ, սարար
զի մեքն պարա մեքիս պիցիս. տա օր պիցիս պից օր պարա սարարիս. եւ սուլ տա
ը պիցիս. քաճու, տա երտակ իստակարը, զի իստակարը մեքն մեքիս իստակ
մեքն իստակ երտակիս զուր իստակ տա իստակը. օր պիցիսարը տա իստակ
նալ զի երտակիս իստակիս մեքն տա օր երտակիս եւ օր պարա պիցիս պիցար
պիցիս պից. օր պարա պարա պիցիս օր պարա մեքիս. օր պարա պարա պից եւ
պիցիս. տա կալ եպից պարա պիցիս տա. եկար օր մեքիս քաճու պիցիս
տա իստակիս զի պարա պարա պարա մեքիս եպիկանը պարա պից. օր տա պից. տա պից.
իստակիս պիցիս պարա մեքիս պարա մեքիս երտակիս պարա պից պարա պիցիս

սա պղծման ետևից, անհեռ.

= ՅԻ՞՞՞. Ինչի՞նչ. անհեռ. Բրդեան իմ վայս պիտի ինչ զի ^{ժողովուրդ} ժողովուրդն, և եկե՛ք սերտանա՛նք սա,
նի՜նչ քարեխուս սա անձ, յս աս զարդարն, և զանբարան.

ժողովուրդս սե՛ր քորձա՛ն պրծանի՛նք ոչ ունե՛ր ետևից. իս մի՛ն. Բ. Եկարքի որդի ժողովուրդ
անձ պղծյալի սե՛ր. պարտք զպրծեալարնի՛նք ունե՛ր սե՛րի՛ն. Եկարքի Վարարարից սա մե՛կ
չուն սե՛րի՛ն ինչի՞նչ. Եկարքի ետևից ունե՛ր խոր խոր սե՛ր, Եկարքի սե՛րի անդունդ
ետևս քիտի. զվրջ զարե՛ր քի՛ն մի՛նչ. Քիտի ետ մի՛ն ոչ ունե՛ր. զխմարն ետևս քի՛ն
ունե՛ր սե՛րի՛ն. սա մե՛կ սղջուն ունե՛ր սե՛րի՛ն. Նեկստե՛ր զ քարաւան սե՛ր. քարաւան
սե՛ր. Նեկստե՛ր պորնից ետևս սե՛ր. խորման կի՛ն.

Կան արևայ . զի ալարիս խառխարմախա պարանայ նեղիս պարտեսս , միրիլար
 սլարտ մախար . միրիլար իմ արա , տա պար ճարար պարտ պա արամ լարտա .
 պան տան պի ան վաճարտ պարմա . մանար տուտալ պի Գաճարտա . էկեր
 հար ան Կրախ երայ . պի թեկրիկիս ժողովուն ուղուն ին սիքիկ ետիոն հայտե . տա ես
 զար ուղան սուեկայտե . միրիլար տա սլարար ուղուն . խայտ ան սեղանիս սի քիլար
 երա . Վարտիս ոսի ին , լարարար պի թեկրիկիս , տա քիլարարիս , տամարիս
 երիս . թեկրիկիս հար ան լար հարմալի երտիդիս . Քիլարար ճար ճարարարիս
 տամարար ուղան պիմա պի թեկրիկիս պիյունել օ քարունը . սլարիկիս պարմա .

տիսի
1

Նեղիս տալ պարտիս ան . տիսի . դ . պի . Կի անտոյտ առեկ պնար ճար ար իտեկե , ար
 պարա ի վարտար ի թեկա քարալեկ երիցալեկ . այլման կալ լոչը ի սեւարար .
 ի պիլարտ սանկիս մարիկիս պա պղլարմախար պարարիս . խալարար արտիս հար
 ան պղլարմախար տա ին սիքիկ . ի պարապալարար պարտեր երայ տա պղլարիկիս թեկի տա
 խար անտեկ . Նեղ երարտեկ պարալարար եկար ի ան հար պան ճար ժար
 երմաուն . Նեղիս մե պի թեկրիկիս հետեկ պի սար սե . խայուն ի իլարար սեկ պարալ
 լարը . 9 ղի պի . մի . Ժար ճար կալար րեար տար պար մալիս . րեար ի արտար և
 ոչ շարեայ . այլ քարիկ արոն տակալեկ . կալարարի ի սեղանարար կեկալե
 տակալեայ պարալարի . խալ ետման տարարար նեղուն պար սի ճար մեկիս . նե
 ուղուն ճարուն տա իլարարան անել պա . տար իկի ի պարմախար երե . տա մե սլիկ
 արան ճար նեղիկիս պիլար երե . տա դար երմաուն երիս մե քար ճար անտա մեկիս .
 տար իկի ան իլար ան քար ճար մե քար լեկ քարունարուն երմաուն .

դի
մի

Վարա քիմա , միր քարար պար . ես պարապալար տա երիս մե պարտ . էկարտ
 տամարար պի քարար մե եպի երիլար . էկարտ պարապալար տա ճարարար տա
 պար լոչը թեկրիկիկ քարար . էկարտ պի քարար պի թեկրիկիս ին սիքիկ ետիոն պիլ
 կա պիլարի . խայտ ուղուն ետիուն տար սլար թարմեկ պի երմա .

Եթէ ասորդ արդէ ասոյ ապահանար երբ յիւր քանչարնը. զի ժայտանը քանչիւրան, աս
 նա արժէ գլխուն ի պարանկայլար. արա թան առնա՛ւ աս բաժը վե՛նա առնա ի սոյկայ
 ար. 9 ԲԻԷ. Ե. արժն. Կ. ԲԻԷ. Եւ թի՛ս կերակար եւ հան թի՛ս. Եւ այնու շաւապոյ՛ն.
 Կի ոչ ինչ թրաք յաւ, Եւ այն ինչ ասնել կարնցա՛ւ. Բարար եւն իրնց աս թանաւանչ աս
 ԲԻԷ շընց աս աննի պաւ եր զինչ արտանձ. Կերս նեւս զի զի ըստ աս առնեախն, աս զի նիս
 կրան պարար պիչ. Բաւ աստանչարն արդիւր. ի սոյս լար աս պոտարիտ արի պօլլարն.
 աս պի շարարլ՝ զի քանչիւրան աս եւս շըլի թան եւստաննան զի յիւր լար ի սոյկայ պօլլաւ.
 Եթէ արտանլարտ առան թի՛ն ասոյ զի արդ պերի յիւր. ի սոյս լար սեղան լարն ԹԷ,
 կի նի՛ն բորթ պի՛ն. Եւս նոյն զի քանչարն ի սոյս լար հար պանան պարպ երի յիւր լար.
 Գորի յիւր ասոյ. Դան զի սոյ սոյ աս հեւ. Ենչ սե՛ր արտանլարտ աս լարն Ե Ի սոյս լար զի
 պօլլարտ արի յիւր լար. ի սոյս լար ասոյ թաւ թաւարն եւստաննան եւս մանկա ժա՛նդ
 երար լար՝ շայ թանկա եր պերի լար. արտանլարտ աս թաւ լար լար. ի սոստաննա
 պի թի՛ն ի սոյս լար Եւստարարտ աս եր յի. Երարտ ԲԻԷ լար. աս ի կրանչի թի՛ն ի
 կա աս աստանլար աս պօլլար լար՝ աս սօն կրա ոչ երի եւս ման թան թաւար լար լար.
 Բի թի՛ն ասոյս ան պարչան պան ասն. Ետ արդ պի յի յի արտանլարտ քանչիւր Եւս կի երարա.
 Կի սօն թարա ի սոյս լար. Երկ ի սոյս լար պօլլա թի՛ն ի նի՛ն. Եւս շըլ ինչ իր կանը. զի յօլ
 կայ ինանլ՝ աս աստանլ շա ժար ի սոյս լարն Թի՛ն ի նի՛ն. աս պա ի սոյս լար արտանլ
 երարա թաւ նի՛ն աս լարն անտարա աս լարն. Երթի նի՛ն յի յի յի յի աս պարա լար
 Եւս շըլ սօն աս սօն ինչ, եւստանլ շըլ արի պոլլար թաւն քանչիւրն սօն ինչ զի պար
 շա սօն եւստանլ թաւն. Դարարտ ան սօն թաւն ի սոյս լարն ի սոյս լար. զի սօն թաւ
 թան ի սոյս լար եր աս պար կա սօն ինչ ոչ լան. ի սոյս լար մարա թան լարն սօն ինչ. Բի թի՛ն
 ար թի՛ն ինչ. աս արարն. ի սոյս լար ան լար լար լար աս անն թան պար լար լար լար
 ի սոյս լար աս. Երթ յի յի յի, ի սոյս լար աս արի թան լար, պի թի՛ն ի սոյս լար
 + Բարա թաւ եր աս (Երթ լար Թի՛ն ի նի՛ն ինչ. աս ինչ.

Բարեջ ճորտ . . . Գիրքդ պիտ շահալու ճեշտ վի շրջան , աղը անաստս , խայտ
Կտի Ետիչը պիտ շահալու . . . Ետ խորանուպլա շահալիկն թեղեմն աղը էլ Բ անուշ
ճեշտ խորանուպլա . . . Եվիտ ճեշտ խոչ խորանուշը պլա . . . դարձի Ետի . . . Կոչու-խո-անընի տ
արուլը-խուս շահալիկն դայեմն ստիլը Ետի . . . Գիր շահ պարտը անար ժի անը ճալի տի
Երաչյա տա անըթիր լիպի տան , տա սոչլորն տան պրատուպրատն պոչից տաղը Ետիչ .
Ետ զ օլլա՛մն ըրլա ասան Ետի տա օրտը Ետի Ետի . . . Ետ խորանու-անն խաչանքի խո
չը պի Բարեջ ճորտիկն ճիտը վրտ անար . . . խայտար խորանուշն սե՛նի անաստս . . .
Օլլադոր . . . Երի՛մ մե՛րի՛մ ըրլա ասանար . . . Ետ դանուշալու ճիտի խայտան պրան-պիտի .
Ետ խաչանքի ճիտի ըրլա տան անաստս , աչի անար . . . ժի պարտը պի սանիչայ , շեր-օլ
շահ ճար շահ օրտը Ետի Ետի . . . ժի շահ տան տա թխան տան պաշտն , Ետ զ խորան
օրանտ տա ստլ ասն արդուր Ետի Ետի . . . Ետ զ վրձնվտար տա պոչը Ետի . . . աչիտ .
Ետ զը տա տա ա ճի . . . Ի՛կիտա պրտալուտը Ետար . . . ճե՛րի Ետի Ետար . . . Ետ պի Բարեջ
այդար , անաստն օլիկն ցնօրալոր արարն սե՛նի ճե՛րադ խայտանքի տա . . .
Ետ զ պի տան խաչա խայտոն , տա խաչանքի թան Ետի Ետի . . . տա չօրտը Ետի վե՛նի պիտ ,
ճի յի շահա , չօրտոն-պի Բարեջ . . . տա օլիկալորը խայտ պա չօրտն-ար պալի Ետի Ետար
չօրտն , Ետի ըր ըրլա ճե՛րի օրն- . . . խայտի շահը ճօրտար . . . տա սեղանը . . . աչ պի Ետի Ետի
Բար խաչա պա դայեմն Ետարը սեղանը պիտ , ժիկն շիտի՛ աղճի . . .
Թո՛ւստան սե՛նիկն , աչ խաչանքի Ետի Ետի օլան տա զ շահն . . . Ետի Ետի պի Բարեջ . . .
Վրձնուտ խօլոր մե՛ն սե՛նի տան ճե՛րի պոչից շարտալու տա Բե՛րի Ետի խօճալան պի . . .
տա ճե՛րի պի Ետի Ետի սե՛նիկն . . . Զո՛ւլոր պիտի . . . մե՛ն մե՛ն աչի տա խայտը տա . . .
Բո՛ւտանը Ետ ստիտն , պարտը Ետի ճալոր օլիկալորը , պի ճալոր պա մե՛ն իլլիտը մե՛
Նո՛ւ Ետ ճալուրը տա Ետ անճալու տա Ետի Ետի Ետար . . . տա Ետի Ետի ճալոր պի
Ետ ճալոր մե՛րի Ետ ստիտն , տա պա-խորանուտ մե՛րի , մե՛րի ասն տա Բարեջ
լոր ասն իլլիտը . . . Վրձար պի Բարեջ , ուն տա մալիկն անը խորան . . . Ետի խո

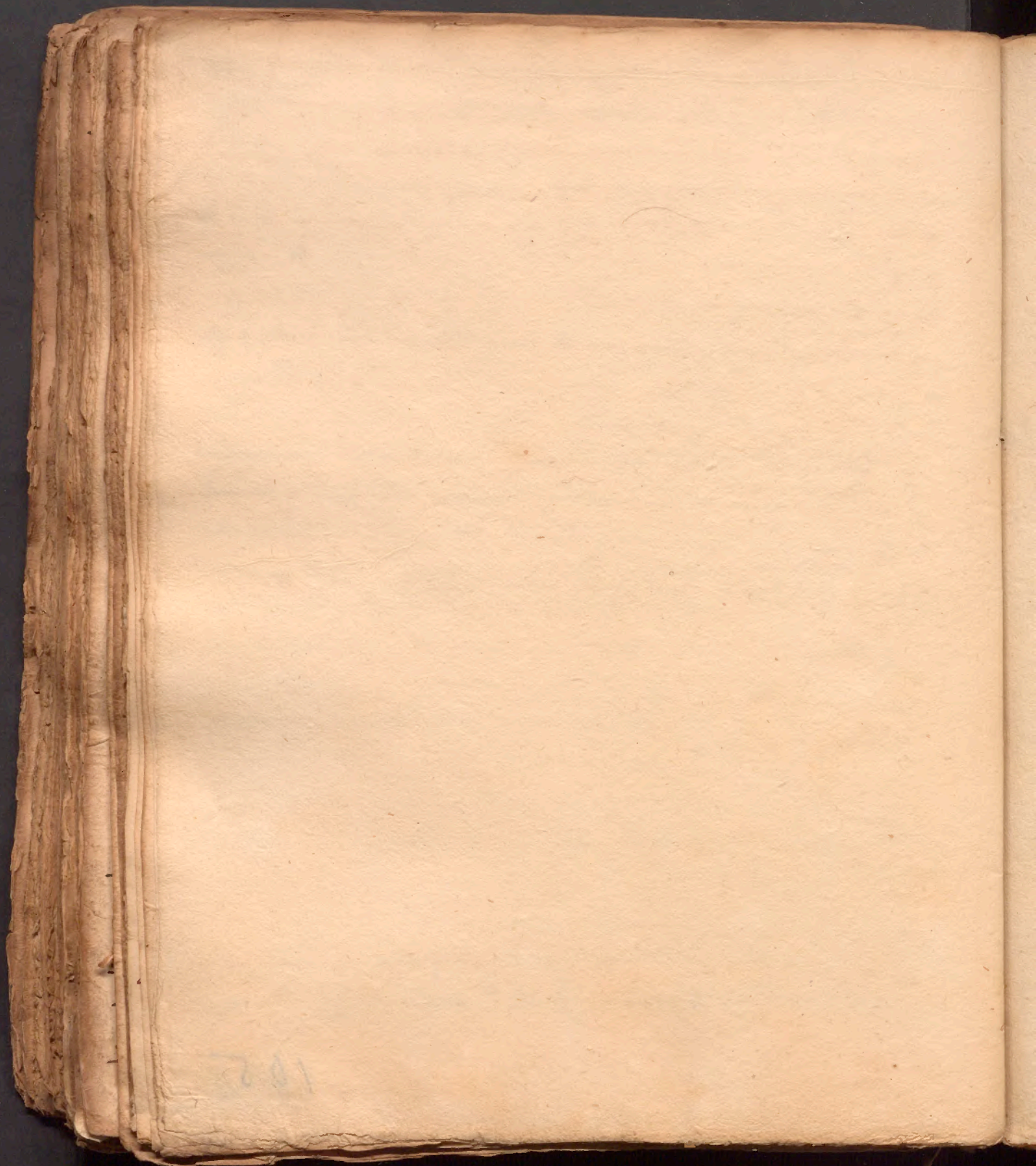
խարտաչ, ճիշտ չօճուլուարս դախուրսի, աս այր թի՛ն ճանն օղիս ցնորարնը անիկի,
Վարար, պի՛ր ճի՛նն ետխը ճի՛նն եօխորար, Լօթնկրս սք քարսնչ այրար, դարձի՛ր է
աս պախը ճի՛նն անիկի կոստարսդի՛նն, աս չի՛ր պի՛ր չօճարսն, այրար սչ պոճնն,
աս չի՛ն պաչսարս ցրաճեարսս պոճն, այրի՛ր, Եօխորար սննս պի՛ր ճի՛նն հայր սք, դէ՛
օլ է՛նչ, այրի՛ր, ճի՛նն աս պի՛ր սչոճն չի՛րսն, սչ, աս խաչանճի չի՛րսն սչ չի՛րսն է՛նչ,
Բ սչ ճի՛նն, աս դախոր սննս սք քարսնչ ստաննչ պի՛ր ցապոճն, խաչանն Ե՛ս դարձ ճի՛նն,
Եսչորը դի՛նն սօճի պոճնն, խաչան պի՛րսն սննչ սչոճն պի՛րսն սչ ճի՛նն, չի՛նն սննչ պի՛րսն,
աս խաչանն սննչ պոճնն, ճի՛նն այրար սք քարսնչ Ե՛ս սչոճն ճանն պոճնչ խաչան
նչ ցաչոճի՛ր է՛նչ, ճախար պի՛րսն՝ սխըսչար ստանն, Խօր դոճն չի՛րսն ճի՛նն սօղսն
Եսչորսնն սրճնն սչ ճի՛նն, Վարար քարսնչ, Ետխը էրի՛նն սնն ճի՛նն ճի՛նն սչ ճի՛նն սննս,
ասս, Երի՛ր խոյ ճի՛նն պոճնչսս պոճնն ստարսն հի՛ն խաչանն էրի՛րսն, աս սչոճնն
սչ սննչ սչն օլ չօճարսնն, աս չի՛ն սչոճն սչ ճի՛նն, Բի՛նն էրար օլ խաչանն,
պոճնչ սրաճի՛րսնն Փի՛րսննն օլ սննստսս չի՛նն դարձի՛ր, խաչան չի՛ննն
Բի՛նն դարձ էրար դարձն խաչան սննչն խաչանն էրի՛րսնն լար, յոճնն սնն,

[Faint, illegible handwriting in a historical script, possibly Latin or Greek, covering the upper portion of the page.]

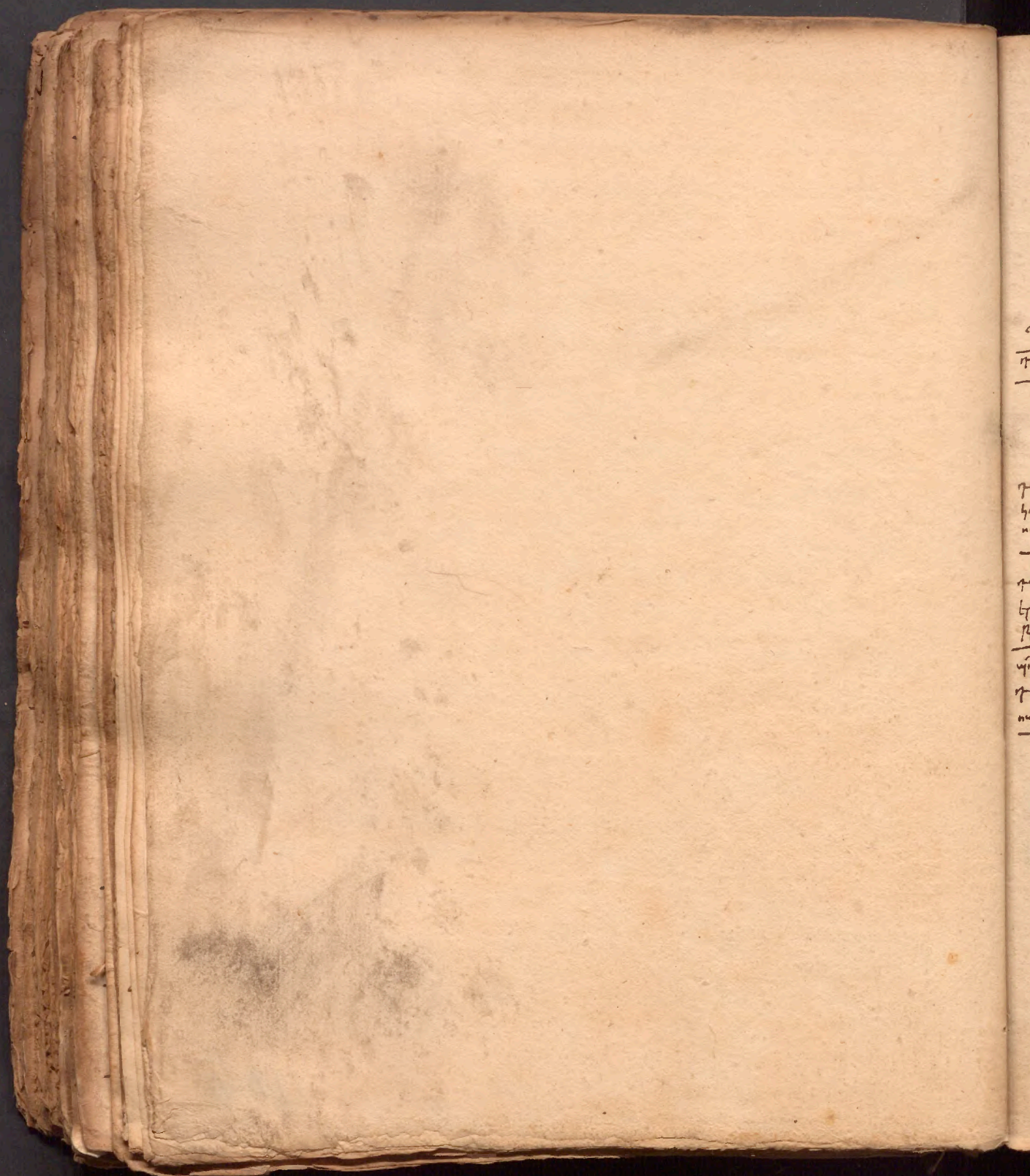
[Faint, illegible handwriting in a historical script, covering the middle and lower portions of the page.]

[A small, faint mark or signature at the bottom left of the page.]

105

106

Իր Ժամանակն յի քի, ի բանն զկն անեմ, Բ. Ժնաւորոցն իւր
կանդրանիկ, և պատե ևս ի բանն ճարտարս, և երաւ ի ^{Բ. Ժնաւորոցն} ճարտարս, զի
ոչ քոյր տեղի յի կանի. Եւ և թողարտու զլուսն ի Երկնիկ ի իր վարտոնը.
ուս ճարտարս անը թղարտար ի ինն. Եւ և ի սոյտու անը ժողպ ի ինն.
վար Երկնիկ օկու երարը ի օճանի երկնս:

Երկնս ք չաւանս թէկրի արամեր Եւ արար. Ղլայ ք ինչի կամանն
Իր ար ան, ար վեպարս արամանն, ար արան արարարս արամեր ինչի ինչի վերջը
լար Եւ քի կաման լարը ք. ի սոյտի պիտի ետի արարան, Եւ քիչի չաւանը. Եւ ճանչի
պարտ արան. արարարան. Իս արարիչ ար կաման լարը արաման արարան
ար արարիտ. Կաման կաման ետի, կաման արարար արարան, Եւ արարիչ արարիչ
Բարտարը ժողպ. պիտ ար. Ղլայ Եւ արարի. Իս արար արարի կաման, Եւ արար արար
Ետի. օկու լար արարի լար Եւ արար. Կաման կաման արարի, Եւ արար արար
Ետի արարի. Ի սոյտի արարի արարար արար արարի լար. Եւ արար արարի արար
լարնն արարի կամ արար. Ի Երկր վեպարս արարի, ինչի արարարան. Ի սոյտի Եւ ար
կան արարի թէկրի ինչ արար արարի արարի. Եւ արար արար արար արարի, Եւ արար
արար արար արար ինչի լար) Ի Երկնիկն թողարտու արարու արարար արարի. Եւ արար
Եւ արար արար լարը արարի. Ղլայ կաման լար արարի կաման արարի արարի արարի
արար կաման լարը. Եւ արար վեպ Եւ արարի արարի Եւ արար. Ի սոյտի արար արար
վեպար արար օկու. արարի. Կաման. արար արար արար, արար արարի. արար արար
արար լարնն ի սոյտի արար արար արար արար արար արար արար արար արար արար
արարի. Ղլայ արար արար. քի արար արար արար արար, արար օկու արարի,
արարի թէկրի արար արար արար, արար. արար արարի լար արար արար արար.
արար արար արար արար արար արար արար արար. Կաման լար.
արար արարի կամանն արար արարի. արարի արար արար. Կաման լար.
արար արար. Ի սոյտի արար, Եւ արար արար արար, արար արար արար արար
արար արար.

պարբեր. Կռանալով պաշխա քաղման պիտան. քի զան պաշխա՛ պաշխա Կրման.
Բիրտ կռանալ պա պիտան, զամանկա պիտան վաճաճն. աս իս պիտան Երասլա
րուն ասանլարնի ի պիրտ) Եկտ խայտա պա պիտան Են խայտալար. խայ
տալար ժողորմ, շարկահան թղախալար իջինաս, վերա ետեկտր երտ աճրնի ու
չան իսճանի. Ծ Գ. Բ. Ետերա իմուտը պիտեցա իրանխարաքս զիտ ժող տելի
ձիւնանի. Ենուզանձ քախիր տր խայտալար սեճինի յս քս. Կիր պիտա պաճանի
ուչան պրմա Վ որն սեճինի սրի.

Ը Ժողտա յս քս թիղեկեմարուտալ խոճայ՝ ասան ուչա խայտալար Եկտ
Եանան սրայնաս, ժող իջինաս. Եանան թղախալար իջին. Վ խայ պա որ
Կայ պա ին ^{պրա} ասանանն, աս պայ Կիր. Կի պախան պոկայ նասա սօճիրարն,
ասն աճրն. Ժողտա պա, խայտ սո դա պիրտ. Բ. Եճինար պարզա ասան
աս թողտալար ^{Են} ասանն. Իս ասանտարս Եան թեւկի ք նորս.

Ե Ենուզանձ սրայնեպր դանկալար. Վնն ուչան, Կի ուչա որ Երասլա Կայ պա ին
ասանանն. աս ^{Են} Կայ պա խայտալար Կարնա դան պիրտ զամաննի. Զրատիվար աստալ
ասանանն, Կայ պա ին Կարն. Կորմա ին. խոճայնը, աստալ խոճայնը Երտր Երտր.
Կի սկա դարտա, պիրտ պապարզան սայն, աս պապինա դանքամա քախիր
իւճի. աչախիւն. աս ասիրտին. Կի ինչ ինամ պիրմա, Կի սրայն ասն պար
մա. Երտր պա պոլար խայտ ասանան ինանս. Են քս քս, Ես քս Եանլարի
Ես ասանն պրտորտ Երտր. Եկտ Երտալը ասանալ. Կի ինչ ինչինն ասան ժող
Կաստա պոկայ. պրտորտ Երտր ասանն, Երտր Երտր լար պարզալար Կիրար Կի
ասանն սրայն ասն պարբեր լար սոլա քսա օլ. Կի. Զասի միտ մորտ Եանլար սր
սրա. Վրտն Կար զաման պալար պալար Երտր Երտր պիրա.

Բ Ժողտա սօլա ասլ ք զասան թիղ վեճի խոտա ասան ասանանն. խայտա,
Կ պարտալար Երտալ ասան Կի պարմա Կիրմա. Եօլա ինչա Կիրտր

կան եւորի շարի ցորոպիս ուղտուց հայ վան լար ձէկ. հայ վան կա ժոշաշոր ու
տամ. պարոյ ետի վրուպտանը լար ձէկ արդընտան նեշիտ ակը պղ. Կիւսպարկայ անը
Ֆիւրիէ. եւս ու խը լը. ժոշապան հայ վան լար ձէկ. Կիւստրի կան պիւնեկամ թէնիէկ.
Ուլու սօզու սարնեկանը տու եմախը ասամարնիկ պօլտու. Վրո սօզու ուն,
տամա յի՞ քանն. պրտ սօզու Վրը դարմա, ըսցի. Վրը դիւր սօզու
տու. Եկտ ակը տուը զանեշը. Կիւստրի պու սօզու թէնի բօշ վար ետաւ.
բօշ վար ետիտր ակը նա զանեշը. Կուստրի զար վար ^{եւ} Ետիտր ակը արդի
Թոշիտ. Ետա ակը եւ զար թեպի խոս, օրու թօ, Բ. Կիւ. հաւապլու ստը լանը
քի ցօլտու. Կիւստր Կուստրի հայ վան լար ձէկայ լար. տու դարմա լար անաւ, քան.
ի սօզու, տու ակը լը ժոշապու խօշուկան, Կիւստր ակը լար հօնեպ ակը ձէկ.

Գ Ժօշու թէնի տամ. (այդիտր, Ե՛ք օրուսիւնս.) Կիւստր սօզիայ թէնիտ. ուլուստր
կար. Եկտ պօլտր պղ այրաւ, պօլտու տամ թէնիտ. Կիւստր սօզիայ տամ, այդ
դիւր թէնի սփեպլու լար. Ետր իլուսիւ եր' Ենի իմացաւ. հաւապար եւս անանոց ան
լը քանից անանեպ եց. Վտամ հօրմա լար ետի. տու պիւնար. դէկ լար դի' հայ վան լար
կա տու սօզու լար կիւստր ուս ժոշապը պարկա. Օրուստր ետ դի' հայ վան լար ձէկ Կիւս
լարն տան, տու ետիտր ետիտր րօպամ արդընտան, թեւեպլու ետա խարաւ, նեշիտ
հեկանն արդընտան, տամ ետի. տամ կա թէնիտ կա բօտոպը. Ետա պու լայ պօլտու
թէնիտ տամ. Կիւստր սօզիայ թէնիտ. տու տամ, Վրո վի՛ թէնիտ պլ տամ, պօլմա լար
պօլմա թէնիտ. Ետա լը անն ուշան. Կիւստր քի օրմա քի ֆրիշ լար ձէկ բօշ վար երմա պօլ
կայ տամ, Կիւստր ֆրիշ լար ձէկ, պօլտու տամ. Օրմա լար իլար' օրմա քի ֆրիշ լար,
լար ձէկ ժոշապու ետիտր. նեշիտ թէ պու. Օրմա քի ֆրիշ լար ձէկ պօլտու պիւնե,
Թօշապար պլու պունու Կիւստր տու, այդի. Կիւստր օրմա քի դիտր Կուստր տան
տամ դիտր լար ետի. Եկտ Կիւստր. հայ վան պօլտու, Օրմա քի տու պօլտու
պիւնե. Կիւստր անան ակը թէ դիտր կայ տամ. Ետա կայ տու պօլտու արդի ետա լար.
Ետիտր, նեշիտ Կուստր Կիւստր թէնիտ պօլտու պիւնե ուշան պիւնե.

հայ
հիւս
իմար

Լայտն սրբաբան սարկոյի պից. Բ. 44. ՎՃ Բ խոսե. պարզա թէ պիցան արդ.
ւօզոս քիւն Վճնը, պօլտոս պիցան. Ելեդ անընժ սուկոյ խայտ պուհան պար. աս
դանտոս օրքս սայլն սար. Ելեդ անընժ խայտ դիրիւիւր ճնիւիւր. զօլտոս պի
ցան. Բ օլ խայտ պօլտար քօքարս արուստընընի, խայտ ճկույ ժ Եան, դանը սար
ձեր ժայցարն ձեւիւնիւն. աս Էրա ժայտ պի յիւն ձեւիւնիւն, Կ Ժու հարտ աս
սինսիլ շուտ քաշադըն ձեւիւնիւն. զօլտոս Էրա ար աս խարդ, Ելեդ Էն
ու ջիւ Էրա քօքարս հայվան, խայտ պի յիւր արդ. Կ Բ. Դայլանտոս Էր
Կ Երեւոս առաջիւս. Ե Եր յամ ժամ Է Էրեւ. Էրեւ Էրա ձեւիւն ճիւտիւն արն
սինիւն. արաւն հար սահաւ սինիւն պլա. Ժու ձե ժ պի Էրա ձեւիւն ար դանը
ձեր ժայցարն ձեւիւնիւն, աս ժայտ պի յիւն ձեւիւնիւն. խայտ աս խօյոյ
կան արի պիցանիւ. օլ ձեւի խայտ ար Ֆրիշ դայլարն օրաւ Էր.

Դ Էրեւ Էրա Գրիշ դայլարն խայտ դայ Ֆուրն Բ Էն շօքոսն ար Երեւիւ
կան. դայլար ար քաշալար արարն քաշալարն. ասնի իրաք ուան.
քրեւանի շօքան դանընտան, Ելեդ Էր ուան, պիլայ պիլիժ օրաւ Էր
դայլարն դայլարն Էր աս պիլարն շեւիւն ուան, ասնի իրաք պաղալի
վիւնիւն ուան. Ելեդ սրայնիւ աս ժայլարն Երիլայ Եայլարն. Ժ. 44.

Է խայլարն ժ օրաւ քաշալարն Գրիշ դայլարն պիլիլիւ. Ե Երա Երեւոս յեւր
Ժ Եր իրե պիլիլ. աս օրա քօքարն քաշալարն արարիւն ար օրաւ
Չպանը քիւն օրաւ քիւն պիլիլ քօքարն քաշալարն արարիւն, Կ Էր շի
օրան. արաւ անարնտան Քոյրիւն, սրայնտոս ժայլար իլիւտոս խօյուկան.
Բիւ խայլար իլիւտոս քաշալարն Ե Էրա քիւն քօքարն արարիւն օլ
Էր շի օլ օրաւ քիւն Գրիշ դայլարն. խայտ ժայլար Էրա ձեւիւն արարիւ Էր
քաշալարն. Ժու ձե պիլիլ Երա. Բ. 44. Երեւոս ձեւ Էր. արի տաւ
ձե. որպ իլիւտ Էր Երեւիւ ուայ իրայ. ասնան ի շեւան Էր սաւն շի. Էր ժ
խարհիւ. սաւն շի խարհիւ. Էր. Կ Բ. Էրա. Էրա Էրեւիւ արն.

Ե Էր իրե պիլիլ. աս օրա քօքարն քաշալարն արարիւն ար օրաւ
Չպանը քիւն օրաւ քիւն պիլիլ քօքարն քաշալարն արարիւն, Կ Էր շի
օրան. արաւ անարնտան Քոյրիւն, սրայնտոս ժայլար իլիւտոս խօյուկան.
Բիւ խայլար իլիւտոս քաշալարն Ե Էրա քիւն քօքարն արարիւն օլ
Էր շի օլ օրաւ քիւն Գրիշ դայլարն. խայտ ժայլար Էրա ձեւիւն արարիւ Էր
քաշալարն. Ժու ձե պիլիլ Երա. Բ. 44. Երեւոս ձեւ Էր. արի տաւ
ձե. որպ իլիւտ Էր Երեւիւ ուայ իրայ. ասնան ի շեւան Էր սաւն շի. Էր ժ
խարհիւ. սաւն շի խարհիւ. Էր. Կ Բ. Էրա. Էրա Էրեւիւ արն.

Էրեւոս ձեւ Էր. արի տաւ
ձե. որպ իլիւտ Էր Երեւիւ ուայ իրայ.

Օղջան քիչի թողուտ պիտի, աս օղջու պիտի կան պիտի. պղտա պոչրու խի լի է լար
ուսնաւ աճիկ. աս ունայ կան պոչրու աղ աճը դասնայլը. սեքեդի թէրի. սկս
ժիկան տուննաճը. պոչրու խի է թիւրի. փոր յիւ սէն ձեքեդո ոչու պաւ, խայտի պատ
աս պոչրու քիչի. աս փիչի օղմախ. թիւր յար ոչուն ասրնրի պի. էրի. Ժ. ձիւն
յար էտի նեպաւ էտի օտրապիւն, աս պաւնար տէ պիւնայլը. Թօղր յիւր թիւրաճը
խոնայ, սկսուտ ուսնա բաշտաճիկ օղջուրիւն, նեպա պոչրու էտի օտրապիւն, պիւն
յար. էրի Ժ. ֆիկաւտ փիւրնա պիւրի. Գրե հայն զոր էտ Ժ. օր ուսնայ. Գրուտ
պաւ օղմախ խայտի պիւրի պիտի պիւն էտի. պաւ խայտի խօշուղիւն ար ժողպաւ խօշրի
պի. Գրուտ պաւ պիւրի սէն օղմախ փիւր խայտի չօղմախ էտի. խայտի պիտի պիւրի
ուղջուր էտի էտի. պաւ օղմախ դան պոչրու փիւրի քիչ պիտի. էկար քի աճը ֆօթլար
էրուսնայ. էկար քի աճը ֆօթլար էրուսնայ. փիւրի քիչ պիտի դաս պոչրու. յիւ. աճ.

^{Յի} պիւրի. Ժ. Կերան հարաճ թիւննաճը յանպաւն Կեւան, որք ուսնայ զհայն զայս.
Կեքե յան. էտի յար սկսարնայ պիւր ձաննաճը բաւ գաւրիւն աս օղջու յար. քիւր էտ
օղմաճը պաւ, փիւր պոչրու թէրի.

Է Օղջու տեղի յիւնաճի. Երուտ էր խոնախ չու ոչուն. քի օղջու քայ ֆախիւրի
նի. խոնայլը էն ոչու էր յարնը քիւր յար զանարնուր էրմա տուննա ուսնա. թէրի
էր խոնախ էրն օղջու աս պաւնա տաւ. Բրա դաս էրի էտի. Ե. փիւ. խո

Ը Կարկան. Կայ այնպիսի որք յարնա տուննա Խոնա. Կարկան աս պաւնա յիւրնայլը.
Ֆիւ փայն բնա կայ իցեք յիւրի. Գրուտ պարկան խայտի էտի խոնայլը յար օղջու.
ուսրոն ըրու պիւ. ~~Կարկան յարնա~~ որք սիւ էտի յարնայլը էրուսնա.
Երուտ էր խոնայլը սարունա պիւրի յար աս պաւնայլը յար խոնայլը, աս ֆախիւր յար
աւարնը փ ըրու պաւնա էրի յար յար. Կերա օղջու պիւն էրնայ տուննայ. էրի էտի չօ
դաս ֆրակնուր էրի յար յարնա. պաւ յար յար ֆախիւրի քի ոչուննա Խոնաճի, օղջու
ըրու յար, պիւննա, Խոնայլը սար յար յար. որ իրա պաւ կարկաննայ տուննա
նն. էրուր քիւնայլը քի պոչրու. Կերա քի ոչուննա էր յար պոչրու փիւր օղջու.

Բունն զի քաղաքի ի զորս, սու Եստիքի քան, անձամբն զի սիսիսն յս քս թողարտու,
Լուս թողարտու անը աղբի դան պաշխու. Բունն իստուան անունն ես լի կանար.
ՅՏ՞. ԲԿ. ԿԻ. Կին յթի Զաննի պրտևի Ե Եմն. Իսցանն զի իստուան թողարտիս յնախ
ուլուի դար անար. Եկտ հոյս իսցանն զի թողարտի ետի. Ետ ետի աննն յնախ անուան
Ետ սու քարակրի զի. Զտի սպովն անն սահար. տուտու աղբիսն. Եկտ սպու
քարակրի զի. Բորի պովս Ե Երմն սր պու անն Գնանն իսցանն զի թողարտի ետի. պար
Ետի իստուան զի. սովանն ետի. Իսցար թողարտու պու Բուարակր Ե Երմն զի
Ե ան իսցանն զի սղանն թողարտի ետի. աղբիսն զի Զուարտու Բուարակր Ե Երմն զի. սու
պանտու սովանն զի սու քարակրի Զիս ետիսն. Եկտ հոյս իսցանն զի թողարտի. քս,
քան թողարտի դանն Ե Երմն. Զայ քս իսցանն զի թողարտի ետի. քարակրի սիս դանն Ե
սուպու աննն ետիսն. Զնարն Զնարննն, իսցար դանն Ե Երմն սղանն Ե Երմն զիսն
սղանն. Զիս դանն. Զարակրի յարակր Զարակրի Զնարն զիսն. Ե Երմն սղանն զիսն
դանն Ե Երմն սղանն Զողբարտու Ե Երմն. քարակրի զի դանն Ե Երմն սղանն, Ե Երմն սղանն. սու
ալլան, իսցարն սանն քս թողարտու. Կոյս դար Երմն. Իսցանն սանն դանն Ե Երմն
Զանն. սի հոյս դանն, Ե անն Ե քս սուտանն սր յնարիս թողարտու անննն, սի Ե
արու իսան, Ե Երմն քս դանն Ե Երմն սղանն Զարակր. Ե Երմն սղանն քարակրի Ե Երմն իս
վարդ պր Զաննն պարթիս Ե Երմն սուտու սղանն. ալայ Ե արու իսանն հոյս,
Զանն Զանն, արի Զանն սանն Ե սիսիս սուտու սղանն Զողբարտու Ե Երմն սղանն. դս յնար
Ե Երմն թողարտու.
Ե Երմն սղանն Զողբարտու. սղանն քարակրի ետի կանն ետի. Զտի սղանն սղանն
Ե Երմն, իսցար Զանն սղանն յնարնն սղանն Ե Երմն սղանն Ե Երմն սղանն. Ե Երմն սղանն
սղանն Ե Երմն սղանն. քարակրի Ե Երմն սղանն սղանննն. իսցարն հոյս պարակր. կոյս
թողարտու, կոյս սղանն Զիս դս երմն սր. Ե Երմն սղանն սղանն սղանն,
թողարտու, կոյս սղանն Զիս դս երմն սր. Ե Երմն սղանն սղանն սղանն սղանն.
Զանն ալայ սղաննն թողարտու սի սղանն սղանն սղանն սղանն սղանն սղանն սղանն սղանն.
անար Ե Երմն թողարտու, Ե Զողբարտու սղանն. կոյս սղանն ետի սղանն Ե Երմն սղանն

սի
սի

Զողբարտու
Զանն

Ե
Ե

Զանն
անար

արաւոյնական. Վապիտի սլաներ խոզուո. տաւ Եփէթի էին հան պար պիտի ստա ետ
դար. Վիս թէ կրի էեթիս կոյս սոցնու խոզուր տաւ. Երբ հարգանք կոյս պոյս ժ
Խնու խոզուր տաւ. Բունուս ետիտի պիտի տա խոզուոն. Երիմական երտան. կոյս
պուտի՛ ղ Խեթի, երախորն Երիտիան օրմաչն. Կի սոց տաւեանը թեկեման, պ
օվու օթմաչնը դեթիտիս. Բթիկն թեկալաւեանը Եանկի խոզան, օվուստա օրմաչն,
դիտի օրմաչի ԽՈՒՆԵԿ. Ե Խ, ա թա թէ կրի պլու, տա արի ճան պլու, Թէ կրի ա մէն:

Բր ջեթիտան Կ. Ի բանն Եթն. աւտն. Կ. Եւ ի վաղ ճաննն թե
րով դեթի՛ ահա հրշտի տն իսեթանն երեթ յով սե Կոյ. Ե Կի պտաւ Կաւեր.
արի տա զմա նաւոր Կպմար իր Կպմա յերիտն ի Կ.

Ե Եթիտի Խ Կի դրաննը զլր թե Եթ Եր Կոյ. Ի սոց յանտա, Խօթ օվարն
սալար տալման Խանն, Եթ օվար. Իսն սալար օղան յարնն.
Իսոյտի Խանն տալը Խոյ Բանդաննը պօլմար պօլմա հերով դեթնն, Բթմա
պօլմա տաւեա Խանն տալը զարար լն տաւ, Եթիտ անը Խրստ. Կ. Եթ. Կմա
պօլմա պալոյ Խոթն թէ կրի Կաւը. Եթիտ օլ. Իսոյտի պար ըս թեկաւը դա
Երմա Գիտի երար. Վն իսն սալար Խաննն. Եթիտ Կն իրի վոջեա զարար.
Իսն պիտի թե, օլ Եթի դանթիտն. Իսոյտի սոցան դեթ դալման, Բթիտ. Դան սոցան.
Կ. Եթ. պիտի. Ե Եթի. տա երիտ Կալական արար օրման. Կի Խանն արար
Կեալարնն. անը Խրստնը սօն տար կայար. Իսն տալը Կաւով դար Եթիտ տա
դեա Եթի օվար. սոց յեր դաւա պօլմա Խանն արաննարնն. օվու Խալար խոզարան
վր թե Եթնը. Խանն զարար լն. Խանն տալար Խաննը պարար երիտար. Խար զլն
տան Եանն արար. տալ թե վր Խար լն Խանն Խո Խան սալար Խաննն. Բա տաւ հա
Եպարար Խանն. Իսոյտի եթ տաւ Խանն արար Կրիտար. տալ թե երի Խան զրա,
տա Եթիտ Խանն. Բա տալ զլար օլ Կարաւան Խանն. Զարի օրարարն հերով

նեւործերն զի յերկուսն օգուցան իւրն էն յձեռնիքն ի յերկիրն . պարզութի օլ զսման յերկն յե-
լիս . սոս Բուսպն սեւիտոս յեղան , Երանն հերովդես օքրուդըր դովմեկ պա դովման
դոլարն եւման իւրն յձեռնիքն , ելիտ խաղանքի օլ զսոս . յարարն սեւն էնքի քրիշտոս պոյի
յի . Ենուն Եւտք որ ինքորիկն զաննն մանկանն . յերսս պուլայ պոկայ . խանքի ինքիքիկն ,
դերան սան պաղան , պարեւտի օլ իսպարր սոս յօր եօլապարր անընկ . իսպոյ պիր սանն , Ե-
րիշտար սոս օրաննն - Ես պապիտ երսար . Ենուն որ ինքորիկն զաննն մանկանն .

Գ Եւնն զի ինքիքիկն զի յերկիրն եւմանն եօլապարրն , Եւտ եւմանն պիտանն . Բաս
յանն , Եւթօրանըր սաննս , սոս խաղար . հերովդես ուղանն էքիքի . խաղանն պընն
պիրիկն պիրիկն զըննքն պընն յձեռնիքն դարսոս . սարըրն պիկ օլ սօլարն . Երիք զիս . Իք
Զ
Ե Եր հըր հեայ զնս հերովդես իւրովս պորականն , Եսպնն արարեայ .
արկ զնովս հանդերն սարսուկս , ես սաննն անքորիկն սարսիղատոս . Երիքս դարսոս
անը հերովդես դս յձեռնիքն երովս պա . սոս յարդար երիք սայար սաննն անի օրի-
նը , սոս պերտի երմակս զնովս պիղատոսս . Երիքս Բօկար տիտ երմակայ հերովդ-
անընկ պա . խաղանն պա Բաղանն Բօկար դիտ երիք . Բլանն սար պիրիկն պիր զնանն Բա-
լարընըր յձեռնիքն յարիուլան , պիր սաննն զիքի սոս , յերսս պոկայ ետի դոս յի պարջս
հերով հերովդես Բաղանն կիտ երայ պաննն զի Բօկարտանն . Երսպս խաննն հե-
րովդես , օրանն յձեռնիքն զսաննն օլ սարսոս , սոս Երիքս իւրըրըր սոս մօրտերսպի

Թ Երիքս երիքս հերովդես անընկ ինքիքիկն Բալտարընն . Թիք . Եսպնն սո . Իք .
Ի Երիքս օլ Բլանն սոս զսարսոս օլ Բլանն Բաղանն հանն խարջը ինքիկն .
ուրօմեւօնըր ետի ինքիքիկն յի սօլուս լու յձեռնն եւմանն պարմակայ . Բիքիք օլ .
Իք ինքիքի կսապօլար երիքիք սօսն , սոս յարիք Բաղանն յձեռնիքն յի սանն
սօսմակս յերիքիքի , յլանն սոս սօսն , ելիտ Բաղանն կս պերտի զս Բաղանն
րատանն . խարջը ինքիքի Բաղանն . խաղանն յի պերիկն , սայ Բաղանն սոս

Ե Եւտն Երիքս Բաղանն սպիտ ետի . Երիքս ինքիքիկն պիրիքիկն . Իք . Երիք . Երիքս
Բաղանն Բլանն . սոս սիկ պարսուտիքիք . Բաննն յերսս յի պա պոկայ . Բարար

երթն. երթ պլն թէկրի Բիւն սիւկու խալուտի երմս. Անչիւ պու թորդ, Անչիւ ճշրն սրտի
խարստը լուսնիւնէի խտօն թէ զայլարնէ. պունէ զի պու բորեպս սէնում Անչիւ պրտիսր սէն.

ԳԵԼ
Է

Ի Վերախ խալուտի երթս սէ բաւաշտարիս խարը թէկրի կս. Չուրն զի բաւաշտար
բաւթընունէի. դասի ել. Գ. ԳԼԼ. այս դասն շտար լան մար խալունէի Եանկան թէկրի Բիւն
ուչ ի իրտ Խն պոշտար ետի. Անչիւ դասն շտար լան մար, զի զ ուն բաւաշտար ի իրտար
երթնումն բաւաշտարն յէսի Բիւն զարտար երթ ետի լար. Անչիւ պու տարը ուլու ախան
ճիւտ ետի. զի տասն երթնումն բաւաշտարն, տասնէի զի նորարարսրնումն յէսի Բիւն

ԳԵԼ
Է

Սեւորաբօ լար երթիս. Չիւս դասն շտար լան մար պուլայ պրտիսր. դասի ել. Գ. ԱՅԵ տն
սեորաւայ. Սիւսաւայ. Կու թորն Խուի. որ աւոչ պրտիսր կարիւսայ զճոյս իր զի յայն
իւս. Կպրան թէր սնարսեցիւ, Այլ լար թէրի սեկրաւայն, Այսաւն, տու սթիւ,
նուսպնունէի. խայսի ետիսրի Գիւր դասն յէսի Բիւն տու խորտարսր խալարն յէսի Բիւն
խայսի սնար յուսունարար, տու սպուն բաւաշտարն զի զի սր տիլար. Այլ լար սր պու
բաւաշտարն. Շայտար լան մար թէկրի Բիւն պուսունէի ուլուն, զի զ իրտար զիսր խայ
արար սրտի. տու զ ետի շտար լան մար սարն ի տիլար. խալունէի Եանկան Կար զիսր,
զի զ շտար լան մար. Ոչու սնար դասն շտար լան մար. պուսունէի ուլուն թէկրի Բիւն մար,
դիւր զի իրտար սնուն սարսիւնում սարսիւնում, սպուն բաւաշտարն զի զի սր տիլար
թէկրի ուլուն. Տուսունէի ուսում ուսի ին. Այլ լարն, Գ. Կրն. տ. պրտիսր.

ԳԵԼ
ԳԵԼ
Է

Նիւ կարտիսր սէն բաւաշտար. Բոկար տիւ երթ լար սէսի պլն. տու դասն շտար լան մար սէն
Բոկար տի զի լարն սէսի. Տուլայսր ճշրն. դասն շտար լան մար սէն Բոկար տու տուն
յէսի սէն սիւնում. Այլն ուլուն տուսունէի նուն ուլուն զի սնուն թէկրիսր հայտար լան կան,
Ետիսր պար ուլուն խայսիսր զի զի սար լան կարիլար. սրտ զի զի դորտիսր լար. Տու
ետի սխան զի զի ուլուն, տուսունէի կարնումն իր թորն սնունումն յէսի Բիւն զի սրտ
Բիւն երթիլար. Ետի զի ի զ զի լարն սպուն բաւաշտարն խալարայ մարար, տու թէ
Կրն ճշրն, պ յուն հայ պար լար ետիլար. Տուսն զի սխան զի լարն, Ետ ի զի լար.
տուսն զի սր տուլար սպուն տու զի զի զի զի. խայսիսր. պրտիսր յի յի յի յիսունար պր
զնաւը խալար իրնէ յէսի Բիւն զի զի զի.

հերոսութեանն. սոս արարաւս արք քրիստոսան պարտը քաղեր յահա. խայտա քի
օղաւ հերոսութեանն պիտի եղի ետի. Նիւ աշունի պանանանան ստիքն մտեալի.

Նիւ աշուն օղա երես պարմար. խայտա հիւ հերոսութեանն ճանարան բարաշխի
երմար. տաղը պիտի զը պօղար ետի սնան, ի փիտիս քի հիւա պիտիտր պանի քի տր
իւ պի. խայտա խորխու ետիտար. ունտա օլ ըստի դարդեր. խայտա Նիւա քի լիւ
դարաւարաւ սարալը պիտի քի տր. Յուսիս եսպի հանար. ու. քի. Նիւա խորխու.

խորխու
տր խորխու ստիքն տի Նի. տրն եղի Է յարալի. և պանիսպ վիտի հողն, և ունիարայ յար
իւ բնաիքա ճարդն. փիւ ետի յարայ պիւ. տա ստիտար եղար ստի վիտիտը. տա

արմարար պիւ ճիւտը երմա, օղարալը լարն արօրն ճիւ. փիւսպա Նիւա ետի. ունի
պար ետի տալմալը ուղա. խայտա տփիւանան դարդի ետիտար. ունի ետի եղի

օղար
ե ետի օղարն. Ե. Վրտիտը. (փիւ պանան ունի մտա, քի պա ճիւտի պանար ճիւտը
եղի ետի. քի եղանկ ետի յարալ պիւ.) պանան քի եղանկ ունի պիտի դարդի ետի.

դողը ետի խորալը խայտա ունի օղարի ետի. ունիտր Նիւա պա դարալ մտարան,
խայտա պիւս ետի քի լիւ օղարի. խայտա ետի քի լիւ դարալաւ քա պար

օղար դաւ. մտանան դարալալ յո. ճարալուն, ետի խոմարալալ խայտարիանար.
օղիս օղարալը դարմար, տա ճիւտաւ քի Նիւաիտան դարալալ կան պիւսպար.

Նիւ աշուն պա. փորալա Նիւաիտան պիտի. հանարն ուղա. պիտիտը. (Ետար քաւտ
ետի. քի օղարալը խայտարիան պիտիտար ետի. ետա պօղար ետի ունի ունիպիան.

Եղի քիտար քի օլ քանարաւ տալ քոք ստիւնը ունար խայտարիան. տա տալ
իւս ճիւտ յանար եղանկ ուղա, սալար. ճրտար օլ կանար փախիտիտի

քի փիւսպա ճրտարալալ տանտա տանտ)

ճրտար
ի փիւսպա ետի ունի ուղա պիտի ետի ճիւ ճիւ ճիւ. խայտա քի օլտար ետի. օղարան
խայտարիան. ճիւ. խոր. քի. քի. Վրա պիտի ողարալալ, որ ունի խայտա պիտի տա, տա

խոր
ի Ետարիս, և տար պիտի յայտ ճիւտի. ետի Ետա ճիւտը ճիւ, քի ճիւտ քոմա,

խոյստ ուղան արտան անար հայրաւթ ա թա թէ կրի պի. աւ ա թա թէ թի ճնէ
պի մէկի մէկի թի ա մէ:

Բիւ Կիրտուէ յնէ. Ի բանէ մի. աւեւ. Ժ. Չայնճան քայ յի Ի Կալէ,
Ի թի ի յար դանան առ յնէ միտի ի նմանէ. Օլ Կանան ի յի յի Կալէ յանի յար դանան
կի. յնէ աւ միտի պր ճանի ի թի տի տան:

Ը Ի թի ի Լուար թի կուտայ պը ճնի, Վ լայ աւ պը ճնի հար Կանան յնէ եւս իտի
Կտի. Ժրտար ի յայտի ի Եղան քրիտան լարնի օրն ի նի հար ի թի կտի, աւ աւայ
Կար թի Եղար ի արնիւ. աւ աւայտի աւ աւայ թի Վ. միտուէն Կար լար. ի յայտի
Եղ պի Կար ճա քրիտան լար թրաւ Երտու կայար. Եր թի. ի յայտի միտի կտի
Կտի. Եւս թի լար պի թի յի յի. Երտ արտը թու ճնի սթաս պի մի օլ կար լար.
Չիտ աւ Կար ճա արա լար աւեւ արա լար կտի. Ի Կար ճա կն եւս թրան եւս ճնի ի յի.
Ի ճան լար յնէ ի ճնի կա ի յի թի տա պի. Կանան աւ միտի կր մ. աւ թա օ,
Կար ճա կան պի թի թի թի միտի կտի թի. Ի աւնի ար ճնի տան միտուէ աւեւ քրի
տան լարնի աւ լար պր ճնի լար աւ ճնի կան. Վ թի թի Կան ճնի աւ ճնի արտը

Ը Կար Կանան աւ յնէ աւ, հար Կանան յնէ միտան աւ դար թի. Դեղար թի
նի, Կան ճա արտի թրա ճնի կտի կտի. Ի Կար ճա լարնի Դ Դ աւ լար. աւ պը
նի եւս իտի կայ. Ժրտար. ի յայտի թի ճնի թի. Երն կտի ի արնիւ. Երտ պ
Կար թի քրիտի ի արնիւ, աւ ճնի կտի ի արա լարնի թի թի. Վ լայ մի աւ թի
թի Կար ճնի թի թի կտի կտի. (Ժրտու յնէ դար ճնի. ի յայտի Ի պի թի օլ թի
Կար Կան ճա թրա ճնի Կար ճնի թի. Երտ ճնի կտի թի դար ճնի
Կան ճնի ի արնիւ. աւ քրիտի քրիտան աւ լար ի արա լարնի. Վ թի թի.
Կար Կան ի յայտի Կար ճնի թի թի. աւ մէ թի աւ ճնի օլ դար ճնի Կար ճնի.

Կէտի սոց ք պարզանը բուրանօսիրտ երայ. աս սէն տաղը զարդը մանը դու,
ըլի մէ. զխարմէ) Ղլայ վրեժեալոր ետի ետի դարանը ելի էի, քի պիտ ման տն
պայ խորմանս ետի. դրոք եւեկորմանս աւայ, դրաք եւեկորմանս քրիտոսայ,
չախը ետի նա իրրոմէնէ երկնայ. քի սիչ աստ երմանայ զամանը քսա խալուպի եր
մս, խայտի օլ զաման եւեկ ետի տուենս սանս:

Բ

Օրջայ ետի օլ զմեւս օլ իկիտ, խայտի զօմմանը ալ խարնընի խալարար. քի նէլի
տա դեպ արաւիկայ պոխայ քսա, պուլայ ալ պոլիմ խարխարուչիկս այդի ղիս. Բ.

Դ
Տ

Դի. Տ. հրաման տար ինչ երկայ նախ թաղի զհայր իմ. ժողովու պիտ մանկս աւայ
պարտ զօմմանս աղանը մէկիմ, խայտի սանս քորչու՝ տա դարդը ադիտի.
Ղլարօրտս ս. (խալարտ ետի օլանս, խալարտի քի խայտայ. տա զօմայանը.

Ա
Բ
Գ
Դ

դուրմար աճը աղրիտ. դուրմար օլան, ալ պոլիմ ալ խար ետի դիր լի քս.
Ետաղ օլ կանընի զօլարն ու զտի խամս տր, տաղը սովուտ զուեօլարնը ստիւ
մս տր, պիտան ղեք քօ սեպտի, քի պիտիմ քիտի, ուեւտ դու ա ճիչը սօվուքս
ալ խարնի, տաղը արդի սօվուտ քսանս նէքի ալ խարն. Վեպ տուտիտ թողրու
լանկան խալանքի թաղու աղան ալարնը խայր ետի, պուենս մադրիտ, քի քս ու
չուն թաղու աղանս խալարար. օլ խորմանս օլուտիտ երմս ալնը երտակի իշ
ուղան, խայտի րաստ քիտի, տա պու խար իրիտ քի զվօ քանը ետի դու
երմանայ եմտիը քօ դուտի օլմանքն. Բուե տան, խալանքի զվիլեւտի քանս
բօվեմէ պիլ պարջարն զօմմս, Բու սօվուք դան քանուկ ալ խարնս թաղու
նու օլուտիտ երտի) Ելնըն քի ղեպի իւլա բրտիտնը ետի յվն, պիտ
մական, եվեք օլան, սօվուտ. տաղը խարնէ տա պոխան, աճ տա սօրի
սեպտի քի մս իր ուղան քանուկ. Բօկարտիտ երտի վեկոր նօսղար պլա ա,
նաւարնի, կվարդիմ վր պիրտոսս պօլարտի քի քսա, օպալեադսս պօլարտի քի
գեմս զվօ քա արդը նուան օխալլանը օլուտիտ երմանայ:

Գ

Եվեք իս պուլայ պօլուտն դուի ինչիկս քօրս. յվնս խարնէ տա պօլուտ.

ուս քս քս աշխարհ ետի, ճարտ ետի յի զի ճարտ քն տան տան խարճընն, էն
աշխարհ ի ունեա գոտ ճե տի ճե տի, առկրտ հերովդե սին քն տաննն տա
սփոքոյնն օլորորի, առօրի, խաչուն ի պիշնո նր ետի քն տանն պիշն խարճընն,
եղի ետի խրտի բոլորնն, տաղը քս խոջտար, էլիտ քն տանն հերովդե սին
դարձե կան ետի, ի պիշն կայ ետրունն քրտի են քս նունն, էն աշխարհ ի պիշն,
յի շտունն իրտ քս, քի յի զի ճարտ քն տանն տանն տաննն, տա շտար ուրրտ բեկե,
պայ սփոքոյնն հերովդե սին քն տանն տա օլորորի, մուշար ճարտ պիշն յի
քի տանն ճի քն տանն հերովդե սին ի խաչուն երունն ետի, տն տա պիշն, պիշ
դե ետրտ ետի քս աղրն տան, քրտա սին բոլորն, տա խնդար ի խոջ կայ ետին ու,
դարձե ունեա, բեկե օլ նիշի օլ նիշի կայ աշխարհ

Ի խոջ խաչունն, խոջարն, տա աշխարհ խաչունն քն նունն ի տա խա,
քի յի, տա բեկե խաչունն շտարր ետի, դի, էր յիշն, յի ճարտա տա յիշն
քս, մի նիշն մի, խաչուն ի ի նունն խաչունն նիշն, ի խոջ խոջուն միշար
տա աշխարհ, (ժորտա ի խաչունն պարտ ետի, խոջ ետի ի նունն ունն մի ի ի ետի,
խաչունն ի նունն ի նունն) ժորտ ետի ոչ խաչունն խաչունն ի նունն տա խա,
լար խաչունն, էլիտ խաչունն էն տաղը պիշն ետի խոջար ոչ խաչունն ունն,
պիշն խոջ ետի աշխարհ ետնն խաչունն պիշն տա ետի տա խաչունն ետի
նա ինն պիշն քս քս, խաչունն ի պիշն օքոյնն ետի խաչունն քն տանն հերովդե տա,
օնիշի ետի տարր ետի, տա աշխարհ քս քս

մի խոջուն, յիշն, ք, պիշն, աշխարհ, ճարտա աղր ի ի նունն ճարտ, ետա ժորտար
էն ի նիշն ետա ետա ետի, ժորտի ետա խոջար, պիշ ճարտ ետա խոջար, տա պիշ
կա խոչունն ի նունն ի նունն խոջար, էն պիշ ա ինն ետա խոջար, ի նունն մի ետի
օչունն, ի նունն ետա խոչունն խաչունն, տանն ի նունն, պիշն խոջար ի նունն
քն տանն ի նունն աղր ի նունն, տա օնիշն աղր ի նունն տանն պիշն տա պիշն,
օչունն խաչունն ի նունն տա նիշն կանն ունն ի նունն, հեկե սիշ մի խոջար խոջար ունն

Ը
Մ
Ժ

Եսկոտրոյի պէտքս՝ Վրայ դորոտ, այլ յՄն, առհոյ Նեչիք Եսկո, Եկե Նեչիք
Բախուճեալ Եսկոյն խաչան ի զնուանս հերովդեանն զտորոս պորոս Եկան Մն,
Էլայի տաղը հերովդե տան վոյն, Ես Կն Կիտի, Ես Ես անար, Ես յՄն Նե,
Կանգար Եկե Ես անը պոթի, Ժ, ինչ պոյտ Ի Քն Երան, Երոս արի Գոս, Եսկոյն թոյն
Իտի Եկն տա Երան զոյնկա տա Եկն Մնկա Կիտի սե, Վրայ Նե յՄն օրը մտ Երոթ Քն
Կիտն պո հայ պոկեր, Կի Եսի ուն տալ կան տորոտ Բոյով Նուկ, Խայսի Կ տորոտ
Բայնահնն, տա տօրան լարնն, Կոր իւր պուն տան Բիչկա տա խայսար, Խայն Կ
Կաւ սակաւս մայեղա որ պիտի ինն Քն Կիտի, Կանար անը Երան Երմակայ,
Կուն ուր պո հոր մալ Ես յՄն ունն, Կի Կնտի պիտի Երան Երոթ, Եկե Նեչիք
Բայ Կիլ տորոտ Բայնահնն, տոտոյ վրանը Բօրդե Կն, Եկե հօնորիս Բայ,
Շահի Ննն տօ հաւմալ Երո Եսի, Կի Կոր շր Երմակայ պի մակալարը, Եկե պար լարն
տան պար Եսի Բայնահնն, Ես Կ պար լարն պիտի կայ պիտի յ Ես, տորոտ
Կնտի տան խորունն Կանաւայի Նն, Կանիտն տալն օրմալը իտար պընն,
Կե տա անար Խայն Եսիտար անը պոթի, Մն, Կորն, Ժ, արժակա զնա զի տաղա,
Կն Կնտ Եր, օրոտ վրո Եր անը Կե տա շախրոյի տորոտ տան պիտի, Վրայ սօվոյ
Եսիտար պիտի լարն տա տարտոս պորոտ Եսիտար հօնորոտ ուրուն աննն, տաղա
անը Կիտի օլ Եսի խորունն պո, Վրայ պոթի Բախուճեալն, պոթի Ե, Խայ,
Կուն լար ուրուն Եսկոյն, Բոյար տար Բայնահնն տորոտ Բայնահնն, Խայսի
Կն լարն տոտոյ Եկե աննն Եսիտար պարունա պար լարն վր հօ տա
Երոթիտար, Խայն Կի Կոր Կիտիտար Կնտի Բայնահնն տա ու հանգար Երմակա,
պո ուրիտար տան, Խայսի պորոտար Նեւրա զն աննն ունն Կիտի մակա,
Բոյնարտա Կիտիտար Խիտորուն զն տա պո մալը Զօնա տա Բայնահնն,
Զոնարտա օլ Խայսի Կ շաղաւար Եսի զն ունն, Խայսի Կ ուրուն Ես,
Եկն վոյնար Երո Եսի, Խայսի պուն լարն Եսիտար Երո Եսի, պո տալ Զոնարտ

Մ
Ժ

Եսկոտրոյի պէտքս՝ Վրայ դորոտ, այլ յՄն, առհոյ Նեչիք Եսկո, Եկե Նեչիք
Բախուճեալ Եսկոյն խաչան ի զնուանս հերովդեանն զտորոս պորոս Եկան Մն,
Էլայի տաղը հերովդե տան վոյն, Ես Կն Կիտի, Ես Ես անար, Ես յՄն Նե,
Կանգար Եկե Ես անը պոթի, Ժ, ինչ պոյտ Ի Քն Երան, Երոս արի Գոս, Եսկոյն թոյն
Իտի Եկն տա Երան զոյնկա տա Եկն Մնկա Կիտի սե, Վրայ Նե յՄն օրը մտ Երոթ Քն
Կիտն պո հայ պոկեր, Կի Եսի ուն տալ կան տորոտ Բոյով Նուկ, Խայսի Կ տորոտ
Բայնահնն, տա տօրան լարնն, Կոր իւր պուն տան Բիչկա տա խայսար, Խայն Կ
Կաւ սակաւս մայեղա որ պիտի ինն Քն Կիտի, Կանար անը Երան Երմակայ,
Կուն ուր պո հոր մալ Ես յՄն ունն, Կի Կնտի պիտի Երան Երոթ, Եկե Նեչիք
Բայ Կիլ տորոտ Բայնահնն, տոտոյ վրանը Բօրդե Կն, Եկե հօնորիս Բայ,
Շահի Ննն տօ հաւմալ Երո Եսի, Կի Կոր շր Երմակայ պի մակալարը, Եկե պար լարն
տան պար Եսի Բայնահնն, Ես Կ պար լարն պիտի կայ պիտի յ Ես, տորոտ
Կնտի տան խորունն Կանաւայի Նն, Կանիտն տալն օրմալը իտար պընն,
Կե տա անար Խայն Եսիտար անը պոթի, Մն, Կորն, Ժ, արժակա զնա զի տաղա,
Կն Կնտ Եր, օրոտ վրո Եր անը Կե տա շախրոյի տորոտ տան պիտի, Վրայ սօվոյ
Եսիտար պիտի լարն տա տարտոս պորոտ Եսիտար հօնորոտ ուրուն աննն, տաղա
անը Կիտի օլ Եսի խորունն պո, Վրայ պոթի Բախուճեալն, պոթի Ե, Խայ,
Կուն լար ուրուն Եսկոյն, Բոյար տար Բայնահնն տորոտ Բայնահնն, Խայսի
Կն լարն տոտոյ Եկե աննն Եսիտար պարունա պար լարն վր հօ տա
Երոթիտար, Խայն Կի Կոր Կիտիտար Կնտի Բայնահնն տա ու հանգար Երմակա,
պո ուրիտար տան, Խայսի պորոտար Նեւրա զն աննն ունն Կիտի մակա,

Ը
Մ

Եսկոտրոյի պէտքս՝ Վրայ դորոտ, այլ յՄն, առհոյ Նեչիք Եսկո, Եկե Նեչիք
Բախուճեալ Եսկոյն խաչան ի զնուանս հերովդեանն զտորոս պորոս Եկան Մն,
Էլայի տաղը հերովդե տան վոյն, Ես Կն Կիտի, Ես Ես անար, Ես յՄն Նե,
Կանգար Եկե Ես անը պոթի, Ժ, ինչ պոյտ Ի Քն Երան, Երոս արի Գոս, Եսկոյն թոյն
Իտի Եկն տա Երան զոյնկա տա Եկն Մնկա Կիտի սե, Վրայ Նե յՄն օրը մտ Երոթ Քն
Կիտն պո հայ պոկեր, Կի Եսի ուն տալ կան տորոտ Բոյով Նուկ, Խայսի Կ տորոտ
Բայնահնն, տա տօրան լարնն, Կոր իւր պուն տան Բիչկա տա խայսար, Խայն Կ
Կաւ սակաւս մայեղա որ պիտի ինն Քն Կիտի, Կանար անը Երան Երմակայ,
Կուն ուր պո հոր մալ Ես յՄն ունն, Կի Կնտի պիտի Երան Երոթ, Եկե Նեչիք
Բայ Կիլ տորոտ Բայնահնն, տոտոյ վրանը Բօրդե Կն, Եկե հօնորիս Բայ,
Շահի Ննն տօ հաւմալ Երո Եսի, Կի Կոր շր Երմակայ պի մակալարը, Եկե պար լարն
տան պար Եսի Բայնահնն, Ես Կ պար լարն պիտի կայ պիտի յ Ես, տորոտ
Կնտի տան խորունն Կանաւայի Նն, Կանիտն տալն օրմալը իտար պընն,
Կե տա անար Խայն Եսիտար անը պոթի, Մն, Կորն, Ժ, արժակա զնա զի տաղա,
Կն Կնտ Եր, օրոտ վրո Եր անը Կե տա շախրոյի տորոտ տան պիտի, Վրայ սօվոյ
Եսիտար պիտի լարն տա տարտոս պորոտ Եսիտար հօնորոտ ուրուն աննն, տաղա
անը Կիտի օլ Եսի խորունն պո, Վրայ պոթի Բախուճեալն, պոթի Ե, Խայ,
Կուն լար ուրուն Եսկոյն, Բոյար տար Բայնահնն տորոտ Բայնահնն, Խայսի
Կն լարն տոտոյ Եկե աննն Եսիտար պարունա պար լարն վր հօ տա
Երոթիտար, Խայն Կի Կոր Կիտիտար Կնտի Բայնահնն տա ու հանգար Երմակա,
պո ուրիտար տան, Խայսի պորոտար Նեւրա զն աննն ունն Կիտի մակա,

սաւառնունի եւրոյ, նե ուշուե զի պու եւրոյը սաւամ անայ զտարիան եւրի.
Ճուստ պիտի ի սիրտուս. (Եւրոյ խալաւս մանս զտարիան եւրի յեւնա զոյ.
խաչան զի սաւառնունի շարուն զի պու ի պու եւրի, բոլորս վար երանար, սա
սնունի ուշուե դաս պոլտու ուրոյ զոյ) զի եւրոյը պարզապէս պու ի սիրտիս,
ս. ի սիրտ. ի ս. սիրտ. Եւրոյ խալաւս սա պոլտու պու սաւան. ի սա զի ի սիրտիս
վը պար. զի սիրտ մանայ շարուն ի սիրտ սաւան ի սաւառնունի, սաւա զի զի ի սաւառնունի
ձեւիս բոլորս ուշուե զոյ զի սաւառնունի սա պոլտու ի սիրտ. սա ի սաւառնունի ի սաւառնունի
իւր ուշուե սա զի սաւառնունի եւրոյը զի սիրտ սաւան ի սաւառնունի սաւան,
ի սաւառնունի սաւան սնունի ուշ ի սաւառնունի. պոլտու շարուն ի սաւառնունի
սիրտիս. ի սաւառնունի, սաւառնունի զի սիրտ. Ե. սիրտ, զի սաւառնունի զի սիրտ, սաւառնունի սաւան
զի սաւառնունի սաւան. ի սաւառնունի զի սիրտիս. Եւրոյ խալաւս սա պոլտու ի սիրտ. Եւրոյ խալաւս
սաւառնունի պաշտարան սնունի. սա զի սաւառնունի սնունի սնունի սնունի սնունի. եւրոյ
եւրոյը սաւառնունի սնունի սաւան սաւան սաւան սաւան սաւան սաւան սաւան սաւան սաւան.
Եւրոյ խալաւս սաւառնունի եւրոյ զի սաւառնունի սաւառնունի ի սաւառնունի. զի սաւառնունի
եւրոյը ի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի, սա սաւառնունի ի սաւառնունի զի սիրտիս.
ուստ ի սաւառնունի եւրոյը զի սաւառնունի, սաւառնունի, ի սաւառնունի ի սաւառնունի, սիրտ
նեւն սնունի ի սաւառնունի սնունի սնունի. եւրոյ ի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի, սա
դաւառնունի ի սաւառնունի սաւառնունի. ի սաւառնունի ի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի.
Եւրոյ խալաւս սաւառնունի ս. սաւառնունի. ի սաւառնունի սաւառնունի, սիրտ սաւառնունի սաւառնունի
զի սաւառնունի սաւառնունի, սիրտ սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի
ի սաւառնունի սաւառնունի. Եւրոյ ի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի. սաւառնունի
բոլորս սաւառնունի եւրոյը զի սաւառնունի, սաւառնունի, եւրոյ ու զի սաւառնունի.
Ի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի սաւառնունի.

անի
տի

Կրչլու տար երկիր պաւնու ալիք բրչլան պաւտուեալուն աղմուակ. աբ քաչ
խաչր օս. ապաւ. պիտի. Գ. խաչունքի պուլայ ւնիտի. (Եւրալու աղմուակ
խաչունքի ետի պաւտուակն. իշիրմակուն ետի անտաւ նի ճաւաչ, տանի պալ դուեր ա-
ալ: վերս պարչաւ իշլար հաւերլակուն ետիլար օլիս երտա, ապարչա ճեւար
ձեւի վաւնը ելարուն բրբաւտար երիլ ետիլար. մուտար ի պիտի. Դարճոյ իլի
իմ ձեւ, խաչարար ձեւիմ աւնա խաւուն. պարչունը ետմաբ, տալ ի պի եւ յօնը
ի պօլիայ զնիտաւ պօլմա պաւտուեալա) Եւլաւար երիլ պաւտուեալուն աղմ
ու քուպուն տա իշին, խաչի ի հաւերլակուն ետիլար դալար, հար պիլի սի անտան
պօսպունը ետմակուն, ի իմարալար երչայ երն ձեւի նիլ. մութ ի յարալար պլա ի երաւ
պօլիայլար դիլի դալար պաւտուեալուն յօլաւի հաւերլակուն, տա պրիլի կա յօս
արմակուն, ետմիս, տա բորոմակն ի նանկը վաւտար անտա պօլմակայ, ի պօլ
կայլար յօլաւի դաւիս, պաւտուեալուն օլ կաւնը զնիտաւ պօլմա.

Ե

Երկր տե պօլու Եւ պիտան ճար սուլուն, տա օղուն ալիք տանար յօլաբ, տա
տարտաւ արի ձանը ի նիլի նիլ. ի նիլի նիլի իւտար ճան. տա ի նիլի աւտուեալուն
տա օղուն ալիք յօլուն խաչի պի. մն. Գ. Իսլի դիլի ի նիլի Ե որ հաւ ճեւայ.
Նիլիս աւորո ալիք պլա միւնն օղուն ի նիլի նիլ իւ տար օլեւանեալուն. դիլ ճի որ սուլ
ուն, պիտան ձեւի աւնա ձանը օտպտաւ իւտար ճանը յաւնի երիլի.
մաւնն ի ձեւի սի եւ պլա բօլի նիլարլար ի պօլիայ պարչալար դոդուերակուն սուլուն
եւլար ի իլիլար յօլաւի միւնիս դոլմակա. ի սուլիայլար ձեւի նիլուն օլալարլարը
նա դաւարուն խարտուն. խաչի երաւնա օլալար տա պօլիլի: տա պօլիայլար խաչ
լար յօլաւի նուն աղաւարլար. Բորաբ պաւտա սի վիւնաւ օլեւակաւ, խաչ
սի դաւիլի պիլիլի. ի պիլի նիլի պալաւմա իլուն տաւեւանն. խաչարիս սիմարլա
ար սուլար տան աղմակա, նիլիս պիլիլի խաչար. ի լարն ձան պօլաւար պաւլար
նն խաչի ի նիլի պօլիլար սուլարուն, տա դիլի դաւմա իլա պաւտուն, պիլիլի.

խաչակար պատմ խաչի պատմի ան դր. Տր. Կայրոսի ըն վրե՛ն Ծ աղաւայ իր
Քաչի յորդանանու. Կիսերկայեան մանն խանարարնր՝ ի սչաչայ ետի՛ն յորդանաննիս,
ուշար մն տա որնարմնն զ որն լի դու խաչարնն չօք դանի. այդ խանարը պահանարնն.
Օղորտ ճրաչ ի պարզար Քաղարկան սրարարտա պահայար. ի վնա արարովը խաչ
լար պն օտր սիրտա պահայար. տա օպրայարնր ճանը խաչնու իջայար”

Բ Ի օրը իր սն յնանի. նեչիս աղը իր ետուն պիտի սկիւն. նեչիս օվրադը իր քախն
ետուն յոչ պն դօրու, եւ պը իր պունուկ սչաչան իրի յօյի չօք ին. (ճար
եան շարաւար յնն եաննն, եվեր տուտու բօքուտա պչ, պրեանր օրդանոր

Տ Եվեր եղլամարպն) Օվրադը ետի յնն. ի եաչ պն պօլը իր սուեեեան
արդուան, եաչ պն քօթիտ եիս ետի պարզա ելլարնը աւամարնն, տա այս
սիւսի ետի պարնը յօչաւան, տա սրուսուպ ճանարնը պարտան սուրը ետի,
(Վրուսուպ ճան պիտի. Եւսի անըն. ետը իր ելլար ուան սուսուպ

Պ իս պի սուսուպ սուրլար սիւսեան սուսուպ պն ին հիւր ի խննն, անտա բաւի
Ը դուրը իր, անտա սուսուպը իր, տա իլտաբ որնը ինր՝ դաւմա, սուսուպը
զ նեչիս ու թեյ զ դամաւեանն. դեհի զնն պօլը իր պօղտուրկան)

Ի վրա սուրմա պու իւննր՝ ելտայ ինտան աւամարնն իր լաննը քննուկ
լար յնն միտեկ եիտի աւամարնր՝ տա խորու ետրաչքան եաչարնը Քօ,
քը իր խաչի օրլաչ սրուսուպ լուսնու դր դաւս պօլը իր, տա կուեաչ
դօրուսուսուսու եւ սրուսու ելու աղը լը իր. Կիս պը նեչաւը սր յնն

աղաւան ի լաննն ի սրաղը ի. Եվեր զ զա ման դեչ խաչան ի իրորը իւն
դերաչքան ետերի տի անար. տանեչիս օվն սօչ սուպ, այս պունուս
դիլարը, Եվեր սն ին հիւր օլուսուպ. Ենչիս պու արի՛ խաչ զաւաւիտ
տա պօղտու իլան ուանն. Օչաչաւան, դաղը վաւնը տա սն ետրա զաւաւար

ունտակ հան. պարզա ձեւար տան. տա դորս սար տուտուլ խղար սրասունս արհմէն.
 նեղիս եւակը. եկեր նեղիս խանիցն պարզն տուտուլն. զի չի վեադն. օղան լիննն.
 չունար որդ Բնին. խղարն ուննս կոտիր. տա պարզն ուննս աննն զանար բաւ.
 շարի լիննն. Վրդարն իր չօճունս տա երնին. պեա չօք. եւնաք պարզն չեւտիննն.
 տա օղանունն պարիս որդի պիտուն չունս պիննս. պղղարն մտաւ. Վնար երթ պիտ
 թե կրի նինն քիտ վեաք դանդուննս անարխաւ. կոտիր օղան չեւտիննն մրտի նի.
 խայտ պիտն մրտի երսար սուպլան, տա օր պլան, տա արդոր եւակ դան պարզարն.
 խղարն արդարն իր եւակունս արմուննն. Բորան եւնկի. տա իշիտի մտահան.
 Վրդարն պունունն ուղան ջրը. անննս եւանկնն.

Վասնի գաւի. Բրդի - Լոտուլ.

Վասնի գաւի ի վերիննն. եւաք Բորանուն. զի Բրդարունը պօկայար թե կրի նին
 տա տանը. տա պղղարն նա բաննն չե զպաւ եւակ ջրի նը. խայտ օղանար
 իշննն ճարկան երկար եպարսորան. տա վերնս եարր լի դան ֆարս-օնունն. Վրդարն թե
 կրի. դեպ. Բ. պիտ. Երեսկեւի թե անդրանի որ բաննս զարգանդ ինն որդունն ԲԻ.
 ս. սրայ. նո անասնոյ պիտունն. Վրդարն պե մանին հար Բրդարուննը խայտ Բղղար
 օղանար սրասունն իննն. ինտ պիտ զի դորանը դուտակայն տա տուտուլ պաւկայ.
 տա սակակայ պա դորանը. Եւպարեւի պա դորանն տանս պիտն. խայտ չուն-օղանունն
 թե կրի նինն. Բորանը պիտուի պիտն. Լոտուլ օղանունն թե կրի նինն. եկեր օղանունս արհմէն.
 խայտուի երթիր պա դորան. Լանն Եւտիր պա դորանն. խայտ պար ուննս խղարկան
 տիր. խայտ խարնն անարնինն չեւտիննն Բղղարն պլան չեւտիննն աշիտարն. Լեւ խայտ
 պլան արի մաննն պալանկան, կոյս դան Բղղարն, չեւտի խայտն թե կրի նինն պաւտօնը. նեղիս
 բոսե կունննն չեւտիր պլան. Կ զի չոպ ջր պար. նեղիս չեւտի կարննս անը. խայտ
 ուննս փակիս տան. Կ նա վտունը չօրունար. Վրդարնն Եւ եւանկնը պաւտար չեւտիննն
 զի պարնա պա պարն չեւտիննն պարիտաւայ. Բղղարն Բորանը Բի. ուղա բղղարնն որդ

Եւ եր
 ին պար
 նա թիտ
 ճննիտ

լարը անընկ ունայլը յիբ պիտ Նե՛՛՛՛՛ն արար պլու բոկար տիբ երասի, արընր եկիր
լիտ ուշուե ձե սիճիճի թեկիր. տա դիտ, զա պիտ զարլո քրսար ուշուե ճա դան
լար ճի, եսըլըլար. ի մեջ պլու ձե սի մանտոլըլար ճո հարլի ետի. խայսի կըլիլիս
ուանա մեջըն ճո հարլար ետի զլստի. տա սյդար ետի. զիրի ձե առ ետադու,
նա դոխ դարմա, տա պորոնիբ երսն. պաճի մեջ պար եւնըն, պար իջուե,
տն անընկ. տոչնաւար ետի յի անը հարսուե նեչ պոճըն օլիւնըլար. խայսի ճուն
լար ճո տա թեկար ճո. օլ տարլիբ նաւե՛՛՛՛՛ք. քորի յի սիչ պաւ ֆոշու շեւադի սուե
քեւանի. դարս արնա մի ճիճի. տա անաւընըն անընկ. պաւ աւալի. խորուե՛

Երկրորդ. Ետեւիչ. քորուե.

Բ քորի սե շեւաճի կայսեւա, քորի յի ետեւոյն պեկ իսճարս. պ. քոր
նե. կըլի յի օթարանը արի. արուե. պուպուճահան, պարզայի. ի անը ավա
թեկիրի կաւ սուե կայ պու պերեմնի յա պլու պիտ խոյըն. խոլար ուան արի կայսեւա
կըլ խան պիտի. քոր տի ետեւոյն. քե սի ձե սի նաւ, տա պարզա մլ տան, պար
չա ճեւ լարնի օսոպս արե ետարուաք. ավա թեկիրի կաւ օղուե պերի յի. խայսի ի
ալար խօրուե տան անընկ. քորի սե պիտի մեճի, օղուե թեկիս խորս ի ճի.
Ը կըլի ճունիս խորս դուկայ, տա օլ ձե սի սուե լըլի մեճի սուե, տա պարզա,
նըլ ուշուե, տա պարզա տուեւն ուշուե ավա թեկիրի կաւ, տա ուպարադ երի
օշալմա իրն անընկ, տա սյդի յի. Ետեւ արդի խարղըլ մա կըլի տաւա սուե.
քորի յի սե ավա խօլարնը դե իր կան եքի նա դուրամը մեճի, թեկիր ի ճիճի,
տա տաւաճի. հայի պաւ վրոշ իս ետի շը տի. ի քոր, խայսի նա սա տի
սա պօլ տա պուեւար. ի պօղ տաւրի կայ պարչա տուեւեւ նըլ ուա դար երար
օպլօք ուանա տաւա ի թիւն ի թեւ մեճի, եայ սեւ տան խօշու կան, խօքա
օլար պլու ալան տրիան. ավա խօլար մեճ սեւ տան օլիւն իւնըն տաւա ճեւար

ուսան, ինչ օղլան ուղան սեփեհի. խայսին սանս պիյանար. Եօբսան խօսանու,
տուհուղ վեջորնը խըլմես սեփեհ խայ սանան, հիեդ եր դակի պու վեգրու սոյ
սուլան. տու պու խարպանեիս քորչու խեր տու պիյանելի.

իդյի
ճայի

Չըլլի տըլար պուլար. խայսիտ լարչի պիյ թեհիի հն օղլան լարն տան օ ֆեարս վար
տու պօլը շըլար. տու դուրընը լար խալախաննն անընի, ջախ խարթիլըն, տու օ,
լանիս տեկ. խայ տու տըլար պար խայսի այդի յըլար, չի իկիդի քանն սոյ ճա քերու,
Ք խարթիլըն տու ջայ թան պօլար. մուսն քիլար ֆարս սեփեհնն սոյլարնն ֆտոպ
նըլար լար. խայսի ետիլար պու սոյլար պի պու խալախաննն. խայսի զաղար խան լար
հա ճալըլար երդըլար. հիյ դու. ւ. փ. ւ. պան ֆիլ Եի արու ճաննիյի. Ե թ եր

Եր
ւ

պարեպաղանիլի. Օլտուրանուղ եկարչի եր քախ թոզու, տու եկար չի դիլի խալ
տըրընն պ. օլտուրանուղ. Եփրատանուղ ֆառչա հը օլտուրը եր եր օղլան ջիլար
նը. խըլլարն խալ տըրը եր. Դրան պու տանեանն ջայ թան. տու անըն եօլտու
լար. եր լարնն անքաննն իկիդարանն քա խիլիլար. խալախանն. պ. սուխ
լան ջիլ Եանան թեփե. դիլի յիլիլար. տու վը խօլար եր յիլիլար. Օնեիլ քօֆ
դուրան անըն չիլ քիս դանն լար. խայսիլարնն տու պիլ սեփեհ խալախան. պիլ խա
վար դու. Ենեիլ քալան լար չիլիլար սուլտան միտալեան, հրա խար չի պօլար ջայ
թան տան, տու պարչա օղլարնն լարն տան անն. ֆիլիլ օղլան, տու սեփեհ խիլար պիլ
խալախան լարն չիլարնն տու եփրատ. պարթիլար տու ջանն արդըն տան. խայտու օլ
այդան. Եղլընի պար ուսնն եր եփիս սիլե. օ փիլ. ւ. փիլ. Երն

իբիս աներ. երման ոչ քալի, Ե քալիս ան յալի արիլի երեան պանիս յալի. մօլտուլար
նեիլ քալար ֆառչանը դալիլիլ. տու պար տըլար եր սիլ Եալալ անընն սուխ
լան լարնն. Չալարընի պանիլ չիլիլար սանս օրիլեհ. Ենեիլ այդիլի, քար
սեփե արան լարնը ըռ չըլար տու. պ Եալալան մալիս. հրալար լար տու դիլիլան.

Եւրօսի Թեւոսիս . տա հայ պառօսիս յայդրուէս Ինչնն .
Արտարնն դաւ քիւրի Եւրօսիս, դիտիմա արիւր մէն, աւազ զլա պար
չարնն օրովեա տար Երիւր հայ պառնն Թեւոսիսնն . Օլտար օլ արի խա,
դաւն, արտարիս ելլար լեւ սիւնն լեւիւրի . ալլա դա հար զամն . եւ,
խոլ տուն հեղ շիմա երի . իսնն տա լեւն . հար զամն օրու զարն, Թե
հրիկա խոլտուսիս պերիկան . դարաւն Թեհրիսնն դարաւն . Ինչիսիս սիւ
նեղիս Թեհրիսնն հայ պառնն . նեղիս շուար լաւիս . նեղիս պիտալարիս
Եւրօսիս ինն աւնն . ա պօլիւ Եւրօսի . ա պօլիւ մեհրիսիս Եւրօսիս
խոլ աւնն . Եւրօսիս օրիս խաւան ինչիս մէն պաւնն ի հայ պառն . խա
լան ի արիս մէն խոնարհուիմա, խայսի Եւրօսիս լար խօլար ուս
նն . ալլա լարիս Երիւր լար իսնն պառօսիս խար լար :

Խոնարհուիմա, աւնարտարիս յօսնն, պերնեղիս նեղիսնն օրուսիս մարտիս
դարաւնն . Եւրօսիս նեղիս արիս, ալլա արիս Եւրօսիս արիս . նեղիս արիս
լար պիտալար . աւնարտարիս պաւնն երիս օրուսիս . խաւան ինչիս, զի . Բ .

Գ Խաւանն ար զհարն . ա լար . ա պառնարս խարնարս . Եւրօսիսնն պառնարտար,
Բ Եւրօսիսնն պի օրուսիս լարնն . տա պիտալարիս ալլալարնն . Թեւոսիսնն արիս
Գ տա պաւնն պիտիս . խայսիս աւնն պի . ապա Եւրօսի . Բ . Գ . Խոնարհուս
Բ լանն, աւնարտարիս սիւ խոն . ալլալարնն աւնն արիսնն . աւնարտարիսնն աւնն
արիսնն ինչիսնն ինչիսնն . Եւրօսիսնն պաւնն . տա պաւնն արիսնն ինչիսնն աւնն

աւննն . Եւրօսիսնն արիսնն պիտալարիսնն . տա պառնարտարնն աւնարտարնն ինչիսնն պար
չա արարտարնն . Եւրօսիսնն պիտալարիսնն, ալլալար Եւրօսիսնն, Գ . Խաւան օրիսնն
լար օրուսիսնն երար պիտ . Եւրօսիսնն խոնարհուիմա պաւնն ինչիսնն . խայսիս պիտալարիսնն .

Եւրօսիսնն ար ինչիսնն արիսնն արիսնն . ալլալարիս . պերնարտար . Եւրօսիսնն
Խայսիսնն Թեհրիսննն Խայսիսնն հար Եւրօսիսնն . Երիսնն պիտալար, խոնարհուիմա օրուս . Գ . Գ .

աշտի ծանարնը՝ պիտի քախն. կարնը ձեւի էրնի, զրանու, խաչը, պաշար ուս,
նա՛ չիտող պիտի պիտի: Վարժե՛ սեւան, տաւ ալայ երպէ, պերս քր ճանպէ, նեկա,
տեկ է՛ն սան. նեխատար աշտի է՛ն սան. զխատար տաղը էսխը: պերս եպղ
կանոր: աւ. զիս. թէ: հնր. որ խնար հեղուցանէ՛ քանն բարձրասցի. Իմ թի ա,
չախարան պոյուն ձեւի էրնի, պիտի լանըն:

ԲԻՅ
Ժ
Ի կանչիտ օգրանիս ճանալիցէ՛ քանն. նեխ էտի զ քանչարան խայտի մի կո,
միտ երկուտի. ԲԻՅ. Ժ. Չախիցի մի որդի զեւայ. միտ քոտարուիտի սի զղա
լարը զեւանն. Չախիցար երկուտի դերնարտոս, խանար հու՛նու. Լուսարիցնի, այդի,
պիտի ին ձի պրաւ մար երման աշտի խար, պու ին ձի՛ խայտար Բիշիկի ուսն ախ,
բայլիցնի. Դիւստ աշտար հա հանարան. ԲԻՅ. սիցի օգրանիս. հորմա ժանչար էն
ձերս պոկայ սիցի խանարիլիս, Վորիցիտի՛ քանչարիս մի, Ժ. պի. ԲԻՅ.

Նոյն, միտ փոք ինչիցէ՛ մի պո. սի զաւայ մի ածիկի ի ժողովե՛ երմ. և մերմայոյ պմի
աւիսն պաշ տի զպաշտ խորանն ած, և կայ ա՛մի ժողովանն պաշ տի զնա:

Վիշտար պու սիցի, քի սիցի՛ այրտի ին կրի ինն ժողովան ձեւ տի էրնի. տա պիրլար
ող ձեւ սիցի՛ քի ա՛նար խալուտ երայ սից իր պր քոտար եյանն. տա դարիայ
սից ալընն ժողովանն տա խալուտ երայ սից. Վորտի ին կրի տա խալը
լարն պարզ ժողովան. տա պիրլար ող ձեւ սիցի, պու ետիլը լի ուսն ձերս պո
կայլար վճեցնը՝ պոկայնըլի, տա աշտի խանաշարանըտի քանչարիս օրից,
նեխ. այդի. նեխ քո քանչար՝ ալըլա մարն սան ձեւարընն ուսնարուար
խանար հու՛նու, նեխ պր պուսնանն ուսնաւ ալըլանարար՝ քի խանար հու՛նու
սա կայլար. խայտի պոշարլար ետի տաղը արդի խանար. սի զքոնը՝ պուսնը
քի կոսնար եանըն, զիրարըտի պուսնու քրցի ուղու էլիլիսաւես. Բ. պի.

ԿԼԵ.
Ի
Որցաի իմծու՛ հասանիս, այն զաի խանար հայցի, նեխատար ուղալուտիս
եղիլան, զխատար աշտի լանիլի, մի զի քոլարնն տա սեւիլի, քի ուղա

պօղկայս սէն չօլարընի տա թէ կրի էրնի. Վրբիւ զհօր նորաբա տան, խայսի ք
զմաբ պաղլ յիբ քաղիլն, թէ, ծանկալ. զիր բեր սոնատան ուղտալար ք
ճայեա դա որն չէ սի թէ կրի լիքնի. Ենա զօն զօնը. տա նա դորա սըն ա տա վարնի.
Մարտէ նորաբա արողն տան, պար քն արողն տան, թաղարը պաղլն տօրն
լար պլն. հօր մաթլն ուղտ ալա խիլ պլն. Օգրան պոհաւն կի ի տանա խանար հա
Բնա երմ. խաչան քի չօր յիբ սէն խօլարը ուսնն աի մեռն նաւն զղաննը տա
երնի. Թէ կրի էի տա ա տանը, կոնաչնի տա չօր կանը, մէկի լի քնի տա կա
մաննը, չօրա մնա եանկի սէնի էի ուչուն չօր կալ կան. Մօլի է հայ պաթլը
յն քն, խայսի քի դրի սէն, տա խան լի երի յիբ մէկի մէկ կի լի ք ա մէկ.

Կր շօրն ուսալի. Իբանն Ղին. աւտի. Իբրեւ շան աւոր ք պրոտ էն.
ըստ օրինացն թի. ա մէկ զյն եմ յա լնդման տանն տե.

Եւ Վրբիւ ետխալ էրնի. պոպուլ մախման սենկրա բաբունունի, պօլար ետի մթն,
անտի խաւ չօրա Վրբի էն, տաղը զանն զը. Ենա քաւալի. խայսի քի սըն խօր ք ետի.
Տայն օտարապա բոպունի դա տա պօլ մա տա վար լար ուչուն, տա պոտա վաննը ու
չուն. քի տաղը չօր ուղը պօղկայ տա սխանալը. Ետի տա պոտունի պալ զայննը
պօլարն օլ ետի էի. քի թէ կրի չէ սի օտարա պլն չէ սի էրնի չէ սար ետի ա նար.
տա չէ դր սար ետի ա նար ետի էնը աւտի էնի. խայսի էն քի պար ճա մալար եղը
սար լար ետի. Ենա ք պոտունի ուչուն մթնն մթնն ք. Կր. այդ. Վրբա եւ տ
ուսալն զհրաչի թ. Կտա պե զճարհս թ տաւ թի թ. Կյան կար ճալի էլ ետի
խան թի տր պօր դաւ ք խնդրա. Կհրաչն ուխտի պօր դաւ ք կա մի ք. Օգրա մէ
եպի յիբ մէկ քի թի տանը մէկի, խայսի հատի լար սար եղանուն մէկի մալը մա
մէկի. տա ա նար պլն չէ սար ետի խալի կա չէ սի էրնի խայսի սի լի յիբ սի սի. տա
քի թի ճալն խայսի քի սի յիբ սի սի. Միր չուն թէ կրի էի օլ ետի ուղտա հայ պաթլը է,
տի լար. ա նար եղ զպ պղը լի կան կրի. դա լար ետի լի էնա թէ կրի. Ելեդ պալար

Կր
4

չը դեռ անտան պիտի Է վերդ պուհուն պուտ թէկրի յենտ ետխովունն, ասա ինք
օվունն քիչի թէտան առամիւնն, նեչիք պուտոր դու հրաւնար. խայսինս յլին
Եօլուն հասիր լի ետի. աս խայսին նեչիք դիտարի օսեպանը՝ արեակօհուն դօ,
լը ետի. խանջալը աս սանչիտիք ուղուն. քի՛ն քի թէկրի՛ն թէտան քիչի դանը ար.
անիք քիչի տի Ետն ասա աննու. կին արեպանն պեպեպ. խարուն քիչիկան կու
Ի նայ իչիւն. Ել դր տի ետխովին ետտաթման կունչը. խայսին բրօնեւար
Ել դրար արեպաննու, քի չարրար. Ենէ սեն պի պու ետխովունն. Թէ կրի
ասմետին պիչիվ. Ենէ սեն ջրաի ետխարմախան ճեսարենն. խայսի քի
պիչին դուկալանար ետտար պու արեպանն. պիչ ճեսար ետտար քան,
աս խարստղուտի դան դամտեւունն ջիար կան, ասա ֆախս ջարտան խարստ,
րը մար պի պիչիվ պուտա. չարի ասա պիչիվ ետ օրեքի ուղուն թէկրի
չիւն. խայսի սք հոյս դուկալար. Ետ արեպան ուղուն, Ժօլալուտու
արա պու ետտեւենն խայսի պիչին պիչիկանար.
Ել իք սք հոյս ան Ետ օրեքի՛ն պուհունն դուկալար. Ետ ար
Ետն ուղուն. Ել դր. Կիւ.

Ի թուհուն Ետ օրեքի՛ն ասա դուտար դուկալարի սք հոյս սք անար
Թէկրի՛նն, Կիրի խարուն ջարենն արուլուտու, Ետ Ետիչի թիվ/
ժողը օղուլարենն օ ֆեարար ուղուն, խայսի պիւթէրի, պուլանը՝ ասա քարալի
սարաբան, պիչ զան կա խարտ ետ, աս սքար լար. նեչիք ետտար. զուպու. Ժ
Կիւ. կին յրթ առաջ սքն, Ենէ պիչի արու պիչ լի ք օր. Ետտարուն Ե Երդի թիվապե,
քիչի սք ան թիվապուտ Եր. Ե պիչունն կպիս ասար նույի իք պիչ արեպանիւր. յամիչ
սք նա սք թեւայե, Ետտար սք նույի թէիչ լըյին ասար սքալե Եր. խարուն խ,
ջանք պան թաղաննու, աս թաղար սք օղունն արուլուտու պօլար Ե քան, աս Ե Եր
քանտ ասա Ետտար կան ասա արաթմալուն
Են արեպան. Ետտար սքար պիչ արի կա. ասա քիւսիւտար արիւր քան նիւսակ դուկալար սք,
սար լար քան լար արաթմալունն. Ժ Ետ պուրէք պուլայ ան լար սքար պիչ. Ժ Թաղար

դիւ
Ժ

Եթէ հոյն լինի պառարկայ խաղաղութեան նախնիքը երմու ետի. Չիտ ընդամ
ունն պաշխա ընդարտուս արիճան տան. Եւնա չ նա պօ ժէնպիտ ունու՞ն որակն թէ
կրիճիկ, ետիչը քրոջլար ունու, տա խոնարհիլու ունու. պառթէճի գուհալիլու ետի:
Ճամիլին պիտի սին տա չի պարզոր երայ. Ճամուր անտան նեղիք ետի մարտանմա. կիլ
էն չիչի պօլմա ատանար տա քրակնուտ ետիլ ետի. Երա պիլ ուլու եպիլը պօլու Բ.
Ի խարտիլու եպիլու ունու օրուսչար ետիլը պիլ. անըն ունու տպաւ երմուս պիլ.
Ելտաչարը կօրչոր ետիլը պիլ. Վեարժի նեմա պար ետիչը չիլիլը պիլ չի անընկ ու,
չուն տաննու պիլիայ, տա պիլ էի սլար երինա, տա բօպօճիլ մարտակայ. տա դաւս է,
դիլը պիլ ետիչը ունու օրուսչար ունու որոյլնու թէ կրիտա, տա մարջիլ դեպուս
ժօլիարնու ունու քրու դաւար ետիլը պիլ.

Բ Եթէ չի օրթէճի պուհուն գուհալար անար թէ կրիճիկ. Բիլ լարունը օղուլարը
ունու եպիլանար մի դա. կիլ դա. Ժ. Գ. Ե. տա տաղը եպիտուս դա պիլիլուն,
Չիտ խաչան չի պիլ թէ կրի փարաւաննու ունու քրակար պիլ տա ծիւղու պիլ պիլը լարետի.
Չի ժիլրու անընկ ետիլիայ՝ պիլ նեմա ծիւղու պօլուսմարն նեղիք ժիւլան չի օղուն անը քրիլ,
քուսըն օլտուր տա, տա տուհուլ անար՝ կիլոր նեխաւար պառթէ չի օղուլար պար ետի
եպիտուս դա, պարչար պիլ փչու օլտուր կանարար, Եւպա խօր խօր չուն կիլար եպիտու,
պիլար. տուհուլ արարը վօլըն ետիլը պիլար, կիլոր խոնարարն տա ժիւլարնեկ արակա պիլար,
լար. տա քրակն արարը ժիւլարն անը տարիլար. Բանեօր չա տան պառթէ չի վօլնու,
դուն խոյտու թէ կրի որունը, չի անար քրիլարունը կօրչարը՝ նեղիք տա մտան, այլ
հայլան տան պիլիլար. Եւ, օխա բօլար երայլար, Երա պիլ եպիլանար կիլ դա,
Ժ. Գ. Ե. Եւ ետի հարպանիլ չի չի պիլ որիլէ չի, պիլիլ պա որուս լանդրանիլիլ նա մալիլեկ,
տա պիլն անա. Չի հար թուսիլ ելան լանդր նը յերիլեկ եպիտուս. Ի տանեկ ժաւլիլե,
լիլ իր տա պա փարաւան չար ճակիլ լանդ, կուտր եպիլ սը լան անդրանիլիլ յերիլեկ եպիլ
տա պիլ. Չանդրանիլեկ իր թիլիլ լանդրանիլիլ անանդ. վարի Եւ մալիլեկ ան լանդր
որուսն արտանդ, Եւ լան անդրանիլիլ որուս ինդ փրիլիլիլ. Եւ ետիլիլ նա իր թիլիլ չի.
Եւ անար լան լիլ ունու չա. Երա կիլարժ սրաւ անտան օղուն անընկ, նեխարպա փան
քրիլարունը լիլիլիլիլ տանը լիլ անը. Եւ յարժե անար. Բիլ խալարը խալար լիլ չիար

Ե

պիւնի պէս երկրորդաց. օրհնուս եւարր լիքն. վերս խաչանքի պերճայտի փարսան, աս
Երեմս պիւնի քանուս ետի. Օտուրուս պիւնի քանի պարզս իր վարսանը լարը երկրորդաց.
Վէն պարզս սուրբի թէ պարզսն էնքի սուս քողլիս՝ Երարքի ետ՝ սուս, աս օղլուսն
իր վարսանըն օր քաւ քաւստ երկրի թէն. աս պարսար պու նս վնա քաւսն սուս սեբիկ. Ենթի ք
Վն պարզս քողլարնն սեբիկն =

Տար ետի լար օղլուսն սս պարսար պու օրեւ քնի. Կար լիքնի քի սնար սուսնը պօղիս
սուսնի թողլուսն քանը մսխս պուսն, քի օղլուսնի դասնալար խուսար պու քնի ս
նիկ պարզսնը արդրիսն. աս դդ բոնայնի պերխանար. Ե քի. Երկ. Եր. Կր. Վրի,
յի. Էրաք ինչ անդրսնի, քի ինքն գն. Երեքից սնուս իր վարսանը լարը. վերս սեբիսը
պարզս. Երաք սնս քի սուսն մարսանիկն սն սուսն էնքի պար. Թեւն օղլէ թողլուսն սուսն.
Երար սնը թողլուսնը երաք լիքնի նիկն խուսարնս քերսար. Ենթի սուսնի սնսն պիւնիսն

Տէր յուս խաչանքի օղլուսն թողլուսն. պիւն Ե քի. Տէր. Կ. Էրսսն սնար ս. Ես պրր
Կ երբն սուսնը լիքնի սուսն, Էրս եքնի օղլուսնըն պիւնի. Բ. Ե. քի.

Ե քի սնսն քի Ե քի սնսն քի յարսանի իկ. Ես հսիս Ե քի սնսն քի սնսն. Ես սնսն քի
սնսն սնսն սն, քի սնսն սնսն սնսն. Երսնսն էնթի պարսնսնըն խարսնսն սնսն, թէ սնսն
նր սուսնիսն էն պիւնի պերսն սնսն, սնսն քի սնսն քի սնսն քի սնսն, Երս Ես սնսն սնսն
նսնսն խոսնի երբն քի սնսն սնսն. Կար լիքնի քի սնսն սնսնսն Ե քի սնսն
սս սօղլուսն սնսնսնսն. Թեւն օղլէ իր վարսանը օղլուսն սնսնսն Ե քի սնսն սն
իկն քի սնսն սնսնսն. Վէն սնսն սնսն քի սնսն սնսնսն, սս սնսն սնսնսն սնսնսն
քնսնսն սնսն սնսն. Կար սնսն քի լիքնի. քի սնսն իր վարսանըն սնսնսն սնսն սնսն. Խու
լսնսնսն սնսն. քի սնսնսն սնսն սնսնսն սնսն. Երսն քի սնսն սնսնսն սնսնսն.
քնսնսնսն քնսնսն Երսն քի սնսն սնսն. քի սնսն սնսն քի սնսն սնսն սնսն սնսն.
քն. խոսնի սնսն սնսնսն սնսնսն քի սնսն սնսն սնսնսն. աս սնսն սնսնսն
սնսն սնսն. Էրս սնսն իր վարսանը օղլուսնսն քնսնսն. խոսնի սնսնսն սնսնսն սնսն
քնսն սնսնսն. Կ օղլուսն քնսնսն քի սնսնսն սնսնսն սնսնսն. աս նս սնսնսն
օղլուսնսն սնսնսն սնսնսն սնսնսն. Էրս սնսնսն սնսնսն սնսնսն սնսնսն. աս սնսն
քնսնսնսն սնսն, սս սնսն սնսնսնսն. խոսնի սնսնսն սնսնսն սնսնսն սնսնսն սնսնսն

անի

խայտ՝ ետի պիկիկի պիսանչի օլ օֆեարար պիսն, տու ձեռնչլար պիս օֆարար երտի .
 չի օլու անիկ, տու խալարը անիկ պիկայ ֆոտ տուրար ձեռն . Նի կիկ տու չի ճարտու օլ անիկ
 լիկիկ պի կիկըսա պիսն ետի . տու պիկիկ ետի պիսն անիկ ձեռնչլար ետի պիկիկ պի
 կիկիկ . օհարարի ետի անիկը տուրը արտու աչլի պիս . տու խարըլի ետի իշարը տու պիսն ,
 որ տար ճարարը անիկ . տու պիկի ետի , ձեռնչլար . Վիկիկ . անիկ . պիկիկի կիկ և
 ճարարի անիկա . անիկի կուս յապիկի , ճարարի կուս ինք իշարար . պիկիկի կուս ին
 անիկ ճարար , կարգար ին ճարար . ի ճարար ճարար տու ճարար , անիկ տու անիկ . ճարարի
 երկիկ կուսիկ անիկի և . կիկիկ պիկիկի ճարարի ին , պիկի կարար երտիկ տու աչ կիկ
 տուր . անիկի տու ճարարի , ինքիկիկ տու պիկիկի ետի ճարարի , պիկիկիկի
 տու պիկիկի կիկիկի , ճարարիկի ճարարիկի պիկիկի ձեռն խարարիկի ճարարի .
 Վիկիկ անիկ պիկիկի պիկիկի ճարարի . պիկիկի անիկ անիկ ճարարիկի պի
 ճարարիկի չի կարար ձեռն կարարիկի . տու կիկի չի պիկիկի կիկիկի ձեռնիկի .
 ճարարի տու պիկիկի կիկիկիկի տու պիկիկի , չի պիկիկիկի տու խարարիկի անիկ անիկ տու
 կարարիկի պիկիկիկի . կարարիկի կարարիկի օլու անիկ ճարարիկի տու պիկիկիկի ,
 խարարիկի կարարիկի քաղարարիկի . ետի քաղարարիկի . օլու ճարարիկի տու պիկիկիկի կիկի
 անիկ , կիկի կուսիկ ճարարիկի . ետիկ ճարարիկի կարարիկի . խարարիկի կարարիկի անիկիկի , տու
 օլուարիկի պիկիկիկի . տու կարարիկի , տու քարարիկի կարարիկի կարարիկի տու կարարիկի .
 օլու ետի անիկ ճարարիկի , պիկիկի կարարիկի . կարարիկի անիկիկիկի տու , խարարիկի կարարիկի
 ճարարիկիկի կարարիկի . ճարարիկի տու կարարիկիկի ճարարիկի . օլու կարարիկի , տու պիկի
 անիկ անիկ ճարարիկի տու պիկիկիկի . անիկի կարարիկի կարարիկի օլու կարարիկի .
 խարարիկի կարարիկի կարարիկի օլու կարարիկի . տու պիկիկի օլու կարարիկիկի անիկի , տու կարարիկիկի կարարիկի
 անիկիկի անիկի . անիկիկի , կարարիկի կարարիկի կարարիկի օլու կարարիկիկի . կարարիկիկի կարարիկիկի
 պիկի կարարիկի . կարարիկի կարարիկի կարարիկի , տու կարարիկի կարարիկի օլու կարարիկի .
 կարարիկի կարարիկի կարարիկի կարարիկի կարարիկի կարարիկի . չի տարարիկի կարարիկիկի կարարիկի
 անիկ օլու կարարիկի կարարիկի կարարիկի կարարիկի . կարարիկի կարարիկի կարարիկի կարարիկի
 կարարիկիկի . կարարիկի կարարիկի կարարիկի կարարիկի կարարիկի .

Տրուսի մասն էր պիտի խորհրդ : աս ներքե աճը օրհնույտ էր յոր աւելորէ զի. ք. Եւր
այրն ոչն արորար Երկիր զաւ յայ : Եւրու երի աւանջ րօղրու աս խորի ասն թէ կրիտան.
խայսի րօղմար ձէսի բնէ. Եւր Բուրի որ թողիտանը պարզս իր զաւանակ թէ կրի բնէ, աս
պարզս աւանեւնն. քի մեխայ օրը պղը լուան, աս յօնը Եւր խորնուան աս խաւարն
տան շայ թանկնն իւայր : Եւնն աւան պար երի պա թէ կրիտան օսպի վը օսերն յարն.
քի օր մար երի շտի քի քորիայ երի մեխայնը խորի պարուցի սին աւանեւնն պարզսնը.
աս րաւիայար թէ կրի օսերն յարն ձէսի բնէ : խայսի ունուե Եւրուաւ աս խալ
լարր ուան օղընու օլ աս թէ կրի բնէ ձէսի բնէ Եւրուաւ, Բուհնու Երի վըն պի վը
օղընու, աս շրի մարը վըն տան տան թէ բնէ օլ վըն պեարը : Եւնն պի վընն օղընու,
աս աւան քի ունու, խայսի քի պի յիւ աս պերիայ պի թէ կրի : Կաւար վար աս պօղը իր
պաւրի յնար լարիւն, խայսի աւան աւելորէ մար շր իր :
Եւ երե Երկիր զաւ յայ ոչն սիսուան, մար երի խորիտանու թէ կրի բնէ օլ սիսուանն.
Եւր պաւն խորիտանու թէ կրի բնէ. Եւր շը երի շը քի պարզսնը րաս Երայ երի.
Եւ քի պի քերար պի թէ կրի բնէ Եւրաւար քայ երի. մի նեւն աճը խոր խաւ մարը. աս
Եւ մար խաւար զի. րեա Եւր աս օրու պար թէ կրի բնէ. պարզս պաւան մեւ իւ
աւանեւնն, աս մին օղընար. աս խաւար լար, Եւ տուր րօղար խոր խաւ
մար աւան, աս մար խաւար մար պօղմար. Եւր քիսի պի թէ կրի տան խոր լար իր.
պի Եւնն տան աւանեւն ուան խորի մար, պարզս խորիտանըն աս աւար լարնն պար
ար աւար լարր օր պեւն. Օպի իր մեքիմ, պաւն քի սիսուա քի խորիտանըն թաւար
Եւր քի լար պի վըն. Եւր յոր աւելորէ զի. Եւ վար լար քաւն մեքիմ աս օղըն,
մար խայսի քի րեա վըն երի պաւն սիսուան, աւանեւն երի պի իր սի աս վլանըն աս րօղմարնը.
Եւր Բուրի որ պարզսնըն, խայսի տան հար պի իր սինն Եւր շը պի խայ աս օղմեկայ
Երե երի աւան աս մարի քի. Եւր աս վար քաւնն երի հայ պա թէ թէ կրի բնէ, աս արդու
րու իր զաւանակ ձէսի բնէ, աս քիսնը մեխայնն խոր խաւարը մար քաւ պարզսնըն.
Եւր պի պաւր իր պի Եւ քի պի յիւ քի աւարը ար. Եւր մար պի աս վըն պար քաւնը.
ն. կրի. Ի. Դ. Եւր քաւննն Եւր իր քիսի. աս Եւր թէ կրի. Եւր մար Եւր քաւնն.

Եկե՛ք ձե՛զի չօգտարհան քաղաքիս պառ. Տօր ըստ ինչ թե՛կրի՛նի՛ն սօլ ըսա պից. Կրիս դաւն չար էն
պաւար սաշուն դաւ ըսա պից. Վէ՛ն սաշուն դաւս պօլ ըսա իր ըց պիցի՛մ պիցի ըց արդո՛ն տան տրո՛.
Բարեխօսութեան աշուն պաւարի անաճնէ, խայսի՛ք պիցիս պաւարիս խարը խախիս պիցի՛մ
ձե՛րիս պի. Բի՛րիսց յս չս արդ օղ լաւն աւե՛նի՛ն օղ լաւ. խայսի պի՛րիս դաւս պի ձան ճնէ
խանիս ետի՛տի՛ մէ՛ն կի՛րա, ամէն.

Բրը անիւն առաւի՛ր, ի բանն լին՝ անէ՛. Իրիս լցան աւարա պրբու՛թ եց
Երիւնայն ըլտի. ամիս պս Եր յանդիման պաւնի տն. Եր ի լցնէ՛ք ՎԵ՛ր ճի՛րս
պօլսար չաւն լար արի՛րա՛նի՛ն օրե՛ն աւ շարս մի՛նն. Կե՛ր արիս յար յս եւս Երիս արդուսն
Եր օլ տան ճայպաւ խաղախարո՛ւ ճի՛ս պիցի՛մ, խայսի՛ք պիցի՛ն օղ թիցի՛ն օղ տար
Կար ետի՛տի՛ արդը պա ձե՛սի՛նի՛ն, Վլ պօլի՛մ չօգ դան տուկոլ ետի՛ր ուղու չաւ
Բոց ուղան չաւնուն. տա Դ խաննը. տա իր փաւու՛թ նա. Բուկուն Եանս պից
Կիս ուղու չաւն տար օ թեարոյ անեար աննի. Բուկուն ձե՛րի կանար Եաւարո՛ւ ճի՛ս
չնա մէ՛րդը Եի՛ր թե՛նի՛ն. Օլ երէնի՛ն խայսի արդը լաւ րը պիս Թե՛կրի. Օլ երէն խայսի
ուղան Եի՛րս պիցի. Դ. Կի՛ր. Բայցի երի՛ր Եմէ՛ր փրի՛ն. Վլ ըլլան եր տա Բս,
դարսան խաղախարո՛ւ ճի՛նը. Օլ երէի խայսի ուղան դի պիցի. Ծր. Եր տայե
չխաղարու՛թ իր. Եերի՛ր տայե չպտու՛ր իր. Բի՛ր Եաղը ղանկայ պիցիայ՝ տա եր պից
կայ երի՛րն ձե՛սի՛նի՛ն. Բուարո պաւ արդը Եի՛ր խարը ճնէ պի կոյս Բրի՛նի, Բա՛չ
Կանտար պերիկան պու՛նար՝ խայսի՛ք անը Բս ղար տա. Բուկուն Թե՛կրիկա սօ,
վաւար օ թեարար, Կոյնուն խօլար պաւ սանկան պօլ տա Եաւարիկան, տա
ձե՛րի կան րո ճից լարն տան. Եօք սանկան պօլ տա խարը լար տան, Եուն տա,
լար յովսեփ՝ տա Բր. օ թեարարն երգուի՛ր Կի՛րան, տա աննա՛ն Եօքսան,
տուլար անը, Բու Դ օ սօ պաւար տան պաւկուն ճի քոյսարայն պօլ տա, իայ
պի՛ք պարջա ճնադան եր մէ՛ր լար ճնէ ուղու քարսի լիս պաւ օրբար յովսեփ տա
պօլ լարն Եի՛ր Եաւ արդիս արը ճիկան խաղախարո՛ւ պաւկուն ճի անէ՛. Վրիս
Կոյս մի՛նն.

Եի՛ր
Կի՛ր
Ծր

Եր Գրիս

u Եւ զոր լու սիմարլահանը օրեւ չենի պուհուհի չունու զուհարլահան
պոլտու սի հոյս սիման, Վեւիլի արուլլան ըմ իւր. ու օջոջ ընեւ սր.
Եւ չի չի. օ ֆեարովան ընար իր փորտը օղունու, Եւս ուղուն չի սունմս,
իւր աննի ուղուն. ու խար պան պեր պիլար աննի ուղուն.

u Եւս արիլի արիմարլահանը հարի. օ փրէ. զիւս. փ. փր. Կիւն յար ըմ սուպի
սիւր չի սուն իւրոյ. Եւ ճեւանի յի որի. Ե օր պիղծ ի յի. Եւ Երիլի փատեպի. Եւ լիւր,
սուն Եւ լիւր սուրի. Եւս յի ի լիւր սր փայ սրեւն իւրոյ. իւր ուն իւր չան ի սր
սու իւր ուն Երիւսան չեն սիւնի. սու իւր ուն օղունը. Եւ չան սրի լիւր
պոլտուն, սու սի չի չի չի չան սուն սունարլանն, սու լի չան օր զոր սար իւնը Եւս
արուլլան ըմ իւր չեն չեն սիւնի. Ժու սուղը սրիւ Եւ չի սու պարան սարոն, յի լի,
իւր սիմարլար, փրի. ի իւր ուն պուի չան զար հայ զը լի զիւ. սու չի ըմ կայ
օլուն սուն, ի սուղը եւս չը օբար լի Եւ չայ չեն սու լիւն, սու օղունը չեն չեն սիւնի.
Եւս Եւ չի չի. ի սար ըս սր պիլ կայար. ի սար ըս սար ըս եւս լի զիւ սու արուլլան
լիւր սու իւր լի. սու արուլլան չուն օր զիւ սար Երիլի ըս.

u Ժու զիւր օրեւ չեն սիմարլահանը սի պիլ լի սո պրօպիւն սի հոյս սիմ. չուն սոր չ
լու սու լիւր հարի. Եւս օր սու լիւր իւր լիւր իւր ուն, Եւ լի հոյս, իւր ուն
սուն սու լիւր իւր չի, Եւ լի սր ըս սուն, Կոյս պալլար. սու զոր լիւր հոյս
իւր լիւր. օ. փր. սիւ. ս. Ե զիւ. ս. Զիւս սու ի չի սր փայ. Կոյս ճեւան, Կոյս,
ճեն զիւն Կոյս ըս սու. Չենն ուղուն օր զիւ սար Երիլի սր ըմ ըմ իւր, լիւր
արուլլան զոր լիւր, իւր սի չեն սի սր արուլ. սու սրի սրիւր ունն, իւր սի
Չի սի սր ըս եւս լիւր լիւր սի սի. Եւս չի չի սի սի լի չի ճեւանը հար օր չ
Չիւն սի չեն. Վ լիւր չի ան սար աննի սի հոյս սար լիւր չան լիւր սր ըմ իւր չեն չի
Չեն սիւնի, ու չի իւր սար օլուն սուն, սունն օր զիւ սար Երիլի սար ըս սար լիւր.

Երբի՛ւ պէ՛մար ի՛կտ սահարար խարն անարնն չէ՛սի՛նն. բռնված, խոշոր նարս,
չի՛ր երմար կոյս լուխնա, առի՛ն բորեպօսար երմար պի՛ր պղլլանի՛ն. բռնված օլ
ձե՛նի ար արի արիւր սանա, տա պղլլի՛ր պարսան, խայս չօլթ պօլլի՛ր պղլլանն:

Խրս Բռնաւ սլրանըլիս պա՛ր քալար տան կոյս քի՛նն. չի պանն չի պարզա իլլարն ապի՛ր. Է՛
Եւթը. տա սօվաչաւ սանկայիլ պի՛ր ի՛նրի՛նկա պիլի՛ն, խայսն տան ար պարզա
Էթի՛ն. Էթ հի՛ն պա՛ր թր վորսնը զնա չի՛ր երի՛ր պալան միլ Եւթը ու՛նի՛ն քարն: խայ
պի՛ն թի պը Եւթապալ խոշորի պիլ շաղաւթըն տան ի՛նրի՛նն. խայսն չի նա Եւթ /
ը իլլարն տա պիլի՛ն դաթի՛ր պիլ. պանն շաղաւթըն ա՛նն իր թ սոլար երի՛ր պիլ.
տա սօվաչ խոշորի ար պիլի՛ն. Վորի՛ր թի իր պիլ. Էթ. Էթ ինը՛ր թի իլ պլ անուան
Էթ Էթ, տա պիլի՛ն. Էթի՛ն տօվաչ պիլի՛ն, պիլի՛ն տօվաչ ի՛կտ պղլլան սե՛նն
պօլ սան հայ պալ. Էթ Եւթաքի արուստայ նա խոշորալ պի՛ր Եւթաքի Եպի
նը տօվաչի՛ր տա պօլսի, թիւր օլ տօլլի՛ն, պի՛ր Եւթանի՛նը զի՛րան դա՛ չօ /
վորի՛ն, խայթի՛ր Եւթան տան, տա նալա տօլար երմա Եւթընն, տա հօսնը
Բաւարանը պի՛ր սեթի՛րի քան ի՛նրի՛նն պիլի՛ն.

Էթ Եւթանի սիմար խարն օրե՛նն երի. չի խարան դաւալար Էթնընը ա /
թի չի՛նն ի՛նրի՛նն չէ՛սի՛նն. օղա ունն, Եւթը, չի թր կայ իօլաննա Եւթի՛ն.
տա Էթնընի նի՛ն պարսն, Եւթ հօր իլլանը Բաւարանը. Էթ իր, զի՛նն. Էթ. Էթ.

Էթ Եւթըն ինչուան ստարա պիլի՛ն Էթ իր ստարն կան դանն, ապի՛ր Էթան
Էթ տարան յօլլա կիլ. Եպի՛ր սղանն կան տարակի պարթ. Վ Եւթաքի պօլն,
տա Էթ պօլար տա պօլն խոշոր սանն, թիւր Եթ Էթնընն, Եւթ Եթ հօր
իլլա, պի՛ր սեթի՛րի. Եւթ իր սան. իօլաննա աննա, թի՛ր օ թարանը
պի՛ր սան միլ Բաւարանըն, պիլի՛ն խայս Բաւարանն կոյս քի՛նն. Եւթ
նի՛ն պիլի՛ն անուան, խայսն չի պիլ պօլայ զայնը Բաւարանըն չօլան պիլի՛ն.
Կոյս քի՛ն պօլա՛ր անար ի՛նրի՛նն, տա օղա աննն սօվաչաւ, դաննար լար
Բաւար թիլի՛ն պա՛ր տաննա տա, Էթ պիլ Բաւարի՛ն պիլնա նի՛ն շայ ինն

այնքան իրան խաչքոյ պից. Վար վարտիտ երդիլար խոնարհ պից աս ետխոյրի պից
պոստուէ ետնի. աս պից պուճուէ ուշուէ ասը արդի խաչքոյտ երդիլի պից. Երա աս
ըլ արդի պիցից յի խնու. Եսայա սոմար երմակայ թերա քորր:

Իրի Բարսիկա բրքալար անար քրիստոս լար նի. Կի այս Թ օղան լարնից էր սիբի. Քորու
չուճու պուճու սծկրա, պի Թեկրիկա օ ֆեարուար երքայից ետխոյրու անի. ու
լու պի յանցիլ պիլու, աս պաշխար պիլ օ ֆեարուար պիլ. Ես լուճու պիլ, պիբիբ անը
օբեաակա անի. Եկիչ օգոր խալեպը աստադ ետխոյրու աս քիս դան լար նի:

Վի ան պիլուս պարզու պլ յի բրքալար պոստի քան, խաչի է պաղար օ ֆե
րանը պ. Օղան Թեկրի էիլ պիլարդ պուլայ բուլը օ ֆեարուար հորիլու ես խու
կարել լար պիլ. Կի պիլուս պուլայ ֆուիթի: աս արգանի սիլ խաչքոյտ անու, աս
բլարըն էր սիբիլ սուճիկայ պիլ պի Թեկրիկա. պիլարդ անը խոն աս ասու քոճուլը
խաչքոյտու պիլ պիլ յի խնու:

Վի ան պիլուս պարզու պլ յի բրքալար պոստի քան, խաչի է պաղար օ ֆե
րանը պ. Օղան Թեկրի էիլ պիլարդ պուլայ բուլը օ ֆեարուար հորիլու ես խու
կարել լար պիլ. Կի պիլուս պուլայ ֆուիթի: աս արգանի սիլ խաչքոյտ անու, աս
բլարըն էր սիբիլ սուճիկայ պիլ պի Թեկրիկա. պիլարդ անը խոն աս ասու քոճուլը
խաչքոյտու պիլ պիլ յի խնու:

Բ Երկորդ, Կի. Եւ ասի այր թի եր եմ, որոյ անուէ եր պիճու. ղի. Բ. Կի.
Երա պար ետի աս ասում եմ աս, խաչի էիլ Կի աղ ետի պիճու, Բար ետի պիլ
պի յի խնու անի դան լար քոքրան, ֆրի զարար ան, աս ել տուլան, Բար ետի
եքիլի դան լար եր անա, բարքոյ լար ան, աս օլ Կ խանու. Էսիլ աս ես,
ըլ յի ղի աս. դան լար խաչի էիլ Կ Բիլար ան սուճու լար աս Կի սիբիլ.
պ. Կի ղի ան ասում ան, Երա պիլ ան դան լար պիճու անի լար օլ
կայ դան լար ղի աս. Էս Կի սիլ ետի պոստ. Վր յիլի պուլայ. Եւ

Էսի Կի դան լար ղի աս. Էս Կի սիլ ետի պոստ. Վր յիլի պուլայ. Եւ
եր այրն այն արդար Ետիլիլար. Երա ետի օլ ասում. Քորու աս խորի քան
Կի ան. Քորու ասուլ ինամ ուշու, Եկիչ ետիլը ուշի քորու ուշու, Ե ղի

Եւ ի սաղմոսի ընդ ի յարմար ժողովոյ յաւանանէ կտրուար անը տարին . Օլ զանան
 ծերունի արեւուն դարնդ անը զնոր-չնկեալս արի ճաննի . Երար տուհայեան անար
 չորսնիս . Երեսու իսլարը ուսնս շնորհիւնէ ետրուողեան . Կ' թեալդուար երկուեան .
 օրը եան . խուչը եան . Եղենլիվը իսլար խայսի քիչի օղանը . Կուսու թէկրիթի
 ետրուողը եանլար . Բիւժե պից ասն թուհնուդ երանկայ եան' պաննի քի պրարունը .
 Եւ դարուկայ եան' պիւ թուսուր տան . Բշակի ժե պից աս պոլար պից ասողը թփեթօ,
 վար երան քի քիհան շեղորիժ օլ սօլարնը . Կիայդի պիժիմ . Դն' ան' օղան . Ծեղ'
 երանի որոյ ոչիցե' անը Եւ ճանուարուցե . Եան պարկան քի վար քի չորսնիս ի ճան
 սարլար . Բօլար պից անը պայտե խուչմանայ աս սօլմանայ ի ճան օղան . Կուսու
 նեքի օլ զանան թեղու իսլար ի ճիւտս ջուր կան . Ելեդ նեքի որ հայի օլ դարկան
 օնի եանընս արեւնի . պօլար պից անը տօլօլիս սօլմանայ . Երեսու ճուր անը կու
 ճե արի թէկ ի ճիւտս . խայսիսը չօնու քու օսուպան օրեւաչի . Կուժ թեւտս . խայ
 սի օլ դարդընր օնի եանընս արեւնի .
 Ելեդ խայսիժի արեւնիս . խայսի քի թեալդուար երկու' խուչուժ օլ սօլ օղանը
 սանլը եան' . Կու պից մանան սօլմանը յալս արի անընր եան պի
 թէկրիկան . Դրոր . Կրոր ար ճանիս զնուարս քու սր ը բանի քուժ ի խարդի .
 հայի ճե խուչուժ ճու նեքինի սօլմանիս չորս նեքինի եմի յի քու . Բ' ճե եան
 բանի օլար ճե . Կու սպաս երանմ արդի պի ճեմս ուչուժ արեւեալ ուսնս . խայն
 քի եան չորսուժ իսլարընս մեքիժ խուղ իսարուժի նեքինի . խայսի քի հու
 արժ տիրարըն պընս պարջս ճանարնի . Ե քի թե արժ . Խչ . քի . Երայս պաս .
 Խչ ճեա . որոյ ճեա անս արջ թեմ պից քի ճեա . Կու պից անս քի անս արջ .
 խայսի եան ճե քի ճեա երկու . քի պիժիմ յա չու պօլար եան իսարուժի քի
 տուհայ եանլը ճու հուղարնի . Ելեդ ճե տիւնս պարնի ան . Ենքի եայիս չօ
 դան տան քի ճեա երկու . Խչ . քի . Եանս իսարու քի ճեա Խե Եւ ճեմս ի քի

Դն'
 Ծեղ'
 Բ
 Ե

Երկ
 Խչ

ուսուրուսի. զորի մէջ սիննատ խառնարմախի, առ ինչ տա, տա տին սիլար
տա, հայրաւիշն մեծի. զի ինչ ուղան պուսուկի քունուս սի ետխալուսուս ալ
ըլի պալաղալ տա ճարտարը ինչրիկա սուճրի. զի ալ հայրաւիշն պուսու,
խայսիտը ետարը հար աւանի, լաճիրս նալնալ պիտան լիւնի. ի սիլ ին
ուսուսալ խարանդալուտան տին սիլարնի, ետար խնուս ինսինի. ի սորդի
խարանդալուտան ետարուսնայ սիլ. ի ետար խն սիլիմ ալննա տաւարնի
ետար երաւ. առախարար խորտ ետար իլար մըն սիլիմ հայրաւիշնայար
աղանը սիլիմ ի խորտար. խայ սիլ տան ինսայար նեշի ի ինարար քունու,
լար. սիլ պուսուսնի պալ սիլար սիլ. ի պուս սիլննիլա ետարան սի, տա
պիլարնի սի ետխալուս քիստան լարնի. զի տա պուսայ կիւրեղ հարպա եմնի.

կոր
էր
առալ նեխի ուճ ի տան քիլուտ տա ինսինի պուսուս քունուս աղիլի.
Լալուսնայ տա աղալուտալ, (որնի պալ սիլննուսնի) սիլիմնի խարը
լիլի. Քարահիլի պալ պուսուսնի ^{խայն} բոխուսնայարն հայրաւիշի. նեշի ի սիլ
նա ետարնի, ինչա խայսիտը քունու ետար, պալաղալնա սուճրի.
Մէն ուղան սիլ տա պուսուսնի պալ լիլիտարի. տա ալ նեխի խար. տա,
նեխի շա քիլ ետարը. խայսի սիլ կա սիլ սիլ պարզանը դուստի. յա ին
աղալն սիլիլ, ալն.

Տրննուսնի ^{պիլիմ} (որննալա սիլննի) զորն սիլ յանդննուսնա, զի սոր
ուսուսնի ^{պիլիմ} պարաւսնայ. զի որդայ լաւայ. ինչ որն ինչ լայ, նսնիլն
փառուսնայ.

22
Վրաստի. ՌՃԻ Վրաստի. իբրևս վրաստի. տե՛. խե. Ձոր ժամ
պահիցեալ վրաստի իբրև վեցժամարև (արտեալ) իրացանքի օրաց երեսնից
կայմանց նեղի օրաց ըրար մոլ խաւունհան.

23
տե
F
Լրեմի և միտե, ողբ. Բ ԿԻ. Օգիւ լուսնիցար արարնա ինչսիհնի. Վրաստի
պուսօղարնու, Լարգարեպե տեւի՛ն ինչ տեւի՛ն զար արարնու ան օգուտ, կոչյալ,
նեղի՛ն ինչ զանիւրաւ ԿԻ և, զի դարձցին ինչ ի յա պարտե՛ = Լրեմար տեւի՛ն ինչ.
Յճուսուն այրանարար, եպղան տախալիս պա նարա պես Գ Երդեւիար,
աղմարար եարարարնի նր տեւի՛ն. պ՛ եամանիւն. տա Յճուսուպարնի տեւի՛ն. Կ,
տեւի՛ն ուն տախարար արարարտեւ. Կլամուս պուսու պ՛ եւտաղ անուց պիլի՛ն,
Կ պուսն Կ պարիս ուննի ուսնա ինչ կայար, Երդ պուսնի ինչ ինչ ան ինչ
նու պիլիս Յճարնի աննիս իստիստ. աղար ինչ կայարնի նիլի՛ն, արօսի,
ոպե՛ նար Երդ Բ Երդ Երդ. Երդ կեան միտե նի՛ն. Բ. ԿԻ. Դար
F Զարուս արտա արարտե՛ ինչն, պահօք Կարու Կարու. Կլամուստեպա զարուս
նր՛ Կար ինչն դրն. Կ Զարճարուս արարտե՛ ինչն, զի ողբ ման Կարն, Կար
Երդն ինչ արարարարար. ինչ դիւն ման արարուն Երդ Կար, Վրաստի
պի. օրուս դիւ, Երդ ման դիւ, տա եարարարար. Երդն Երդարարնի պի,
ինչ տախարար ինչն, ինչն Երդ ման Կար Երդն եարարարար տա Կարու,
արարար տա ինչարարուն արարարտե՛ Երդարար ուսն, Կար պու՛ Կարար,
արարարար ինչարար տա արարարար արարարարն Երդ Կար ուսն, Կ
Զարնի ուսն արարար Երդարար. Կարար պի՛ նեղիս արարարար արարարար
նի, ինչարար արարարար ինչ արարար արարար ուսն, պ՛ Երդարարնի
արարար ինչարարար, տա արարար. Վրաստի Կարարարարար ուսն արարար
արարար Կարարար.

Գրեցի և պիտի յառաջ արձար յար մե՞ն անձն. որչա՞ց լիտ. Զոր ժամ պա հիշեալ,
 օծ պիտի աս. խաչանքի օրոց երանելի. բաճակա՞ր երբե՞ն պաշտելը սեղեղն =
 Ժուճուճ քրոս պարզս քրիստանշարհիս. խայտի քի օրոց երիտիրար, պաշտն օրվա,
 կալն նա բաւոր երանելիս. Եւ պաշտ պաշտար պաշտուելի. Կի պիտի թէկիտի զաժպիտ
 երիտիր սօլարնը՝ օրել պա՞ն աստուգաս արսն ճուճուղարնի. խայտիրարիս քիչ երի
 երիտիր Երես ճուճուղար խաչանքի քի երիտար ֆարան պօլմն. օլեյօլարնը պաշտ
 լի, տա րո՞. զաժպիտ երիտիրար թէլարնն Կէսլարնի. Երիտիր օլարի հոտու. Լ.
 խայտիրն խայտն անուր այդի, Ծ փրէ. հոտու. Կ. փր. Եւլարայիս, և օծ
 քիս, և արկեալ քեա հանդերձ աս և կիտի ի կարն. օլ զանն խաչանքի դարար երի
 բոս պէրնն. Եւլարն և այսե՞ն, տա բաճակա՞ր սա պօլիայ սե՞ն, պ եւրլարայ սե՞ն.
 տա փրէ կայսե՞ն օկա փրէ ի իջնն. տա պար պօլիայ աս, պ. Նայտանէս =
 Ժուճուղար փր բաճակ, խաչանքի օլարնուճ տան սօճիրն օլարնուճ Կէսի,
 լնի՞ն, դարարաւ պղղարն. Ծ փրէ. Բ. թր. Կ. փր. Եւլարայ, և օծ պա.
 Կարիտեայ զհանդերձ իր. և թուտ իտուճ այ, և երիտ եպատ քր. և թուտ իտուճ
 իր և թուտեայ հայ ուտել և երես = Եւլարնուճ, տա եւրլարնը, տա փրի -
 Նի՞նի՞ դեղ քրիտ քրտի օլարնն թէկիտի լնի՞ն, տա երի օլար շաճար պերտի, տա սօն,
 կրս քրտի օլարնն Կէսի լնի՞ն, տա այդի օլարն քեղիտմ տա երի -
 Ժուճուղար պա՞ն այդիտիր դեա թէկիտի օրոց երի՞ն, պօլարնուճ ֆարան. Նայտուլ պօլ
 ճանչ աստուղար պէրնն. երիտ Նի՞նի օրոց երանկայ սե՞ն, ֆարան պօլ. Նի՞նի պր այր
 աս. երանկի՞ն օրոցնուճ անըն ուղուճ քի սեղի աստուղար քրիտար տա ճարգակայար.
 երիտ քի թէկիտի քրիտայ. Կէս ուղուճ աստուղար պէրնն պօլիէ ֆարան, Նայտուլ
 երանկի՞ն Եւլարնուճ. Նի՞նի փարիտեայ իր. Ժուճուճ այդիտիր օկա եւրլար իլար ուղուճ,
 Եւլարնուճ երիտիր սե՞ն պրարի զպմակի՞ն պէրնն. Կէս երիտիր սե՞ն զօճակի՞ն եւրլար,
 նա, երիտ ուղարնուճ կի՞ն պղղարն պա ի ի ի ի ի ի. քի աստուղար քր ճակայար երիտ թէկիտի.

Գր
 4
 Բ
 Կ
 Կ

ի իր աստիճաններն սեփելն. խայսի արարիքն էն բարեպետ իշխարն:

Բ

Բն Վարդանի պիտի մը. Յոր ժամ պահիցես օձ պտուտառ, կըրան պիտեսառ, ինչ
չանքի օրուց երեսուն բուն պառն երբեք պահիլն ին սեփելն, ասու ետպառնու սեփելն
էտպիլն. Վրդանի սք ետխոսուսուս օրեօր պուշայ պաղարի տուտուց. Էն ճիտ պէտ
սաղ. ասու տուն երդիտի, անըն պլու ետրվարի պաղարը մը ին պիտիմ. ետպրտի ետպլու,
ըն մը ին պիտիմ. Ետպլու ին բնիտ քի ետրալարը ժողոտան ին ճիլ տուտուց տար

Ենի

լար նա բուստըն օրիվն պլու, արդիտի ու. գլի. Յորից միջնա պտուտ ճիտ ին մա
տուտըն. ոչ վերք. ոչ այ տուտն. ոչ հարուստք ին խայտուտք, ճիտ պտուտն
իտր դեկ. ոչ ճեկն կոչ պա տունն. Ետրոտը պիր պտուտն սաղ մեկն ժողոտանունն,
պաղարն ճիտ պախաւտն. Խայտ ին ճիլ տուտ. Գիտ ան ^{XXX} Էն պաղար
կան, տանն օնպր ան, տանն օրիվն պլու տարդ ան. Բունուտ երդիտի սք ետ
խոսուսուց, պոլիտ երդիտի պախար ժողոտան ուննա ճեկն Էն ճիլ, ասու պար պլայ
հանեպըն, ետրալար կան տրար ետպլու պլու. ետրալարն սխարտունը պա տար երդի
օտրալար, տանն ճիլ. պիտանուն, ետրմալիլ. ասու օղիտ ետպլուար =

Ենի

Ինչպիսի ինչպիսի, խայսից տաղը ետիլ. Էն ճիտ փոխադար պու, Էն ճիտ փուլ
կիտուտ փոքրուց կան տր. Զախարըն ճիլ. Ենիտ. Կ. կրն. Վհա օր փոքրուտն
Վհա ճիլ տարիլ. Ծղոտ ճիլ անուտուտ խարը մալնն, օղոտ պա ման ու
պաղարն Ետ. հարիտա պա ման տր փոխադարն, օրուց երմանն, Բարար ճիլ
իրաւալարն օրուց ուղանն. Վ պոլիմ Էն Էն յարիլար օրուց օղալ պաղար ի
ետպլուարն ասու պարար. Վ իտու պոտնիլ. օրուց օղալ պաղար ճիլ երդի ին,
կրնիլն պատու հարն. Դանիլ օրուց օղալ ետրդի միտիլախա. Ետուտք
օրուց օղալ պլը ճեկն ճիլ երդի տուտ մանն ին. Ետուտն Էն ճիլար ետուտ,
լանարար օրուց օղալ. տաղը պրդի դախալար փոքրալարն մը?

դո՞ւրստ պոստարիկ. զիստ արտ պու ճիւղ զընթացը դովար զից. ս' պեղեցըն եայլիս,
բնական. խայտիքի պիղիս օպեցանը երկ. դո՞ք ասն խանը պլն չնուեի ուսը յիւր լար, խայ
սիւն քի չեմ տխրընն պիւ թարալարը ետի դարտ աս պիղիս բախիլ խնդիր լար

Խայ պլն չայլարընն պիղիս զամեա դարտ ետի յիւր լար շայլեալ, քի դարտ աս, զի սայլ յիւր
ետի յիւր սաստանուպիս իշլարը տուեալ են, մարտը. քի պարտի ճանլարընն պիղիս
դարտ աս, խայ ճան քի պուտուեալ պլն ելլան սախ, պիւս ես պիս օպեցանն տուեալ
դե՞ք խայտ մտի թէ կրի տան. խայտ յիւր զի թե՛ կրի տան օրաց պլն, եայ դո՞ք մարտիս տու
եաա պլն, պիս օլ ետա զընթացի տու շարաւալը, պար տանն խայտ քի դո՞ք դարտ լար

Ելն. Նեղիս պիղիս ելն յիւր. զի թէ կրի. սըն. ք. զի. ելն յիւր դարտի տմ յից իրայ, զոր տ,
բար, և լար պատու իրան իմ պատկից, զի յիւր յից յան յան քի, ետա քի ետա լը խայտ աս
պար ճա ետա լարընն տան ճեմիկն. խայտ ետ քի, տա սայլ ասն պատու իրան յիւր ճեմիկն.
անը մարտ ետա լարընն անընն

Բ Ետ աս օրացու քիս տան լար ենն պլն սուս պլն սու չեմ, եայ մարտն տան պալիս.
Օ դանիկ պիւ. ք. զի. պիւս աս ողոր մարտն չաւե յիւր. զի յիւր սայլ պիղիս
սիս անեա. օրաց, իւ. պիղիս. քի քան յիւր թե՛ քան յիւր յիւր. ուր յեց և ուտի՞մ սպա,
կանն, և ուր քի յանն հատանն և քի յանն. զի քան յիւր թե՛ քան յիւր յիւր, ուր
ոչ յեց և ուր ուտի՞մ սպա յանն և քի յանն հատանն և քի յանն, խայ ճալան

Մարտն պիղիս խայնա երտա, խայ տու յիւր տա ճանն պալար. ես խայ տու քի օրաց,
լար բու՞ք խայ տա պլն օրաց լար լար. Ետ ետա խայնալանն կի պիղիս խայնա քի
դու, խայ տա քի ճեմիկն երտա պալար. տանն օրաց բու՞ք խայ տա պլն օրաց
լար. Նե ետա պիղիս պու խայնալարընն երկն. օրաց անը օրաց լար. ճանն, տա
նը պալար. խայնա քի դանիկ տի. եայ մարտն տա պի. խայ տա քի տուեալ կի,
յիւր սախ իմն քի քի, տա պիղի ուտանն ինն ալըր ճայ տա սը պլն. զի յիւր պատու,
էտ ենն խայ լարիս սախ լար լար. տա դաւ ետ լար լար. ելն տան քի քի պիւ սախ,
լարն, ս' ճախ լարիս. յիւր պի. զաբոն ժիտ ետ ճախ լարն. տա օլ զա ման խայ

Բ. Ելն. քի. զի. ուր պիղիս ելն տալար լար

զանք տալը թեւ չը բողոքեցաւ պոլսոս սանկն զս բարսէն աճը հասիր. Ծ պրէ .
տոբոր. Ժա պր. խոյսի ռա քոյնչ այդ տոբորաւ . բարիէ տունի ողորմա՛ր՝ քան
դնի պատմնս ոսկայ, զի ողորմա՛ր քրէ Իմահումնէ. Եւ թըսր երան Եւ Վաճանս.
Նեք խոյնս խոյնս ալ դունւան, զերս Եւ Վաճանս օլունան իւր զխորրր վէչը .

Աճ Աճ խոյնս խորրր վէչը, Վ լը՛. Ծրուչ. Եւ Վաճանս. Պր. մերէ այդ յիր. Ժա .
Եւ Վաճանս Եւ Վաճանս արորն էր Եւ յաւս յաւս. Եւ Վաճանս՝ տա պերտի Եւ Վաճանս /
լարիս . դողրու խորրու սննի խալըր մէկի՛ն մէկի՛րիս . Եւ տա Եւ այդ յիր. Ծ. Պր.

Ե՛յ Զուտար պա հոյ ձերոյ՝ բողոքայ զհոյսա խաղցեոյ. Եւ Վաճանս տար ի տունէս .
Ծ Եւ տեսնիցես զմերն զվեցուցանի թի. (Եւ տայես խաղցեոյ զհոյսա սրտի մոռա,
Եւ Վաճանս կարտեայն յա վեցուցեան) յե՛մ կարգուցես Եւ Վաճանս լարիցե թի. Եւ Վաճանս
տոբոր թի յամ ժամ. Եւ Վաճանս տունէս ամ քրէ Եւ Վաճանս տեսնիցես յա յա .

Ծրուչ Եւ Վաճանս տունէս պիւնի, Եւ Վաճանս օղորմա զն զնիւնի ալ լարիս, տա Եւ Վաճանս
նր Եւ Վաճանս օղորմա զն զնիւնի. Եւ Վաճանս Եւ Վաճանս Եւ Վաճանս Եւ Վաճանս (տա պերտիս զն
օղորմա զն զն զնիւնի ալ լարիս պար իւրաքաղան, տա հասարակ պոյուն զի պերտիս զն)
օլ զունան տարնս սանի թէկի ի շի դիւ սանկն, տա պոլսար թէկի հար զունան սի
նիւնի պիւ, տա պոլսար օղորմա զն զնիւնի պարզու Եւ Վաճանս պիւ. տա Եւ Վաճանս պու
լար լարունի սննի մէկի՛րիս. Օղորմա իւ, պոլսայ պոլսար իւր պուլ օղորմա զն
պիւնի պիւ թէկի իւն, իւրաքա՛նք ողորմա՛ր երասի Եւ Վաճանս լարիս, օլ զունան իւր
Եւ Վաճանս պիւ իւրաքա՛նք յա յա, օլ զունան պարզու քի պիւնի զն պիւնի պոլսար ուղմա
դուն, տա տունիս եր ունես . Եւ Վաճանս Եւ Վաճանս պուլ զն զնիւնի Եւ Վաճանս պուլ
իւրաքա՛նք Եւ Վաճանս Եւ Վաճանս պիւնի իւրաքա՛նք մէկի՛րիս. Եւ Վաճանս Եւ Վաճանս
պիւնի, զ սաւմե՛նտ զն զն. տա օլ պոլսար ախ նեքի իւր . Եւ Վաճանս եր պիւնի իւր
Եւ Վաճանս պիւնի զն զնիւնի Եւ Վաճանս պիւնի Եւ Վաճանս պիւնի Եւ Վաճանս
Եւ Վաճանս պիւնի. տա ուղմա պիւնի պու օղորմա Եւ Վաճանս իւրաքա՛նք Եւ Վաճանս

ժողովուրդը որսն օֆեարանն ետի ուզուե՛լ, անտախայտա չի սու՛նկն պոլար օ
ֆեարարը եանարհան, անտա՛ւ պոլար օլտորհան ետիլարը ուզուե՛լ պընն
եյանը ճիւ արի արիլար ուանաւ: Նե՛տ պար անը՛ք օֆեարանը ի՛նքնն ետի ուզուե՛
ք անը թէկի ու՛նուակայ արի արիլար ուանաւ: ժող արեւի քի օֆեարա պա՛ օրն
եւի բառադանը: Կերս Կերի կան եւի ետի ուզուե՛լ, Նե՛տ օլ օֆեարն զաւա՛ւար
եղի եւի աղբիւնը հայտանկախայտն զաւա՛ղի ետիլար: Վլայ խոնար հա՛ն. Կ
բօքարն զաւա՛ւար եղիլի ճանկա խայտի բօքա՛ղաւար եղիլի: Նունե՛տ ք
պոլար յի. թէկի ու՛ղալանը օլ օֆեարա զաւ. ալայ պոլարն ուղալանը ^{բօքարն} օֆեարա զաւ:

ՂԻ՛
ՃԻ՛
Օլ Բարսի խայտի դարձուե՛լն օլեչաւնը Ելար ուանա խայտաւ, տա եղի օլեւ.
ժիլի արի օլ քի՛ն օլտորտ եղիլի: (խայտաւան հայտալիլ յի յի խայտի պա՛
օրեւանը պոլի) Երա՛ք թէ քաղաքի պա՛ւաւար քայ ետի՛, քի պի թէկի պոլայ շա
ղաւարը ետիլար ուանաւ: Նե՛տ արա Բարսի օլեչաւ ուանաւ, խայտի Ելարը ու
նա ետարողը եւի, զաւայտա պոլար ետի՛ ճեքարը խայտի քանկան ուղա, եւ օլտորտ
Եղիտա յի պոլարն ճեւի պա՛ւաւանի տե՛ւ: Երա՛ք տալայ եւի պա՛ւ օլեչաւ ուանա
խայտի ճրօտանը ճեւի զաւա՛ւար եղի քի դաւա՛ւար պոլայ եւի Բարսի տան, տա ճե,
չիքաւա եւա զաւա՛ւանը պոլայ եւի օլեւ: Ելե՛ր Կերի օլ օլե՛ւ խայտի պա՛ օրն
պոլի: Ճեւի նա անը իլ զլաւար եղի, ճեւի ետիլարը իլ Կերի: տա խայտի
դարձու արալար կան, դարձու անը իլար զաւ, ելե՛ր Ելարը ուանա ետարողի:
ու՛նարի տաղարը տա խո՛նարը քի անկ զաւ ֆարս հա՛ւարը: Ե ՂԻ՛ ՃԻ՛:

ՂԻ՛
ՃԻ՛
Որա խոնար քի՛ն, Կի քի՛ն ոլ խար ի՛ն Կերի: ֆարսի պոլաւանը ճեւի՛ն
պի Կերս դարձու օլեչաւնը ճեւի՛ն խայտի դաւա եղի եւի՛ն:
խայտի քի՛ն արալարն ուղա, եւ արե՛ւա օղբաւար եղաւ, օլեչա՛ւար
Եղիլի օլտաւա տաղարն քի զլաւար եղալար անար: ժիլի՛ն Բարսի
յի յի պոլայ ֆարսի: ալայ օլտորտը, խայտի ետիլար խայտաւ աղբիւրի
օղբ: Ճեւի վե՛ր օլեչաւնը իլ Կերի: (Որա խոնար քի՛ն) Կերի իլ ար

Քի որս ուղտու ճեման ար՝ ճիւղան պիտեմ քարահալուն յիտր

Եւ անընդհատ օլաւանը, խոյսի քարահալունը պեկ. խաղանքի մարնոյ որսովս օղունճու
ճի չորսու. օղունք քի հաւնը. Վրտիտը պիտեմ ք. ղիւ. ճի. Եւ միջոյն հետ
ճի փոյն կա էր. ետես զնա հարձեակ փնայան, յարեաւ ընկայան Եւ ուսով. անկաւ զպարս,
նոցաւ էր և հաւճարեայ զնա. Եւ անհիմն զի երբեք ետի հանու. չորսու անը
ու թանը ամաշաղաւակաբեր. դարձեալ ետեւորսու խարը զնա, դաւարու պոյուն
անընկ ամ օրու անը. (Եւ ուստար խաղարըն անհիմն զնա պիտեմ) փայլաղակի հա
նէք զպիտեմն անհիմն. և արտաքէն և արտա զնա ամէն ի յետեւ էր. և հոյի յոսն էր.
և անք փոյն պարսակ. փեկ, փեկուք և արտա ի յետեւ. զի այս որդի իմ փոյն և փայ.
կարտաւ էր և փուն. (Միջոյն ճիւղանը ի յետը փիտեմն ամ փայտեմն անկար.
ամ փայտեմն և արտա խաղան անընկ. ամ ետեւոր այս խաղան անընկ, ամ ճիւղանը անկ
օղուն, արտա խաղան, և ճիւղ. ամ քարահալունը. զնա արտա օղուն միտ զլուտ ետի թիտեմ.
դաւարով ետի դարձը. Երես ար անը նէք օղուն և խաղար զի զախարս ամ փոյն
արտա խաղան նէք մարնոյ օղունը. դաւար. ամէն զնա անկաւ սալը. Եւ խաղար
պարտը ամ ճիւղար խաղար անը պիտեմն, ուղտու ետեւոր մտ զնա, նէք անկ.
Օղուն արտա. Եւ արտա ճիւղ և անհիմն ք. ոչ իմ արտա մի կոյն որդի ք. արտա մի ի յարճն,
նայ քոյ. Վրտա ճիւղ քո ք. ամ անընկ անհիմն, արտա մի արտա ճիւղ զի անկաւ խաղան
օղուն անհիմն ետեւ մի պիտե խաղարն արտա անհիմն. Վրտար և ան խաղար նէք արտա
լու օղունն, փայտեմն անը իմ ի յետեւ պարտ. Եւ արտա զար մտ խաղար անկ,
պարտ փեկ փեկը հա փայտեմն անընկ անընկ. միտ արտա դաւար ճիւղ օղուն ճիւղար ճիւղ
(Վրտիտը և արտ) խաղանքի ի յետը մարտա անը ամ դաւար. ամ արտա քարահալուն
նիմ. քա մար ի յետը ճիւղ, Եւ խաղար ճիւղ անհիմն անը. (Վրտիտ) Վրտար
պարտ պիտեմն. զի երբեք ք. միտ և փայ. կրտա և փուն, արտա քարահալուն
պիտեմ. զնա խաղար անընկ անհիմն օղուն ետի ամ փայտեմն. դաւարով ետի ամ դաւար ամ,
միտ ան արտա մի անընկ անընկ զնա որդի ետար զի պիտեմն արտա դաւար ճիւղ և փայտեմն,
և ճիւղար քո ք. մի քարահալունը. ամ անընկ. Եւ արտա և անընկ ի յետեւ միտ որ անընկ. և անը.

ուղևս իրմս մեթմ երբուհոյի մէ. տա երդոյի մէն սեղի արզաթի խանը իրմս մեթմ,
ժիւր մեթմ էն երդոյի մէ. ուշարաւ իջոյի իր մէն ասնուն. եկար թի. աճտա ժիւրսա խա,
լաղջի. ուշարաւ իջոյի իր մէն ֆիլիթարը խաղան թի ալար եւաղնն զրոյր զուչ
սան զրոյսանը. Վրդոյի չն, եկան ման, մուսիւն պարար սեթ մեթմ զլաւ ուղմս թոն:

դն
ժիւ Երբս քառարուտ երթի տա պիլնն տի եւպիլարնն, Վրդի. Էթա յիւնի, զի արմս,
Զի որոյ քար ծեցաթ աւանաւ զհանցան, դն. քանիլն պիլն իր. ժիւ քանաւան, զերս
խրընկանը մկնա քորս ալարի պիլ թարլնն. խալարս քառարս աճտա պարզս արը թլ
կան, ալըլական, եւաթարաւ. զլտոպեթն:

Է Ժիւր սիւ դանըմս քառարանը մախը պ քառարանն դէ ճն. խալարի ծեց
թիւար երթեւի եւպիլարն Ժիւնիլն տուսոյ քառարի զարի պիլն ետսա քթ եւա
լարն դե քաթ, ալարի զ. սն. քառարանի եւ ի հեմաթ. Լաղլ զամ Ժիւնն:

սն
չ Խաղանը մէն քառարանն իրմս մեթմ եւալտան պարզս ժիւնն քանաւան մեթմ,
տա եւալարն զլա մեթմ քառարանը մեթմ զլար թլն. Դն. Զն. Զնի իր Ծ հայ կե?
ճն Կալնն էթի ք քառարանն, տա իջոյի մեթմ եւալար խալար պլն. Ծ զարն պարար
կտանը եթիլ քառարանն դէ թիլ խալարի եր թի:

Էթ Գաթ քառարանը պիլ եթիլ. Գաթ եւպիլար Վր ճեթիսանը Թե լարը սանն եւ,
քառարանը, ետսա քառարանն տա տալանը քառարանը ժիւն իր լար, ք,
քառարանը քիպիրտաթ երդոյ լար. տա մեթի ք զլանն տեթիլ լար եր սաւլ.
անընթ Գաթ քառարանն երդոյ լար. մեթ տա եւպիլարն էթ քառարանը:

ժիւ
թիւ
րոյ Ժիւր սիւ ժիւնն քառարանը մէն ալարն ~~ալարն~~ ժիւն իր լար կտանը թ,
քառարանը, Էարնանը պիլ ք լարն արի ալարնն. խալարի պիլնն զարթ ղիւր լի
էթ եւալարնն եր լար. մարը եր լար լարը արարնն. սն. սալտաւ. զկն,
լար մեթաքանն պալ խն պիլն էթմ ետար եր, զկանը քառարանն պիլ ժ,
րար եր եր լար. զկն լարը պիլ ժիւնն Գալարանն, զն ժը լար ղեթիլ Թե լարը

ուսանաւ ետրուողս ետիլար . վը շեմիցս պլա թե լարն յեն լարն ինչ էիյ ետիլար .
եւ որս ետիլար եր ուսնա յօ յի պիննս դոս ածբ դոս ուսնաւ , եւ տի վարկս
տի լեւսե՛ եւեւ լը ետիլար = մար ետի ածբն յի պիր՝ տա եօքի . խայսի սոյոբ
դեհ ուսնա պիլիք էե շիք . շու պախի դուրիյ ետի . էե շա զե ելլ . մար ետի պիրի սի խայ
սի յի եւս յիննա ի ճիւննս դուրիյ ետի՝ ապա լեւս պիր երսնս , մար ետիլար ածբն
ճիլար խայսի սոս պրոպլե՛ պը տանկս յիրիյ ետիլար . յի իրըն տան վեչ էր պը տն
նրնի խուգուկայլար . Վն տա խանտուկ տա յեւն եղլա մտի պլա յե շիր դիյ
ետիլար՝ տա ալ զը եւս լար պլա դօ յիյ ետիլար թե ճիրի էի ճի պը ճն , տա խօլը ե ,
տիլար եւս պլա մա խը ուշոսն յօ յստնա տրուո՛ շախ յի խան դօ յիյ ետիլար .
Վն յի ետի՛ ետի շի ֆօ յոս դա ճի սի կու ճիյ . Օ էե ճիւն տա զիս յա ճիւն պա մանկա ,
ը ճի պիլիս , պիլիր յիչ եւս յի երմն , տա պիլ մաս պիլ ֆօ յոս դա վար երմն .

բար Եւս պլիւր միթե ֆարուս դ . վր . Նե յի պիլ պօլ սար ֆօ յոս դա , ջի Օ էե ճի
միսս ճեր մար եւս յա յայ . Եւս պա տիլ յ էր երուս դա ճի կ ի ճի յի յն . Նե շի յօլ
տա ֆի յի ճի յի պիլի յի ~~խայ~~ ^{խայ} սիլ թե ճիրի տան . զե խասար յեր տա պա խասար
խայ դ մա տա իլ տա մա յի ածբ դա ֆ յայսիլ . Վր յա մա եւս զը ֆօ յոս դա վար
եր յայ սիլ էե խասար եւս յի եր ճիլ . Ե վետ զե յեր տա ար ճի . յի պիր ը զ
տա ուշոսն պօլ կայ զե ֆրա սա ճօ յ . պիր սի ճար սիլ , զե սրու . պիր յա ճ
ուշոսն զե յա ճ սար ճ ֆօ յոս դա :

միթ ճի ունն յի ապա շի թե ճնա պա յը վար երիյ ետի՛ մա ֆօ յոս դա վար . խայսի պիլ
կա վի յեր ունն էե եւս յի ֆօ յոս դա ճիլ արի . խայսի յի ար ճի սիլ լար
տա յոս դա ճնա եղլա մտի պլա դօլար . Օ էե ճիլար պլա պա ճայի թե ճիրի էի
եւս օ յիլարն սրիլար ետի՛ , պա ճ Օ էե ճիլար պլա խու ճա յի երիյ ետի ածար . վերս
պա ճիլնա յա ճնա ճի իլ տա տա , Ե կար յի ածբ սա ճիլար պլա եւս օ յիլարն սրի
սիլ , պա ճնա ճիլ պլա պա իլարն ածբն սար ճա տա . Ե կար յի խու ճա իլարն
պիլի տի արա վար սօ յիլարն տա մ լար ճիլ , ածբն սիլար սիլար սիլար

լարը ետեւընս պիտի մը ճիշդ. իշխողս ետի սօցլարն թէկիբի ճիշդ. Եւս ուղղուս էլ արքի
անը ուղղուս պիտի պիտի տուածես սոս ետրաքանարար. ճիշդ տուածես տան բուգոս,
ի դուս օտորը որուորն ետի չօք ելլար պիտի.

Ելլոր տուածուս ետի պիտի աւազակ սուան պիտի մաս չերաւ. դիլ տուան ետ օրն
մտորը ետի կիս. սոս օղիւս ճիշդն սոս. Ետի սոս պիտի իտ ուղղուս որուան ճիշդ
վեկիբի նեղիք բուգոս վար ետի ետի ճիշդ. Խաչան չի չեւի յուան մտի չի չեւ ետ
մս ճիշդ ետի ճիշդ կիս. այդի պիտի սօցլարն էր. Ե դիլ յուան. Դ. Կիտ. Կիտ Եւ
Կիտ աւազակ ճիշդ ետի կործանեացի. Ետի թի չուան սուան սուան պիտի ճիշդ
չաղար ետի կիս, պիտի դուս պիտի կիս. Ինանս ճիշդ ետի ճիշդ թէկիբի կիս. սոս չի չեւ
ետի ճիշդ օրուան, վիշդի պիտի չի չեւի ուղղուան ճիշդ չի չեւի կիս, Ետի ճիշդ
պիտի սօցլարն ճիշդ ետի կիս. Խաչանս աւազակ սուան չեւի ճիշդ, սոս
սոս ճիշդ թէկիբի ճիշդ ետի կիս. Կիտի վիշդի պիտի սօցլարն չաւ սուան, Ետ
այդի օրուան սուան ետի կիս բաւաւ, չի աւազակ սոս հայ վան ճիշդ պիտի ճիշդ ետի
արն ճիշդ, սուան իշխանս ճիշդ. Ետի ճիշդ պիտի պարզուս ետրաքանար ետի կիս,
մասի ուղղուան. Կիտ ճիշդ վիտաք ետի աւազակ ճիշդ. Խաչանս ճիշդ. օղիւս ճիշդ
սոս հայ վան ճիշդ. Խաչանս ետի ճիշդ պիտի կիս. Ետի որի ճիշդ
սոս չեւի ճիշդ դարար անընկ պիտի. Կիտ օրն ճիշդ ետի ճիշդ սոս դիլ է,
դար պիտի ճիշդ, պիտի պիտի պիտի փոխուս դու փոխուս վիտաք պիտի սոս ճիշդ փոխու,
դար պիտի. Կիտի պիտի ետի կիս. Կիտ փոխուս դար ետի պիտի սոս պիտի.
Խաչանս սոս դար օղիւս ճիշդ ճիշդ սոս դար ետի ճիշդ սոս կիս. ճիշդ չի
դարար ճիշդ ճիշդ ճիշդ ճիշդ սոս կիս. Կիտ փոխուս դար ճիշդ ճիշդ ետի,
կիտ ետի պիտի սոս փոխուս դար. Կիտ ետի ճիշդ փոխուս դար. Կիտ ճիշդ
ետի սոս դար պիտի սօցլարն սոս ճիշդ Ե չուան սոս պարար վանան. Խաչանս կիս
բաւաւս դար սոս ճիշդ ճիշդ. պիտի սոս ճիշդ Ե չուան սոս պարար ետի

ևս քարահիշ պա ^{խոյնիս, աս} օրումն անկ յաշնակի աստուածի, հայտարարեալ զայն պիտի որն ու
ընկ զի մեկի լի, զի տուտոյ ետիլ լարմնի աստուածի երդի պիտի, ասնէ քորոնուսոյ
լուտիս պիտի դարար պիտի, ետիսն պիտի մեկն ետար զմեկն ին յեւսիքի ստիլ
պիտի, պիտի զի հորմալ տա հայտարար անոր՝ ասնա՝ տա պիտի ճան պա մեկի
մեկի լի ասնէ.

Ինչ անտեսի ի բան զին ասն. Ը. Երեւն պա որ լի սն զի. ասոր համար
անտեսի ասն. պիտի ետ կարե լին անտես. Ետիս պա խայտի ի լիտիս մեկ սն ասն
ուրոն. պիտի հետմէ շա քար լի մեկն սնիքի, պիտի տա զին պիտի սն շա քար պիտի սն:

Ետիս պիտի պարզմն զի սն. Իսոր խոստանա մեկի լի մեկն, զի մայն դա
լի անկ պիտի օրոնուսոյ երեւն, պիտի ետիլ պա, ասն քիտի երեւն պիտի պա մեկն ասն. զի
օրն լի պիտի տա լուտան պար պիտի ի լարմնի ^{կա քորոն} պիտի, պա ետիլ մեկն ետման.

Զա լարմնի պիտի ասն պա մեկն սոյ լար պա ին. ասնտա. Լարոն պա սն սոյ լար.
անկ պիտի լարն ասն որ բնակեալ լի սն. Ժանդա երկրի և որդի սնի ի սն սն մեկն մեկն
ետման. Ի լիտի պա մեկն պարզմն ձեւ, ^{ասն} խոստանուս պարզմն զի դարձիս պիտի
տուտեսն. Ը. Երեւն օրոն ^{որն} երեւն, տա օրոն լար ասն լար մեկն, պիտի ետ տա լար լար
տա ետար. Իսորն զի պիտի ետար լի ասն տարար. ասնտան պա մեկն լար լար
պա տա մեկն լար տա պար պիտի ^{որն} քիտի լի պա պարմար անտա պիտի
նա ուստար ասն, ասնէ քորոնուսոյ ասն, ետիս պիտի ետ տա ի մաստան ետման
կորիքն, ասն լի տա ասն պա օրոն լար. տա օրոն ետար լարն. Ետիս բաս,
շա լարն պա քառն լարն. Ը. Երեւն օրոն ասն պա հայտարար լարն, ետիս
ետիլ ետիլ լարն ետար զի ^{լար} ետիլ ետ օրոն լարն ասն լարն.

Եկար զի սորանց խայտիպոս ետիցը ուղի՞նալար զի երգացողի պիլ տա նիշխ տալը ետիցը.
տա ըս խո վարտա պոլից պիլ սուսեմեանց պլա դիվի՞ն. Օկուտ դերձիցր պիլ կա դի՞ տան ածկու.
պիլի՞նց ըս չա պուտու՞նի աւ՞. տա պոլիցր, պիլիցր զա ման խաչանձի հար պիլի սին սիլտան. նե,
չի ա պու շա ֆարձու՞ն տա սար լար, տա պոլ սար, առաք հա մար տն տեաւ թե չա, այլ ոչ կարե
լի նկ տն տն. միտ հեւեի շա ֆար լի ն տան սեֆին՝ եւ զ պոլ մ սե՞ պոլ մ շա ֆար, միլի բեւի՞
սանա տօ զա ժիվանեա ետիցը լիւր՞ն, (Վարդ, բոլ դրոբէնայ, վլ մնվա՞ն, ուրուտանը, տա
սախի ետիցը.) առ սեֆին եպիլարն շախիցր լար սեֆին ուան, զի պու պալ խաչարձը
մեֆին նի պոլսա պա ժիվար երիցր սե՞, տա ըս քաչաք երիցր սե՞ պարն վի վե՞, առ
օչրա եւ զ շա ֆար պոլ մ սե՞, տա պոլ մ տան նի զի պու մար տեկ եր դի՞. պիլ հեւեի.

հայ

խայտի պոս խորխուլու սօլարար լար եյանց նկ. եկար զի ուվա ժար եր սախ, մաւտանի զի
տա ըս խո պոլար պիլ, նիշխ սք տա մար խաչա տա խորխուլուտար հեւեի պեր մա օւրուրը.
խաւիսարու զի պիլի՞ն, խաւսակին խորխու՞նց պլա սեֆին թեֆին մեֆին. պերա ետաղանկ
տան սեֆին տար խորխու՞ն.

սի
ձի

Քօնուտար այդ մար իմաստան սիրա՞նկ, տա պրաւիար զի տն պարզար ետն տա
դարձալար, տա ուվա ժար երիւ տն թիլն դիր լի՞ն ետախալար. խայտի պարզա միլա պու
լար պոլիցր. զի. պիլ. Վեմայն քորձա մեկն թեթե տն խորսան, եկե բարի ետե շար, մարջա
իլարն տա մարնն իլ դիր թեֆին ետաղուկա՞ եկար ետիցը տա եկար ետման. խայտեւան
պիլ զի ետաղուլուտար. ^{խեւի} քորձիցր պիլ պու շա ֆար տա շախա՞ն. Կ օւ քարձիցր պիլի՞ն
ձե սեֆին, ^{խեւի} թիլի՞ զի տնար այդ լար՝ առաք հա մար տն տեաւ թե չա.

սիր
ձի

Շաւմեարտա պոլար՝ տա դարձալար սաչարն նկ. առաք պլ տա՞. առաք ըս մալա,
նր ձե սի ձե սի՞ն, այդ. Պիլն տեֆին. նե եկար մե՞, շա զի պիլի մեֆին պրիցր մե՞ տան շա
ֆար լիւրն. Վարդ մնաւ խորխու պոլար՝ խաչան զի օւրուրը ետաղուտան տա հար պիլի,
նկ տան ումար հեւեի զի սարար. Վիլարն տա թեֆին թեֆին խորխու քիլո՞րք տա պոլար.

ուսարցաւ խոյսի խոսարար՝ հետեի պերսարար՝ որս հար պիտի նա պրտարար, տար հն:
Կի կար զ զոյլարը յի նահա պետ ընկ խորե գուար խոյսն զի խարտաչը ալար ընկ խոյսն յի
եպիտոսոսու խեծեմ պոյրտ պրի շեւս ոչուն, զ մեծ մեծ խարտաչը պիտի խոյսի իւսարը
չա սար դըն. պաճու իշի պի պր սոչ պրտարար խոր խոսուն 5 պրի ընդ. իւ. պր.

555
Ի
54

Եւեմ յովեի, եւոյ կարեի երբար իւր տալ ըմ պրի, պի խոսովեցուն յերեսայ եր. Եւս աւել տալ
արի պոլիսարար եւոյ խոսարար ճուպար պի մա պր սոչ տա Եւսոյ յոյսի խոսուն իւսոյ
կի խուն աւանտ, պրտար, զ իւրի տա պրտարը մանա Եւս, սուստայ կար իւս ի իր մա
արն իւր. Եւս մեծ պի ի երի եւի. Եւսար զոյ վարարը մտա մեծ. խոյսն զի իւսոյս
պիլ աւալ պի ի իւսոյր զար երի իւր սրն պի պաւան կի. աւան, պի իւր, Կի:

Ser. 2
Dom. 8
Post pen
tegest.

Կի պեցիս սի եւոյ իւր պր սրն ոչուն, խոյսի ուսու հաւապ պի երդրտ պիւսըն սա,
Եւս ալար իւր նիւսն ախար իւր պոլար. զի աճն սանա պոլար պի իւր մա սրտարն տա
ձեւի իւր, տա բոլորտ պի սրտ. Եւս խոսուն զի խորտա պոլարար ախարար զի
ան զ ախարը իւս, ստորտա խորտա պր իւրտար, Եւրի երիար ալ. մեծա մեծա պրտար
եւոյս ըմեկ եւոյսն. Եւս զի իւր եւս ախար պոլար, ճուպար պրտար, զի պի իւր,
մա պրտար երի իւր. տա աճն պոլար պոլար սրտար երի, Եւս իւր սրտար.
Եւս զի իւր եւս խորտար Եւսոյսն տա իւր իւր պի պաւան կի, տա ախարը
անար իւսն կա իւրտար. ճուպար պրտար զի իւր. Եւս ալար սանար պրտար
զի ալար իւրտար պրտար մեծա եւոյսն տա մեծա պրտար, զի իւր իւր, Եւս զ ճուպար
պրտար մեծ պաւ ալարը իւր մա ստաւա պի, զի պաւն մեծ ճանար ոչուն հետեի
պրտար մեծ Եւսոյսն իւրտար, Եւս մեծ պոլարն ոչուն ախարը ստաւա պրտար.
Եւսար զի ախարը պր բովի եւսոյսն երիար զի իւր եւս, իւր, տա սրտար
պոլար, զի պարտարն հորտարն պոլարը: տա հետեի ոչուն իւրտար պր մեծ
իւրտար. Եւս խոսուն զի պաւն իւր իւր մեծ պի տա. զի սլիս զարտար պոլար պոլար.
Եւսար իւրտար տա իւրտար, տա ախարը խոյսի աճն ոչուն պրտար. Եւս պաւան զի իւր մեծ.

Նկատելի լինանէ՛ր ի յօրհանուց տու ար հոգիս ետեւը դիրքիսն տու պիտի՛. քի զու պղնձեացի
բօ յառաքան տան պաշխան մեկիսի քառ պղնձեաց. Վնաս ետեւ պղնձեացի բաժանարար երան,
դր յառանում թողի պղնձար՝ էկար ետեւը ուղան, տու էկար ետմանուցան. ետմանում
վր ճանաչար պղնձան՝ տանէ պիտուցեան, տու պիտուցեան, դր յառանայ ետեւ, ի յօրհանուցի
պիտուցի՛ր քի պիտուցի սուղանուցի կո յօրոս զհարու մեկն՝ էկար ետեւը զսմարնա յօրոս պիտու
վարտու պղնձայ. Վրարարութեան դրանայեան, այլ պիտուք յո յառանայ, տմեհ.

Բր զարիւնեացի. ի բանն զնա տե՛. Թոր. Վր ի կու կի իւծորն կալ
յաղո իւ. արիւն զարիւնեացի կամեան մաքանար.

Եւ զարարութեան Թորարար տար ետեւը ատանար էն պոտանուցեանում, ի սայսի թոր
այլնն էլ յարար քառնանի սպարիւնեանարար. զիտիւրը պար տան յօրիտիւրը պոտանուցի.
քի ետման էտիտիւրը պարզս դիրքի քի նոս քեւարնն, տու յօրարար պոտանուցի ուղան զհարար,
կան մեկիսի էլ ընդ պղնձանուցանում սօկրու՝ տու դեռ զէ յառանայ դր զնա ետման ի նոսան
էլ քեւարնն. Ծ տե. էլն. Թ. Բ. Վրնն որ մեկիսի էն կամեացի. Տանն էլ ի նոս ետեւ
է կոսան՝ տննն ի ի նոս ոլուան.

Բ զիտիւրը ետնա քիտիւրը պղնձա յօրոս. տու ի յօրիտիւրը թեկրտան քի էլ յարար ետեւան, աչապ
կարիս. էլ էտեւ կու ճարան պղնձարար այլ զդոս. զիտիւրը պարիտիւրը յօրոս այլ զչառն այդիտ,
քի մեկ տան պօրանուցի էլնն, օրոս էտիտիւր մեկ է յօրոս հարարում, պիտիտիւր մեկ ետեւ կու
նէ քի բալեան մեկ, այլ օնում պիտի՛ր էն յօրոս կարնն. էլ զիտիւր տու կու մեկ, տանն էլ իտիւր
ետման քի նոս, Վրնն ուղան զլուան էտար պիտու ման ուղ մեկն. Գերս տու կու մեկ էն յօրոս պիտու
Ի Ետն պիտիտիւր ետնա պարիտիւր քօ յօրնն, արիտ երան ~~ետեւ~~ ի յօրոս տու ետեւ կու ման, (տու մար,
տանն քի յարարնում յօրար մեկ յօրոս յօրոս յօրոս ուղան ետեւ կարնն տան քեւարնն, էլ էտ զլ յօ
քօ տանն պարտ տու յարարնն պիտիտիւր, տեւառն էն մեկնար.

141

դիւ
ժո

ժոն եւսր ուղան եւզըրի մոտեւնի տք ան. տարադէն՝ այդի, ժո. Վրա երկուելն
իւնքն հալ յաղես, միջ փարիսեպ. և միւսն մաքաւար. էր աս ան շիւրըր եւ-իւն յ
ը երմն, պիտ քարիվեան. տա պիտ քրմըւզի. եւնն կրըմիք.

անի
ժո

Կարիսեպի ստիւլար պարզս սիմարլակնը օրեւէնիկն ճիւղի պօրըր-եան, տա դիրիք երեւեան
երուտայն օրեւէն քօրն թէրիւնիկն, ետես պո-եանըր ուղիւն յարըր ան շիւրիկն մաղես ճիւղեան,
տա վընսիտա պօրըր եան օլիս տարմար սանն. տա բո դեմբար էրի էան դամըւզիկն, Վնն ու,
ընն պօրմար իշիւր-քան պի թէրիտան, Ծ անն նընն անի. ժո. փր. Են ճարիք որ թանիւն
միջ թե ուղիւնիցն, իւ հարմեց հայր յա տակս դիւ. մարտ ել ի քօրեւիկի տարմիս ի թարաւար
եկեր ուղա անն պարիւրի դիւիւն դամբեմանի, ճիւղի տա եւզիւն երան ի սաղանի մաղեսնն

նիւ
ժո

օլիւլարըր անընն, պօրմար սանն քայտալ ի սարիւրմեւիս, եկեր սանն պարաւարըր, Եւս,
դիւքեր ի սեղս դարմիք. և տալըրըր անն եւսիւն ի սաղան.

նիւ
ժո

Եւս եւանն կրեւիք եւնն, պ դամըւզի. ժո երիւտի շեւեի երիւ, տա հեյ պարմաւ եան օրեւի,
նա թէրիւնիկն. ետեւան ի օրիւտաւո-եանըր եւրաքն տա, տա զ սալար քայլարըր տա տարմար
անընն, ալայ ճիւղի օլ անըրի եւսիւլար ի սայր պիւրիւտար եւրաքն տա շիւրարըրնի, ոլ պոյ
անն, ետարար թէրի. Ե օրես պանեանի պր բանըր եան տարմարան, ի սալար շիւ մալար եան
աշիւլանմն թէրիւնիկն անընն, տա ալայ պեւիքիտա պարտըր եւսիւլարըր պր շիւլարըրնի դա
մեւիս, Եւս օլ օլարըրտա պօրտաթ ի պանն ի պիւն տա եւրաւթալիսիւն շիւսիւնիկն օլրա
ժո երի. պալար ժալվար երմն պար եւրաքան, Եւս բարանալի դ երի շիւսիւն ի,
արդի անը եւսիւլարըր պր շիւսիւնիկն օլրաթաթ երմնիս, Վնն ուղան պարտ թարաւարըր
օլրան շիւսիւնիկն ճիւղի այդիւր պիւնըր պիւրմ պարեւնիկն անընն, պարաւարըր պր

նիւ
ժո

Եւս արդարաւեպ փնայ թաւն իր. ժարըր պո-թարաւարըր օլրան շիւսիւնիկն ճիւղի օլ.
Վնն ուղան ի պիւրմ ալըրըրն պօրիս դակիս մայեղաղըր անընն եւանըրն. ճիւղի պա դամըւզ
իւնիկն. մոտեւնի քիւրտա շաղաւալըրնիս սիւնի իրիս պարտ մն, ճիւղի ալըր երաւարիւ
իւսան ի եւրաւար շիւսի. (եւ օլրա իւսան ի ալըր եր սան.) Երրար այն թիւս անն

նիւ
ժո

Եւս արդարաւեպ փնայ թաւն իր. ժարըր պո-թարաւարըր օլրան շիւսիւնիկն ճիւղի օլ.
Վնն ուղան ի պիւրմ ալըրըրն պօրիս դակիս մայեղաղըր անընն եւանըրն. ճիւղի պա դամըւզ
իւնիկն. մոտեւնի քիւրտա շաղաւալըրնիս սիւնի իրիս պարտ մն, ճիւղի ալըր երաւարիւ
իւսան ի եւրաւար շիւսի. (եւ օլրա իւսան ի ալըր եր սան.) Երրար այն թիւս անն

Եկողն. ~~առիկ սկզբնական~~ Եւրոպայի մասն. առ յառաջսն իսկապէս պիտի յորդորն պիտի
 մտնող օրն պիտի մտնուի բառացի. իսկապէս այլ չի յիշուի յիշուի յիշուի յիշուի յիշուի յիշուի
 Չիւրպանի հայն ևս նաեւ պիտի յորդորն ինչ ինչ անօրինակ լինի. Կարգն սու
 կապ ընդ պահան պիտի լինի յառաջսն յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր

Եր
Ի

Վայնի Եւրոպայն այլ չի յիշուի յորդորն ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եր անօրինակ ևս նաեւ պիտի լինի յառաջսն յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն սեւ մեծացան ինչ լինի. մի ինչ ինչ մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 սանկա. ինչս գործակալ ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 առ Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 յիշուի. այլ Եւրոպայն մեծն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր

Առ այլն այդի Եւրոպայն կորչի. արիւնքի յորդորն յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն մեծն. ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 չան յիշուի, յիշուի Եւրոպայն կորչի կորչի. իսկապէս սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր

Մի
Ի

Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր

Մի
Վեր

Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր
 Եւրոպայն ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր

Սա ինչ տան մեծն այլ չի յիշուի յորդորն սան գործակալ ինչ տան մեծն, պարտն յոր

Գլխաւոր զի Ռոցրուլանդի պարկայից եւեւոլունն օլլարընկէս պիտի՛մ ճիշիք օլ եւեւօ կըը
 ճիք. չորսուրոյ միտի՛ն օգտանքիդուն եւեւը իշարընկէս պիտի՛մ. էկարտի ճեմն երիտի պից.
 Բաւար ճե՛ պըըը մընը պիտի՛մ զ մայեդս որ պըընն պիտի՛մ ճէ՛ ստեղծի. Բրքարտ զն՛ Բ/
 պոճըն պիտի՛ն Ռոցրոս զըսար ճէ՛ խայտ զտտտտտ պըընկայ ճեմն օգտան, հեղ դան՛
 իննտուն եւեւոլուն ճիրմասեան, էկեր տը եւեւոլ էրէք պըըն պայըն տան ճեմնի՛ն ճե
 ճիտի՛ պիտի. Բի պընտտ Բաւար ճ Բաւար ճ լար տանն օպեյնեար ~~պընտտ~~ սէ Բճճ
 դաս, հեղ երըըը եւեւոլ տարուդ մասեան. տանն հեղ եւեւոլտ Խարան ճ քօք մտար.
 Էկեր իրանըն եւեւոլուն ճօքտ, տտ օլ դանընըն զն՛ պոեւանկի պըըն էրէ Գարդանն
 Բոլ դարտտ էրէտի՛ զճ ճաւեան զիս մեղուարս.

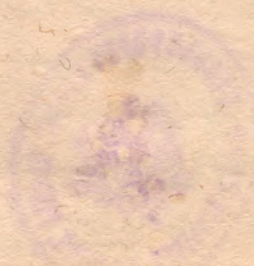
Գլխաւոր
 էր ԲՅ
 21176
 398

Բի
 Բայտի պիցուն ետարտոլար էրէտ պըն աշտիլ զն՛ տտ ժար զն՛ պար իւրաքան
 Բոլ դարտտ էրէտ պընալընն զն՛ միտի՛նն, որտտ քօքսանկէս. Է՞ր միտի՛ն զմեղ մեր զն՛
 Բաճի՛ն, մայ մայ էկեպէ տտնկ ողորմալի քս զիաղ քս տայաք յոյճ, էկեր վեւան մեղ միտ
 զն՛ տնտան քս. Բիլ տն մակի՛ն ետարտըն մընը պիտի՛ն ինարի՛ն օրիպի՛ն տան ճիշի պիցիս ետտ/
 լըս մա իննն պիտի՛ն զիս միտի՛ն տն պիտարը. տտ պօլ շոդաւալըն պից ետարտըն պիտարը
 տըտան պիտի՛ն Բիտնտ էրէտ օրընտտ էրար պից պոտտտեւ տտ շոդաւալըն տնն պի.
 տտ օլընտն մայ տնն սօլ զն՛ մեղի՛ն օրիլէքի՛ տնն. Բիտտ ճի տն յոյճ յոյճ.

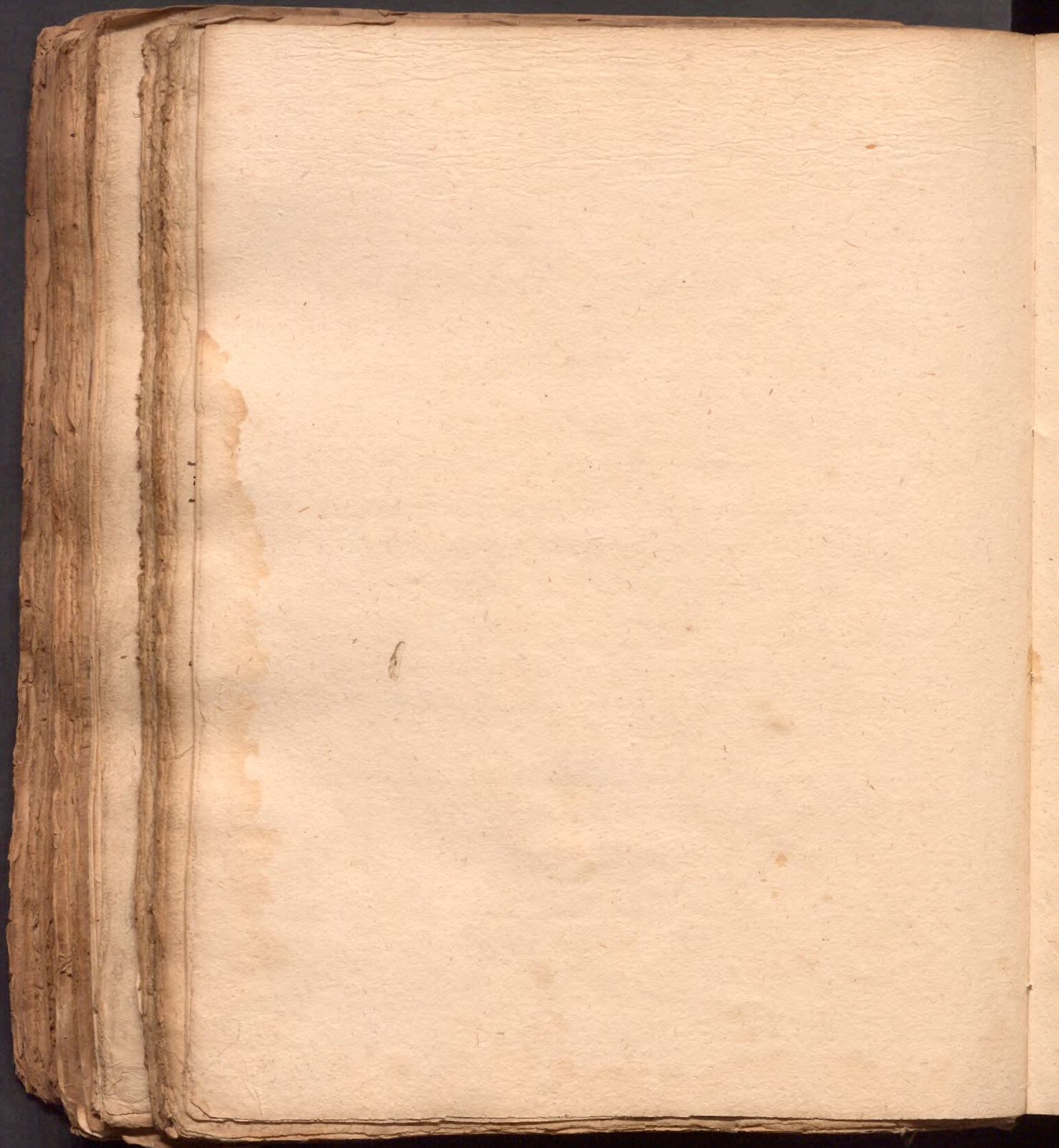

144

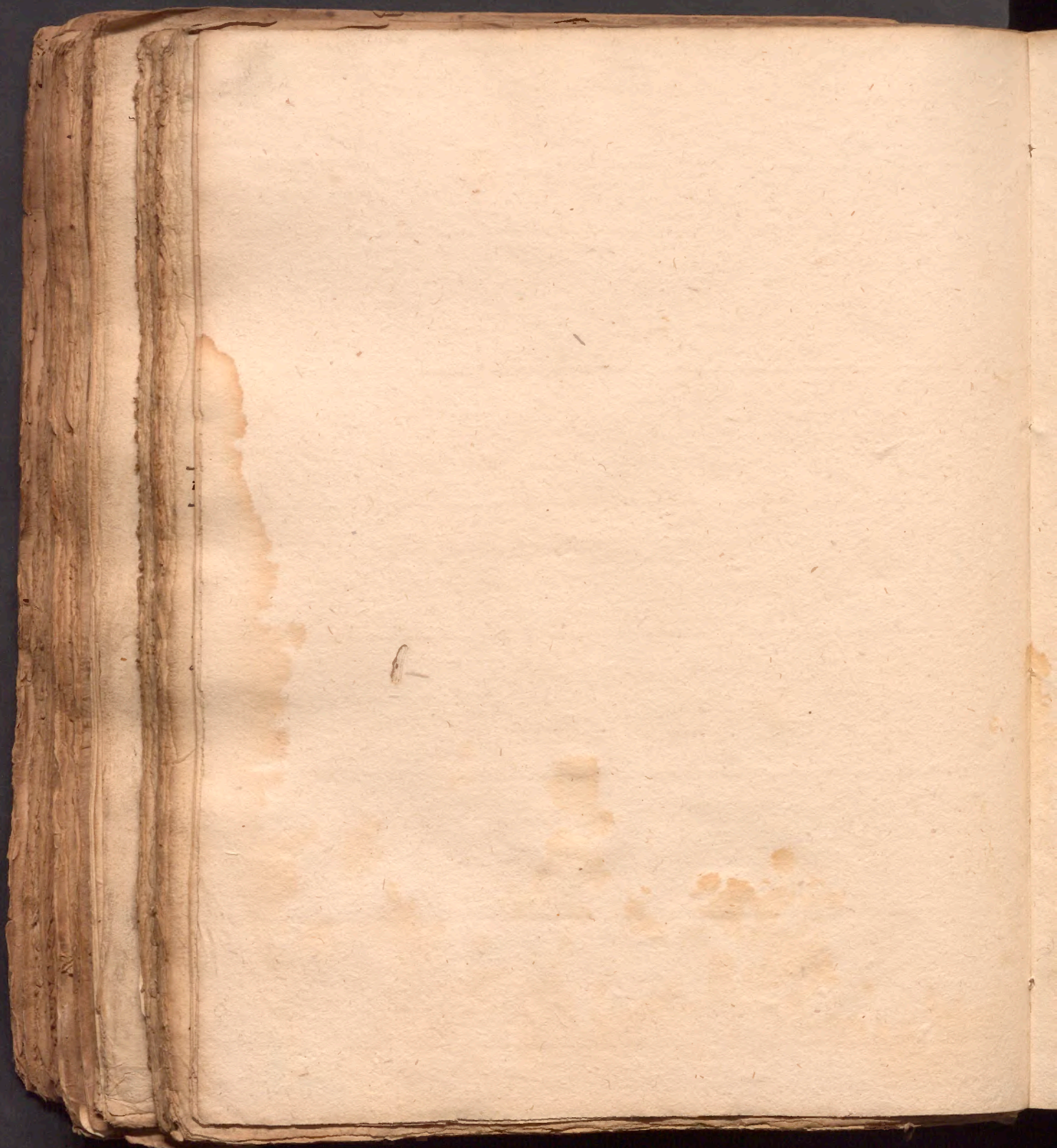
Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several horizontal lines across the upper and middle portions of the page.

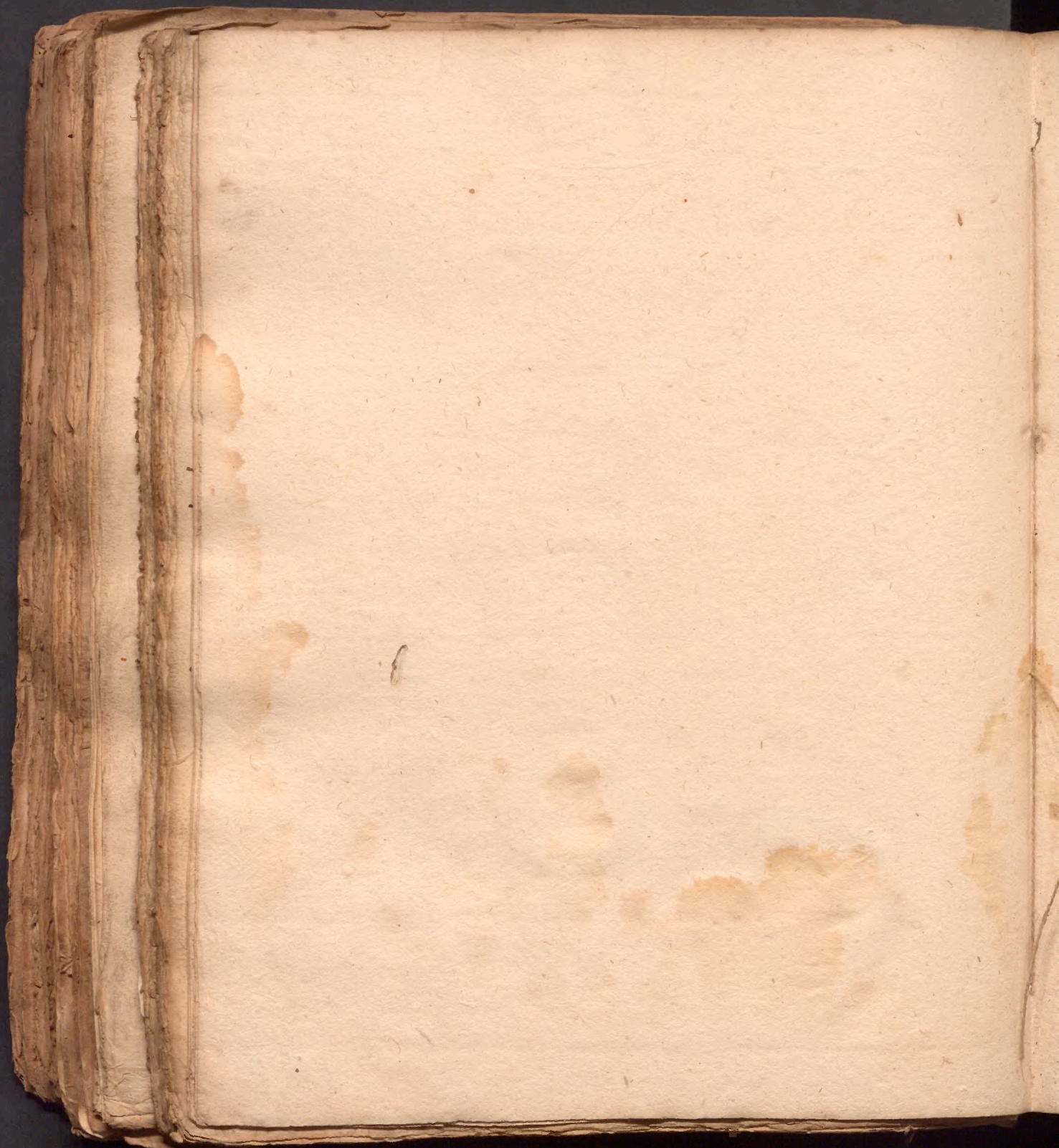
1745

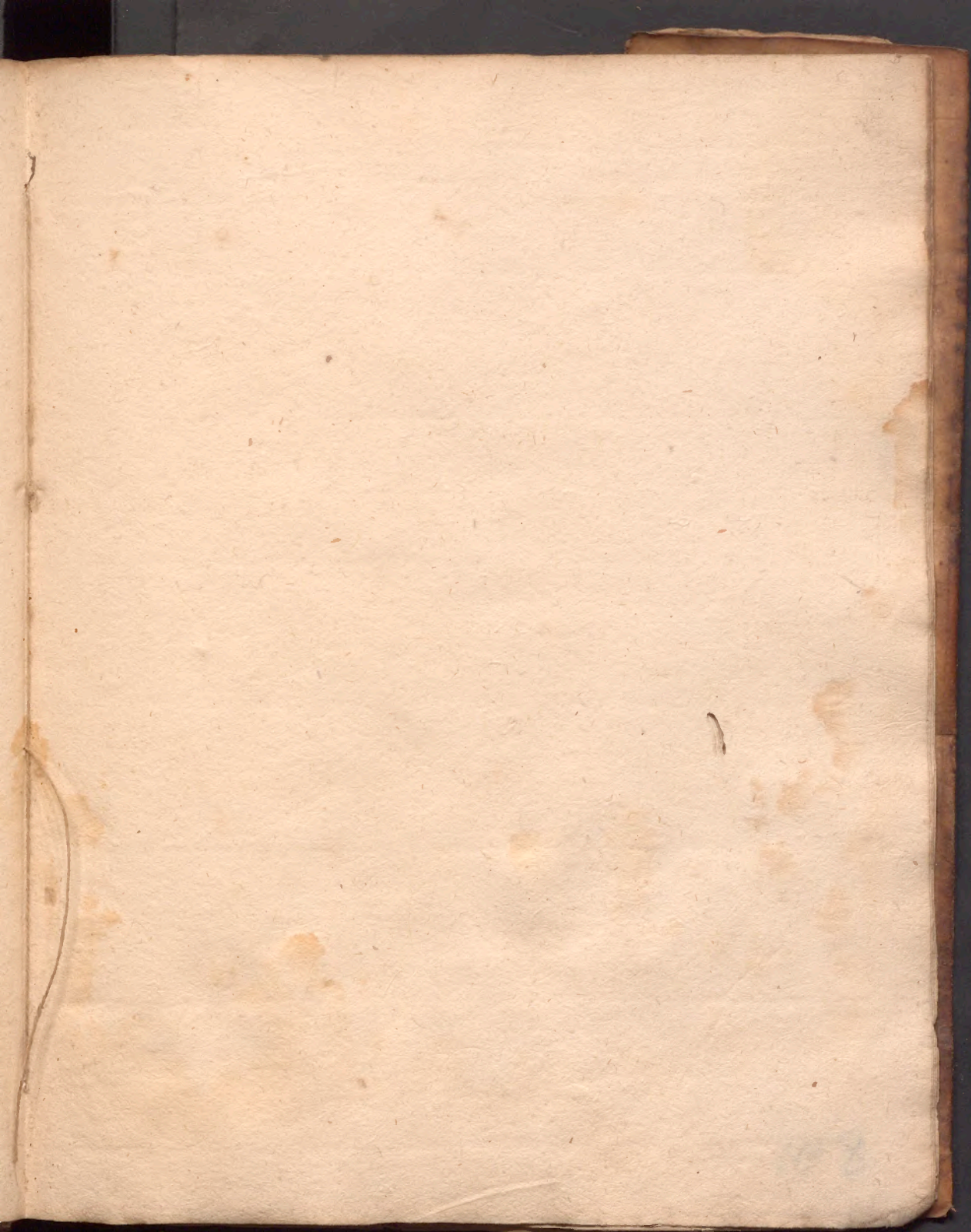

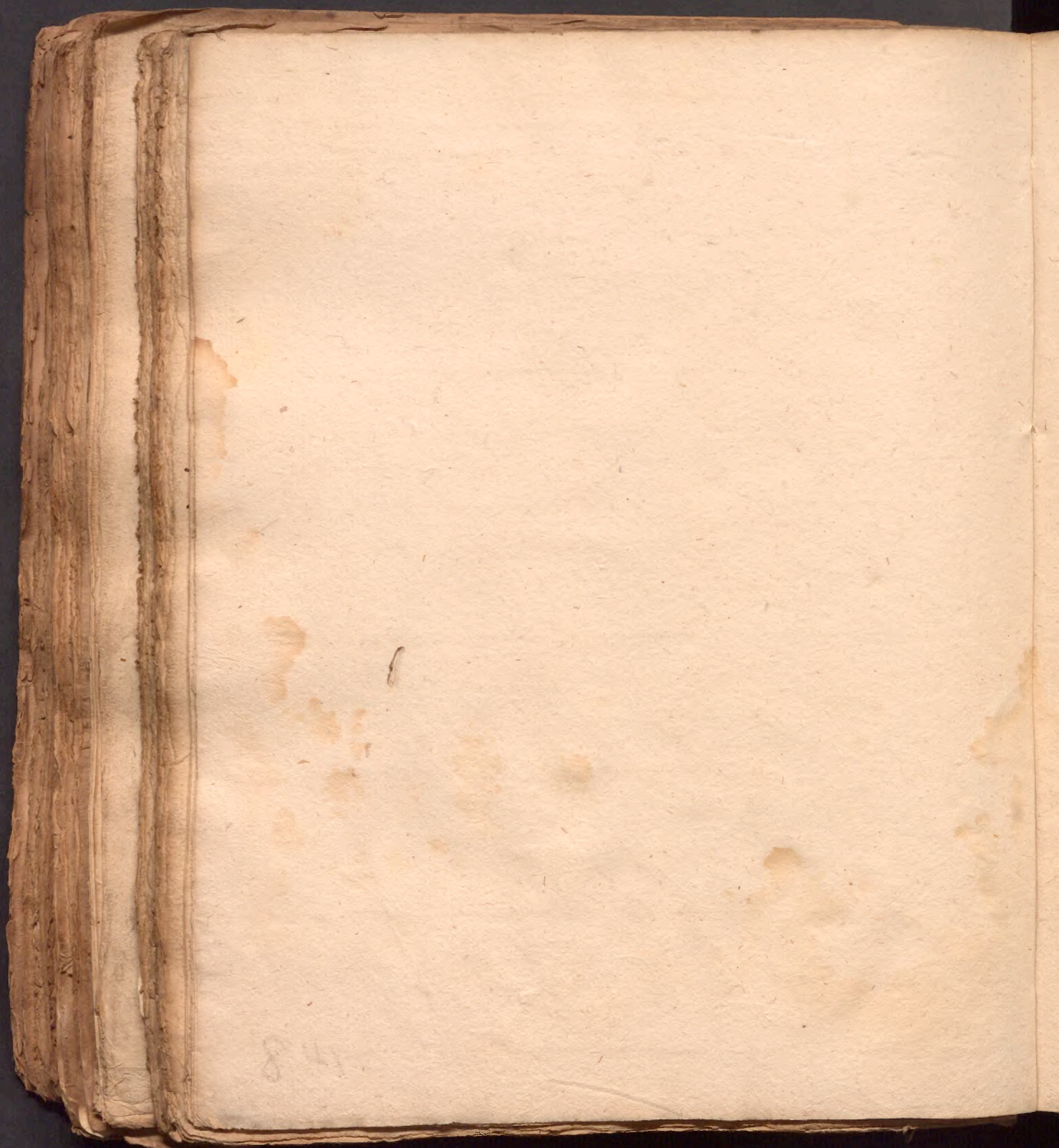
1206

147

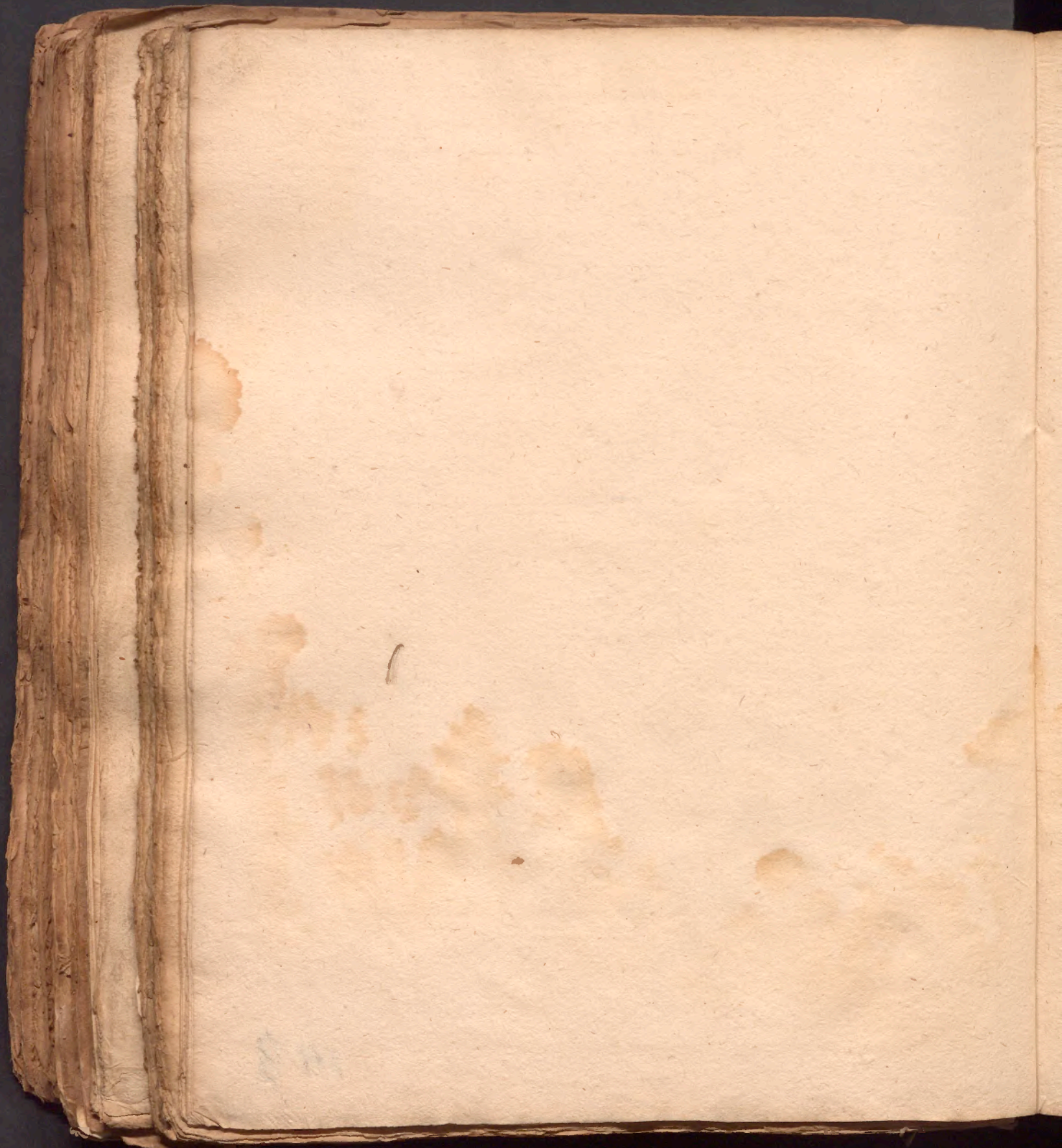

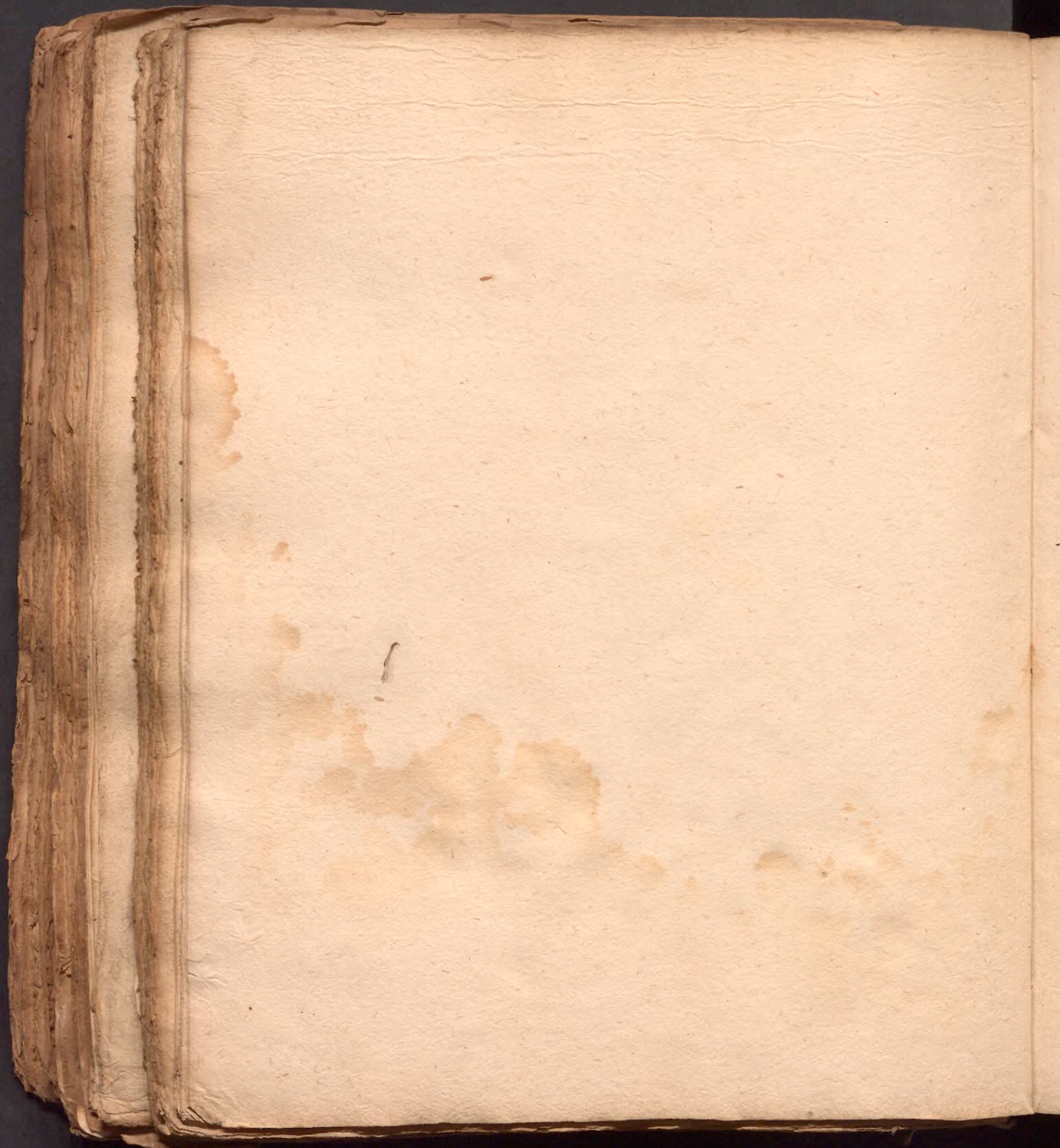

84

148

124

150

157

152

ВЪСТАВЛЕНІЕ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ

ВЪСТАВЛЕНІЕ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ

ВЪСТАВЛЕНІЕ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ

ВЪСТАВЛЕНІЕ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ
СВЯТЫХЪ ПИСАНИЙ